

TARZAN  
EN DE LEEUW-MAN

DOOR

EDGAR RICE  
BURROUGHS

NEDERLANDSCHE  
BEWERKING VAN  
W. J. A. ROLDANUS Jr.

V.A. KRAMERS – RIJSWIJK (Z.-H.)



## HOOFDSTUK I.

*In conferentie.*

Mr. Milton Smith, ondervoorzitter van het bestuur en belast met de productie, was in conferentie. Een half dozijn mannen lagen lui en makkelijk in diepe, zachte fauteuils in zijn ruim, weelderig ingericht kantoor in het B.O.-studio. Mr. Smith had een stoel achter een grooten lessenaar, doch hij gebruikte dien maar heel weinig. Hij was een impulsief, dramatisch, bewegelijk iemand. Hij had vrijheid en ruimte noodig om zich uit te drukken. Zijn groote stoel was te klein en dus ijsbeerde hij meer in het kantoor rond, dan dat hij in zijn stoel zat en zijn handen drukten zijn gedachten even welsprekend uit als zijn tong.

„Het moet een *knock-out* worden,” zei hij tegen de luisteraars. „Geen kunstmatige jungle, geen vervalschte geluideffecten, geen tandelooze oude leeuwen, die iedere filmmaniak in de Ver. Staten bij hun voornaam kent. Neen, sir! Het zal *je ware* worden!”

Een secretaresse kwam binnen en sloot de deur weer achter zich. „Mr. Orman is er,” zeide ze.

„Prachtig! Vraag hem hier te komen.” Mr. Smith wreef zich in zijn handen en wendde zich tot de anderen. „Dat ik aan Orman gedacht heb, was niets minder dan een inspiratie,” riep hij uit. „Hij is precies de man om deze film te maken.”

„Ja, een prachtige inspiratie van u, chef,” merkte een der mannen op. „Ze mogen u er wel dankbaar voor zijn.”

Een ander, die naast den spreker zat, boog zich dichter naar hem toe. „Ik dacht, dat jij onlangs Orman voorgesteld hadt,” fluisterde hij.

„Dat heb ik ook,” antwoordde de eerste heel zacht.

Weer ging de deur open en de secretaresse liet een gezetten,

gebronsden man binnen, die door allen familiaar gegroet werd. Smith ging naar hem toe en drukte hem de hand.

„Blij je weer eens te zien, Tom,” zeide hij. „Ik heb je niet gezien sinds je van Borneo terug bent. Knap werk heb je daar gedaan. Maar ik heb nog wat grooters voor je. Je hebt zeker wel gehoord wat voor succes de Superlative Pictures met hun laatste jungle-film gehad hebben?”

„Hoe zou dat anders kunnen? Ik heb na mijn terugkeer nog over niets anders gehoord. En nu gaat zeker iedereen jungle-films maken?”

„Nou, jungle-film en jungle-film zijn twee. Wij gaan een echte maken. Iedere scène in die Superlative-film is binnen een straal van vijf-en-twintig mijl van Hollywood gemaakt, behalve een paar Afrikaansche gewerschoten, en de geluid-effecten — miserabel!” Smith gesticuleerde zijn minachting.

„En waar gaan wij schieten?” vroeg Orman. „Vijftig mijl van Hollywood?”

„Neen, sir! We zenden een expeditie naar het hartje van Afrika, naar het — ah — hum — hoe heet dat bosch ook al weer, Joe?”

„Het Ituri-Woud.”

„Ja, regelrecht naar het Ituri-Woud met geluidinstallaties enz. enz. Stel je voor, Tom! Je krijgt het echte in optima forma, de echte inboorlingen, den jungle, de dieren, de geluiden. Je schiet een giraffe neer en tegelijk leg je het werkelijke geluid van zijn stem vast.”

„Daarvoor heb je niet veel geluidinstallaties nodig, Milt.”

„Waarom niet?”

„Giraffen maken geen geluiden; men denkt, dat ze geen stemorganen hebben.”

„Nou, wat zou dat? Het was alleen maar een voorbeeld. Neem gerust andere dieren, zooals leeuwen, olifanten, tijgers — Joe heeft een groot tijger-scenario in elkaar gezet. Het zal ze regelrecht uit hun hollen sleuren.”

„Er zijn geen tijgers in Afrika, Milt,” legde de directeur uit.

„Wie zegt, dat ze er niet zijn?”

„Ik,” antwoordde Orman grinnikend.

„Hoe zit dat nou, Joe?” Smith wendde zich tot den scenario-schrijver.

„Nou, chef, u hebt gezegd, dat u een tijger-scenario wilde hebben.”

„O, wat hindert dat? We zullen er een krokodillen-scenario van maken.”

„En wil je, dat ik die film regisseer?” vroeg Orman.

„Ja, en dat zal je beroemd maken.”

„Dat laat me koud, maar ik wil graag — ik ben nog nooit in Afrika geweest. Is het mogelijk geluid-trucks in Midden-Afrika te krijgen?”

„We hebben juist een conferentie om die heele zaak te bespreken,” antwoordde Smith. „We hebben majoor White gevraagd aanwezig te zijn. De heeren kennen elkaar zeker nog niet — Mr. Orman, majoor White,” en terwijl de twee mannen elkaar de hand drukten, ging Smith voort: „De majoor is een beroemd jager op groot wild en kent Afrika op zijn duimpje. Hij zal onze technische adviseur zijn en met je mee gaan.”

„Geloof u, majoor, dat we in staat zullen zijn geluid-trucks in het Ituri-Woud te krijgen?” vroeg Orman.

„Hoeveel zullen ze wegen? Ik betwijfel of je iets door Afrika kunt krijgen, dat meer dan anderhalve ton weegt.”

„Poeah!” riep Clarence Noice, de geluid-directeur uit. „Onze geluid-trucks wegen zeven ton en we zijn van plan er twee mee te nemen.”

„Dat gaat eenvoudig niet,” zeide de majoor.

„En hoe moet het met den generator-truck?” vroeg Noice. „Die weegt negen ton.”

De majoor stak zijn handen in de hoogte. „Heusch, heeren, het is belachelijk.”

„Kan jij het doen, Tom?” vroeg Smith, en zonder op een antwoord te wachten. „Je moet het doen.”

„Natuurlijk zal ik het doen — als jij voor de duiten zorgt.”

„In orde!” riep Smith uit. „En laat ik, nu dit geregeld is, jullie iets van de geschiedenis vertellen. Joe heeft een grootsch scenario geschreven — het moet een *knock-out* worden. Kijk eens, die kerel is in den jungle geboren en door een leeuwin grootgebracht. Zijn heele leven is hij frère et compagnon met de leeuwen geweest — hij kent geen andere vrienden. De leeuw is de koning der dieren; wanneer de jongen volwassen is, is hij de koning der leeuwen; op die manier is hij de baas over de heele menagerie. Begrepen?”

„Het klinkt bekend,” zeide Orman.

„En dan komt het jonge meisje op het tooneel, dat wordt een knal! Zij weet niet, dat er iemand in de buurt is, en zij neemt een bad in een jungle-vijver. Daar komt de Leeuw-Man aan. Hij heeft nog nooit eerder een vrouw gezien. Zie je de mogelijkheden, Tom?” Smith liep door de kamer op en neer en acteerde de scène. Hij was in den eenen hoek het jonge meisje, dat een bad in den vijver neemt, en ging dan naar den anderen hoek, waar hij de Leeuw-Man was. „Schitterend, niet?” vroeg hij. „Dat moet je Joe tot zijn eer nageven.”

„Joe is altijd een origineele kerel geweest,” zeide Orman. „Maar zeg eens, wien heb je om de rol te spelen van dien Leeuw-Man, die frère et compagnon met de leeuwen zijn zal? Ik hoop, dat hij het noodige lef heeft.”

„Daar zal je van staan te kijken! Een ware vondst. Hij heeft een lichaamsbouw, die alle jonge meisjes het hoofd op hol zal brengen.”

„Ja, de meisjes en haar grootmoeders,” grapte een der andere mannen.

„Wie is het?”

„De Marathon-wereldkampioen.”

„Marathon-danser?”

„Nee, Marathon-looper.”

„Als ik die rol speelde, zou ik liever een sprinter dan een langeafstandslooper zijn. Hoe heet hij?”

„Stanley Obroski.”

„Stanley Obroski? Nooit van gehoord.”

„Nou, hij is toch beroemd; en wacht maar tot je hem ziet! Hij heeft zeker ‚Het‘ en daar is geen twijfel aan.”

„Kan hij acteren?”

„Hij hoeft niet te acteren, maar naakt ziet hij er prachtig uit.”

„Wie is er verder in de rolverdeling?”

„Madison is gekozen als tegenspeelster van Obroski en —”

„Hum. Naomi heeft het al aardig warm op 34 N.B., zij zal bij den aequator waarschijnlijk smelten.”

„En Gordon G. Marcus speelt voor haar vader; hij is een blanke handelaar.”

„Geloof je, dat Marcus het uithouden kan? Hij wordt een dagje ouder.”

„O, hij is er op gebrand om te gaan. Majoor White hier speelt de rol van blanke jager.”

„Ik ben bang,” merkte de majoor op, „dat ik als acteur iedereen op de vlucht zal jagen.”

„O, alles, wat je hoeft te doen, is natuurlijk acteren. Maak je niet bezorgd.”

„Nee, laat de directeur zich maar bezorgd maken,” zeide de scenario-schrijver. „Daar wordt hij voor betaald.”

„En om pruts-scenario's over te schrijven,” repliceerde Orman. „Maar om op Naomi terug te komen, Milt. Zij is schitterend in cabaret-scènes en voor films met vurige jonge meisjes, maar wanneer het erom gaat met leeuwen en olifanten op stap te gaan, ja, dan weet ik het niet.”

„We sturen Rhonda Terry mee om voor haar in te vallen.”

„Prachtig! Rhonda zou op een leeuw afgaan en hem in zijn pols bijten, als de directeur het haar zeide; en bovendien lijkt zij heel veel op Madison.”

„Wat vleidend is voor Madison, als je het mij vraagt,” merkte de scenario-schrijver op.

„Wat niemand gedaan heeft,” hoonde Smith.

„En als je het me nog eens vraagt, dan kan, wat acteren betreft, Madison niet in de schaduw van Rhonda staan. Hoe som-

mige van die sletten zoover komen, is mij een raadsel," zeide Joe.

„En die loopt nu al tien jaar in de studio's rond!" hoonde Orman. „Je moet doof en blind zijn."

„Hij zou geen acteur zijn, als hij het niet was," zeide een der anderen.

„Enfin," vroeg Orman, „wie gaat er nog verder mee? Wie is mijn eerste camera-man?"

„Bill West."

„Uitstekend."

„Met je personeel, de spelers en de chauffeurs zal je tusschen de vijf-en-dertig en veertig blanken hebben. Behalve den generator-truck en twee geluid-trucks krijg je tevens vijf trucks van vijf ton en vijf personenwagens. We kiezen technici en werktuigkundigen uit, die ook chauffeeeren kunnen, om zodoende het gezelschap zoo klein mogelijk te houden. Het spijt me, dat je niet in de stad was om je eigen personeel uit te kiezen, maar we moesten haast achter het werk zetten. Iedereen is geëngageerd behalve je assistent. Je kan nemen wien je wilt."

„Wanneer vertrekken we?"

„Over tien dagen ongeveer."

„Het is een druk leven," zuchtte Orman. „Zes maanden op Borneo, tien dagen in Hollywood en dan weer zes maanden in Afrika! Jullie geven een mensch niet den tijd om zich tusschen twee reizen in te scheren."

„Tusschen twee borrels?" vroeg Joe.

„Tusschen borrels," antwoordde een ander. „In Tom's leven is er niets tusschen twee borrels!"

## HOOFDSTUK II.

### *Modder.*

Sheik Ab El-Ghrennem en zijn donkere volgelingen zaten zwijgend op hun ponies te kijken naar de zweetende en vloekende



Nasara, terwijl zij tweehonderd negers aanspoorden bij hun poging om een generator-truck van negen ton door het modderige bed van een kleinen stroom te trekken.

Er dicht bij leunde Jerrold Baine tegen het deurtje van een bemodderde touring-car en praatte met de twee jonge meisjes, die op de achterbank zaten.

„Hoe voel je je, Naomi?” vroeg hij.

„Beroerd.”

„Weer een aanval van koorts?”

„Na ons vertrek uit Jinja heb ik nog niets anders gehad. Ik wou, dat ik in Hollywood terug was; maar ik zal Hollywood nooit meer terugzien. Ik zal hier sterven.”

„Kom, onzin! Je bent alleen maar melancholiek. Alles komt weer in orde.”

„Zij heeft vannacht een droom gehad,” zeide het andere meisje. „Naomi gelooft in droomen.”

„Houd je mond,” bitste Miss Madison.

„Jij schijnt je aardig flink te houden, Rhonda,” merkte Baine op.

Rhonda Terry knikte. „Ik geloof, dat ik bof.”

„Aftikken,” raadde Madison aan. „Rhonda is fysiek, zuiver fysiek. Niemand weet, wat wij, artisten, met onze overspannen, gecompliceerde gestellen lijden.”

„Beter een gelukkige koe dan een ongelukkige artieste,” lachte Rhonda.

„Bovendien boft Rhonda bij alles,” klaagde Naomi. „Gisteren filmde ze de eerste scène, waarin ik optreed, en waar was ik? Plat op mijn rug met een aanval van koorts en Rhonda moest voor mij invallen — zelfs in de *close-ups*.”

„Het is gelukkig, dat jullie zooveel op elkaar lijken,” zeide Baine. „Ik ken jullie allebei heel goed, maar wil je wel gelooven, dat ik bijna geen onderscheid kan zien?”

„Dat is juist het ongeluk,” hoonde Naomi. „De menschen zullen haar zien en denken, dat ik het ben.”

„Nou, wat beteekent dat nog?” vroeg Rhonda. „Jij zult de eer krijgen.”

„Eer!” riep Naomi uit. „Maar lieve kind, het zal mijn reputatie vernietigen. Je bent een schat van een meid enz. enz., Rhonda; maar vergeet niet, dat ik Naomi Madison ben. Mijn publiek verwacht schitterend acteren. Zij zullen teleurgesteld worden en mij de schuld geven.”

Rhonda lachte opgewekt. „Ik zal mijn best doen om je reputatie niet heelemaal te vernietigen, Naomi,” beloofde zij.

„O, het is jouw schuld niet,” riep Naomi uit. „Ik verwijt het je niet. Je wordt geboren met de goddelijke inspiratie of je wordt er niet mee geboren. En daarmee is het uit. Het is niet meer jouw schuld, dat je niet kan acteren, dan het de schuld van dien sheik daar is, dat hij niet als blanke geboren is.”

„Wat een desillusie is die sheik geweest!” riep Rhonda uit.

„Hoe dat?”

„Toen ik een klein meisje was, heb ik Rudolph Valentino op het doek gezien; en o, broeders, een sheik was een sheik in die dagen.”

„Deze kerel lijkt zeker niet veel op Valentino,” stemde Baine toe.

„Stel je voor, dat je door dezen bos bakkebaarden en vuil naar de woestijn ontvoerd wordt. En ik heb er nu al jaren op gewacht om ontvoerd te worden.”

„Ik zal er met Bill over spreken,” zeide Baine.

Het jonge meisje haalde haar neus op. „Bill West is een goede camera-man, maar hij is geen sheik. Hij is ongeveer even romantisch als zijn camera.”

„Hij is een beste kerel,” hield Baine vol.

„Natuurlijk is hij dat; ik ben gek op hem. Hij zou een uitstekende broeder zijn.”

„Hoeveel langer moeten we hier nog zitten?” vroeg Naomi gemelijk.

„Tot ze den generator-truck en twee-en-twintig andere trucks door dit moddergat gehaald hebben.”

„Ik zie niet in, waarom we niet verder kunnen gaan. Ik zie niet in, waarom we hier moeten zitten om tegen vliegen en muskieten te vechten.”

„We kunnen er hier even goed tegen vechten als ergens anders,” zeide Rhonda.

„Orman is bang om de safari te verdeelen,” legde Baine uit. „Het is een gevaarlijk land hier. Ze hebben hem ertegen gewaarschuwd de expeditie hier te brengen. De inboorlingen zijn nooit heelemaal onderworpen en ze zijn den laatsten tijd nogal roerig geweest.”

Zij zwegen een tijdje, terwijl zij de insecten wegjoegen en keken, hoe de zware truck langzaam den modderigen oever opgetrokken werd. De ponies van de Arabieren stonden te zwaaien met hun staarten en beten naar de stekende muskieten, die hen voortdurend lastig vielen.

Sheik Ab El-Ghrennem sprak met een naast hem, een zwarten kerel met gemeene oogen. „Wie van de *benat* is het, Atewy, die het geheim van het dal der diamanten bezit?”

„Billah!” riep Atewy uit, terwijl hij spuwde. „Ze lijken precies op elkaar als twee stukken *jella*. Ik kan ze niet van elkaar onderscheiden.”

„Maar één van de twee heeft het document? Weet je dat zeker?”

„Ja. De oude *Nasrany*, die de vader van een van haar is, had het; maar zij heeft het van hem afgenomen. De jonge man, die tegen de uitvinding van *Sheytan* leunt en nu met haar praat, heeft het plan gemaakt den ouden man te dooden, zoodat hij het document zou kunnen stelen, maar het jonge meisje, zijn dochter, is daarachter gekomen en heeft zelf het document gestolen. De oude man en de jonge man gelooven allebei, dat het document zoek geraakt is.”

Maar de *bint* praat met den jongen man, die haar vader heeft willen dooden,” zeide de sheik. „Zij lijkt heel vriendelijk tegen hem te zijn. Ik begrijp die Christelijke honden niet.”

„Ik ook niet,” erkende Atewy. „Ze zijn allemaal gek. Zij maken ruzie en vechten en onmiddellijk daarna zitten ze met elkaar te lachen en te praten. Zij doen dingen in het grootste geheim, terwijl iedereen toekijkt. Ik heb de *bint* het document zien weg-

nemen, terwijl de jonge man toekeek, en toch schijnt hij er niets van te weten. Vlak daarna is hij naar haar vader gegaan en heeft hij gevraagd het te mogen zien. Toen heeft de oude man ernaar gezocht en het niet kunnen vinden. Hij zeide, dat het zoek geraakt was, en hij was er kapot van.”

„Het is allemaal heel vreemd,” prevelde de sheik. „Ben je er zeker van, dat je hun vervloekte taal verstaat en dat je weet wat zij zeggen, Atewy?”

„Heb ik niet langer dan een jaar gewerkt met den gekken ouden *Nasrany*, die in het zand bij *Kheybar* gegraven heeft? Als hij maar een stuk gebroken aardewerk vond, was hij den heelen dag gelukkig. Van hem heb ik de taal van *el-Engleys* geleerd.”

„*Wellah!*” zuchtte de sheik. „Het moet zeker een groote schat zijn, grooter dan die van Howwara en Geryeh bij elkaar, anders zouden ze niet zooveel wagens meegebracht hebben om hem te vervoeren.” Hij keek met peinzende oogen naar de vele trucks, die op den anderen oever van den stroom stonden te wachten om over te steken.

„Wanneer zal ik de *bint*, die het document heeft, te pakken nemen?” vroeg Atewy na een korte stilte.

„Laten we onzen tijd afwachten,” antwoordde de sheik. „We behoeven ons niet te haasten, daar ze ons steeds dicht bij den schat brengen en ons op den koop toe nog eten geven. De *Nasrany* zijn krankzinnigen. Zij denken de *Bedauwy* voor den gek te houden met hun filmopname zooals zij dat *el-Engleys* gedaan hebben, maar wij zijn pienterder dan zij. Wij weten, dat die filmopname maar een voorwendsel is om het werkelijke doel van hun safari te verbergen.”

Zweetend en met modder bedekt stond Mr. Thomas Orman dicht bij de rij negers, die hard aan de touwen trokken, welke aan een zwaren truck waren vastgebonden. In zijn eene hand hield hij een lange zweep. Naast hem stond een drager, maar in plaats van een geweer had hij een flesch whisky.

Van nature was Orman noch een strenge noch een wreede meester. Gewoonlijk zouden zijn aangeboren neigingen en zijn ge-

zond verstand hem ervoor gewaarschuwd hebben de zweep te gebruiken. Het gemelijke zwijgen der negers, dat hem aangeraden moest hebben voorzichtig te zijn, prikkelde hem nog meer.

Hij had drie maanden geleden Hollywood verlaten en was nu reeds twee maanden met het reisplan achter, terwijl de waarschijnlijkheid heel groot was, dat het nog wel een maand zou duren vóór zij op de plek waren, waar het grootste gedeelte van de film opgenomen kon worden. Zijn vrouwelijke hoofdrol had een aanval van koorts, die heel goed oorzaak zou kunnen zijn, dat zij heelemaal niet kon spelen. Hij zelf had reeds tweemaal met koorts te bed gelegen en dat had zijn uitwerking op zijn stemming niet gemist. Ook scheen het hem toe, dat alles verkeerd gegaan was, dat alles tegen hem samengespannen had. En nu waren die vervloekte negers, zoals hij dacht, aan het slabakken.

„Trekt toch aan, luiwammissen!” schreeuwde hij en de lange zweep schoot uit en kronkelde zich over de schouders van een neger.

Een jonge man in een khaki hemd en korte broek wendde zich vol afkeer af en liep naar den wagen, waar Baine met de twee jonge meisjes praatte. Hij bleef in de schaduw van een boom staan, zette zijn zonnehelm af en veegde het zweet van zijn voorhoofd en den binnenkant van zijn hoofddekseel af; dan liep hij weer verder en voegde zich bij hen.

Baine maakte plaats voor hem bij de achterdeur van den wagen. „Je ziet eruit alsof je het land hebt,” merkte hij op.

West vloekte binnensmonds. „Orman is krankzinnig geworden. Nu hij die zweep niet weggooit en niet met drinken uitscheidt, staat ons een hoop ellende te wachten.”

„Het zit in de lucht,” zeide Rhonda. „De mannen zingen en lachen niet zoals ze dat vroeger deden.”

„Ik heb een paar minuten geleden Kwamudi naar hem zien kijken,” ging West voort. „Er was haat in zijn oogen en nog iets ergers.”

„Ach kom,” zei Baine, „je moet die negers flink aanpakken; en wat Kwamudi betreft, Tom kan hem zijn congé geven en een ander als hoofdman aanwijzen.”

„De tijden van slavenmishandelingen liggen achter ons, Baine; en de negers weten dat. Orman zal er last genoeg mee krijgen, als de negers het rapporteeren; en maak je zelf niets wijs omtrent Kwamudi. Hij is geen zwarte hoofdman; hij is een voornaam opperhoofd in zijn eigen land en de meesten van onze negers behooren tot zijn eigen stam. Als hij zegt, dat zij gaan moeten, zullen ze gaan, vergeet dat geen minuut. We zouden er leelijk tusschen zitten, als die kerels ons in den steek lieten.”

„Wat moeten we eraan doen? Tom vraagt ons, voor zoover ik weet, nooit raad.”

„Jij zoudt wel iets kunnen doen, Naomi,” zeide West, zich tot het jonge meisje wendend.

„Wie? Ik? Wat zou ik kunnen doen?”

„Nou, Tom mag jou heel graag. Hij zou naar jou luisteren.”

„Kletspraat! Het is zijn eigen begrafenis. Ik heb mijn eigen moeilijkheden.”

„Het zou jouw begrafenis ook kunnen zijn,” zeide West.

„Bah!” antwoordde het jonge meisje. „Het eenige, wat ik wil, is hiervandaan te komen. Hoeveel langer moet ik hier nog tegen de vliegen zitten vechten? Zeg, waar is Stanley? Ik heb hem den heelen dag niet gezien.”

„De Leeuw-Man slaapt waarschijnlijk achter in zijn wagen,” dacht Baine. „Hebben jullie gehoord, hoe de oude Marcus hem noemt?”

„Neen, hoe dan?”

„Slaapziekte.”

„Jakkes! Jullie kunnen hem geen van allen uitstaan, omdat hij dadelijk een hoofdrol krijgt, terwijl jullie, arme stakkerds, je heele leven hebt moeten werken en nog op den achtergrond blijft. Mr. Obroski is een echte artist.”

„Zeg, we gaan verder!” riep Rhonda. „Daar heb je het signaal.”

Eindelijk was de lange motorstoet op weg. In de voorste wagens zat een gedeelte van het gewapende escorte, de askari's; een ander detachement vormde de achterhoede. Enkele negers

reden mede op de treeplanken van de trucks, maar de meesten volgden den laatsten truck te voet. Pat O'Grady, de assistent-leider, voerde het bevel over hen.

O'Grady had geen lange zweep. Hij floot heel veel: steeds hetzelfde wijsje, en hij vloekte zijn ondergeschikten ongenadig uit, zonder zich iets aan te trekken van het feit, dat zij niets van wat hij zeide begrepen. Maar zij reageerden op zijn manier van doen en zijn glimlach en langzamerhand ontspande zich hun strakheid. Hun gevaarlijk zwijgen werd een weinig verbroken en zij praatten onderling. Maar zingen en lachen deden zij nog niet.

„Het zou beter zijn,” zeide majoor White, die naast O'Grady liep, „als jij altijd het bevel over al deze mannen voerde. Mr. Orman is van nature niet geschikt om met hen om te gaan.”

O'Grady haalde zijn schouders op. „Wat is er aan te doen?”

„Hij zal naar mij niet luisteren,” zeide de majoor. „Hij maakt zich boos over ieder voorstel, dat ik doe. Ik had even goed in Hollywood kunnen blijven.”

„Ik weet niet, wat er in Tom gevaren is. Hij is een beste kerel. Ik heb hem vroeger nooit zoo gezien.” O'Grady schudde zijn hoofd.

„Nu, hij heeft bijvoorbeeld te veel whisky naar binnen gekregen,” meende White.

„Ik geloof, dat het de koorts en de zorgen zijn.” De assistent-leider bleef zijn chef trouw.

„Wat het ook is, we zitten in de nesten, als er geen verandering komt,” voorspelde de Engelschman. Hij sprak ernstig en het was duidelijk, dat hij zich bezorgd maakte.

„Misschien heb je —” begon O'Grady te antwoorden, maar midden in zijn woorden klonk plotseling het geknetter van geweervuur, dat blijkbaar uit de richting van het hoofd der colonne kwam.

„Groote goden! Wat nu?” riep White, terwijl hij zich in de richting van het geluid wegspoodde.

### HOOFDSTUK III.

#### *Vergiftigde pijlen.*

De ooren van de menschen zijn niet scherp. Zelfs in het open veld vangen zij het geluid van een schot op grooten afstand niet op. Maar de ooren van jagende dieren zijn niet als de ooren van menschen, en dus bleven jagende dieren op grooten afstand staan, toen zij het geweervuur hoorden, dat O'Grady en White had doen schrikken. De meesten slopen verder weg van het gevreesde geluid.

Maar dit deden niet twee, die in de schaduw van een boom lagen. De eene was een groote, zwart-gemaande, gouden leeuw; de tweede een man. Hij lag op zijn rug en de leeuw lag naast hem met een grooten poot op zijn borst.

„Tarmangani!” prevelde de man.

Een zacht gegrom rommelde in de holle borst van den vleescheter.

„Ik zal die zaak moeten onderzoeken,” zeide de man. „Misschien vanavond en anders morgen.” Hij sloot zijn oogen en viel weer in slaap — de slaap, waaruit de schoten hem gewekt hadden.

De leeuw knipte met zijn geelgroene oogen en gaapte; dan liet hij zijn grooten kop zakken en sliep ook hij.

Naast hem lag het gedeeltelijk verslonden karkas van een zebra — een prooi, waarvan zij zich bij het aanbreken van den dag meester gemaakt hadden. Noch Ungo, de jakhals, noch Dango, de hyena, hadden tot nog toe de buit geroken; dus heerschte er stilte, die slechts verbroken werd door het zoemen van insecten en nu en dan het roepen van een vogel.

Voor majoor White bij het hoofd der colonne kwam, had het schieten opgehouden; en toen hij er kwam, vond hij de askari's en de blanken neergehurkt achter boomen; zij staarden, hun geweer in den aanslag, in het donkere woud. Twee zwarte soldaten lagen op den grond, hun lichamen doorboord door pijlen. Reeds vertoonden zich de stuiptrekkingen van den dood. Naomi Madison lag op den vloer van haar wagen. Rhonda Terry stond, een



pistool in haar hand, met haar eenen voet op de treeplank.

White liep naar Orman toe, die met een geweer in zijn hand in het woud tuurde. „Wat is er gebeurd, Mr. Orman?” vroeg hij.

„Een hinderlaag,” antwoordde Orman. „De duivels hebben een salvo pijlen op ons afgeschoten en zijn toen gevlucht. We hebben ze nauwelijks gezien.”

„De Bansuto's,” zeide White.

Orman knikte. „Dat geloof ik ook. Zij denken, dat ze ons met een paar pijlen bang kunnen maken, maar ik zal die vuile nikkers leeren.”

„Het was alleen een waarschuwing, Orman. Zij willen ons niet in hun land hebben.”

„Het kan mij niet schelen, wat zij willen; ik ga erin. Ze kunnen mij niet bang maken.”

„Vergeet niet, Orman, dat je hier een aantal menschen hebt, voor wier leven je verantwoordelijk bent, waaronder twee blanke vrouwen, en dat je gewaarschuwd bent niet door het land van de Bansuto's te gaan.”

„Ik zal er onze menschen doorheen brengen; de verantwoordelijkheid berust bij mij, niet bij jou.” Orman's toon klonk gemelijk; zijn geheele manier van doen was die van een man, die weet, dat hij ongelijk heeft, maar dat uit koppigheid niet bekennen wil.

„Ik voel zelf ook eenige verantwoordelijkheid,” antwoordde White. „Je weet, dat ik als adviseur met je uitgestuurd ben.”

„Ik zal je advies vragen, wanneer ik het hebben wil.”

„Je hebt het nu noodig. Je weet niets van deze menschen of van wat je van hen verwachten kan.”

„Het feit, dat wij voorbereid zijn en een salvo op hen afgeschoten hebben op hetzelfde oogenblik, dat zij aanvielen, zal een goede les voor hen geweest zijn,” pochte Orman. „Je kan er zeker van zijn, dat zij ons niet meer lastig zullen vallen.”

„Ik wou, dat ik er zeker van kon zijn, maar dat kan ik niet. We hebben die schavuiten niet voor het laatst gezien. Wat je gezien hebt, is slechts een staaltje van hun gewone oorlogstaktiek. Ze zullen nooit in grooten getale of in het open veld aanvallen —

maar er twee of drie tegelijk uitpikken; en misschien zullen we nooit een van hen zien.”

„Als je bang bent, ga je maar terug,” bitste Orman. „Ik zal je dragers en een escorte geven.”

White glimlachte. „Ik zal bij de expeditie blijven, dat spreekt van zelf.” Dan ging hij terug naar de plek, waar Rhonda Terry, ietwat bleek, nog steeds met haar pistool in de hand stond.

„U kunt beter in den wagen blijven, Miss Terry,” zei hij. „Daar hebt u eenige bescherming tegen de pijlen. U moet u niet zoo bloot geven als u gedaan hebt.”

„Ik kan er niets aan doen, maar ik heb gehoord, wat u tegen Mr. Orman gezegd hebt,” antwoordde het jonge meisje. „Geloof u werkelijk, dat zij er op die manier steeds een paar zullen uitkiezen?”

„Daar ben ik bang voor; het is hun manier van vechten. Ik wil u niet onnoodig bang maken, maar u moet voorzichtig zijn.”

Zij keek naar de twee lichamen, die nu heel stil in groteske en afgrijselijke doodshoudingen lagen. „Ik wist niet, dat pijlen zoo gauw doodden.” Een kleine huivering ging met die woorden gepaard.

„Ze waren vergiftigd,” legde de majoor uit.

„Vergiftigd!” Er klonk een wereld van afschuw in dit enkele woord.

White keek in den tonneau van den wagen. „Ik geloof, dat Miss Madison flauw gevallen is,” zeide hij.

„Dat moest zij wel!” riep Rhonda uit, terwijl zij naar het bewustelooze meisje ging.

Samen zetten zij haar op de bank en Rhonda gaf haar wat reukzout; en terwijl zij met haar bezig waren, organiseerde Orman een sterke voorhoede en gaf hij orders aan de blanken, die zich om hem verzameld hadden.

„Bill, jij en Baine rijden met de meisjes mee; ik zal een askari op iedere treeplank van haar wagen zetten. Clarence, jij gaat naar de achterhoede van de colonne en vertelt Pat wat er gebeurd

is. Zeg hem, dat hij de achterhoede moet versterken en blijf bij hem om hem te helpen.

„En majoor White!” De Engelschman kwam naar voren. „Ik zou graag willen, dat u El-Ghrennem ging vragen de helft van zijn troep naar de achterhoede te sturen en de andere helft naar ons. We kunnen ze gebruiken om zoo noodig boodschappen over te brengen.

„Mr. Marcus,” wendde hij zich tot den ouden karakterspeler, „u en Obroski rijden bij het midden van de colonne.” Hij keek plotseling om zich heen. „Waar is Obroski?”

Niemand had hem na den overval gezien. „Hij was in den wagen, toen ik er uitging,” zeide Marcus. „Misschien is hij weer in slaap gevallen.” Er was een ondeugende tinteling in de oude oogen.

„Daar komt hij aan,” zeide Clarence Noice.

Een lange, knappe jonge man met een zwaren bos zwart haar kwam langs de rij wagens aangelopen. Hij droeg een revolver om zijn heupen en had een geweer in zijn hand. Toen hij hen naar hem zag kijken, begon hij hard in hun richting te loopen.

„Waar zijn ze?” riep hij. „Welken kant zijn ze uitgegaan?”

„Waar ben je geweest?” vroeg Orman.

„Ik heb naar ze gezocht. Ik dacht, dat ze in de achterhoede waren.”

Bill West wendde zich tot Gordon G. Marcus en knipoogde langzaam tegen hem.

Dan ging de colonne weer verder. Orman was bij de voorhoede, de gevaarlijkste plek; en White bleef bij hem.

Als een groote slang kronkelde de safari zich een weg in het woud; het knarsen van de veeren, het schuren van de banden en de gedempte uitlaat-ontploffingen waren de eenige geluiden, die gehoord werden. Er werd niet gesproken — overal heerschte een strakke, angstige spanning.

Telkens moest er halt gehouden worden, wanneer een troep negers met bijlen en messen een doorgang hakte voor de groote trucks. Dan ging het weer verder in de dichte schaduwen van

de primitieve wildernis. De tocht verliep langzaam, eentonig, somber.

Eindelijk kwamen ze bij een rivier. „Hier zullen we kampeeren,” zeide Orman.

White knikte. Hem was de taak opgedragen een kamp op te slaan en af te breken. Met een rustige stem gaf hij aanwijzingen voor het parkeeren van de wagens en de trucks, terwijl zij langs de open plek langs den oever inreden.

Terwijl hij daarmee bezig was, stapten zij, die gereden hadden, uit en vertraden zich wat. Orman zat op de treeplank van een wagen en nam een slok whisky. Naomi Madison kwam naast hem zitten en stak een sigaret op. Zij wierp angstige blikken in het bosch om hen heen en over de rivier in het nog geheimzinnigere woud op den anderen oever.

„Ik wou, dat we hiervandaan waren, Tom,” zeide zij. „Laten we teruggaan vóór we allemaal gedood worden.”

„Daarvoor ben ik hier niet naar toe gestuurd. Ik ben uitgezonden om een film te maken en ik zal die maken, de hel en hoog water ten spijt.”

Zij ging wat verzitten en liet haar lenig lichaam tegen hem aanleunen. „O, Tom, als je van me houdt, zou je me hiervandaan brengen. Ik ben bang. Ik weet, dat ik ga sterven. Als het de koorts niet is, dan zullen het die vergiftigde pijlen zijn.”

„Ga je zorgen aan den Leeuw-Man vertellen,” bromde Orman, terwijl hij weer een slok whisky nam.

„Wees niet zoo flauw, Tom. Je weet, dat ik niets om hem geef. Voor mij besta jij alleen.”

„Ja, dat weet ik — behalve wanneer je denkt, dat ik niet kijk. Je gelooft toch niet, dat ik blind ben?”

„Je bent misschien niet blind, maar je bent heelemaal dronken,” bitste zij boos. „Ik —”

Een schot uit de achterhoede der colonne deed haar ophouden. Dan nog een en nog een in snelle opeenvolging, gevolgd door een salvo.

Orman sprong op. Mannen begonnen naar de achterhoede te

lopen. Hij riep ze terug. „Blijft hier!” schreeuwde hij. „Ze zullen misschien hier ook aanvallen ... Majoor White! Zeg aan den sheik, dat hij onmiddellijk een ruiter naar achteren stuurt om te zien, wat er gebeurd is.”

Naomi Madison viel in zwijm. Niemand lette op haar. Zij lieten haar liggen, waar zij gevallen was.

De zwarte askari's en de blanken stonden met hun geweren in hun strak gespannen vingers te turen in de bosschen om hen heen.

Het schieten in de achterhoede hield even plotseling op als het begonnen was. De daarop volgende stilte scheen te leven. Zij werd verbroken door een luguberen, bloed stollenden gil uit het donkere woud op den anderen oever.

„Lieve hemel!” riep Baine uit. „Wat was dat?”

„Ik geloof, dat de ploerten ons probeeren bang te maken,” zeide White.

„Voor zoover het mij betreft, zijn ze daar wonderbaarlijk goed in geslaagd,” bekende Marcus.

Bill West sloeg beschermend zijn arm om Rhonda Terry. „Ga onder den wagen liggen,” zeide hij. „Je zal daar veilig zijn voor de pijlen.”

„En olie in mijn oogen krijgen? Neen, dank je wel.”

„Daar komt de man van den sheik aan,” zeide Baine. „Er zit iemand achter hem op het paard — een blanke.”

„Het is Clarence,” zeide West.

Toen de Arabier zijn pony dicht bij Orman inhiel, liet Noice zich op den grond glijden.

„Nou, wat was het?” vroeg de leider.

„Hetzelfde, wat kort geleden in de voorhoede gebeurd is,” antwoordde Noice. „Een salvo van pijlen zonder eenige waarschuwing, twee man gedood; daarna hebben wij ons omgekeerd en geschoten; maar we konden niemand zien, geen levende ziel. Het is *unheimisch*. Zeg, die zwarten van ons worden allemaal doodgeschoten. Je kan niets zien dan het wit van hun oogen en zij trillen zóó, dat hun tanden klapperen.”

„Brenge Pat de rest van de safari gauw in het kamp?” vroeg Orman.

Noice grinnikte. „Je hoeft ze niet tot haast aan te zetten. Zij zetten er zoo'n vaart achter, dat zij er waarschijnlijk door heen zullen loopen zonder het te zien.”

Een gil rees in hun midden op, zóó dicht bij hen, dat zelfs de stoïcijnse majoor White opsprong. Allen keerden zich om met hun geweer in den aanslag.

Naomi Madison had zich in een zittende houding opgericht. Haar haar was verward, haar oogen wild. Zij gaf nog een gil en viel dan weer flauw.

„Stil toch!” schreeuwde Orman, die over zijn zenuwen heen was; maar zij hoorde hem niet.

„Als u onze tent wilde laten opslaan, zal ik haar naar bed brengen,” stelde Rhonda voor.

Wagens, ruiters, negers te voet drongen de open plek binnen. Niemand wilde daar in het woud achterblijven. Het was één en al verwarring.

Met de hulp van Bill West trachtte majoor White eenige orde in den chaos te brengen; en toen Pat O'Grady kwam, hielp hij ook mee.

Eindelijk was het kamp opgeslagen. Zwarten, blanken en paarden legerden dicht bij elkaar, de zwarten aan den eenen, de blanken aan den anderen kant.

„Wat een warboel,” kreunde Baine. „En ik dacht nogal, dat dit een prettig uitstapje zijn zou. Ik was zóó bang, dat ik niet meegaan zou, dat ik er bijna beroerd door werd.”

„En nu ben je beroerd, omdat je meegegaan bent.”

„Dat verzeker ik je.”

„En je zal je nog heel wat beroerder voelen vóór we uit dit Bansuto-land zijn,” zeide Bill West.

„Dat behoef je mij niet te zeggen.”

„Hoe is het met Madison, Rhonda?” vroeg West.

Het jonge meisje haalde haar schouders op. „Als ze niet zoo akelig bang was, zou ze er niet zoo naar aan toe zijn. Die laatste

aanval van koorts is ongeveer voorbij, maar zij ligt daar te trillen en te beven — doodsbenauwd.”

„Jij bent een kraan, Rhonda. Jij schijnt nergens bang voor te zijn.”

„Bang!” riep het jonge meisje uit. „Bill, ik heb nooit geweten wat bang zijn is.”

West schudde zijn hoofd. „Je bent in ieder geval een flinke meid. Niemand zou ooit weten, dat je bang bent — je laat het niet merken.”

„Misschien heb ik hersens genoeg om te weten, dat ik er niets mee winnen zou. Het wint zelfs haar sympathie niet.” Zij knikte in de richting van de tent.

West grinnikte. „Zij is een —” hij aarzelde en zocht naar een gepast scheldwoord.

Het jonge meisje legde haar vingers op zijn lippen en schudde haar hoofd. „Zeg het niet,” vermaande zij. „Zij kan het niet helpen. Ik heb echt medelijden met haar.”

„Jij bent een wonder! En ze behandelt jou als uitschot. Waarachtig, je hebt een edel karakter. Ik begrijp niet, hoe je zoo vriendelijk tegen haar kan zijn. Dat hatelijke beschermende air, dat zij tegen jou aanneemt, hindert mij vreeselijk. De groote artiste! Heeremijntijd, zij kan niet in je schoenen staan; en wat het uiterlijk betreft, nou, daar verzinkt ze bij jou in het niet!”

Rhonda lachte. „Dat is zeker de reden, dat zij een beroemde artiste en ik een invalster ben. Schei toch uit met je voor-den-gek-houderij!”

„Ik houd je niet voor den gek. Ze praten er allemaal over. Jij hebt de scène's gestolen, die wij gemaakt hebben, terwijl zij ziek lag. Zelfs Orman weet het en hij heeft een oogje op haar.”

„Jij bent bevooroordeeld — je mag haar niet!”

„Zij is niets in mijn jonge leven, absoluut niet. Maar ik mag jou graag, Rhonda. Ik houd heel veel van je. Ik — o, foei — je weet wat ik bedoel.”

„Wat doe je, Bill — mij het hof maken?”

„Ik probeer het.”

„Nou, als minnaar ben je een groote camera-man — en het is beter, dat je bij je camera blijft. Dit is niet bepaald de ideale entourage voor een liefdesscène. Het verwondert me, dat een groot camera-man als jij dat niet inziet. Je zoudt nooit een liefdesscène tegen zoo'n achtergrond opnemen.”

„Ik neem er nu een op, Rhonda. Ik heb je lief.”

„Houd toch op!” lachte het jonge meisje.

## HOOFDSTUK IV.

### *Oneenigheid.*

Kwamudi, de zwarte hoofdman, stond voor Orman. „Mijn mannen gaan terug,” zei hij. „Blijven niet in Bansuto-land om gedood te worden.”

„Je kan niet teruggaan,” hoorde Orman. „Je hebt voor den heelen tocht geteekend. Je zegt hun, dat zij blijven moeten, of anders zal ik —”

„Wij hebben niet geteekend om naar Bansuto-land te gaan en om gedood te worden. Gaat u terug en wij gaan mee. Blijft u en wij gaan terug. We gaan naar het daglicht.” Hij keerde zich om en liep weg.

Orman sprong boos op van zijn kampstoel en greep zijn altijd gereed liggend geweer. „Ik zal je leeren, jou, zwarte ....!” schreeuwde hij.

White, die naast hem gestaan had, pakte hem bij zijn schouder. „Houd op!” Zijn stem was zacht, maar zijn toon beslist. „Je kan dat niet doen. Tot nu toe heb ik me buiten de zaak gehouden, maar nu moet je naar mij luisteren. Ons aller leven staat op het spel.”

„Houd je er buiten, oude bemoeial,” bekte Orman. „Ik ben de baas van het spul.”

„Het is beter, dat je je hoofd wat afkoelt, Tom,” zeide O'Grady. „Je zit vol drank. De majoor heeft gelijk. We zitten



leelijk in de penarie en we zullen er met whisky nooit uitkomen.” Hij wendde zich tot den Engelschman. „U neemt de leiding op u, majoor. Let niet op Tom; hij is dronken. Morgen zal hij er spijt van hebben — als hij nuchter wordt. We staan allemaal achter u. Help ons uit de ellende, als u kunt. Hoe lang zouden wij noodig hebben om uit dit Bansuto-land te komen, als wij door bleven gaan in de richting, die we wilden gaan.”

Orman scheen verbijsterd door dezen plotselingen afval van zijn assistent. Het maakte hem sprakeloos.

White overdacht O'Grady's vraag. „Als we niet al te veel door de trucks worden opgehouden, zouden we het in twee dagen kunnen doen,” zeide hij ten slotte.

„En hoe lang zouden we noodig hebben, om de plek, waar we zijn moeten, te bereiken, als we teruggaan en om het land der Bansuto's trekken moeten?” vroeg O'Grady verder.

„Dat zouden we niet binnen de twee weken kunnen doen,” antwoordde de majoor. „Het zou een meevaller zijn, als we het in dien tijd deden. We moeten dan naar het Zuiden door een beestachtig ruwe streek gaan.”

„De studio heeft hier al een boel geld in gestoken,” zeide O'Grady, „en we hebben nog niet veel resultaten bereikt. We zouden graag zoo gauw mogelijk op de plaats van bestemming komen. Geloof u niet, dat u Kwamudi over zoudt kunnen halen verder mee te gaan? Als we terugkeeren, zullen we die ploerten nog minstens een dag op onzen hals hebben. Als we verder trekken, zal dat alleen beteekenen, dat we nog een dag meer last van hen hebben. Bied de troep van Kwamudi extra betaling aan, als zij blijven — dat zal heel wat goedkooper voor ons zijn dan nog twee weken tijd te verknoeien.”

„Zal Orman die extra-betaling goedkeuren?”

„Hij zal doen, wat ik zeg, anders zal ik zijn gekken kop inslaan,” verzekerde O'Grady.

Orman was weer op zijn kampstoel neergevallen en staarde naar den grond. Hij zeide niets.

„Goed,” zeide White. „Ik zal zien, wat ik doen kan. Ik zal in

mijn tent met Kwamudi praten, als u hem door een van de jongens wilt laten halen.”

White liep naar zijn tent en O'Grady stuurde een zwarten jongen weg om den hoofdman te halen, dan wendde hij zich tot Orman. „Ga naar bed, Tom,” beval hij, „en laat die drank staan!”

Zonder een woord te zeggen, stond Orman op en ging zijn tent binnen.

„Je geeft hem aardig zijn vet, Pat,” zeide Noice met een grijnslach. „Hoe speel je dat klaar?”

O'Grady antwoordde niet. Zijn oogen dwaalden over het kamp en er was een bezorgde uitdrukking op zijn gewoonlijk glimlachend gelaat. Hij voelde de atmosfeer van gedwongenheid, de spanning: alsof allen wachtten op iets, dat gebeuren moest — zij wisten zelf niet wat.

Hij zag, dat zijn zwarte jongen Kwamudi inhaalde en dat de hoofdman naar de tent van White terugging. Hij zag, dat de negers zwijgend hun kookvuur aanmaakten. Zij lachten of zongen niet, en wanneer zij een enkele maal spraken, was het op fluisterenden toon.

De Arabieren zaten gehurkt in de *muk'aad* van de *beyt* van den sheik. Zij vormden met elkaar een sombere troep, en hun uiterlijk was dien avond weinig anders dan gewoonlijk, maar toch voelde hij een verschil.

Zelfs de blanken spraken zachter dan in gewone omstandigheden en van schertsen was geen sprake. En uit alle groepen werden voortdurend angstige blikken naar het omliggende woud geworpen.

Dan zag hij Kwamudi uit White's tent komen en weer naar zijn makkers teruggaan; even later liep O'Grady naar de plek, waar de Engelschman op een kampstoel zat.

„En succes gehad?” vroeg hij.

„De extra-betaling heeft hem verlokkt,” antwoordde White. „Zij zullen nu verder gaan, maar onder één voorwaarde.”

„En die is?”

„Zijn mannen mogen niet geslagen worden.”

„Dat is niet meer dan billijk.”

„Maar hoe wil je dat beletten?”

„In de eerste plaats zal ik de zweep weggoeien; in de tweede plaats zal ik Orman zeggen, dat we hem aan zijn lot zullen overlaten, als hij zich niet kalm houdt. Ik kan hem niet begrijpen; hij is vroeger nooit zoo geweest. Ik heb de laatste vijf jaren veel met hem samengewerkt.”

„Te veel drank,” zeide White. „Die heeft hem ten slotte in zijn macht.”

„Hij zal wel weer de oude worden, wanneer wij op onze plaats van bestemming zijn en aan het werk gaan. Hij piekert te veel. Zoodra we door het Bansuto-land zijn, zal alles weer regt kom.”

„We zijn er nog niet door, Pat. Morgen zullen ze er nog een paar van ons neerschieten en den volgenden dag weer een paar. Ik weet niet, hoe de negers dat zullen volhouden. Het is een beroerde geschiedenis. We moesten heusch rechtsomkeert maken en teruggaan. Het zou beter zijn twee weken tijd te verliezen dan alles te verliezen, wat heel makkelijk zou kunnen gebeuren, indien de negers ons in den steek lieten. Zonder hen zouden we niet door dit land heen komen.”

„We zullen er ons wel doorheen slaan,” verzekerde O'Grady hem. „Dat doen we altijd. En nu ga ik naar bed. Slaap lekker, majoor!”

De korte aequatoriale schemering had den nacht binnengebracht. De maan was nog niet op. Het woud werd door de duisternis aan het oog onttrokken. Het heelal was ineengekrompen tot enkele kleine aardsche vuren met de gehurkte gestalten van mannen er omheen, en ver in de hoogte tot een paar sterren.

Obroski bleef voor de tent der jonge meisjes staan en krabbelde op het zeil. „Wie is daar?” vroeg Naomi Madison van binnen.

„Ik ben het, Stanley.”

Zij zeide hem binnen te komen en hij vond haar op haar bed onder een muskietengaas liggen; een lantaarn brandde op een kist naast haar.

„Nu,” zeide zij gemelijk, „het is een wonder, dat er nog iemand komt. Ik zou hier kunnen sterven, zonder dat iemand het merkte.”

„Ik zou wel eerder gekomen zijn, maar ik dacht natuurlijk, dat Orman hier was.”

„Die ligt waarschijnlijk dronken in zijn tent.”

„Ja. Toen ik dat hoorde, ben ik dadelijk hierheen gekomen.”

„Ik zou zoo zeggen, dat je niet bang voor hem behoeft te zijn. Ik zou zoo zeggen, dat je nergens bang voor behoeft te zijn.” Zij keek vol bewondering naar zijn schitterenden lichaamsbouw, zijn knap gezicht.

„Ik bang voor dien kerel!” pochte hij. „Ik ben nergens bang voor, maar je hebt zelf gezegd, dat we Orman niets moesten laten merken over — over jou en mij.”

„Neen,” stemde zij peinzend toe, „dat zou nergens goed voor zijn. Hij heeft een gemeen temperament en een leider kan heel wat dingen doen, als hij woedend wordt.”

„In een film als deze zou hij iemand kunnen laten dooden en het laten voorkomen alsof het een ongeluk was,” zeide Obroski.

Zij knikte. „Ja. Ik heb het één keer meegemaakt. De directeur en de mannelijke hoofdrol waren allebei verliefd op hetzelfde meisje. De directeur had een gedresseerden olifant een verkeerd bevel laten geven.”

Obroski keek zenuwachtig rond. „Denk je, dat er kans is, dat hij hier zal komen?”

„Nu niet. Tot morgen zal hij dood voor de wereld zijn.”

„Waar is Rhonda?”

„O, die bridget waarschijnlijk met Bill West en Baine en den ouden Marcus. Zij zou bridgen en me hier alleen laten sterven.”

„Is zij *all right?*”

„Wat bedoel je, *all right?*”

„Ze zal toch niet aan Orman zeggen, dat wij — dat ik hier ben, wel?”

„Neen, dat zal zij niet doen — zóó is zij niet.”

Obroski loosde een zucht van verlichting. „Ze weet het toch van ons, niet?”

„Zij is niet erg slim, maar ze is evenmin een idioot. De eenige moeilijkheid met Rhonda is, dat zij denkt, dat zij kan acteren, nu zij voor mij ingevallen is, terwijl ik met koorts te bed lag. Iemand heeft haar honing om den mond gesmeerd en nu denkt zij, dat zij de bijen-koningin is. Zij heeft de brutaliteit gehad tegen mij te zeggen, dat ik de eer krijgen zou voor wat zij gedaan heeft.”

„Niemand kan zoo spelen als jij, Naomi,” zeide Obroski. „Vóór ik er ooit van gedroomd had, dat ik filmacteur zou worden, ben ik altijd alles gaan zien, waar jij in was. Ik had een album van portretten van je, die ik uit de filmtijdschriften en couranten knipte. En nu te denken, dat ik in dezelfde onderneming met jou speel en dat” — hij liet zijn stem dalen — „jij mij liefhebt. Je hebt me toch lief, niet waar?”

„Natuurlijk.”

„Dan begrijp ik niet, waarom je zoo lief tegen Orman moet doen.”

„Ik moet diplomatiek zijn — ik moet aan mijn carrière denken.”

„Nou, soms doe je precies, alsof je verliefd op hem bent,” zeide hij heftig.

„Daar is geen quaestie van. Als hij geen groot directeur was, zou ik hem niet aankijken.”

Heel in de verte echode een jammerende gil door de zwartheid van den nacht; een leeuw gromde een donderend antwoord, terwijl de afgrijselijke, spottende stem van een hyena zich bij het koor aansloot.

Het jonge meisje huiverde. „Groote God! Ik zou een millioen geven, als ik in Hollywood terug was.”

„Ze klinken daar in den nacht als verloren zielen,” fluisterde Obroski.

„En zij roepen ons. Zij wachten op ons. Zij weten, dat wij zullen komen, en dan zullen ze ons grijpen.”

Het zeil van de tent bewoog zich en Obroski schrikte en sprong zenuwachtig op. Het jonge meisje ging rechtop in haar bed zitten, haar oogen wijd-angstig open. Het zeil werd weggetrokken en Rhonda Terry stapte in het licht van de eenige lantaarn.

„Allo!” riep zij vroolijk.

„Ik wou, dat je krabbelde vóór je binnenkwam,” bitste Naomi.  
„Je hebt me laten schrikken.”

„Als we iederen nacht zóó dicht bij de negers moeten kampeeren, zullen we allemaal moeten krabbelen.” Zij wendde zich tot Obroski. „Ga nu gauw naar je tent; het is hoog tijd, dat alle kleine Leeuw-Mannen in bed liggen.”

„Ik wou juist gaan,” zeide Obroski. „Ik —”

„Dat zou ik je maar aanraden. Ik zag juist Tom Orman dezen kant uit waggelen.”

Obroski werd bleek. „Nu, ik maak, dat ik weg kom,” zeide hij vlug, terwijl hij haastig verdween.

Naomi Madison zag er beslist ontdaan uit. „Heb je werkelijk Tom in de buurt gezien?”

„Ja zeker. Hij waggelde heen en weer als een roerloos schip op een hooge zee.”

„Maar ze hebben gezegd, dat hij naar bed gegaan is.”

„Als hij dat gedaan heeft, heeft hij zijn flesch mee naar bed genomen.”

Orman's stem klonk van buiten tot haar door. „Heidaar, jij! Kom terug!”

„Bent u dat, Mr. Orman?” Obroski's stem trilde hoorbaar.

„Ja, ik ben het. Wat doe je in de tent van de meisjes? Heb ik geen orders gegeven, dat geen van de jonge kerels in die tent mag komen?”

„Ik zocht Rhonda. Ik wilde haar iets vragen.”

„Je liegt. Rhonda was er niet. Ik heb haar juist naar binnen zien gaan. Je bent bij Naomi geweest. Ik heb veel lust je oogen dicht te slaan.”

„Heusch, Mr. Orman, ik ben er maar een moment geweest. Toen ik zag, dat Rhonda er niet was, ben ik dadelijk weer weggegaan.”

„Je bent eruit gekomen vlak nadat Rhonda naar binnen gegaan was, vuile smeerlap; en luister nu goed. Je laat Naomi met rust. Zij is mijn meisje. Als ik nog één keer merk, dat je om haar

heen donderjaagt, zal ik je vermoorden. Heb je dat goed begrepen?"

„Ja, sir.”

Rhonda keek naar Naomi en knipoogde. „Pappa boos, pappa erop ranselen,” zeide zij.

„Lieve hemel, hij zal mij vermoorden,” huiverde Naomi.

Het zeil van de tent werd woest weggeschoven en Orman stapte de tent binnen. Rhonda keerde zich om en ging voor hem staan.

„Wat hebt u in onze tent te maken?” vroeg zij. „Eruit!”

Orman keek verbijsterd. Hij was het niet gewoon zoo toegesproken te worden en hij geraakte erdoor van streek. Hij was even verbaasd als een stier, die een klap gekregen heeft van een horzel. Hij bleef bij den ingang staan zwaaien en staarde Rhonda aan, alsof hij een nieuwe diersoort ontdekt had.

„Ik wou alleen Naomi spreken,” zeide hij. „Ik wist niet, dat jij hier was.”

„U kunt Naomi morgenochtend spreken. En u wist heel goed, dat ik hier was; ik heb het u tegen Stanley hooren zeggen.”

Bij het hooren van Obroski's naam borrelde Orman's woede weer op. „Daarover wou ik Naomi juist spreken.” Hij deed een stap in de richting van Naomi's bed. „Luister eens goed, jij vuile kleine landloopster,” gilte hij, „je kan mij geen loer draaien. Als ik nog één keer merk, dat jij het met dien kerel houdt, zal ik je tot mosterd slaan.”

Naomi deinsde jammerend terug. „Raak me niet aan! Ik heb niets gedaan. Je hebt het heelemaal mis, Tom. Hij is niet voor mij hier gekomen; hij wilde Rhonda spreken. Laat hem niet bij mij komen, Rhonda; om Gods wil, laat hem niet bij mij komen!”

Orman aarzelde en keek naar Rhonda. „Is dat waar?” vroeg hij.

„Zeker,” antwoordde zij. „Hij kwam mij opzoeken. Ik heb hem gevraagd hier te komen.”

„Waarom is hij dan niet gebleven, nadat jij binnen was?” Oman dacht, dat hij haar „ertusschen” had.

„Ik zag u aankomen en toen heb ik hem gezegd, dat hij weg moest gaan.”

„Nou, daar moet een eind aan komen,” snauwde Orman. „Geen mannen meer in deze tent — ontvang je bezoeken maar buiten.”

„Niets liever dan dat,” zeide Rhonda. „Slaap lekker.”

Toen Orman wegging, viel Naomi bevend op haar bed terug. „Hè,” fluisterde zij, toen zij dacht, dat de man ver genoeg weg was, „dat was ook op het kantje af.” Zij bedankte Rhonda niet. In haar zelfzuchtig egoïsme aanvaardde zij iederen dienst als iets, wat haar rechtmatig toekwam.

„Luister eens,” zeide Rhonda. „Ik ben geëngageerd, om jou in films te vervangen, maar niet in je amourettes. Wees in het vervolg wat voorzichtiger.”

Orman zag een licht in de tent van West en een van de andere camera-mannen. Hij liep erheen en ging naar binnen. West was bezig zich uit te kleeden. „Allo, Tom!” zeide hij. „Wat brengt jou hier? Iets niet in orde?”

„Nu niet meer, maar daarnet wel. Ik heb juist dien vuilen Polak uit de tent van de meisjes gejaagd. Hij was daar bij Rhonda.”

West werd bleek. „Dat geloof ik niet.”

„Zie je me voor een leugenaar aan?”

„Ja, jou en ieder ander, die dat zegt.”

Orman haalde zijn schouders op. „Nou, ze heeft het me zelf verteld — zij heeft gezegd, dat zij hem geïnviteerd heeft, en heeft hem weggestuurd, toen zij mij zag aankomen. Daar moet een eind aan komen, en dat heb ik haar gezegd. Ik heb het hem ook gezegd — dien vervloekten Polak.” Hij waggelde weer weg en ging naar zijn eigen tent.

Bill West lag bijna tot den ochtend wakker.



## HOOFDSTUK V.

### *De dood.*

Terwijl het kamp sliep, nam een gebronsde blanke reus, naakt op een lendendoek na, het eens goed op — nu eens van uit de takken van overhangende boomen, dan weer van den grond binnen den kring der schildwachten. Zoo geruischloos als een schim liep hij tusschen de tenten der blanken en die van de negers. Hij zag alles, hij hoorde veel. Met het aanbreken van den dag verdween hij in de mist, die over het bosch hing.

Reeds lang vóór het licht werd, was er beweging in het kamp. Majoor White had na middernacht een paar uur geslapen. Hij was vroeg op, om de koks te wekken en de blanken uit hun bed te halen, zoodat het kamp afgebroken kon worden en men vroeg kon vertrekken. Dan ging hij toezicht houden op het inpakken en opladen door Kwamudi's mannen. Op dat oogenblik hoorde hij, dat niet minder dan vijf-en-twintig man in den loop van den nacht gedeserteerd waren.

Hij ondervroeg de schildwachten, maar geen hunner had iemand het kamp zien verlaten. Hij wist, dat sommigen logen. Toen Orman uit zijn tent kwam, vertelde hij hem, wat er gebeurd was.

De directeur haalde zijn schouders op. „We hadden meer negers dan we noodig hebben.”

„Als we vandaag weer last met deze Bansuto's krijgen, zullen er vanavond nog meer deserteeren,” waarschuwde White. „Ondanks Kwamudi kunnen ze allemaal weggaan, en als we in dit land geen dragers meer hebben, geef ik geen cent voor onze kansen om er ooit weer uit te komen. Ik geloof nog altijd, dat het het verstandigst zou zijn terug te gaan en een omweg te maken. Onze positie is hoogst gevaarlijk.”

„Nou, ga terug, als je dat wilt, en neem de negers mee,” hoonde Orman. „Ik ga verder met de trucks en het gezelschap.” Hij keerde zich om en liep weg.

De blanken verzamelden zich om de gemeenschappelijke tafel — een lange tafel, die plaats voor allen bood. In het flauwe licht van den aanbreekenden dag en de mist, die uit den grond opsteeg, leken de gestalten op een kleinen afstand spookachtig en die indruk werd nog versterkt door het zwijgen van het gezelschap. Allen waren koud en slaperig. Zij waren ook nog bang voor wat de dag brengen zou. De herinnering aan de zwarte soldaten, doorboord door vergiftigde pijlen en stuiptrekkend op den grond, leefde nog sterk in aller geest.

Warme koffie ontdooide hen ten slotte een beetje. Pat O'Grady was de eerste, die ontdooide. „Good morning, dear teacher, good morning to you,” zong hij in een poging, om een kopstem te forceeren.

„Nu gaat de pret beginnen!” riep Rhonda Terry uit. Zij keek de tafel af en zag Bill West. Zij vond het een beetje vreemd, omdat hij tot nog toe altijd naast haar gezeten had. Zij probeerde zijn blik op te vangen en tegen hem te glimlachen, maar hij keek haar kant niet uit — hij scheen te trachten haar blik te vermijden.

„Laten we eten en drinken en vroolijk zijn; want morgen sterven wij,” citeerde Gordon G. Marcus verkeerdt.

„Dat is heelemaal niet grappig,” zeide Baine.

„Bij nader inzien ben ik het volkomen met je eens,” zeide Marcus. „Ik heb zoo maar een pijl afgeschoten op een grapje en heb de waarheid geraakt —”

„Vlak tusschen de oogen,” zeide Clarence Noice.

„Sommigen van ons behoeven misschien niet tot morgen te wachten,” opperde Obroski. „Sommigen kan het lot vandaag al treffen.” Zijn stem klonk heesch.

„Houd op met dat gewauwel!” donderde Orman. „Als je bang bent, houd het dan voor je zelf.”

„Ik ben niet bang,” zeide Obroski.

„De Leeuw-Man bang? Stel je voor!” Baine knipoogde tegen Marcus. „Zeg Tom, weet je wat we doen moesten, nu we eenmaal in dit ellendige land zijn? Vreemd, dat nog niemand daar eerder aan gedacht heeft.”

„Wat dan?” vroeg Orman.

„We moesten den Leeuw-Man vooruit sturen, om den weg voor ons te banen; hij zou die Bansuto's bij hun kraag kunnen pakken en in tweeën breken, als ze weer grappen willen uithalen.”

„Dat is geen kwaad idee,” antwoordde Orman grimmig. „Wat denk je daarvan, Obroski?”

Obroski grinnikte flauwtjes. „Ik zou dengene, die dat bedacht heeft, er liever op uitsturen.”

„Sommige van die roetmoppen zijn in ieder geval verstandig geweest,” zeide een chauffeur aan het eind van de tafel.

„Hoe zoo?” vroeg een tweede, die naast hem zat.

„Heb je het niet gehoord? Een vijf-en-twintig of dertig hebben hun koffers gepakt' en zijn naar huis gegaan.”

„Die bimbo's moeten het weten,” zeide een derde. „Het is hun land.”

„We moesten hun voorbeeld volgen,” bromde een vierde. „Hier weg en teruggaan.”

„Zwijg toch!” grauwde Orman. „Jullie maken me misselijk. Wie dit stelletje voor mij uitgekozen heeft is een mooie geweest!”

Naomi Madison, die naast hem zat, keek hem angstig aan. „Zijn er werkelijk vannacht negers weggelopen?” vroeg zij.

„Begin jij nu als het je blijft ook niet,” riep hij uit. Dan stond hij op en verliet de tafel.

Met één en tweeën tegelijk ontbeten zij af en gingen dan aan hun werk. Zij deden het echter stil en zonder de grappen, die de eerste dagen der expeditie gekenmerkt hadden.

Rhonda en Naomi namen de handbagage op, die zij altijd in den wagen bij zich hielden, en liepen naar de auto. Baine zat aan het stuur, om den motor warm te krijgen. Gordon G. Marcus bergde een schminkdoos voor in den wagen op.

„Waar is Bill?” vroeg Rhonda.

„Hij rijdt vandaag met den camera-truck,” antwoordde Baine.

„Dat is vreemd,” zeide Rhonda. Het viel haar plotseling in, dat hij haar vermeed, en zij begreep niet waarom. Zij trachtte zich iets, dat zij gezegd of gedaan had, te herinneren, wat hem belee-

digd kon hebben, maar zij kon niets bedenken. Zij voelde zich bedroefd.

Enkele trucks waren begonnen naar de rivier te rijden. De Arabieren en een afdeeling askari's waren reeds overgestoken, om den overtocht der trucks te bewaken.

„Ze willen den generator-truck eerst over zien te krijgen,” legde Baine uit. „Als zij dien erover hebben, gaat de rest makkelijk genoeg. Lukt het niet, dan zullen we moeten teruggaan.”

„Ik hoop, dat hij zoo vast blijft zitten, dat zij hem er nooit meer uit kunnen krijgen,” zeide Naomi.

Het oversteken van de rivier, waartegen majoor White met angst en beven had opgezien, leverde niet veel moeilijkheden op, want het rivierbed was rotsachtig en de oevers zachtglooiend en hard. Er was geen spoor van de Bansuto's te zien en er werd geen aanval op de colonne gedaan, terwijl zij zich een weg door het woud baande.

Den geheelen ochtend reden zij betrekkelijk vlug voort, slechts nu en dan opgehouden, wanneer er voor de groote trucks een paar boomen omgehakt moesten worden. Het kreupelhout reden zij zelf kapot, waardoor zij een goeden weg voor de lichtere wagens, die volgden, maakten.

De stemming werd wat beter naarmate de dag verliep, zonder dat de Bansuto's zich lieten zien. Er was een merkbare ontspanning. De gesprekken werden levendiger en nu en dan klonk een lach. Zelfs de negers schenen tot het normale terug te komen. Misschien hadden zij gemerkt, dat Orman geen zweep meer had en dat hij zich ook niet met de leiding van den marsch bemoeide.

Hij en White liepen bij de voorhoede, steeds op hun qui-vive voor ieder spoor van gevaar. Zij waren nog zeer gereserveerd tegenover elkaar en spraken alleen, wanneer het hoog noodig was.

De middagrust voor de lunch was voorbij en de colonne zette zich weer in beweging voor den kronkelenden tocht door het woud. Het slaan van bijlen tegen hout in de voorhoede ging gepaard met gezang en gelach. De primitieve geesten van de negers

hadden de vrees, die zich vroeger op den dag van hen meester had gemaakt, reeds weer van zich afgeschud.

Plotseling, zonder eenige waarschuwing, vlogen een dozijn bevederde pijlen uit het schijnbaar verlaten woud over hen heen. Twee negers vielen. Majoor White, die naast Orman liep, greep naar een bevederde schacht, die uit zijn borst stak, en viel voor Orman's voeten neer. De askari's en de Arabieren schoten in den blinde in het woud. De colonne kwam plotseling tot stilstand.

„Alweer!” fluisterde Rhonda Terry.

Naomi Madison gaf een gil en liet zich op den vloer van den wagen glijden. Rhonda deed het deurtje open en stapte uit.

„Ga er weer in, Rhonda!” riep Baine. „Zoek dekking.”

Het jonge meisje schudde haar hoofd, alsof de woorden haar irriteerden. „Waar is Bill?” vroeg zij. „Is hij in de voorhoede?”

„Neen,” antwoordde Baine. „Maar een paar wagens voor ons.”

De mannen langs de rij wagens lieten zich met hun geweren op den grond vallen en keken rechts en links in het bosch naar een spoor van den vijand.

Een man kroop onder een truck.

„Wat voor den drommel doe je, Obroski?” vroeg Noice.

„Ik — ik ga in de schaduw liggen tot we weer verder gaan.”

Noice maakte een vulgair geluid met zijn lippen en zijn tong.

In de achterhoede van de colonne bleef Pat O'Grady fluitend staan. De askari's hadden zich omgekeerd en keken zenuwachtig in het woud. Een man van den laatsten truck voegde zich bij hen en ging naast O'Grady staan.

„Ik wou, dat we die kerels even te zien kregen,” zeide hij.

„Het is een duivelsch werk om te probeeren te vechten tegen een troep kerels, die je nooit ziet,” zeide O'Grady.

„Het zal me benieuwen, wie ze dezen keer in de voorhoede te grazen genomen hebben.”

O'Grady schudde zijn hoofd.

„Den volgenden keer zal het onze beurt zijn; dat is gisteren ook zoo geweest,” zeide de man.

O'Grady keek hem aan. Hij zag, dat hij niet bang was — hij

constateerde slechts wat hij meende, dat een feit was. „Dat kan je nooit vooruit weten,” zeide hij. „Als het iemand zijn tijd is, zal hij zoo'n pijn krijgen; is het zijn tijd niet, dan niet.”

„Geloof je dat? Ik wou, dat ik het kon.”

„Zeker — waarom niet? Het is makkelijker. Ik maak me niet graag moeilijkheden.”

„Ik weet het niet,” zeide de ander aarzelend. „Ik ben niet bijgeloovig.” Hij hield op en stak een sigaret op.

„Ik ook niet,” zeide O'Grady.

„Ik heb vanmorgen een van mijn sokken averechts aangetrokken,” zeide de man peinzend.

„Je hebt hem toch weer niet uitgetrokken?” vroeg O'Grady.

„Neen.”

„Dat is goed. Je hadt het niet moeten doen.”

Het bericht werd langs de colonne doorgegeven, dat majoor White en twee askari's gedood waren. O'Grady vloekte. „De majoor was een kranige kerel,” zeide hij. „Hij was meer waard dan al die luizige negers in Afrika bij elkaar. Ik hoop, dat ik de kans krijg hem te wreken.”

De dragers waren zenuwachtig, bang, gemelijk. Kwamudi kwam naar O'Grady toe. „Zwarte jongens gaan niet verder,” zeide hij. „Zij gaan terug — naar huis.”

„Ze kunnen beter bij ons blijven,” zeide O'Grady tegen hem. „Als zij teruggaan, zullen zij allemaal gedood worden; zij zullen dan geen mannen met geweren hebben, die voor hen vechten. Morgen moeten we uit dit Bansuto-land zijn. Je kan ze beter aanraden te blijven, Kwamudi.”

Kwamudi bromde iets en ging weer weg.

„Dat was alleen bangmakerij,” zeide O'Grady tegen den anderen blanke. „Ik geloof niet, dat zij alleen door dit land terug zouden gaan.”

Even later zette de colonne zich in beweging en Kwamudi en zijn mannen trokken verder.

In de voorhoede hadden zij de lijken van majoor White en de twee negers boven op een van de ladingen gelegd, om ze in het

volgende kamp een fatsoenlijke begrafenis te geven. Orman liep heelemaal voorop met een strak, verwilderd gelaat. De askari's waren zenuwachtig en bleven wat achter. De troep negers, die den weg voor den voorsten truck vrij maakte, stond op het punt te gaan muiten. Zij hadden allen vertrouwen in White gehad en zijn dood had hun den moed ontnomen. Zij herinnerden zich Orman's zweep en zijn ruwe taal; was hij niet zoo dapper geweest, dan zouden zij hem zeker niet gevolgd hebben. Maar zijn moed was zóó evident, dat hij hun eerbied afdwong.

Hij vloekte hen nu niet uit. Hij praatte met hen, zooals hij van den beginne af had moeten doen. „Als we teruggaan, zullen we er nog erger aan toe zijn. Morgen moeten we dit land uit zijn.”

Hij gebruikte alleen geweld, wanneer overredingskracht faalde. Een der „hakkers” weigerde te werken en wilde naar de achterhoede gaan. Orman sloeg hem tegen den grond en trapte hem dan naar zijn werk terug. Dat was iets, dat zij allen begrijpen konden. Het was goed, omdat het rechtvaardig was. Orman wist, dat het leven van tweehonderd man afhing van het feit, dat iedereen zijn plicht deed, en hij zou ervoor waken, dat iedereen dien deed.

De achterhoede van de colonne werd dien dag niet aangevallen; maar even voor zij een kampeerplaats bereikten, nam opnieuw een salvo pijlen zijn cijns van de voorhoede. Ditmaal sneuvelden drie man en een pijl sloeg Orman's zonnehelm van zijn hoofd.

Een sombere troep sloeg dien middag laat het kamp op. De dood van majoor White had de blanken beter doordrongen van het gevaar, dat ook zij liepen. Tot dusverre hadden zij een zeker onderbewust gevoel van onkwetsbaarheid gehad, alsof de vergiftigde pijlen alleen de zwarten doodden konden. Nu beseften zij het afgrijselijke van hun eigen positie beter. Wie zou de volgende zijn? Hoevelen hunner stelden zich die vraag!

## HOOFDSTUK VI.

### *Wroeging.*

Atewy, de Arabier, profiteerde van zijn kennis van het Engelsch en bewoog zich dikwijls al pratend en vragend onder de Amerikanen. Zij waren zóó gewoon aan hem geraakt, dat zij niets verdachts zagen in zijn aanwezigheid; evenmin brachten zijn onhandige pogingen om joviaal te zijn hen op de gedachte, dat hij misschien comédie speelde om andere motieven te verbergen, ofschoon de minst scherpziende toch ingezien moest hebben, dat Atewy van nature allesbehalve joviaal was.

Hij was echter geslepen; en dus liet hij niet merken, dat hij het meeste belang stelde in de twee vrouwelijke leden der expeditie. En hij ging ook nooit naar haar toe, tenzij er andere blanken bij haar waren.

Dien middag laat zat Rhonda Terry aan een klein kamptafeltje voor haar tent te schrijven, want het was nog niet donker. Gordon G. Marcus was blijven staan om met haar te praten. Atewy zag dat uit de verte en kwam ongemerkt dichterbij.

„Wordt je schrijfster, Rhonda?” vroeg Marcus.

Het jonge meisje keek op en glimlachte. „Ik probeer mijn dagboek bij te houden.”

„Ik ben bang dat het een luguber document zal worden.”

„Daar heb je alle kans op. O, tusschen twee haakjes!” Zij nam een gevouwen blad papier op. „Ik heb daarnet deze kaart in mijn portefeuille gevonden. In de laatste scène, die we gefilmd hebben, hebben ze close-ups van me genomen, terwijl ik die bekeek. Zouden ze die weer terug willen hebben — ik zou het ding graag als een souvenir bewaren.”

Terwijl zij de kaart open vouwde, kwam Atewy dichterbij — een nieuw licht brandde in zijn oogen.

„Bewaar het,” zeide Marcus, „tot ze er je naar vragen. Misschien hebben ze het niet meer noodig. Het ziet er erg authentiek uit, niet? Waarschijnlijk hebben zij het in den studio gemaakt.”



„Nee. Bill zegt, dat Joe het tusschen de bladen heeft gevonden van een boek, dat hij in een tweede-handsboekwinkel gekocht heeft. Toen hij de opdracht kreeg om dit scenario te schrijven, is de gedachte bij hem opgekomen het om deze oude kaart te schrijven. Interessant, niet? Het zou je bijna doen geloven, dat het makkelijk zou wezen een dal met diamanten te vinden.” Zij vouwde de kaart weer op en legde die in haar portefeuille. Als een havik volgde de zwart-glanzende Atewy haar bewegingen.

Marcus keek haar met zijn vriendelijke oogen aan. „Je hadt het daareven over Bill,” zeide hij. „Wat hebben jullie tweeën toch? Hij was vroeger altijd bij je.”

Met een gebaar gaf Rhonda te kennen, dat zij het niet uitleggen kon. „Ik heb er geen flauw idee van,” zeide zij. „Hij gaat mij uit den weg alsof ik een bijzonder soort stuifmeel ben, waarop hij zou reageeren. Geef ik u netelroos of hooikoorts?”

Marcus lachte. „Ik kan mij voorstellen, Rhonda, dat je hooge temperaturen zou opwekken in mannen; maar om te spreken van netelroos of hooikoorts — dat zou heiligschennis zijn.”

Naomi Madison kwam uit de tent. Haar gezicht was bleek en strak. „Lieve hemel,” riep zij uit, „hoe kunnen jullie op zulk een oogenblik grappen maken? Ieder oogenblik kan er een van ons gedood worden.”

„We moeten den moed erin houden,” zeide Marcus. „En dat kunnen we niet doen door over onze moeilijkheden te piekeren en toe te geven aan ons verdriet.”

„Door een lang gezicht te zetten brengen we majoor White of die andere arme kerels niet bij ons terug,” zeide Rhonda. „Iedereen weet, hoe verdrietig we er allemaal over zijn; we behoeven geen rouw te dragen, om dat te bewijzen.”

„We zouden in ieder geval tot na de begrafenis eerbiedig kunnen zijn.”

„Wees toch niet zoo idioot,” zeide Rhonda eenigszins scherp.

„Wanneer zullen ze begraven worden, Mr. Marcus?” vroeg Naomi.

„Niet vóór na het donker. Ze willen niet, dat de Bansuto's zien, waar zij begraven worden.”

Het jonge meisje huiverde. „Wat een afgrijselijk land! Ik voel, dat ik het nooit — levend zal verlaten.”

„Je zal het zeker niet dood verlaten.” Rhonda, die nooit haar gevoelens liet blijken, legde nu toch eenige verbittering aan den dag.

Naomi haalde haar neus op. „Ze zouden *mij* hier nooit begraven. Mijn publiek zou dat niet dulden. Ik zal op een praalbed in Hollywood liggen.”

„Kom, kom!” riep Marcus uit. „Jullie moeten niet over zulke morbide en sombere onderwerpen praten. We moeten allemaal dergelijke gedachten van ons afzetten. Hoe denk je over een robber bridge vóór het avondeten? We hebben er nog juist den tijd voor.”

„Ik ben ervoor,” zeide Rhonda.

„Dat spreekt van zelf,” hoonde Naomi. „Jij hebt geen zenuwen. Maar ik bridge op zulke oogenblikken niet. Ik ben te fijn besnaard daarvoor. En ik geloof, dat dit met alle echte artisten het geval is, u ook niet, Mr. Marcus? We zijn als fijngevoelige volbloeds.”

„Nou,” lachte Rhonda, terwijl zij haar arm door dien van Marcus stak, „we zullen een paar andere partners moeten opzoeken, als we vóór het avondeten nog een robber willen spelen. Misschien kunnen we Bill en Jerrold krijgen. Geen van beiden zullen ze ooit op een paardenshow een prijs halen!”

Zij vonden Bill West aan het scharrelen bij zijn camera's. Hij bedankte gemelijk voor de invitatie. „Vraag het aan Obroski,” stelde hij voor, „als je hem wakker kunt krijgen!”

Rhonda wierp hem een vluggen blik door haar samengeknepen oogleden toe. „Nog een volbloed,” zeide zij, terwijl zij verder liep. En bij zichzelf dacht zij: „Dat is de tweede toespeling, die hij op Obroski gemaakt heeft. Goed, ik zal hem een lesje geven.”

„Waar nu naar toe?” vroeg Marcus.

„U zoekt Jerrold; ik zal Obroski zien te vinden. We zullen nog een spelletje spelen.”

Zij deden het en zij zetten hun tafel op een plek, waar Bill West ze zien moest, of hij wilde of niet. Het kwam Marcus voor, dat Rhonda een beetje meer lachte dan gewoonlijk en ook een beetje meer dan nodig was.

Dien avond begroeven blanken en zwarten ieder hun eigen dooden in de diepe duisternis buiten den kring der kampvuren. De graven werden gelijk gemaakt en bedekt met bladeren en takken; de overblijvende aarde werd naar den anderen kant van het kamp gebracht, waar er kleine heuveltjes van gemaakt werden, die er als graven uitzagen.

De echte graven lagen in de marschlijn van den volgenden dag. De drie-en-twintig trucks en de vijf personenwagens zouden het laatste spoor van de pas gedolven graven uitwisschen.

De zwijgende mannen, die in het donker werkten, hoopten, dat zij niet door spiedende oogen gezien werden; maar tot diep in den avond lag boven den rand van het kamp een gestalte, verborgen door het beschermend gebladerte van een grooten boom, en zag alles, wat er beneden gebeurde. Toen de laatste blanke naar bed gegaan was, sloop zij stil weg in de sombere diepten van het woud.

Tegen den ochtend lag Orman slapeloos op zijn legerbed. Hij had geprobeerd te lezen, om de spookachtige stoet gedachten, die ondanks al zijn pogingen om te slapen of aan iets anders te denken, bleef voorttrekken, van zich af te zetten. In het licht van de lantaarn, die hij bij zijn hoofd gezet had, maakten scherpe schaduwen van zijn gezicht een strak en vertrokken masker.

Van zijn bed aan den anderen kant van de tent sloeg Pat O'Grady zijn oogen open en keek zijn chef aan. „Allo, Tom,” zeide hij, „je moet zien wat te slapen, anders zul je krankzinnig worden.”

„Ik kan niet slapen,” antwoordde Orman ruw. „Ik blijf White zien. Ik heb hem gedood. Ik heb al die zwarten gedood.”

„Kom nou!” zeide O'Grady. „Het was evenmin jouw schuld als die van den studio. Zij hebben je hier naar toe gestuurd om

een film te maken, en jij hebt gedaan wat je dacht, dat het beste was. Niemand kan het jou verwijten.”

„Het was mijn schuld. White heeft mij gewaarschuwd hier niet heen te gaan. Hij had gelijk; en ik wist, dat hij gelijk had, maar ik was een te groote stijfkop om het te bekennen.”

„Wat jij noodig hebt is een borrel. Die zal je opkikkeren en laten slapen.”

„Die heb ik opgegeven.”

„Dat is uitstekend; maar doe het niet ineens, maar geleidelijk.”

Orman schudde zijn hoofd. „Ik wijt het niet aan den drank; niemand of niets heeft de schuld, behalve ik — maar als ik niet gedronken had, zou dit nooit gebeurd zijn en zouden White en die andere arme drommels nog in leven zijn.”

„Een borrel zal geen kwaad doen, Tom; je hebt dien noodig.”

Orman lag een oogenblik zwijgend te denken; dan schoof hij het muskietennet weg en stond op. „Misschien heb je gelijk, Pat,” zeide hij.

Hij liep naar de zware tasch van varkensleer, die aan het voeteneinde van zijn bed stond, bukte zich en nam er een dikke flesch en een tumbler uit. Hij beefde wat, terwijl hij het glas tot den rand toe vol schonk.

O'Grady grinnikte. „Ik heb gezegd één borrel, geen vier.”

Langzaam bracht Orman den tumbler aan zijn lippen. Hij bleef er een oogenblik naar kijken; dan scheen zijn blik door het zeil van de tent in den nacht naar de pas gedolven graven te gaan.

Met een vloek slingerde hij den vollen tumbler op den grond; de flesch volgde dien en brak in duizend stukken.

„Dat wordt de hel in optima forma,” zeide O'Grady.

„Het spijt me, Pat,” zeide Orman; dan ging hij moe op den rand van zijn bed zitten en verborg zijn gezicht in zijn handen.

O'Grady richtte zich op, stak zijn bloote voeten in een paar schoenen en liep de tent door. Hij ging naast zijn vriend zitten en sloeg zijn arm om diens schouders. „Moed houden, Tom!” Dat was alles, wat hij zeide, maar de druk van zijn vriende-arm was versterkender dan veel woorden of veel borrels.

Van ergens in den nacht klonk het gebrul van een leeuw en een oogenblik later een bloed stollende kreet, die noch van een mensch noch van een dier scheen.

„Groote goden nog toe!” riep O'Grady uit. „Wat was dat?”

Orman had zijn hoofd opgericht en luisterde. „Waarschijnlijk meer ellende voor ons,” antwoordde hij somber.

Een oogenblik bleven zij zwijgend luisteren.

„Ik zou wel eens willen weten, wat een dergelijk geluid kan maken,” zeide O'Grady op een toon van ontzag.

„Pat,” — Orman's stem klonk ernstig — „geloof je in spoken?”

O'Grady aarzelde vóór hij antwoordde. „Ik weet het niet — maar ik heb in mijn leven vreemde dingen meegemaakt.”

„Ik ook,” zeide Orman.

Maar misschien was van alles, wat zij zich voor den geest konden roepen, niets zoo vreemd als de werkelijkheid; want hoe konden zij weten, dat zij den overwinningskreet gehoord hadden van een Engelschen lord en een grooten leeuw, die juist samen een prooi bemachtigd hadden?

## HOOFDSTUK VII.

### *In het gras.*

De koude en sombere dageraad was slechts een weerspiegeling van de stemming van de expeditie, toen de blanken moe van hun bedden opstonden. Maar de eerste, die in het vlug doorbrekend daglicht het kamp zag, werd dadelijk klaar wakker door wat het aan het licht bracht.

Bill West was de eerste, die vermoedde wat er gebeurd was. Hij keek een oogenblik verbijsterd om zich heen en liep dan, bijna op een draf, naar de ruwe tenten, die den vorigen avond door de negers waren opgeslagen.

Hij riep hard om Kwamudi en verscheidene anderen, wier

namen hij kende, maar er volgde geen antwoord. Hij keek van de eene tent in de andere, maar steeds waren de resultaten hetzelfde. Dan haastte hij zich terug naar Orman's tent. De directeur kwam juist naar buiten, toen West aangelopen kwam. O'Grady volgde hem op den voet.

„Hoe staat het met het ontbijt?” vroeg de laatste. „Ik zie nergens koks.”

„En die zal je niet zien,” zeide West. „Ze zijn weg, verschwunden, verdwenen. Als je ontbijten wilt, zal je het zelf moeten klaar maken.”

„Wat bedoel je eigenlijk, Bill?” vroeg Orman.

„De heele santepetiekraam is ervan door en heeft ons aan ons lot overgelaten,” legde de camera-man uit. „Er is geen enkele roetmop meer in het kamp. Zelfs de askari's hebben hem gesmeerd. Het kamp is onbewaakt, en de hemel alleen weet hoe lang al.”

„Kom!” Orman's toon verried, dat hij het niet geloofde. „Dat hebben zij toch niet kunnen doen. Waar zijn ze naar toe?”

„Dat moet je mij niet vragen. Ze hebben ook een gedeelte van onze voorraden meegenomen. Uit het kleine beetje, dat ik gezien heb, maak ik op, dat zij zich niet onbetuigd gelaten hebben. Een paar tenten zien eruit, alsof zij leeggeplunderd zijn.”

Orman vloekte zacht binnensmonds — maar hij zette zijn schouders uit en de verwilderde, wreedaardige uitdrukking verdween van zijn gelaat. O'Grady had met een bezorgde plooi in zijn voorhoofd naar hem gekeken; nu loosde hij echter een zucht van verlichting en grinnikte — de chef was zichzelf weer.

„Zoek iedereen op,” beval Orman. „Laten de chauffeurs hun ladingen controleren. Houd jij daar toezicht op, Bill, terwijl Pat posten uitzet om het kamp. Ik zie, dat de oude el-Grootmoe en zijn mannen nog bij ons zijn. Laten zij als schildwacht fungeeren, Pat. En laat dan alle anderen aan de tafel komen voor een conferentie.”

Terwijl zijn bevelen uitgevoerd werden, liep Orman het kamp rond en hield een vlugge inspectie. Zijn brein was helder. Zelfs de

gevolgen van een slapelozen nacht schenen weggevaagd door dit plotselinge beroep op zijn krachten. Hij verspilde zijn energie niet langer aan ijdel berouw, ofschoon hij nog ten volle begreep, dat deze kritieke toestand hoofdzakelijk zijn schuld was.

Toen hij vijf minuten later bij de algemeene tafel kwam, was het geheele gezelschap daar bijeen en praatte opgewonden over het verraad van de zwarten en gaf verschillende voorspellingen omtrent de toekomst ten beste, die geen van alle bijzonder rooskleurig waren.

Orman hoorde één opmerking: „Er is een kist whisky voor noodig geweest om ons in deze beroerdigheid te brengen, maar whisky zal ons er nooit uit krijgen.”

„Jullie weten allemaal wat er gebeurd is,” begon Orman, „en ik vermoed, dat jullie allemaal weten waardoor het gebeurd is, maar met verwijten komen we niet verder. Onze toestand is heusch niet zoo hopeloos. We hebben mannen, levensmiddelen, wapenen en transportmiddelen. Dat de negers ons in den steek gelaten hebben, beteekent niet, dat wij bij de pakken moeten gaan neerzitten.

„En ook dient het nergens voor nu om te keeren en terug te gaan — de kortste weg om uit het land der Bansuto's te komen ligt recht voor ons. Wanneer we eruit zijn, kunnen we weer zwarten uit bevriende stammen in dienst nemen en doorgaan met de film.

„Inmiddels moet iedereen nu werken en hard werken ook. Wij moeten het werk doen, dat de negers tot dusverre gedaan hebben: het kamp opslaan en afbreken, uitpakken en inladen, koken, wegen kappen, trucks door modderpoelen trekken, op post staan. Dat kappen van een weg zal gevaarlijk zijn, maar iedereen zal zijn beurt krijgen — iedereen, behalve de meisjes en de koks; zij zijn de voornaamste leden van de safari.” Het oude glimlachje van Orman speelde weer om zijn lippen en in zijn oogen.

„En nu,” ging hij voort, „is het eerste, wat wij doen moeten, eten. Wie kan koken?”

„Dat kan ik als de beste,” zeide Rhonda Terry.

„Dat kan ik bevestigen,” zeide Marcus. „Ik heb eens bij Rhonda een kip gegeten en wat daarbij hoort — neen, maar!”

„Ik kan koken,” riep een mannestem.

Iedereen keek om, om te zien wie het gezegd had; hij was de eenige man, die zich voor de eenige ongevaarlijke „betrekking” aangeboden had.

„Wanneer heb je leeren koken, Obroski?” vroeg Noice. „Ik heb vroeger eens met je gekampeerd, en je kon toen zelfs geen vuur aanleggen, laat staan erop koken, wanneer iemand er een aangelegd had.”

Obroski kreeg een kleur. „Nu, iemand moet Rhonda toch helpen,” zeide hij jammerlijk, „en niemand anders heeft zich aangeboden.”

„Jimmy hier kan koken,” zeide een electricien. „Hij is vroeger altijd assistent-chef in een caf taria in Los Angeles geweest.”

„Ik wil niet koken,” zeide Jimmy, „ik wil geen kinderachtig baantje hebben. Ik heb in Nicaragua bij de marine gediend. Geef mij een geweer en laat mij op wacht staan.”

„Wie kan nog meer koken?” vroeg Orman. „We hebben er drie nodig.”

„Shorty kan koken,” zeide een stem in de achterhoede. „Hij heeft vroeger op den Ventura Boulevard een oliekoekenkraam gehad.”

„In orde!” zeide Orman. „Miss Terry is chef-kok en Jimmy en Shorty zullen haar helpen; en Pat zal er iederen dag nog drie aanwijzen voor extra hulp. En nu aan het werk. Terwijl de koks gauw wat eten klaar maken, breken de anderen de tenten af en laden de trucks.”

„O, Tom,” zeide Naomi, die naast hem stond, „mijn jongen is met de anderen weggelopen. Ik wou graag, dat je een van de anderen aanwees, om zijn plaats in te nemen.”

Orman keerde zich om en keek haar verbaasd aan. „Ik had je heelemaal vergeten, Naomi. Ik ben blij, dat je bij me gekomen bent. Als je niet kan koken — en ik vermoed niet, dat je dat



kan — dan kan je piepers jassen, het eten opdoen en meehelpen borden wasschen.”

Een oogenblik keek Naomi verbijsterd; dan glimlachte zij ijskoud. „Je denkt zeker, dat je grappig bent,” zeide zij, „maar heusch, dit is geen oogenblik voor gekheid.”

„Ik maak geen gekheid, Naomi.” Zijn toon was strak, zijn gelaat ernstig.

„Verwacht je nu heusch, dat ik, Naomi Madison, aardappelen schillen, aan tafel bedienen en borden wasschen zal? Wees toch niet zoo belachelijk — ik zal niets van dat alles doen.”

„Wees je zelf, Naomi! Vóór Milt Smith je ontdekt heeft, heb je haché rondgediend in een kroeg in Main Street; en dat zal je hier weer doen of je krijgt geen eten.” Hij keerde zich om en liep weg.

Onder het ontbijt zat Naomi Madison in hautaine afzondering op de achterbank van een automobiel. Zij diende niet aan tafel en zij at niet.

Amerikanen en Arabieren vormden de voor- en achterhoede, toen de safari zich eindelijk in beweging zette; maar de troep, die een weg baande, was heelemaal Amerikaansch — de Arabieren wilden vechten, maar zij wilden niet werken: dat was beneden hun waardigheid.

Eerst toen al het keukengerei gewasschen, ingepakt en ingeladen was, ging Rhonda naar den wagen, waarin zij en Naomi reden. Zij had een kleur en was een beetje moe, toen zij in de auto stapte.

Naomi keek haar met samengeknepen lippen aan. „Je bent niet goed wijs, Rhonda,” bitste zij. „Je hadt je niet moeten verlagen door dat koeliewerk te doen. We zijn niet als keukenmeisjes in dienst genomen.”

Rhonda knikte in de richting van het hoofd der colonne. „Er staat waarschijnlijk in de contracten van die jongens ook niets over het kappen van boomen of het vechten met kannibalen.” Zij nam een in papier gewikkeld pakje uit haar tasch. „Ik heb een paar sandwiches voor je meegebracht. Ik dacht, dat je misschien honger zou hebben.”

Naomi at zwijgend en scheen een langen tijd daarna in gedachten verzonken.

De colonne kwam langzaam vooruit. De „hakkers” waren niet gewoon aan het soort werk, dat zij deden, en in de hitte van het tropische woud werden zij heel gauw moe.

Orman werkte met zijn mannen mee en zwaaide een bijl, wanneer boomen geveld moesten worden, en marcheerde met de voorhoede mede, wanneer een weg gebaad was.

„Een zwaar werk,” zeide Bill West, terwijl hij zijn bijl tegen zijn heup liet rusten en het zweet uit zijn oogen veegde.

„Dit is nog het ergste niet,” antwoordde Orman.

„Hoe dat?”

„Nu de gidsen ons in den steek gelaten hebben, weten we niet, waar we heen gaan.”

West float. „Daar had ik niet aan gedacht.”

Terwijl zij voort zwoegden, kwamen zij kort na twaalven bij een open plek in het bosch. Er stonden zoo goed als geen boomen in en zij was geheel bedekt met dicht hoog gras, hooger dan een mensch.

„Dat ziet er zeker goed uit,” zeide Orman. „We kunnen nu een tijdje opschieten.”

De voorste truck reed de open plek in en maakte het gras onder zijn groote banden plat.

„Allen op de trucks!” riep Orman tegen de voorhoede en de „hakkers”. „Die schavuiten zullen ons hier niet lastig vallen; er zijn hier geen boomen, om achter te schuilen.”

De lange colonne wagens reed de open vlakte op. Een gevoel van verlichting maakte zich van allen meester, nu zij niet meer in het dichte woud waren.

En dan, toen de laatste truck de open vlakte binnen hotste, snorde uit het hooge gras langs de geheele linie een salvo van pijlen. Woeste oorlogskreten vulden de lucht en voor de eerste maal lieten de Bansuto's zich zien, toen hun speerwerpers met kreten van haat en bloeddorst vooruitsnelden.

Een chauffeur dicht bij het hoofd der colonne tuimelde met

een pijl door zijn hart van zijn bestuurdersplaats. Zijn truck schoot naar links uit en reed midden in de wilden.

Geweren knetterden, mannen schreeuwden en vloekten, de gewonden gilden. De colonne hield stil, opdat iedereen zijn geweer zou kunnen gebruiken. Naomi liet zich op den grond van den wagen glijden. Rhonda trok haar revolver en schoot recht in de aanstormende negers. Een dozijn mannen haastten zich naar den wagen der jonge meisjes om dien te verdedigen.

Iemand riep: „Kijk goed uit. Ze zijn ook aan den anderen kant.” Geweren werden gericht naar de nieuwe bedreiging. Het vuur was continu en doodelijk. De Bansuto's, bijna vlak bij hen, aarzelden en deinsden terug. Een salvo schoten volgde hen, terwijl zij verdwenen in het dichte gras; volgde en vond velen hunner.

Het was vlug afgelopen; de geheele episode had misschien geen twee minuten geduurd. Maar zij had vreeselijk huisgehouden onder de expeditie. Een dozijn mannen waren dood of stervende en een truck was vernield, het moreel van de kleine troep was aan het wankelen gebracht.

Orman gaf het commando over de voorhoede aan West over en haastte zich langs de linie om de verliezen te controleeren. O'Grady snelde hem tegemoet.

„We moeten hier zoo gauw mogelijk uit, Tom,” riep hij. „Die duivels zijn in staat het gras in brand te steken.”

Orman was bleek. Hij had daar niet aan gedacht. „Bergt de dooden en gewonden in de dichtstbijzijnde wagens en voorwaarts!” beval hij. „We zullen later de verliezen wel nagaan.”

Het gevoel van verlichting, dat de expeditie gevoeld had, toen zij op de met gras begroeide vlakte kwam, was niets vergeleken bij dat, hetwelk zij voelde, toen zij die weer door waren om in het dichte, drassige woud te komen, waar een bedreiging met brand tenminste tot een minimum gereduceerd werd.

Dan ging O'Grady de linie langs om de levenden en dooden te controleeren. De lijken van Noice, Baine, zeven andere Amerikanen en drie Arabieren lagen in de trucks.

„Obroski!” gilde O'Grady. „Obroski! Heeft iemand Obroski gezien?”

„Ja,” riep Gordon G. Marcus uit. „Ik heb hem gezien. Ik herinner het me nu. Toen die duivels van kerels op ons afkwamen, is hij aan den anderen kant uit den wagen gesprongen en in dat hooge gras gevlucht.”

Orman liep terug naar de achterhoede van de colonne. „Waar ga je naar toe, Tom?” vroeg West.

„Ik ga Obroski zoeken.”

„Je kan niet alleen gaan. Ik ga met je mee.”

Nog eenige anderen sloten zich bij hen aan, maar hoewel zij meer dan een half uur zochten, vonden zij geen spoor van Obroski — dood noch levend.

Stil, droevig en somber vond de expeditie laat in den middag een kampeerplaats. Wanneer zij spraken, spraken zij op gedempten toon en er klonk geen scherts of gelach. Somber gingen zij aan de tafel zitten, toen het avondeten klaar was, en weinigen schenen te letten op en niemand zeide iets over het feit, dat de beroemde Naomi Madison hen bediende.

## **HOOFDSTUK VIII.**

### *De lafaard.*

We zijn allen òf het slachtoffer òf de beweldadigde van hereditieit en milieu. Stanley Obroski was een der slachtoffers. Hereditieit had hem een sterk lichaam, een edele houding en een knap gezicht gegeven. Zijn milieu had hem zijn geheele leven gekoesterd en beschermd. Ook had iedereen, met wien hij in aanraking gekomen was, zijn groote kracht bewonderd en hem den moed toegeschreven, die daarmede in overeenstemming was.

Tot de paar laatste dagen toe had Obroski nooit tegenover moeilijke omstandigheden gestaan, die zijn moed op de proef konden stellen, en daardoor had hij zich zijn geheele leven lang afge-

vraagde of zijn moeder beantwoorden zou aan wat ervan verwacht werd, als die omstandigheden zich zouden voordoen.

Hij had over die zaak veel meer nagedacht dan iemand met gewonen lichaamsbouw doet, omdat hij wist, dat er van hem zooveel meer verwacht werd dan van een gewoon iemand. Het was een obsessie voor hem geworden, gepaard aan de vrees, dat hij niet aan de verwachtingen van zijn bewonderaars beantwoorden zou. En ten slotte werd hij bang — bang om bang te zijn.

Het is een gebrek van bijna alle groote mannen, dat zij bijzonder gevoelig zijn voor het belachelijke. En Obroski deinsde meer terug voor de vrees om belachelijk te zijn, wanneer hij angst zou toonen, dan voor de vrees van lichamelijk lijden — ook al besepte hij dat misschien niet. Zijn psyche was veel te gecompliceerd voor een makkelijke analyse.

Maar de resultaten waren rampzalig. Zij verwekten een onderbewusten drang om liever het gevaar te vermijden dan het risico te loopen angst te laten blijken en daardoor belachelijk te worden.

En toen het eerste salvo pijlen tusschen de wagens van de safari viel, sprong Obroski aan den anderen kant uit de auto, waarin hij reed, en verdween tusschen het hooge gras, dat hem aan beide kanten insloot. Zijn reactie op het gevaar was volkomen spontaan — stond geheel buiten zijn wil.

Terwijl hij in den blinde verder liep, dacht hij even weinig als een in het nauw gedreven dier, dat alleen vluchten wil. Maar hij had slechts een paar meter afgelegd, toen hij regelrecht in de armen van een reusachtigen zwarten krijger liep.

Hier was inderdaad een moeilijke situatie. De neger was even verbaasd als Obroski. Hij dacht waarschijnlijk, dat alle blanken aanvielen; hij was bang. Hij wilde vluchten, maar de blanke was te dicht bij; dus sprong hij op hem af en riep, terwijl hij dit deed, hard tegen zijn makkers.

Het was te laat voor Obroski om aan de gespierde vingers van den neger te ontkomen. Als hij niet iets deed, zou de man hem dooden. Als hij zich van den kerel ontdoen kon, zou hij naar de safari terug kunnen loopen. Hij *moest* zich van hem ontdoen!

De neger had hem bij zijn kleeren gegrepen en nu zag Obroski een mes in de vrije hand van den kerel. De dood staarde hem in de oogen! Tot dusverre waren de gevaren, waarin Obroski zich bevonden had, altijd min of meer imaginair geweest; nu stond hij tegenover de naakte werkelijkheid.

Vrees magnetiseerde zijn geest en zijn sterke spieren onmiddellijk tot handelen. Hij greep den neger en lichtte hem boven zijn hoofd; dan slingerde hij hem zwaar tegen den grond.

De zwarte, bang voor zijn leven, begon op te staan; en Obroski even bang voor het zijne, lichtte hem weer op en wierp hem opnieuw neer. Terwijl hij dat deed, omsingelden een half dozijn zwarten hem in het hooge gras en trokken hem op den grond.

Half versuft door angst, vocht Obroski als een in het nauw gebrachte rat. De negers waren geen tegenpartij voor zijn sterke spieren. Hij greep ze beet en slingerde ze weg; dan keerde hij zich om, om weg te loopen. Maar de neger, dien hij het eerst tegen den grond geworpen had, pakte hem bij zijn enkels en deed hem vallen; onmiddellijk waren de anderen weer op hem, terwijl nog meer hen te hulp schoten. Door hun overmacht hielden zij hem vast en bonden zijn handen op zijn rug.

In zijn geheele vroegere leven had Obroski nog nooit gevochten. Een vreedzame aard en zijn eigenaardig complex hadden hem ervoor bewaard moeilijkheden te zoeken en zijn groote gestalte en kracht hadden anderen afgeschrikt ruzie met hem te zoeken. Hij had nooit zijn eigen kracht beseft en thans, nu zijn geestvermogens door angst versuft waren, beseftte hij die slechts gedeeltelijk. Het eenige, waar hij aan denken kon, was, dat zij zijn handen vastgebonden hadden en dat hij machteloos was; dat zij hem zouden dooden.

Eindelijk trokken zij hem op. Waarom zij hem niet doodden, kon hij niet begrijpen — toen niet. Zij schenen een beetje ontzag te hebben voor zijn groote gestalte en kracht. Zij brabbelden druk onderling, terwijl zij hem meetrokken naar het woud.

Obroski hoorde de woeste oorlogskreten van de hoofdtroep, toen deze de safari aanviel, en het geweergeknetter, dat hem zeide,

dat zijn makkers zich dapper verdedigden. Enkele kogels floten vlak om hem heen en een van zijn „beulen” sloeg met een kogel in zijn hart voorover.

Zij namen hem mee in het woud en langs een kronkelend pad, waar zij weldra ingehaald werden door andere leden van den stam, en met de komst van iedere nieuwe afdeeling werd hij omringd door brabbelende wilden, die hem stompten en knepen, zijn zware spieren betastten en zijn lengte met de hunne vergeleken.

Met bloed doorloopen oogen keken dreigend uit leelijke, beschilderde gezichten — keken met een dreigenden haat, waarvoor men hun taal niet behoefde te kennen om dien te voelen. Sommigen bedreigden hem met speren en messen, maar de troep, die hem gevangen genomen had, redde hem daarvoor.

Stanley Obroski was zóo bang, dat hij als in een trance verder liep; hij liet uiterlijk geen emotie blijken; maar de negers dachten, dat zijn houding een bewijs was van de onverschilligheid van grooten moed.

Eindelijk haalde een bijzonder groote krijger hen in. Zijn oorlogsbeschildering en veeren, zijn vele halssnoeren en arm- en enkelbanden schitterden. Hij droeg een mooi schild en zijn speer en zijn boog en zijn pijlkoker waren bonter versierd dan die van zijn makkers.

Maar nog meer dan deze deden zijn imposante persoonlijkheid en zijn autoritair optreden Obroski vermoeden, dat hij een opperhoofd was. Terwijl hij luisterde naar de woorden van hen, die hem gevangen genomen hadden, nam hij Obroski met soevereine minachting op; dan gaf hij enkele bevelen en liep verder. De anderen volgden en daarna dreigde niemand meer den blanke kwaad te doen.

Den geheelen middag trokken zij verder, steeds dieper het sombere bosch in. De touwen om Obroski's polsen sneden in zijn vleesch en deden hem pijn; een ander touw om zijn hals, waaraan een neger hem leidde, sloot er veel te dicht omheen; en wanneer de neger eraan rukte, wat hij nu en dan deed, stikte Obroski half.

Hij voelde zich diep ongelukkig, maar hij was zóo versuft door

angst, dat hij geen protest of klacht liet hooren. Misschien begreep hij, dat het toch nutteloos zou zijn en dat het des te beter voor hem zou zijn, hoe minder last hij hun veroorzaakte en hoe minder hij de aandacht op zich vestigde.

Het resultaat van deze strategie had hij niet kunnen raden, want hij kon hun woorden niet verstaan, wanneer zij onderling praatten over den moed van den blanke, die geen vrees liet blijken.

Tijdens den langen tocht dacht hij dikwijls aan de leden der expeditie, die hij verlaten had. Hij was nieuwsgierig hoe de strijd afgelopen was en of er gedood waren. Hij wist, dat velen vroeger minachting voor hem gevoeld hadden. Wat zouden zij nu van hem denken! Marcus moest hem bij het eerste dreigen van gevaar hebben zien vluchten. Obroski kromp ineen; de oude vrees belachelijk te zijn maakte zich van hem meester; maar dit was niets vergeleken bij den vreeselijken angst, dien hij voelde, toen hij een vluggen blik om zich heen wierp naar de woeste gezichten van zijn „beulen” en zich de verhalen herinnerde, die hij gehoord had over het doodmartelen van de slachtoffers van deze wilden.

Hij hoorde voor zich uit geschreeuw en een oogenblik later kwam het pad uit op een open plek, in het midden waarvan een gepalissadeerd dorp van met stroo bedekte hutten stond. Het was laat in den middag en Obroski wist, dat zij na zijn gevangenneming een grooten afstand hadden afgelegd. Hij vroeg zich af of hij, voor het geval hij kon ontvluchten of zij hem zijn vrijheid teruggaven, den weg naar de safari terug zou kunnen vinden. Hij twijfelde er sterk aan.

Toen zij het dorp binnenkwamen, drongen vrouwen en kinderen naar voren om hem te zien. Ze schreeuwden tegen hem. Uit de gelaatsuitdrukkingen van vele vrouwen maakte hij op, dat zij hem uitscholden en uitlachten. Enkelen sloegen of klauwden naar hem. De kinderen wierpen met steenen en vuil naar hem.

De krijgers, die hem bewaakten, joegen de vrouwen en kinderen weg, terwijl zij hem langs de eenige straat van het dorp naar een hut aan het andere einde brachten. Hier gaven zij hem een wenk naar binnen te gaan; maar de deur was zóó laag, dat je er alleen



op handen en voeten door kon; en daar zijn handen op zijn rug gebonden waren, was dit voor hem absoluut onmogelijk. Dus wierpen zij hem op den grond en sleepten hem naar binnen. Dan bonden zij zijn enkels en gingen weg.

Binnen in de hut was het donker, maar toen zijn oogen wat aan de verandering gewend raakten, kon hij zijn omgeving gedeeltelijk zien. Toen merkte hij, dat hij niet alleen in de hut was. In zijn gezichtskring zag hij drie gestalten, blijkbaar mannen. Een lag languit op den vastgestampten aarden grond, de twee anderen zaten met opgetrokken knieën op hun hurken. Hij vroeg zich af, wat zij hier deden — of zij ook gevangenen waren.

Dan sprak een hunner. „Hoe hebben de Bansuto's u te pakken gekregen, Bwana Simba?” Het was de naam, dien de zwarten van de safari hem gegeven hadden in verband met de rol, die hij in de film moest spelen, die van den Leeuw-Man.

„Wie voor den drommel ben je?” vroeg Obroski.

„Kwamudi,” antwoordde de ander.

„Kwamudi! Nu, het heeft je niet veel geholpen, dat je weggelopen bent —” Hij voegde er bijna aan toe: „evenmin als mij,” maar hij bedwong zich nog op tijd. „Ze hebben even na twaalf uur de safari aangevallen. Toen ben ik gevangen genomen. Hoe hebben ze jou te pakken gekregen?”

„Vanochtend vroeg. Ik was mijn mannen gevolgd, om te trachten ze over te halen naar de safari terug te gaan.” Obroski vermoedde, dat Kwamudi loog. „We zijn in de handen gevallen van een troep krijgers, die uit een afgelegen dorp kwamen, om zich bij de hoofdmacht te voegen. Zij hebben vele mannen van mij gedood. Sommigen zijn ontsnapt. Ze hebben er enkelen gevangen genomen. Die gevangenen hebben ze allen gedood behalve Kwamudi en deze twee. Ze hebben ons hierheen gebracht.”

„Wat zullen ze met je doen? Waarom hebben ze jou niet gedood, toen zij de anderen doodden?”

„Zij vermoorden u niet, vermoorden Kwamudi niet, vermoorden deze twee niet — nog niet — om dezelfde reden. Vermoorden later.”

„Waarom? Waarvoor willen ze ons dooden?”

„Zij eten.”

„Wat? Je wilt toch niet zeggen, dat het kannibalen zijn?”

„Niet zooals anderen. Bansuto's eten niet altijd menschen, eten niet alle menschen. Alleen opperhoofden, dappere mannen, sterke mannen. Dappere mannen eten maakt ze dapper; sterke mannen eten maakt ze sterk; opperhoofden eten maakt ze wijs.”

„Hoe afgrijselijk!” prevelde Obroski. „Maar zij kunnen mij niet opeten — ik ben geen opperhoofd — ik ben geen held — ik ben een lafaard,” mompelde hij.

„Wat, Bwana?”

„O, niets. Wanneer denk je, dat ze het doen zullen? Heel gauw?”

Kwamudi schudde zijn hoofd. „Misschien. Misschien vooreerst niet, Tooverdokter maakt drankjes, praat met geesten, praat met de maan. Zij zeggen hem wanneer. Misschien gauw, misschien veel later.”

„En zullen ze ons, tot zij ons dooden, zoo gebonden houden? Dat is heel ongemakkelijk. Maar jij bent niet gebonden, wel?”

„Ja, Kwamudi gebonden — handen en voeten. Daarom buigt hij zich voorover over zijn knieën.”

„Kan je hun taal spreken, Kwamudi?”

„Een beetje.”

„Vraag hun onze handen los te maken, en onze voeten ook, als zij dat willen.”

„Geeft niets. Woorden verknoeien.”

„Luister, Kwamudi. Ze willen, dat we sterk zijn, wanneer zij ons opeten, niet waar?”

„Ja, Bwana.”

„Prachtig; zeg dan aan het opperhoofd, dat wij, als hij ons zoo gebonden houdt, zwak zullen worden. Hij heeft toch zeker hersens genoeg om te begrijpen, dat dat waar is. Hij heeft krijgers in overvloed, om ons te bewaken, en ik begrijp niet, hoe we uit dit dorp zouden kunnen ontluchten — nu al die harpijen en hummels om ons heen hangen.”

Kwamudi verstond genoeg van wat de blanke gezegd had om de hoofdbedoeling te begrijpen. „Zoodra ik de gelegenheid krijg, zal ik het hem zeggen,” zeide hij.

De duisternis viel in. Het licht van de kookvuren was door de lage deur van de gevangenis hut zichtbaar. Vrouwen huilden en jammerden om de krijgers, die dien dag in den strijd gevallen waren. Velen hadden haar lichaam van het hoofd tot de voeten met asch ingewreven, wat haar nog leelijker maakte dan zij van nature al waren. Anderen lachten en praatten.

Obroski had honger en dorst, maar zij brachten hem noch eten noch drinken. De uren sleepten zich voort. De krijgers begonnen te dansen om hun overwinning te vieren. Tam-tams dreunden somber door den nacht.

„Dit is geen manier om menschen te behandelen, die je wilt opeten,” bromde Obroski. „Je moet ze vetmesten, niet uithongeren.”

„De Bansuto's geven niets om ons vet,” antwoordde Kwamudi. „Zij eten onze harten, onze handpalmen, onze voetzolen. Zij eten de spieren van uw armen en beenen. Zij eten mijn hersens.”

„Je bent niet erg opwekkend en je bent niet erg complimenteus,” zeide Obroski met een wrangen glimlach. „Maar wat dat betreft, valt er niet veel te kiezen tusschen onze hersens, want zij hebben ons ten slotte in hetzelfde hol gekregen.”

## HOOFDSTUK IX.

### *Verraad.*

Orman en Bill liepen na het avondeten de kooktent binnen. „We gaan de borden wasschen,” zeide de directeur. „We hebben nu zoo weinig mannen, dat we de keukenhelpers aan Pat hebben moeten geven om wachtdienst te doen. Jimmy en Shorty zullen blijven koken en met het andere werk helpen.”

Rhonda schudde haar hoofd. „Jullie hebben een zwaren dag

achter den rug. Alles, wat wij gedaan hebben, is in een auto zitten. Neemt plaats, steekt een pijp op en praat wat met ons — we hebben een opwekkinkje nodig. Wij met ons vieren kunnen best de borden wasschen. Wat zeggen jullie ervan?” Zij wendde zich tot Jimmy, Shorty en Naomi.

„Natuurlijk!” zei Jimmy en Shorty tegelijk.

Naomi knikte. „Ik heb heel wat keeren tot na middernacht borden gewasschen voor een bende jongens uit Main Street. Ik vermoed, dat ik ze nu ook wel voor jullie kan wasschen,” voegde zij er lachend aan toe. „Maar dat is heusch waar, wat Rhonda gezegd heeft — gaat zitten en praat met ons en *zegt wat grappigs*. Ik ben half krankzinnig.”

Er volgde een oogenblik van pijnlijke stilte. Zij hadden niet heel veel verbaasder geweest kunnen zijn, wanneer zij koningin Mary op Trafalger Square touwtje hadden zien springen.

Dan lachte Tom Orman en klopte Naomi op haar rug. „Flinke meid!” riep hij uit.

Dat was een nieuwe Madison en zij wisten allen, dat zij van haar meer zouden gaan houden dan van de vroegere.

„Ik wil met alle plezier gaan zitten,” zeide West. „En ik wil met alle plezier praten, maar ik laat me hangen, als ik grappen kan maken — ik kan Clarence en Jerrold en al de anderen niet vergeten.”

„Arme Stanley,” zeide Rhonda. „Hij zal zelfs geen fatsoenlijke begrafenis krijgen.”

„Hij verdient er ook geen,” bromde Jimmy, die bij de marine gediend had. „Hij is in den strijd gedeserteerd.”

„Laten we niet te hard voor hem zijn,” zeide Rhonda. „Niemand is een lafaard, omdat hij het graag wil zijn. Het is iets, waar je niets aan doen kunt. We moeten medelijden met hem hebben.”

„Misschien zouden we dat hebben, als we allemaal verliefd op hem waren,” bromde Bill West.

Rhonda keerde zich om en keek hem koud aan. „Hij heeft misschien zijn fouten gehad,” zeide zij, „maar ik heb hem tenminste nooit iets onhartelijks over een ander hooren zeggen.”

„Daarvoor is hij nooit lang genoeg wakker geweest,” zeide Jimmy minachtend.

„Ik weet niet wat ik zonder hem beginnen moet,” zeide Orman. „Er is niemand bij de expeditie, dien ik voor hem kan laten invallen.”

„Je denkt er toch zeker, na wat er gebeurd is, niet over verder te gaan met de film?” vroeg Naomi.

„Daarvoor zijn we hierheen gegaan en dat zullen we doen, ook al komt de onderste steen boven,” antwoordde Orman.

„Maar je bent je hoofdrol kwijt en je geluidsman en een heele boel meer en je hebt geen gidsen en je hebt geen dragers. Als je denkt, dat je zoo met een film door kan gaan, dan ben je geen knip voor je neus waard, Tom.”

Pat O'Grady stak zijn hoofd in de tent. „De chef hier?” vroeg hij. „O, ben je daar? Zeg, Tom, Atewy zegt, dat de oude Ghrennem met zijn mannen vannacht van 12 tot 6 de wacht wil betrekken, als wij het van nu af tot middernacht doen. Hij wil weten of jij daar mee accoord gaat. Atewy zegt, dat de Arabieren beter met elkaar kunnen werken dan met Amerikanen, die zij niet kunnen verstaan.”

„In orde,” antwoordde Orman. „Dat is heel netjes van hen, dat zij het dien tijd willen doen. Dat zal onzen jongens de kans geven wat te rusten voor we morgen vroeg verder gaan, en de hemel weet, dat zij rust noodig hebben. Zeg hun, dat we ze om middernacht zullen roepen.”

Uitgeput door de lichamelijke en zenuwspanning van den dag, vielen de leden der expeditie, die de wacht niet betrokken, weldra in slaap. Voor de laatsten was het een lange „rek” tot middernacht, een op wacht staan, dat nog inspannender gemaakt werd door de doodelijke eentonigheid van de bijna ongebroke stilte van den jungle. Slechts zwak kwamen van groote afstanden de gewone geluiden, waaraan zij gewend geraakt waren. Het was alsof zij zelfs door de dieren van het woud aan hun lot overgelaten werden. Maar eindelijk werd het toch middernacht en O'Grady maakte de Arabieren wakker. Vermoeide mannen strom-

pelden door de donkerte naar hun dekens en binnen een kwartier was iedere Amerikaan in het kamp in een diepen slaap van totale uitputting.

Zelfs de ongewone activiteit der Arabieren kon hen niet wakker maken; maar de zwarte zonen der woestijn bewogen zich dan ook zoo stil als het werk, waarmede zij bezig waren, het toestond — vrij ongewoon werk leek het voor hen, wier eenige taak het was het kamp te bewaken.

Het was reeds helder dag vóór een Amerikaan zich bewoog — verscheidene uren later dan het kampleven gewoonlijk begon.

Gordon G. Marcus was de eerste, die op was, want de ouderdom wordt gewoonlijk eerder wakker dan de jeugd. Hij had zich vlug aangekleed, want hij had het daglicht en de stilte van het kamp opgemerkt. Zelfs vóór hij buiten kwam, voelde hij, dat er iets niet in orde was. Hij keek vlug om zich heen. Het kamp scheen verlaten. De vuren waren tot smeulende sintels geworden. Geen schildwacht stond op post.

Marcus haastte zich naar de tent van Orman en O'Grady en liep zonder plichtplegingen naar binnen. „Mr. Orman! Mr. Orman!” riep hij.

Orman en O'Grady, door de opgewonden stem van den ouden karakterspeler uit hun diepen slaap gewekt, schoven hun muskietengordijnen weg en sprongen uit hun bedden.

„Wat is er gaande?” vroeg Orman.

„De Arabieren!” riep Marcus uit. „Ze zijn weg! Hun tenten, hun paarden, alles!”

Geen van de beide mannen sprak, terwijl zij vlug hun kleeren aanschoten en naar buiten gingen. Orman keek vlug het kamp rond.

„Ze moeten al uren weg zijn,” zeide hij. „De vuren zijn uit.” Dan haalde hij zijn schouders op. „We zullen het zonder hen moeten klaar spelen, maar dat wil niet zeggen, dat we daarom niet meer behoeven te eten. Waar zijn de koks? Marcus, wees zoo goed de meisjes te wekken en Jimmy en Shorty uit hun bed te trommelen.”

„Ik dacht, dat die kerels plotseling heel attent waren, toen zij gisteravond aanboden na middernacht de wacht te betrekken,” zeide O'Grady.

„Ik had moeten weten, dat er iets verdachts aan was,” bromde Orman. „Zij hebben me een loer gedraaid als een groen. Ik ben niets meer dan een groote sukkel.”

„Daar komt Marcus alweer,” zeide O'Grady. „Wat heeft hij nu weer — hij ziet er ontdaan uit.”

En Gordon G. Marcus was ontdaan. Vóór hij bij de twee mannen was, riep hij hard tegen hen: „De meisjes zijn er niet! En haar tent is heelemaal overhoop gehaald.”

Orman keerde zich om en liep op een draf naar de kooktent. „Ze zijn waarschijnlijk bezig met het ontbijt,” riep hij nog. Maar ook in de kooktent was niemand.

Iedereen was nu op de been; het kamp werd zorgvuldig doorzocht, maar er was geen spoor van Naomi of Rhonda Terry te vinden. Bill West doorzocht telkens weer dezelfde plekken — hij wilde blijkbaar het afgrijselijk getuigenis van zijn eigen oogen niet gelooven. Orman was bezig een klein pak van voedsel, dekens en munitie te maken.

„Waarom denk je, dat zij ze meegenomen hebben?” vroeg Marcus.

„Hoogstwaarschijnlijk voor een losgeld,” opperde O'Grady.

„Ik wou, dat ik daar zeker van was,” zeide Orman, „maar er is nog een groote markt voor jonge meisjes in Afrika en Azië.”

„Ik zou wel eens willen weten, waarom zij alles in de tent zoo aan flarden gerukt hebben,” peinsde Marcus. „Het lijkt wel of er een cycloon doorheen gegaan is.”

„Er is niet gevochten,” zeide O'Grady. „Als dat het geval geweest was, zou er wel iemand van ons wakker geworden zijn.”

„De Arabieren hebben waarschijnlijk naar buit gezocht,” opperde Jimmy.

Bill West had Orman gadeslagen. Nu maakte hij ook een pak. De directeur zag het. „Wat ben je van plan te gaan doen?” vroeg hij.

„Ik ga met je mee,” antwoordde West.

Orman schudde zijn hoofd. „Geen quaestie van! Dit is mijn begrafenis.”

West bleef, zonder te antwoorden, met pakken doorgaan.

„Als jullie de meisjes gaan zoeken, ga ik met jullie mede,” zeide O'Grady.

„Van hetzelfde laken een pak,” riep een ander.

De geheele expeditie bood zich aan.

„Ik ga alleen,” besliste Orman. „Eén man te voet kan vlugger vooruit komen dan deze auto-colonne en vlugger dan ruiters, die hier en daar moeten ophouden, om den weg vrij te maken.”

„Maar wat voor den drommel kan één man doen, als hij die schavuiten inhaalt?” vroeg O'Grady. „Hij zal zelf gedood worden. Hij kan niet tegen hen allemaal vechten.”

„Ik ben niet van plan om te vechten,” antwoordde Orman. „Ik heb de meisjes in de nesten gebracht door mijn hersens niet te gebruiken; ik zal ze nu gebruiken om ze eruit te halen. Die Arabieren zullen voor geld alles doen en ik kan hun meer voor de meisjes aanbieden dan zij kunnen hopen van een ander te krijgen.”

O'Grady krabbelde op zijn hoofd. „Ik geloof, dat je gelijk hebt, Tom.”

„Natuurlijk heb ik gelijk. Jij voert het bevel over den boel, terwijl ik weg ben. Ga naar de Omwamwi-watervallen en wacht daar op mij. Je zult daar inboorlingen in dienst kunnen nemen. Stuur, als ik binnen een maand niet op kom dagen, een ijlbode naar Jinja met een telegram voor den studio, waarin je zegt wat er gebeurd is en instructies vraagt.”

„Je gaat toch niet zonder te ontbijten?” vroeg Marcus.

„Neen; ik zal eerst eten,” antwoordde Orman.

„Hoe staat het met het eten?” riep O'Grady.

„Ik kom al!” schreeuwde Shorty uit de kooktent terug.

Orman at vlug en gaf inmiddels zijn laatste instructies aan O'Grady. Toen hij klaar was, stond hij op, wierp zijn pak over zijn schouders en nam zijn geweer.



„Tot ziens, jongens!” zeide hij.

Zij verzamelden zich om hem heen, om hem de hand te drukken en succes te wenschen. Bill West bond de riemen vast van een pak, dat hij op zijn rug geworpen had. Orman keek naar hem.

„Je kan niet meegaan, Bill,” zeide hij. „Dit is mijn werk.”

„Ik ga mee,” antwoordde West.

„Ik zal het niet toelaten.”

„En wie breng je daarvoor mee?” vroeg West en dan voegde hij er met een stem, die hij trachtte te beheerschen, aan toe: „Rhonda is daar ergens.”

De harde lijnen van grimmige koppigheid op Orman's gelaat verzachtten. „Ga dan maar mee,” zeide hij. „Op die manier had ik er niet aan gedacht, Bill.”

De twee mannen liepen het kamp door en volgden het duidelijke spoor van de ruiters, die in Noordelijke richting getrokken waren.

## HOOFDSTUK X.

### *Marteling.*

Stanley Obroski had nog nooit een dageraad met zooveel geestdrift begroet. De nieuwe dag zou hem misschien den dood brengen, maar bijna alles zou te verkiezen zijn boven de afschuwelijke ongemakken van den nacht, die eindelijk tot het verleden was gaan behooren.

Zijn touwen hadden hem gekweld; zijn gewrichten deden pijn door de lange onbeweeglijkheid en door de koude; hij had honger, maar de dorst deed hem nog meer lijden; ongedierte kroop over hem heen en beet hem; deze en de koude en de afschuwelijke geluiden van de rouwdragenden en de dansers en de trommels hadden samengewerkt om hem van den slaap te berooven.

Al deze dingen hadden zijn kracht, zijn lichamelijke en zenuw-

kracht, uitgeput. Hij voelde zich als een klein kind, dat bang is en graag zou willen huilen. De drang om te huilen was bijna onweerstaanbaar. Het scheen verlichting te geven aan de krankzinnig makende spanning.

Een vage overtuiging drong echter door in den verwarden chaos van zijn versuft brein: huilen zou een bewijs van vrees zijn en vrees beteekent lafheid! Obroski hilde niet. In plaats daarvan vond hij een gedeeltelijke verlichting in vloeken. Hij had nooit iets voor profaneeren gevoeld, maar ook al miste hij de praktijk, toch gelukte het hem aardig goed.

Zijn pogingen wekten Kwamudi, die in deze bekende omgeving rustig geslapen had. De twee mannen praatten met tusschenpoozen — hoofdzakelijk over hun honger en dorst.

„Schreeuw om water en eten,” stelde Obroski voor; „en blijf schreeuwen tot zij het brengen.”

Kwamudi dacht, dat het een goed plan zou kunnen zijn, en voerde het dadelijk uit. In vijf minuten leverde het resultaten op. Een der bewakers voor de hut werd er wakker door. Hij kwam woedend binnen.

Inmiddels waren de twee andere gevangenen wakker geworden en zaten op. Een hunner was dichterbij de deur van de hut dan zijn lotgenooten. Hij was dus de eerste, bij wien de schildwacht kwam, die onmiddellijk zijn hoofd en zijn schouders met zijn speer begon te bewerken.

„Als jullie nog meer van dat lawaai maakt,” zeide de schildwacht, „zal ik jullie allemaal je tong uit je mond snijden.” Dan ging hij naar buiten en viel weer in slaap.

„Dat idee,” merkte Obroski op, „was zoo gek niet.”

„Wat, Bwana?” vroeg Kwamudi.

De morgen sleepte zich tot bijna twaalf uur voort en nog sliep het dorp. Het sliep de gevolgen der orgie van den vorigen nacht uit. Maar eindelijk begonnen de vrouwen rond te loopen en toebereidselen te maken voor het ontbijt.

Ruim een uur later kwamen krijgers naar de hut. Zij sleurden en traptten de gevangenen naar buiten en rukten ze omhoog, nadat

zij de touwen van hun enkels verwijderd hadden; dan brachten zij hen naar een groote hut in het midden van het dorp. Het was de hut van Rungula, het opperhoofd der Bansuto's.

Rungula zat op een lage tabouret voor de deur. Achter hem stonden de voornaamste onder-chefs, terwijl aan de zijkanten in een wijden halven cirkel de overige krijgers zich opgesteld hadden: een duizend wilde vechtersbazen uit verschillende verwijderde Bansuto-dorpen.

Vanaf de deur der hut van het opperhoofd keken verschillende van zijn vrouwen naar wat er gebeurde, terwijl een groot aantal kinderen tusschen haar beenen in den zonneshijn kroop.

Rungula keek met dreigende wenkbrauwen naar den blanken gevangene; dan sprak hij tot hem.

„Wat zegt hij, Kwamudi?” vroeg Obroski.

„Hij vraagt wat u in zijn land doet.”

„Zeg hem, dat wij er alleen doortrekken — dat wij vreemden zijn — dat hij ons moet laten gaan.”

Toen Kwamudi Obroski's woorden overgebracht had, begon Rungula te lachen. „Zeg aan den blanke, dat alleen een opperhoofd, dat grooter is dan Rungula, *moet* kan zeggen tegen Rungula en dat er geen grooter opperhoofd is dan Rungula.

„De blanke zal gedood worden en dat zullen al zijn makkers worden. Hij zou gisteren al gedood zijn, als hij niet zoo groot en sterk geweest was.”

„Hij zal niet sterk blijven, als hij geen eten en water krijgt,” antwoordde Kwamudi. „U zult niets aan ons hebben, als u ons uithongert en gebonden houdt.”

Rungula dacht hierover na en besprak het met een paar van zijn onderbevelhebbers; dan stond hij op en ging naar Obroski toe. Hij betastte het hemd van den blanke en brabbelde aan één stuk door. Hij scheen ook zeer onder den indruk te komen van Obroski's broek en schoenen.

„Hij zegt, dat u uw kleeren uit moet trekken, Bwana,” zeide Kwamudi. „Hij wil ze hebben.”

„Allemaal?” vroeg Obroski.

„Allemaal, Bwana.”

Uitgeput door slapeloosheid, ongemakken en angst, had Obroski gedacht, dat alleen marteling en dood zijn ellende nog zouden kunnen vergrooten, maar nu bracht de gedachte aan naaktheid hem weer nieuwe verschrikkingen. Aan beschaafde menschen geeft kleeding een zelfvertrouwen, dat tegelijk met de kleeren verdwijnt. Maar Obroski durfde niet weigeren.

„Zeg hem, dat ik mijn kleeren niet kan uittrekken, wanneer mijn handen op mijn rug vastgebonden zijn.”

Toen Kwamudi dit laatste vertolkt had, beval Rungula, dat de handen van Obroski losgemaakt moesten worden.

De blanke trok zijn hemd uit en wierp dat Rungula toe. Dan wees deze op zijn schoenen. Langzaam maakte Obroski ze los en trok ze uit, waarbij hij op den grond ging zitten, om dat te doen. Rungula wilde nu de sokken van den blanke hebben en rukte die zelf van diens beenen.

Obroski stond op en wachtte. Rungula betastte zijn zware spieren en brabbelde weer wat met zijn ondergeschikten. Dan riep hij zijn grootsten krijger en zette hem naast den gevangene. Obroski torende hoog boven den man uit. De zwarten brabbelden opgewonden.

Rungula raakte Obroski's broek aan en bromde.

„Hij wil die hebben,” zeide Kwamudi.

„Zeg hem in 's hemelsnaam, dat zij medelijden hebben,” riep Obroski uit. „Zeg hem, dat ik iets moet hebben om te dragen.”

Kwamudi en het opperhoofd spraken samen kort met vele gebaren.

„Trek hem uit, Bwana,” zeide de eerste. „Er zit niets anders op. Hij zegt, dat hij u iets zal geven om te dragen.”

Terwijl hij zijn broek losknoopte en uittrok, hoorde Obroski tot zijn schaamte, dat op den achtergrond meisjes en vrouwen gichelden. Maar het ergste moest nog komen — Rungula geraakte in verrukking over de lichte zijden onderbroek, die na het uittrekken van de bovenbroek zichtbaar werd.

Toen deze ook in het eigendom van Rungula overgegaan was, voelde hij een blos op zijn gebruinde wangen komen.

„Zeg hem, dat hij mij iets geeft om te dragen,” smeekte hij.

Rungula lachte uitbundig, toen hem de vraag overgebracht werd; maar toch keerde hij zich om en riep iets tegen de vrouwen in zijn hut; en een oogenblik later kwam een kleine dreumes naar buiten loopen met een heel vuilen lendendoek, dien hij voor Obroski's voeten wierp.

Even later werden de gevangenen naar hun hut teruggebracht, maar hun enkels werden niet opnieuw gebonden en ook Obroski's polsen niet. Terwijl hij de touwen van de polsen van zijn medegevangenen losmaakte, kwam een vrouw met eten en water voor hen. Daarna kregen zij met vrij geregelde tusschenpoozen voedsel en drinken.

Eentonig sleepten de dagen zich voort. Iedere langzame, afschuwelijke nacht scheen een eeuwigheid voor den blanken gevangene. Hij huiverde in zijn naaktheid en zocht warmte door tusschen de lichamen van twee zwarten te kruipen. Allen wemelden zij van ongedierte.

Een week verliep en dan kwamen op een avond een paar krijgers en haalden een der zwarte gevangenen weg. Obroski en de anderen keken door de deur. De man verdween om den hoek van een hut dicht bij die van het opperhoofd. Zij zagen hem niet meer terug.

De tamtams begonnen hun langzaam geroffel; de stemmen van mannen rezen op in een luguber gezang; nu en dan zagen de kijkers een glimp van woeste dansen.

Plotseling rees een afschuwelijke gil van pijn boven de stemmen der dansers uit. Een half uur lang accentueerden nu en dan kreunen de woeste kreten der krijgers, maar ten slotte hielden ook die op.

„Hij is dood, Bwana,” fluisterde Kwamudi.

„Ja, God zij dank!” prevelde de blanke. „Wat moet hij geleden hebben!”

Den volgenden avond kwamen krijgers den tweeden zwarten

gevangene halen. Obroski trachtte zijn ooren dicht te stoppen voor de doodskreten van den man. Dien nacht had hij het heel koud, want nu was Kwamudi er alleen nog maar, om hem aan één kant warm te maken.

„Morgennacht, Bwana,” zeide de neger, „zult u alleen slapen.”

„En den daarop volgenden nacht —?”

„Dan zal er geen nacht zijn, Bwana — voor u.”

Tijdens de koude, slapelooze uren gingen Obroski's gedachten terug naar het verleden, speciaal het dichtstbijzijnde verleden. Hij dacht aan Naomi Madison en vroeg zich af, of zij veel treuren zou over zijn ondergang. Iets zeide hem, dat zij het niet deed.

De meeste andere gestalten verbleekten in zijn gedachten: hij voelde er geen sympathie of antipathie voor; maar er was er een, die zich in zijn herinnering zelfs nog scherper afteekende dan het beeld van Naomi. Dat was Orman. Zijn haat tegen Orman rees boven al zijn andere hartstochten uit — was grooter dan zijn liefde voor Naomi, grooter dan zijn angst voor marteling en dood. Hij drukte dien nu aan zijn borst en koesterde dien en dankte God ervoor, omdat deze hem het ongedierte en de koude en de dingen, die nu weldra met hem zouden gebeuren, deed vergeten.

De uren sleepten zich voort; de dag kwam en ging en weer kwam de avond. Obroski en Kwamudi, die uitkeken, zagen krijgers de hut naderen.

„Zij komen, Bwana,” zeide de zwarte. „Vaarwel!”

Maar ditmaal namen zij hen beiden mede. Zij brachten hen naar de open ruimte voor de hut van Rungula, opperhoofd der Bansuto's, en bonden hen tegenover elkaar stijf vast aan twee boomstammen.

Hier zag Obroski, hoe zij Kwamudi „bewerkten”. Hij zag martelingen, zoo duivelsch, zoo afgrijselijk, zoo obsceen, dat hij voor zijn verstand vreesde, daar hij dacht, dat deze tooneelen de phantasieën van een krankzinnig brein moesten zijn. Hij trachtte een anderen kant uit te kijken, maar de verschrikking van dit alles hypnotiseerde hem. En dus zag hij Kwamudi sterven.

Daarna zag hij zelfs nog walgelijker tooneelen, tooneelen, die

hem misselijk maakten. Hij vroeg zich af, wanneer zij met hem zouden beginnen en bad, dat het niet lang meer zou duren en gauw afgelopen zou zijn. Hij trachtte zich tegen vrees te vermannen, maar hij wist, dat hij bang was. Met al zijn wilskracht trachtte hij zich een vastberadenheid te geven, die hun niet de voldoening zou schenken te weten, dat hij leed, wanneer zijn beurt kwam; want hij had gezien, dat zij zich verkneukelden om de zielsangsten van Kwamudi.

Het was bijna ochtend, toen zij de touwen losmaakten, die hem aan den boomstam bonden, en naar de hut terug brachten. Toen was het duidelijk, dat zij hem dien nacht niet zouden doden. Het beteekende, dat zijn marteling langer moest duren.

In de koude van den komenden dageraad lag hij alleen en in elkaar gedoken op den vuilen vloer van zijn gevangenis, slapeloos en huiverend; en het ongedierte zwermde ongehinderd over zijn lichaam. Hij had het hoogste punt van ellende en wanhoop gepeild en vond daar een doffe apathie, die hem voor krankzinnigheid bewaarde.

Ten slotte viel hij in slaap en hij werd niet voor laat in den middag wakker. Hij was toen warm; en nieuw leven scheen door zijn aderen te stroomen en nieuwe hoop mede te brengen. Nu begon hij plannen te maken. Hij wilde niet sterven zooals de anderen gestorven waren: als schapen, die ter slachtbank geleid worden. Hoe langer hij zijn plan overwoog, des te meer verlangde hij ernaar het ten uitvoer te brengen, terwijl hij ongeduldig wachtte op hen, die hem naar den marteldood moesten leiden.

Zijn plan omvatte geen ontvluchting, want hij wist zeker, dat die onmogelijk was; maar het omvatte in zekeren zin een wraak en een dood zonder marteling.

Toen hij de krijgers zag aankomen om hem te halen, ging hij de hut uit en liep hij hun met een glimlach op zijn lippen tegemoet.

Dan leidden zij hem weg, zooals zij vóór hem de drie negers weggeleid hadden.

## HOOFDSTUK XI.

### *Het laatste slachtoffer.*

Tarzan van de Apen zwierf door een gebied, dat nieuw voor hem was, en met de scherpe waakzaamheid van het wilde dier was hij zeer gevoelig voor alles, wat vreemd of ongewoon was. Van de uitgebreidheid van zijn kennis hing de mogelijkheid af om de moeilijkheden van een onbekende omgeving het hoofd te bieden. Niets was zoo alledaagsch, dat het geen onderzoek vereischte; en reeds wist hij van zekere dingen betreffende de verblijfplaatsen en gewoonten van het groote en het kleine wild evenveel als, zoo niet meer dan vele wezens, die hier geboren waren.

Drie avonden had hij het bijna steeds voortdurende geroffel van tamtams in de verte gehoord en tijdens den dag na den derden avond was hij bij zijn jacht langzaam afgedwaald in de richting, waaruit de geluiden gekomen waren.

Hij had iets gezien van de inboorlingen, die deze streek bewoonden. Hij was getuige geweest van hun oorlogsmethoden tegen de blanken, die hun gebied binnengedrongen waren. Zijn sympathieën waren bij geen van beide partijen geweest. Hij had Orman gezien, dronken en zijn zwarte dragers afrossend; en hij had gevoeld, dat Orman alle ongelukken, die hem mochten treffen, verdiende.

Tarzan kende deze Tarmangani niet; en dus waren zij zelfs nog minder voor hem dan de andere dieren, die zij als van lager orde beschreven zouden hebben, maar welke Tarzan, die alle orden goed kende, in vele opzichten — wat hart en geest betref — als hun meerderen beschouwde.

Een voorbijgaande gril, een kleine prikkel zou misschien reden geweest zijn om vriendschap met hen te sluiten, zooals hij dikwijls vriendschap gesloten had met Numa en Saba en Sheeta, die van nature zijn ervijanden waren. Maar een dergelijke gril was niet in hem opgekomen, een dergelijke prikkel was er niet geweest; en hij had ze op weg zien gaan en nauwelijks meer aan hen



gedacht na den laatsten avond, dat hij hun kamp binnengegaan was.

Hij had het geweervuur gehoord, dat op den aanval der Bansuto's op de safari gevolgd was; maar hij was ver weg geweest, en daar hij reeds gedurende de voorafgaande dagen dergelijke aanvallen gezien had, was zijn nieuwsgierigheid niet opgewekt en had hij geen verder onderzoek ingesteld.

Het doen en laten der Bansuto's interesseerde hem niet meer. De Tarmangani zouden gauw weg — hetzij dood, hetzij verderop — maar de Gomangani zouden hier altijd zijn; en hij moest veel omtrent hen weten, als hij in hun land wilde blijven.

Op zijn gemak slingerde hij zich door de boomen in de richting van hun dorp. Hij was nu alleen, want de groote gouden leeuw, Jad-bal-ja, was nu elders op jacht, op jacht naar moeilijkheden, dacht Tarzan met een flauw glimlachje, toen hij zich de glanzende jonge leeuwin herinnerde, die het groote dier in de uitgestrektheid van het woud gevolgd was.

Het was reeds donker vóór de aap-mensch het dorp van Rungula bereikte. Het rythme der tamtams paarde zich aan een zachten, klagenden zang. Een paar krijgers dansten zonder veel animo — een schuchtere excursie in het grensland van wilde extase, waarin zij zich later zouden werpen, wanneer hun aantal toenam met het toenemende tempo van den dans.

Tarzan keek vanuit het beschermend gebladerte van een boom op den rand van de open plek, die het dorp omgaf. Het boezemde hem niet veel belang in: de woeste orgiën der zwarten kende hij van ouds. Blijkbaar was er niets, dat zijn aandacht boeien kon; en hij was reeds op het punt terug te gaan, toen zijn blik getroffen werd door de gestalte van een man, die een vreemd contrast vormde met de woeste zwarte krijgers van het dorp. Het was blijkbaar een gevangene.

De nieuwsgierigheid van den aap-mensch was opgewekt. Stil liet hij zich op den grond glijden. Hij zorgde ervoor in de dichte schaduwen van het woud buiten het maanlicht te blijven en liep in een boog naar den achterkant van het dorp. Hier was niemand

te zien; de belangstelling der dorpeelingen concentreerde zich op wat er bij de hut van het opperhoofd gebeurde.

Voorzichtig, maar vlug stak Tarzan het door de maan beschenen terrein tusschen het woud en de palissade over. Deze laatste was gebouwd van palen, die dicht bij elkaar in den grond geslagen en met slingerplanten vastgesjord waren. De palissade was ongeveer tien voet hoog.

Een vlugge aanloop, een sprong en Tarzan's vingers sloten zich om den bovenkant van de omheining. Hij trok zich voorzichtig op en keek in het dorp. Stil luisterde hij en snoof de lucht op. Voldaan sloeg hij een been over de palissade en een oogenblik later sprong hij in het dorp van Rungula, den Bansuto.

Toen de grond voor het dorp vrij gemaakt was, had men binnen de palissade een aantal boomen laten staan, om beschutting te hebben tegen de aequatoriale zon. Een van deze hing over Rungula's hut, zooals Tarzan vanuit het woud gezien had; en dezen boom koos Tarzan, om van daaruit den blanken gevangene van dichterbij op te nemen.

De aap-mensch zorgde achter de hut van het opperhoofd te blijven en door voorzichtig van de schaduw van de eene hut in die van de andere te springen bereikte hij zijn doel.

De eenige kans op ontdekking lag in de mogelijkheid, dat een inboorling zijn hut nog niet verlaten had om zich bij de dansers te voegen, en dat zoo'n „laatkomer” den vreemden blanken reus zien en alarm slaan zou. Maar Tarzan kwam ongezien achter Rungula's hut.

Hier was het geluk weer met hem, want terwijl de stam van den boom, waar hij in wilde klimmen, in het volle gezicht van den geheelen stam voor de hut stond, rees een andere kleine boom achter de hut op, waarboven de takken in elkaar liepen.

Terwijl de aap-mensch geruischloos door de boomen naar een grooten tak liep, die zonder te buigen zijn gewicht zou kunnen dragen, ontrolde het woeste tooneel beneden zich voor hem. Het tempo van den dans was sneller geworden. Beschilderde krijgers sprongen en stampten om een kleine groep, die den gevangene

omringde, en toen Tarzan's blik op den man viel, voelde hij zoo iets als een schok. Het was alsof zijn uit het lichaam getreden geest in de hoogte zweefde en neerkeek op hem zelf, zoo verrassend sprekend geleek deze man op den Heer van den Jungle.

In gestalte, in huidskleur, zelfs in den vorm van zijn trekken was hij een evenbeeld van Tarzan van de Apen; en Tarzan beseftte dit onmiddellijk, hoewel het niet altijd gebeurt, dat wij onze gelijkenis in een ander zien kunnen, ook al bestaat deze.

Nu was de belangstelling van den aap-mensch inderdaad opgewekt. Hij vroeg zich af, wie de man was en waar hij vandaan gekomen was. Door een zuiver toeval had hij hem niet gezien, toen hij in het kamp van de film-expeditie geweest was, en daarom bracht hij hem dan ook niet met die menschen in verband. En dat hij dit niet deed zou verder een verklaring hebben kunnen vinden in het feit, dat de man naakt was. Zijn kleeren, die hem afgenomen waren, zouden, had hij ze nog aan gehad, misschien hebben kunnen dienen om hem definitief „thuis te brengen”; maar zijn naaktheid deed verwantschap met de dieren vermoeden. Misschien was dat de reden, waarom Tarzan op het eerste gezicht een gunstigen indruk van hem kreeg.

Obroski, niet wetende, dat andere oogen dan die van zwarte vijanden op hem gericht waren, keek met een gemelijken blik naar het tooneel om hem heen. Hier hadden, in de macht van deze mannen, zijn drie medegevangenen den marteldood gevonden; maar Obroski was niet in een stemming om gedwee hun voetstappen te drukken. Hij had een plan.

Hij begreep, dat hij sterven moest. Hij kon niet de flauwste hoop op een ander resultaat koesteren, maar het lag niet in zijn voornemen zich slap aan marteling te onderwerpen. Hij had een plan.

Rungula zat op een tabouretje en keek uit met bloed doorloopen oogen naar het tooneel. Dan riep hij enkele bevelen naar de krijgers, die Obroski bewaakten, en zij brachten hem naar den boom aan de andere zijde van de open ruimte. Zij maakten zich gereed om hem met touwen aan den stam vast te binden; en

toen zette de gevangene zijn plan in een daad om: het plan van een door vrees krankzinnig geworden brein.

Hij greep den krijger, die het dichtst bij hem stond, beet, lichtte den man boven zijn hoofd, alsof hij maar een klein kind was, en slingerde hem in de gezichten van de anderen, waardoor er verscheidene tegen den grond sloegen. Hij sprong naar voren, pakte een dansenden neger beet en wierp hem zoo hard tegen den grond, dat hij roerloos, als was hij dood, liggen bleef.

Zóó plotseling, zóó onverwacht was zijn aanval geweest, dat de Bansuto's een oogenblik versuft waren; dan sprong Rungula op. „Grijpt hem!” riep hij. „Maar doet hem geen kwaad!” Rungula wilde, dat de sterke vreemdeling zou sterven op een manier, die hij, Rungula, zelf gekozen had, niet den snellen dood, dien Obroski gehoopt had door zijn aanval op een duizend gewapende krijgers te vinden.

Terwijl zij op hem aandrongen, sloeg Obroski ze naar rechts en links neer met krachtige slagen, welke nog vreeselijker gemaakt werden door het door angst krankzinnige brein, dat ze leidde. Vrees had een dolleman van hem gemaakt.

Het geschreeuw van de krijgers en het gegil van de vrouwen en kinderen vormde een kakophonie in zijn ooren, die hem tot nog dollere uitbarstingen van woede prikkelde. De armen, die uitgestoken werden, om hem te grijpen, greep hij en brak hij als pijpestelen.

Hij wilde schreeuwen en vloeken, maar hij vocht zwijgend. Hij wilde den angst, die als een golf over hem spoelde, uitgillen, maar er kwam geen geluid over zijn lippen. En zoo vocht hij in angst tegen duizend man.

Maar deze ongelijke strijd kon niet lang duren. Langzaam omsingelden zij hem door hun overmacht; zij grepen zijn enkels en zijn beenen. Met zware vuisten sloeg hij met één enkelen slag mannen bewusteloos; maar eindelijk trokken zij hem op den grond.

En dan —

## HOOFDSTUK XII.

### *De kaart.*

„Weyley!” zuchtte Eyad droevig. „Ik geloof, dat de sheik er verkeerd aan gedaan heeft die *benat* mee te nemen. Nu zullen de *Nasara* ons met veel geweren volgen; zij zullen niet ophouden vóór zij ons vernietigd en de *benat* weer teruggekregen hebben — ik ken *el Engleys*.”

„*Ullah yelbisak berneta!*” spotte Atewy.

„Je hebt de kaart gevonden; was dat niet genoeg? Voor de kaart zouden ze ons niet achtervolgen en dooden; maar wanneer je vrouwen ontvoert, volgen en dooden zij — ja, onverschillig of het Arabieren, Engelschen of Negers zijn.”

„Ik zal je zeggen, idioot, waarom we de twee meisjes meegenomen hebben. Misschien is er geen dal van diamanten of misschien vinden we het niet. Moeten we dan, na zooveel moeite, met leege handen naar ons eigen land teruggaan? Deze meisjes zijn niet leelijk. Zij zullen op verschillende markten, die ik ken, aardig geld opbrengen of anders zullen die gekke *Nasara* een hoogen losprijs voor haar betalen. Maar ten slotte zullen wij er winst uit slaan, als wij haar geen kwaad doen — wat mij eraan doet denken, Eyad, dat ik jou gemeene blikken op haar heb zien werpen. *Wellah!* Als iemand haar iets doet, zal de sheik hem dooden; en als de sheik het niet doet, zal ik het doen!”

„Ze zullen ons niets dan ellende brengen,” hield Eyad vol. „Ik wou, dat we haar kwijt waren.”

„En er is nog een andere reden, waarom we ze meegenomen hebben,” ging Atewy voort. „De kaart is geschreven in de taal van *el-Engleys*, die ik wel spreken, maar niet lezen kan; de *benat* zullen die voor mij lezen. Daarom is het goed ze bij ons te houden.”

Maar Eyad bleef brommen. Hij was een gemelijke jonge *Beduwy* met onheilspellende oogen en een te volle bovenlip. En ook zeide hij niet wat hij dacht, want de waarheid was niet in hem.

Sinds heel vroeg in den ochtend waren de ruiters met de twee jonge meisjes in Noordelijke richting getrokken. Zij hadden een gebaad pad gevonden en gevolgd en daardoor geen oponthoud gehad. Bij het midden van de colonne reden de gevangenen; dikwijls naast elkaar, want het grootste gedeelte van den tocht was de weg breed geweest. Het was een vermoeiende dag voor haar geweest, niet alleen door het uitputtende van den langen rit, maar ook door den zenuwschok, dien zij gekregen hadden, toen nauwelijks een uur na middernacht Atewy en twee anderen in haar tent geslopen waren, haar met bedreigingen tot zwijgen gebracht, de tent geplunderd en haar in den nacht weggevoerd hadden.

Den geheelen langen dag hadden zij vol spanning uitgezien naar teekenen van achtervolging, hoewel zij heel goed begrepen, dat zij het onmogelijke verwachtten. Mannen te voet konden de ruiters niet ingehaald hebben en geen automobiel zou het pad, dat zij gevolgd hadden, gevolgd kunnen hebben, zonder telkens weer opgehouden te worden om boomen weg te kappen.

„Ik kan het niet heel veel langer volhouden,” zeide Naomi. „Ik ben uitgeput.”

Rhonda kwam wat dichter bij haar rijden. „Als je denkt, dat je vallen zult,” zeide zij, „houd je mij maar vast. Vandaag kan het niet lang meer duren. Ze zullen wel gauw een kamp opslaan. Het is zeker een zware rit geweest — heel wat anders dan met Ernie Vogt de Coldwater Canyon in te gaan; en als ik van een van die ritten thuis kwam, dacht ik altijd, dat ik heel wat gepresteerd had! Bah! Ze moeten steenen in dit zadel gedaan hebben.”

„Ik begrijp niet, hoe je zoo vroolijk kan blijven.”

„Vroolijk! Ik ben ongeveer even vroolijk als een Baby Star, die geen nieuw contract gekregen heeft.”

„Geloof je, dat ze ons zullen doden, Rhonda?”

„Ze zouden, als ze ons wilden doden, niet de moeite genomen hebben ons zoover mee te nemen. Het is hun waarschijnlijk om een losgeld te doen.”

„Ik hoop, dat je gelijk hebt. Tom zal alles geven om ons terug

te krijgen. Maar stel je voor, dat ze ons willen verkoopen! Ik heb gehoord, dat ze blanke meisjes aan zwarte sultans in Afrika verkoopen.”

„De zwarte sultan, die mij krijgt, is nog niet gelukkig!”

De zon stond reeds laag in het Westen, toen de Arabieren dien avond een kamp opsloegen. Sheik Ab el-Ghrennem twijfelde er geen oogenblik aan, dat booze en vastberaden mannen hem achtervolgden, maar hij was er nu volkomen zeker van, dat zij hem niet konden inhalen.

Zijn eerste gedachte was geweest den afstand tusschen zich en de *Nasara*, die hij verraden had, zoo groot mogelijk te maken — nu kon hij zich verder bezig houden met de kaart, waarover Atewy hem verteld had en het bezit waarvan de voornaamste prikkel voor zijn schurkenstreek geweest was.

Na het avondeten ging de sheik op een plek zitten, waar het licht van het vuur op het kostbare document viel; Atewy boog zich over zijn schouder en bekeek het met hem.

„Ik kan er niet wijs uit worden,” bromde de sheik. „Haal de *bint*, van wie je het afgenomen hebt.”

„Ik zal ze allebei moeten halen,” antwoordde Atewy, „want ik kan ze niet uit elkaar houden.”

„Haal ze dan allebei,” beval El-Ghrennem en onder het wachten trok hij peinzend aan zijn *nargily*, terwijl hij dacht aan een dal, vol diamanten, en aan de vele kameelen en paarden, die hij daarvoor zou kunnen koopen, zoodat hij in een vriendelijke stemming was, toen Atewy met de gevangenen terugkwam.

Rhonda liep met haar kin omhoog en de schittering van strijdlust in haar oog, maar Naomi verried haar angst door haar bleek gelaat en haar trillende ledematen.

Sheik Ab el-Ghrennem keek haar aan en glimlachte. „*Ma abeyki*,” zeide hij op geruststellenden toon.

„Hij zegt,” vertolkte Atewy, „dat je nergens bang voor hoeft te zijn — dat je geen kwaad zal geschieden.”

„Zeg hem,” antwoordde Rhonda, „dat het des te erger voor hem zal zijn, als ons iets overkomt, en dat hij, als zijn leven hem

lief is, het beste doet ons dadelijk naar onze mensen terug te sturen.”

„De *Bedauwy* zijn niet bang voor jullie mensen,” antwoordde Atewy, „maar als je doet wat de sheik vraagt, zal je geen kwaad geschieden.”

„En wat wil hij?” vroeg Rhonda.

„Hij wil, dat je ons helpt het dal van de diamanten te vinden.”

„Welk dal van diamanten?”

„Het staat op deze kaart, die wij niet lezen kunnen, omdat wij de taal van *el-Engleys* niet lezen kunnen.” Hij wees op de kaart, die de sheik in zijn hand hield.

Rhonda keek ernaar en barstte in een vroolijken lach uit. „Je wilt ons toch niet wijsmaken, dat jullie, domme konijnen, ons ontvoerd hebben, omdat je gelooft, dat er een dal met diamanten is! Dit is alleen een propkaart (schoolkaart).”

„Domme konijnen! *Prop!* Ik begrijp het niet!”

„Ik probeer je aan je verstand te brengen, dat die kaart niets beteekent. Die dient alleen voor de film, die we aan het maken zijn. Je kunt ons even goed terugsturen, want er is geen dal van diamanten.”

Atewy en de sheik brabbelden enkele oogenblikken opgewonden met elkaar en dan wendde de eerste zich weer tot het jonge meisje. „Je kan de *Bedauwy* niet voor den gek houden. We zijn leeper dan jullie. We wisten wel, dat je zeggen zou, dat er geen dal van diamanten is, omdat je die allemaal voor je vader houden wilt. Als je verstandig bent, dan lees je deze kaart voor ons en help je ons om het dal te vinden. Anders —” hij keek vreeselijk dreigend en streek met zijn wijsvinger over zijn keel.

Naomi huiverde; maar Rhonda bleef heel rustig — zij wist, dat, zoolang zij losgeld- of verkoopwaarde hadden, de Arabieren haar niet zouden doden, behalve in het uiterste geval van zelfbescherming.

„Je zult ons niet doden, Atewy,” zeide zij, „ook al lees ik de kaart niet voor je; maar er is geen enkele reden waarom ik dat



niet zou doen. Ik heb er niets tegen, maar je moet het ons niet kwalijk nemen, als er geen dal van diamanten is.”

„Ga dan hier naast Ab el-Ghrennem zitten en lees de kaart voor ons,” beval Atewy.

Rhonda knielde naast den sheik en keek over zijn schouder naar de geel geworden oude kaart. Met haar slanken vinger wees zij op den bovenkant van de kaart. „Dit is het Noorden,” zeide zij, „en hier — dit is het dal van de diamanten. Zie je dit kleine, onregelmatige ding vlak ten Westen van het dal? Het heeft een pijl, die ernaar wijst, en een opschrift, dat luidt: *„Monolithische zuil. Rood graniet, uitkomend bij eenige opening in dal’.* En vlak ten Noorden daarvan wijst deze pijl naar: *„Ingang naar dal’.*”

„Nou heb je hier aan het Zuidelijk einde van het dal het woord: *„Watervallen’* en onder de watervallen een rivier, die eerst in Zuidelijke en dan in Zuidwestelijke richting stroomt.”

„Vraag haar wat dit is,” zeide de sheik, terwijl hij wees op letters aan den Oostelijken kant van de kaart, ten Zuidoosten van de watervallen.

„Dat beteekent *„Kannibalen-dorp’*, ” legde het jonge meisje uit. En heelemaal onder de kaart beneden staat: *„Woud’.* Kijk, deze rivier, die bij den Zuidoostelijken rand van het dal ontspringt, stroomt naar het Oosten, Zuidoosten en dan in een grooten kring naar het Westen, vóór zij in de *„Grote Rivier’* hier uitkomt. Binnen dien boog staat *„open land’* en bij het Westelijk einde van den boog staat een *„Kale, kegelvormige heuvel — vulkanisch’.* Dan is er nog een andere rivier, die op het Zuidoostelijke gedeelte van de kaart ontspringt en naar het Noordwesten stroomt en samenvloeit met de tweede rivier vlak voor deze in de groote rivier uitloopt.”

Sheik Ab el-Ghrennem streek met zijn vingers door zijn baard, terwijl hij peinzend naar de kaart zat te staren. Eindelijk legde hij een vinger op de watervallen.

„*Shuf, Atewy!*” riep hij uit. „Dit moeten de Omwamwi Watervallen zijn en hier is het dorp van de Bansuto's. Wij zijn hier.” Hij wees op een plek dicht bij de samenvloeiing van de tweede en

de derde rivier. „Morgen moeten wij deze andere rivier oversteken en in het open land komen. Daar zullen we een kalen heuvel vinden.”

„*Billah!*” riep Atewy uit. „Als dat zoo is, zullen we gauw in het dal van de diamanten zijn, want de verdere weg is eenvoudig.”

„Wat zegt de sheik?” vroeg Rhonda.

Atewy zeide het haar en voegde eraan toe: „We zullen allemaal heel rijk zijn; dan zal ik jou van den sheik koopen en meenemen naar mijn *ashirat*.”

„En wien breng je daarvoor mede?” spotte Rhonda.

„*Billah!* Niemand anders. Ik zal je voor mijzelf alleen koopen.”

„*Caveat emptor*,” raadde Rhonda aan. (Laat de koper voorzichtig zijn. Toespeling op het bekende *Caveant consules* der oude Romeinen).

„Ik begrijp je niet, *bint*,” zeide Atewy.

„Dat zal je wel, als je *mij* ooit koopt. En wanneer je mij *bint* noemt, lach er dan bij. Het klinkt heelemaal niet mooi.”

Atewy grinnikte. Hij vertaalde aan den sheik wat zij gezegd had en zij lachten beiden. „Het zou goed zijn de *Narrawia* in de *beyt* van Ab El-Ghrennem te hebben,” zeide de sheik, die niets begrepen had van wat Atewy tegen Rhonda gezegd had. „Wanneer deze expeditie achter den rug is, zal ik ze, geloof ik, allebei houden; want ik zal dan zóó rijk zijn, dat ik ze niet zal behoeven te verkoopen. Vooral deze zal mij amuseeren; zij heeft een scherpe tong, die als zout is in flauw eten.”

Atewy hoorde dat met tegenzin. Hij wilde Rhonda voor zichzelf; en hij was vastbesloten haar te krijgen, sheik of geen sheik. En op dat oogenblik begonnen zich plannen in Atewy's geest te ontwikkelen, die sheik Ab el-Ghrennem's bloeddruk leelijk verhoogd zouden hebben, als hij ze geweten had.

De Arabieren spreidden op den grond bij het vuur dekens voor de twee jonge meisjes uit; en de schildwacht, die het kamp bewaakte, werd er dichtbij geposteerd, zoodat zij geen gelegenheid zouden krijgen om te ontvluchten.

„We moeten van deze kerels weg zien te komen,” zeide Rhonda,

toen de meisjes dicht naast elkaar onder de dekens lagen. „Wanneer zij merken, dat het dal van de diamanten niet vlak om den hoek ligt, zullen ze woedend zijn. De arme onnoozele halzen gelooven heusch, dat deze kaart echt is — zij denken morgen dien kalen, vulkanischen heuvel te vinden. Wanneer zij dien morgen of de volgende week niet vinden, zullen ze ons natuurlijk bij de rivier verkoopen; en tegen dien tijd zullen we zoover van de expeditie zijn, dat we geen schijntje kans meer hebben die ooit terug te vinden.”

„Wou je 's nachts alleen dit bosch ingaan?” fluisterde Naomi verbaasd. „Denk aan de leeuwen.”

„Ik denk daar zeker aan, maar ik denk ook aan een dikken, vettigen, zwarten sultan. Ik zou het liever met een leeuw wagen — die zou tenminste fatsoenlijk zijn.”

„Het is allemaal zoo vreeselijk. O, waarom ben ik ooit uit Hollywood weggegaan?”

„Zeg, Naomi, is het eigenlijk niet grappig, dat een vrouw voor haar eigen soort banger moet zijn dan voor de dieren van den jungle? Het doet je je afvragen, of er soms ergens iets niet in orde is — het is moeilijk om te gelooven, dat een goddelijke intelligentie iets naar Zijn eigen beeld zou scheppen, dat bruter en wreeder en verdorvener is dan iets anders, wat Hij geschapen heeft. Het verklaart eenigszins, waarom sommige oude volkeren slangen en stieren en vogels aanbeden hebben. Ik geloof, dat zij meer verstand hadden dan wij hebben.”

Op den rand van het kamp hurkte Atewy naast Eyad neer. „Je zou graag een van de blanke *benat* willen hebben, Eyad,” fluisterde Atewy. „Ik heb het in je oogen gezien.”

Eyad keek den ander door samengeknepen oogleden aan. „Wie zou dat niet?” vroeg hij. „Ben ik geen man?”

„Maar je zal er geen een krijgen, want de sheik wil ze beiden houden. Je zal er geen een krijgen — tenzij —”

„Tenzij wat?” vroeg Eyad.

„Tenzij Ab el-Ghrennem een ongeluk krijgt. En ook zal je niet zooveel diamanten krijgen, want het aandeel van den sheik in den

buit is een vierde. Als er geen sheik was, zouden we onder elkaar meer verdeelen.”

„Je bent *hatab lil nar*,” riep Eyad uit.

„Misschien *ben* ik brandstof voor het hellevuur,” gaf Atewy toe, „maar ik zal warm branden, terwijl ik brand.”

„Wat krijg *jij* ervan?” vroeg Eyad na een korte stilte.

Atewy loosde een onhoorbaren zucht van verlichting. Eyad draaide bij! „Hetzelfde als jij,” antwoordde hij. „Mijn vol aandeel in de diamanten en een van de *benat*.”

„Ongelukken overkomen sheiks even goed als zij andere mensen overkomen,” filosofeerde Eyad, terwijl hij zich in zijn deken rolde om te gaan slapen.

Stilte viel op het kamp der Arabieren. Een enkele schildwacht zat half dommelend bij het vuur. De andere Arabieren sliepen.

Rhonda Terry echter niet. Zij lag te luisteren naar de zwakker wordende geluiden van het kamp, zij hoorde de ademhaling van slapende mannen, zij keek naar den schildwacht, wiens rug naar haar toe gekeerd was.

Zij bracht haar lippen dicht bij een van Naomi's mooie ooren. „Luister,” fluisterde zij, „maar maak geen leven. Wanneer ik opsta, volg je mij. Dat is alles, wat je te doen hebt. Maar heel, heel stil!”

„Wat ben je van plan te doen?” Naomi's stem trilde.

„Zwijg en doe wat ik je zeg.”

Rhonda Terry had haar plannen gereed. In haar geest had zij alle kleine scènes gerepeteerd, die voorkwamen in het drama, dat opgevoerd moest worden.

Zij stak haar hand uit en greep een kort, dik stuk hout, dat daar neergelegd was voor het vuur. Langzaam en katachtig richtte zij zich van haar dekens op. Bevend volgde Naomi haar.

Rhonda stond op met het stuk hout in haar hand. Zij sloop naar den rug van den niets vermoedenden schildwacht. Zij hief het hout boven het hoofd van den Arabier. Ze zwaaide het ver naar achteren en dan —

### HOOFDSTUK XIII.

#### *Een geest.*

Orman en Bill West zwoegden verder door het eindeloze woud. Dag na dag volgden zij het duidelijke spoor der ruiters, maar dan kwam er een dag, dat zij het kwijt raakten. Geen van beiden waren zij ervaren „speurhonden”. Het spoor was een klein riviertje overgegaan, maar het was er niet weer direct op den anderen oever uitgekomen.

Daar zij aannamen, dat de Arabieren over een korten afstand òf stroomop- òf stroomafwaarts in het rivierbed gereden hadden, waren zij overgestoken en hadden zij in beide richtingen gezocht, maar zonder succes. Bij geen van beiden kwam de gedachte op, dat de ruiters weer op denzelfden oever aan land gegaan konden zijn, en dus zochten zij daar in het geheel niet. Misschien was het niet meer dan natuurlijk, dat zij als vaststaande aannamen, dat, wanneer je een rivier inging, je dat deedt om die over te steken.

De kleine voorraad levensmiddelen, die zij uit het kamp hadden medegenomen, was uitgeput en zij hadden niet veel geluk gehad bij het zoeken naar wild. Een paar apen en enkele knaagdieren waren onder hun kogels gevallen en hadden hen tijdelijk voor den hongerdood bewaard; maar de toekomst leek niet al te rooskleurig. Elf dagen waren verlopen en zij hadden niets bereikt.

„En het ergste van de heele zaak is,” zeide Orman, „dat we verdwaald zijn. We zijn zoover afgekomen van die rivier, waar we het spoor kwijt geraakt zijn, dat we den terugweg niet vinden kunnen.”

„Ik wil geen terugweg vinden,” zeide West. „Vóór ik Rhonda vind, zal ik niet teruggaan.”

„Ik ben bang, dat we te laat zijn om haar nu nog te kunnen helpen, Bill.”

„We zouden uit een hinderlaag een paar schoten op die luizige Arabieren kunnen lossen.”

„Ja, dat zou ik graag doen, maar ik moet ook aan de rest van de expeditie denken; ik moet ze uit dit land krijgen. Ik dacht, dat we el-Ghrennem den eersten dag zouden inhalen en den volgenden dag in het kamp terug zouden zijn. Ik heb den heelen boel in de war geschopt. Die twee kisten whisky zullen bijna een millioen dollars en de hemel weet hoeveel levens gekost hebben vóór een van de expeditie Hollywood terugziet. Denk het je goed in, Bill — majoor White, Noice, Baine, Obroski en zeven anderen gedood, om maar niet eens te spreken over de Arabieren en negers — en de meisjes weg. Soms geloof ik, dat ik krankzinnig word alleen wanneer ik aan haar denk.”

West zeide niets. Hij had er veel over gedacht en ook aan den dag, wanneer Orman in Hollywood de vrouwen en de verloofden van die mannen onder het oog moest komen. Hoe groot Orman's verantwoordelijkheid ook was, West had medelijden met hem.

Toen Orman weer sprak, was het alsof hij de gedachten van den ander gelezen had. „Als het niet zoo vervloekt laf was,” zeide hij, „zou ik me een kogel door mijn kop jagen; het zou heel wat makkelijker zijn dan wat mij te wachten staat, wanneer ik weer thuis ben.”

Terwijl de twee mannen praatten, liepen zij langzaam langs een wildpad, dat van de eene onbekende plek naar de andere voerde. Reeds lang hadden zij begrepen, dat zij hopeloos verdwaald waren.

„Ik weet niet, waarom we verder gaan,” zeide West. „We weten niet, waar we heen gaan.”

„We zullen daar niet achter komen door erbij neer te gaan zitten, en misschien zullen we iets of iemand vinden, als we lang genoeg blijven doorloopen.”

West keek plotseling achter zich. „Ik dacht het al,” zeide hij zacht. „Ik dacht, dat ik iets gehoord had.”

Orman's blik volgde dien van zijn makker. „In ieder geval hebben we nu een goede reden om er niet bij neer te gaan zitten of terug te keeren,” zeide hij.

„Hij heeft ons al een heelen tijd gevolgd,” zeide West. „Ik heb hem al een heel eind terug gehoord.”

„Ik hoop, dat we hem niet ophouden.”

„Waarom denk je, dat hij ons volgt?”

„Misschien voelt hij zich eenzaam.”

„Of hongerig.”

„Ja, nu je het zegt, hij ziet er wat hongerig uit,” stemde Orman toe.

„Dit is ook een leelijke plek voor ons. Het pad is zoo smal en het kreupelhout aan beide kanten is zóó dicht, dat we moeilijk uit den weg zouden kunnen komen bij een aanval. En de boomen hier zijn allemaal te dik om erin te klimmen.”

„We zouden hem misschien neer kunnen schieten,” opperde Orman, „maar ik vertrouw deze geweren niet. White heeft gezegd, dat ze een beetje te licht zijn om groot wild te dooden, en als we hem niet dooden, valt het gordijn voor een van ons beiden.”

„Ik ben een armzalige schutter,” bekende West. „Ik zou hem waarschijnlijk niet eens raken.”

„Nou, hij komt niet dichterbij. Laten we doorloopen en afwachten, wat er gebeurt.”

De mannen liepen het pad verder af, terwijl zij voortdurend achter zich keken. Zij hielden hun geweren klaar. Dikwijls onttrokken bochten in het pad den grimmigen sluipjager aan hun blik.

„Ze zien er hier anders uit, niet?” vroeg West. „Woester en zoo'n beetje onvermijdelijk, als je begrijpt wat ik bedoel — zooals de dood en belastingen.”

„Speciaal de dood. En met je heele superioriteits-complex heb je niet veel meer in te brengen. Soms heb ik, wanneer ik een film opnam, gedacht, dat temmers lastposten waren, maar ik zou nu graag Charlie Gray uit het kreupelhout zien stappen en hooren zeggen: ‚Liggen, Slats!’ ”

„Zeg — deze lijkt een heeleboel op Slats — hij heeft datzelfde gemeene oog.”

Terwijl zij praatten, verbreedde het pad zich tot een kleine open

plek, waar maar weinig kreupelhout was en de boomen wat verder van elkaar stonden. Zij hadden daarin nog maar een korten afstand afgelegd, toen het dier, dat hen koppig volgde, de laatste bocht in het pad uitkwam en de open plek inliep.

Hij bleef een oogenblik bij den ingang staan; zijn staart zwiepte, van zijn groote kaken kwijlde het speeksel. Met gebogen kop nam hij hen met zijn geelgroene oogen dreigend op. Dan bukte hij zich en sloop naar hen toe.

„We moeten schieten, Bill,” zeide Orman. „Hij valt ons aan.”

Orman schoot het eerst; zijn kogel schampste den schedel van den leeuw. West schoot en miste. Brullend viel de leeuw aan. De ledige huls klemde in de broek van West's geweer. Orman schoot nogmaals, toen de leeuw nog maar enkele passen van hem af was; dan sloeg hij met de kolf van zijn geweer, toen het dier zich oprichtte om hem te grijpen. Een groote poot slingerde het geweer en Orman weg.

West stond als verlamd, zijn onbruikbaar wapen in zijn handen geklemd. Hij zag den leeuw omdraaien om op Orman te springen; dan zag hij iets, dat hem versuft, verbijsterd maakte. Hij zag een bijna naakten man uit den boom boven hen midden op den rug van den leeuw vallen.

Een groote arm cirkelde zich om den nek van het dier, terwijl het op zijn achterpooten ging staan en zich omdraaide, om dezen nieuwen aanvaller te verscheuren. Gebronsde beenen knelden zich vlug onder zijn buik. Een mes flitste, toen zware spieren het lemmet telkens en telkens weer in de flank van den vleescheter joegen. De leeuw slingerde zich van den eenen naar den anderen kant, terwijl hij trachtte den man van zich af te schudden. Zijn machtig gebrul donderde in de stille open plek en deed de aarde trillen.

Orman, niet gewond, was weer opgekrabbeld. Beide mannen keken als betooverd naar dezen primitieven titanen-strijd. Zij hoorden het gebrul van den man tegelijk met dat van den leeuw.

Dan sprong de leeuw hoog in de lucht en toen hij weer tegen



den grond sloeg, stond hij niet meer op. De man op zijn rug sprong op den grond. Een oogenblik keek hij naar het karkas; dan zette hij zijn eenen voet erop, hief zijn gelaat op naar den hemel en liet een luguberen kreet hooren, die koude rillingen over de ruggen van de twee Amerikanen joeg.

Toen de laatste klanken van dezen onmenschenlijken kreet door het bosch echoden, sprong de vreemdeling, zonder een blik voor het tweetal, dat hij gered had, naar een overhangenden tak, trok zich op en verdween in het gebladerte.

Orman, bleek onder zijn verbrande tint, wendde zich tot West. „Heb jij gezien, wat ik gezien heb, Bill?” vroeg hij met trillende stem.

„Ik weet niet, wat jij gezien hebt, maar ik weet, wat ik *gedacht* heb te zien — maar ik heb het niet *kunnen* zien.”

„Geloof jij in geesten, Bill?”

„Ik — ik weet het niet — je denkt toch niet —?”

„Je weet even goed als ik, dat hij het niet geweest kan zijn; dus moet het zijn geest geweest zijn.”

„Maar we hebben nooit met zekerheid geweten, dat Obroski dood is, Tom.”

„We weten het nu.”

## HOOFDSTUK XIV.

### *Een krankzinnige.*

Toen Stanley Obroski in het dorp van Rungula, den Bansuto, tegen den grond geworpen werd, keek een blanke, naakt op een lendendoek na, uit het gebladerte van een overhangenden boom neer op het tooneel en op de zwarte gestalte van het groote opperhoofd beneden hem.

De soepele strengen van een sterk, uit junglegras geknoopt touw slingerden in zijn sterke handen en een flauw grimmig glimlachje speelde om zijn mond.

Plotseling schoot het touw naar omlaag; een schuiflus aan het benedeneinde trok zich om Rungula's lichaam dicht en klemde zijn armen tegen zijn zijde. Een kreet van verbazing en angst ontsnapte aan de lippen van het opperhoofd, toen hij zich zoo vastgebonden voelde; en terwijl degenen, die dicht bij hem stonden, verschrikt door zijn gil, zich omkeerden, zagen zij, dat hij vlug van den grond getrokken werd, om in het gebladerte van den boom te verdwijnen, alsof hij door een bovennatuurlijke kracht opgeschen werd.

Rungula voelde zich naar een stevigen tak getrokken; dan greep een sterke hand hem beet. Hij was bang, want hij dacht, dat zijn einde gekomen was. Onder hem was een angstige stilte op het dorp gevallen. Zelfs de gevangene werd vergeten in de opwinding, die op het geheimzinnige verdwijnen van het opperhoofd volgde.

Obroski stond verbaasd om zich heen te kijken. Omringd als hij geweest was door strijdende krijgers, had hij het wonder van Rungula's opstijging niet gezien. Nu zag hij, dat aller blikken gericht waren op den boom, die boven de hut van het opperhoofd uitstak. Hij vroeg zich af, wat er gebeurd was. Hij vroeg zich af, waar zij naar keken. Hij kon niets ongewoons zien. Alles, wat in zijn herinnering was blijven hangen om hem een aanwijzing te geven, was de plotselinge angstkreet van Rungula, toen de lus zich om hem dichtgetrokken had.

Rungula hoorde een stem spreken, spreken in zijn eigen taal. „Kijk mij aan!” beval die stem.

Rungula richtte zijn blik op het ding, dat hem vasthield. Het licht van de dorpsvuren drong flauw door het gebladerte, zoodat hij nog juist de trekken kon zien van een blanke, die zich over hem heen boog. Rungula schrok en deinsde terug. „Walumbe!” prevelde hij angstig.

„Ik ben de god van den dood niet,” antwoordde Tarzan. „Ik ben Walumbe niet. Maar ik kan den dood even vlug brengen, want ik ben machtiger dan Walumbe. Ik ben Tarzan van de Apen!”

„Wat wilt u?” vroeg Rungula klappertandend. „Wat wilt u met mij doen?”

„Ik heb je op de proef gesteld om te zien of je een goede man was en je volk een goed volk. Ik heb mijzelf tot twee mannen gemaakt en een heb ik gestuurd naar een plek, waar je krijgers hem gevangen konden nemen. Ik wilde zien, wat je doen zou met een vreemdeling, die je geen kwaad gedaan had. Nu weet ik het. Voor wat je gedaan hebt zou je moeten sterven. Wat heb je te zeggen?”

„U bent hier,” zeide Rungula, „en u bent ook daar beneden.” Hij knikte in de richting van Obroski, die in verbaasd zwijgen te midden van de krijgers stond. „Dus moet gij een daemon zijn. Wat kan ik tegen een daemon zeggen? Ik kan u voedsel en wapens geven. Ik kan u jonge meisjes geven, die kunnen koken en water putten en hout halen en den geheelen dag op het veld werken — jonge meisjes met breede heupen en sterke ruggen. Al die dingen zal ik u geven, als gij mij niet dooden zult — als gij weggaan en ons met rust laten wilt.”

„Ik wil je voedsel niet en je wapens niet en je vrouwen niet. Ik wil slechts één ding van je, Rungula, als den prijs voor je leven.”

„En wat is dat, Meester?”

„Je belofte, dat je nooit meer oorlog voeren zult tegen blanken en dat je, wanneer zij door je land komen, hen zult helpen in plaats van hen te dooden.”

„Ik beloof het, Meester.”

„Roep dan aan je menschen en zeg hun, dat zij de poorten open zetten en den gevangene het woud in laten gaan.”

Rungula sprak met een luide stem tegen zijn onderdanen; zij trokken zich van Obroski terug en lieten hem alleen staan; dan gingen krijgers naar de dorpspoorten en zetten die wijd open.

Obroski hoorde de stem van het opperhoofd hoog uit den boom komen en begreep er niets van. Hij verwonderde zich over de vreemde daad van de inboorlingen en vermoedde verraad. Waarom zouden zij terugdeinzen en hem alleen laten staan, terwijl zij enkele oogenblikken tevoren hem trachtten te grijpen en aan een

boom te binden? Waarom zouden zij de poorten wijd open zetten? Hij verroerde zich niet. Hij wachtte, daar hij geloofde, dat hij om een verborgen doel tot een poging om te ontluchten uitgelokt werd.

Dan klonk een andere stem uit den boom boven de hut van het opperhoofd en sprak hem in het Engelsch aan. „Ga uit het dorp het woud in,” zeide de stem. „Zij zullen u nu geen kwaad meer doen. Ik zal in het bosch bij u komen.”

Obroski was verbijsterd; maar de kalme Engelsche stem stelde hem gerust; hij keerde zich om en liep door de dorpsstraat naar de poort.

Tarzan maakte het touw van Rungula los, liep door den boom naar den achterkant van de hut en sprong op den grond. De hutten tusschen zichzelf en de dorpelingen houdend, liep hij vlug naar het andere einde van het dorp, klom over de palissade en sprong op de open plek daarachter. Een oogenblik later was hij in het bosch en liep terug naar het punt, waar Obroski het binnengegaan was.

De laatste hoorde Tarzan niet naderbij komen; alles ging even geruischloos. Eén oogenblik was hij heelemaal alleen en dan zeide een stem vlak achter hem: „Volg mij.”

Obroski keerde zich om. In de donkerte van het woud zag hij flauw de gestalte van een man van ongeveer zijn lengte. „Wie zijt gij?” vroeg hij.

„Ik ben Tarzan van de Apen.”

Obroski bleef verbaasd zwijgen. Hij had wel van Tarzan van de Apen gehoord, maar hij had gedacht, dat het niet meer dan een legendarisch persoon was — een phantasie van de Afrikaansche folklore. Hij vroeg zich af, of dit misschien een dement wezen was, dat zich verbeeldde Tarzan van de Apen te zijn. Hij wenschte, dat hij het gezicht van den man kon zien; dat zou hem misschien een aanwijzing voor zijn verstand kunnen geven. Hij vroeg zich af, wat de bedoelingen van den vreemde konden zijn.

Tarzan van de Apen liep het bosch in. Hij keek nog eenmaal om en herhaalde zijn bevel: „Volg mij!”

„Ik heb u nog niet bedankt, dat u mij uit dezen kritieken toestand gered hebt,” zeide Obroski, terwijl hij den vreemdeling volgde. „Het was heel mooi van u. Zonder u zou ik nu al dood geweest zijn.”

De aap-mensch liep zwijgend verder en Obroski volgde hem. Dat zwijgen werkte eenigszins op zijn zenuwen. Het scheen zijn gevolgtrekking te bevestigen, dat de man niet heelemaal normaal was. Een normaal iemand zou talloze vragen gesteld en beantwoord hebben, wanneer hij voor het eerst onder dergelijke opwindende omstandigheden een vreemdeling ontmoet had.

En Obroski's gevolgtrekkingen waren niet heelemaal onjuist: Tarzan is niet als andere menschen; de training en de instincten van het wilde dier hadden hem een eigen levensbeschouwing en eigen zedelijkheidsnormen gegeven. Voor Tarzan zijn er tijden van zwijgen en tijden van spreken. De middernachtelijke uren, wanneer de jachtdieren op pad zijn, zijn geen tijd om babbelend door den jungle te loopen; en bovendien voelde hij er nooit veel voor met vreemden te spreken, indien hij hun oogen niet kon zien of hun wisselende gelaatsuitdrukkingen, die hem dikwijls meer zeiden dan hun woorden konden te kennen geven.

Zoo liepen zij zwijgend door het woud; Obroski bleef vlak achter den aap-mensch, bang als hij was, dat hij hem in het donker uit het oog verliezen zou. Voor hen uit brulde een leeuw; en de Amerikaan vroeg zich af, of zijn metgezel zijn koers veranderen of een toevlucht in een boom zou nemen; maar hij deed geen van beide. Hij bleef doorloopen in de eenmaal gevolgde richting.

Nu en dan klonk de stem van den leeuw voor hen, steeds dichterbij. Obroski, ongewapend en feitelijk naakt, voelde zich hulpeloos en — niet onverklaarbaar — zenuwachtig. En die zenuwachtigheid werd er niet minder op, toen een kreet, half gebrul en half lugubere gil, uit de keel van zijn metgezel oprees.

Daarna hoorde hij eenigen tijd niets van den leeuw; dan hoorde hij, blijkbaar vlak voor hen, keelachtige, hoestende grommen. De leeuw! Obroski kon nauwelijks weerstand bieden aan een

hevigen aandrang om in een boom te klimmen, maar hij vermande zich en bleef achter zijn gids.

Weldra kwamen zij bij een open plek in het bosch naast een rivier. De maan was opgegaan. Haar helder licht bescheen het tooneel, wierp diepe schaduwen, waar boom en struik de met gras begroeide open ruimte beplekten en danste op de warrelende rimpels der rivier.

Maar de schoonheid van het tooneel hield zijn oog slechts voor een oogenblik gevangen; dan werd zij uit zijn bewustzijn weggevaagd door een gestalte, die in het volle licht der Afrikaansche maan vlak voor hem opdoemde. Een groote leeuw stond in de open plek naar hen te kijken, terwijl zij naderbij kwamen. Obroski zag de zwarte manen in den nachtwind golven, den glans van het gele lichaam in het maanlicht. Iets achter hem stond de leeuwin. Zij gromde.

De vreemdeling wendde zich tot Obroski. „Blijf waar je bent,” zeide hij. „Ik ken deze Sabor niet; zij is misschien boosaardig.”

Obroski bleef staan. Hij zag tot zijn verlichting, dat hij dicht bij een boom was blijven staan. Hij wenschte, dat hij een geweer had, zoodat hij het leven zou kunnen redden van den krankzinnige, die onverschillig zijn noodlot tegemoet ging.

Nu hoorde hij de stem van den man, die zich Tarzan van de Apen noemde, maar hij begreep geen woord van wat de man zeide: „Tarmangani yo. Jad-bal-ja tand bundolo. Savor tand bundolo.”

De krankzinnige praatte tegen den leeuw! Obroski beefde voor hem, toen hij hem hoe langer hoe dichter het beest zag naderen.

De leeuwin stond op en sloop vooruit. „Kreeg-ah, Sabor!” riep de man uit.

De leeuw keerde zich om en stormde grauwend op de leeuwin af; zij bukte zich en sprong weg. Hij bleef een oogenblik grommend over haar heen staan; dan keerde hij zich om en liep den man tegemoet. Obroski's hart bleef stil staan.

Hij zag, dat de man zijn hand op den kop van den grooten vleescheter legde en zich dan omkeerde en naar hem keek. „Je kan

nu wel komen," zeide hij, „zoodat Jad-bal-ja je lucht kan ruiken en weten, dat je een vriend bent. Daarna zal hij je nooit kwaad doen — tenzij ik het hem zeg.”

Obroski werd door angst aangegrepen. Hij wilde wegloopen, in den boom klimmen, waarnaast hij stond, alles doen om maar weg te komen van den leeuw en de leeuwin; maar hij zag er nog meer tegen op den man in den steek te laten, die hem gered had. Verteerd door angst, kwam hij dicht bij; en Tarzan van de Apen, die geloofde, dat hij dapper was, was in zijn schik.

Jad-bal-ja gromde diep in zijn keel. Tarzan sprak zacht tegen hem en hij hield op. Obroski kwam dicht bij hem staan en de leeuw besnoof zijn beenen en zijn lichaam. Obroski voelde den heeten adem van den vleescheter op zijn huid.

„Leg je hand op zijn kop,” zeide Tarzan. „Als je bang bent, laat het dan niet merken.”

De Amerikaan deed, wat hem gezegd werd. Onmiddellijk wreef Jad-bal-ja zijn kop tegen het lichaam van den man; dan sprak Tarzan weer en de leeuw keerde zich om, liep naar de leeuwin en ging naast haar liggen.

Nu voor het eerst keek Obroski in het licht der volle maan naar zijn vreemden metgezel. Hij liet een uitroep van verbazing hooren — hij had in een spiegel kunnen kijken.

Tarzan glimlachte — een van zijn zeldzame glimlachjes. „Merkwaardig, niet?” zeide hij.

„Het is *unheimisch*.”

„Ik geloof, dat dat de reden is, waarom ik je uit de handen van de Bansuto's gered heb — het was precies alsof ik zag, dat ik zelf gedood werd.”

„Ik weet zeker, dat u mij in ieder geval gered zou hebben.”

De aap-mensch haalde zijn schouders op. „Waarom zou ik het gedaan hebben? Ik ken je niet.”

Tarzan strekte zijn lichaam op het zachte gras uit. „We zullen hier vannacht slapen,” zeide hij.

Obroski wierp een vluggen blik in de richting van de twee

leeuwen, die enkele meters verder lagen, en Tarzan vertolkte zijn gedachten.

„Maak je voor hen niet bezorgd,” zeide hij. „Jad-bal-ja zal ervoor zorgen, dat je niets overkomt, maar let goed op de leeuwin, wanneer hij niet in de buurt is. Hij heeft haar pas een paar dagen geleden tot de zijne gekozen. Zij heeft nog geen vriendschap met mij gesloten en zij zal dat waarschijnlijk nooit doen. En vertel me nu eens, wat je in dit land doet.”

Obroski legde het in het kort uit en Tarzan luisterde tot hij klaar was.

„Als ik geweten had, dat je tot die safari behoorde, zou ik je waarschijnlijk door de Bansuto's hebben laten dooden.”

„Waarom? Wat hebt u tegen ons?”

„Ik heb gezien, dat jullie leider zijn zwarten afroste,” antwoordde Tarzan.

Obroski bleef een oogenblik zwijgen. Hij begon te beseffen, dat deze man, die zich Tarzan van de Apen noemde, een bijzonder iemand was. Het zou goed zijn hem tot vriend te hebben en zijn vijandschap zou mogelijk noodlottige gevolgen hebben. Hij kon hun kansen om een goede film te maken vernietigen — hij zou Orman ten gronde kunnen richten.

Obroski voelde geen sympathie voor Orman en had daar zijn goede redenen voor. Naomi Madison was een van die redenen. Maar hier moest rekening gehouden worden met andere dingen dan persoonlijke antipathieën. Daar was het geld, door den studio in de expeditie belegd; daar waren de carrières van zijn medespelers en zelfs Orman — Orman was een uitstekend productie-leider.

Hij legde dit alles aan Tarzan uit — alles, behalve zijn haat tegen Orman. „Orman,” zoo eindigde hij, „was dronken, toen hij de zwarten afroste; hij had zware koorts gehad en werd door zorgen gekweld. Degenen, die hem beter kenden, zeiden, dat het niets voor hem was.”

Tarzan ging er niet verder op in en Obroski deed er het zwijgen toe. Peinzend lag hij te kijken naar de groote volle maan. Hij



dacht aan Naomi. Wat had hij eigenlijk lief in haar? Ze was prikkelbaar, onbezonnen, arrogant, verwend en bedorven. Haar karakter was niet te vergelijken met dat van Rhonda Terry bijvoorbeeld; en Rhonda was minstens even mooi.

Ten slotte kwam hij tot de conclusie, dat de betoovering van Naomi's naam en roem hem aangetrokken had — zonder deze bezat zij maar weinig om iets meer in te boezemen dan een voorbijgaande verliefdheid, zooals een man voelt voor een mooi gezicht en een volmaakt lichaam.

Hij dacht aan zijn makkers van de safari en vroeg zich af, wat zij zouden denken, als zij hem nu hier konden zien liggen met een wilden man en twee grimmige Afrikaansche leeuwen. Glimlachend dommelde hij in en viel in slaap. Hij zag niet, hoe de leeuwin opstond en met Jad-bal-ja achter zich de open plek overstak, om hun grimmige jacht te beginnen.

## HOOFDSTUK XV.

### *Angst.*

Toen Rhonda Terry met haar wapen hoog boven het hoofd van den gehurkten schildwacht stond, keek de man vlug in haar richting. Onmiddellijk beseftte hij het gevaar; hij begon op te staan, toen het stuk hout daalde, en daardoor kreeg de slag veel meer kracht dan hij anders gehad zou hebben: bewusteloos sloeg hij, zonder een geluid te geven, tegen den grond.

Het jonge meisje keek vlug het slapende kamp rond. Niemand bewoog zich. Zij gaf de trillende Naomi een wenk haar te volgen en liep vlug naar de plek, waar wat paardetuigen op den grond lagen. Zij gaf Naomi een zadel en een teugel en nam die ook voor zichzelf.

Zij sleepten die half en droegen die half naar de vastgebonden ponies. Hier was Naomi bijna machteloos en Rhonda moest beide dieren zadelen en optoomen — zij was dankbaar voor haar

nieuwsgierigheid, die dagen geleden haar ertoe gebracht had te kijken, hoe de Arabieren dat deden.

Naomi steeg op en Rhonda gaf de teugels van haar eigen pony aan haar vriendin. „Houd hem vast,” fluisterde zij, „en houd hem stevig vast.”

Zij liep vlug naar de andere ponies en begon ze een voor een los te maken. Dikwijls keek zij naar de slapende mannen. Als een hunner wakker werd, zouden zij weer gevangen genomen worden. Maar als zij haar plan kon uitvoeren, zouden zij niet vervolgd kunnen worden. Zij voelde, dat het de moeite waard was de kans te wagen.

Eindelijk was het laatste paard los. Reeds waren enkele, hun vrijheid voelend, rond gaan lopen. Hierin had een van de grootste gevaren van het plan gelegen, want vrij in een kamp rondlopende paarden moesten ruiters, als de Arabieren waren, gauw wakker maken.

Zij liep vlug naar haar eigen pony en sprong erop. „We zullen probeeren ze een eind voor ons uit te drijven,” fluisterde zij. „Als we dat kunnen doen, zullen we veilig zijn — voor zoover het de Arabieren betreft.”

Zoo stil als zij konden stuurden de jonge meisjes haar ponies achter de loslopende dieren en dreven ze het kamp uit. Het scheen Rhonda ongelooflijk toe, dat het lawaai de Arabieren niet wakker maakte.

De ponies waren aan den Noordkant van het kamp vastgebonden en daarom joegen zij ze in Noordelijke richting. Dat was wel niet de richting, waarin de safari gezocht moest worden, maar Rhonda was van plan om, als het haar gelukt was de ponies een eind weg te drijven, een omtrekkende beweging om de Arabieren te maken.

Langzaam liepen de onwillige ponies naar de donkere schaduwen van het woud aan gene zijde van de open plek, waarin het kamp opgeslagen was — honderd voet, tweehonderd, driehonderd. Zij waren bijna op den rand van het woud, toen achter hen een kreet weerklonk. Dan drongen de woeste stemmen van

vele mannen tot haar door in een babel van vreemde woorden en nog vreemdere Arabische vloeken.

Het was een heldere sterrennacht. Rhonda wist, dat de Arabieren haar konden zien. Zij keerde zich in haar zadel om en zag, dat zij haar vlug achtervolgden. Met een cowboy-gil en een trap van haar hielen joeg zij haar pony vlak achter degenen, die voor haar waren. Verschrikt zetten zij er een draf in.

„Gil, Naomi!” riep het jonge meisje. „Doe alles om ze bang te maken en hard te laten lopen.”

Naomi deed haar best en het geschreeuw van de hard loopende mannen, die haar achtervolgden, maakte de ponies nog zenuwachtiger. Dan schoot een der Arabieren zijn musket af; en toen de kogel boven hun hoofden floot, begonnen de ponies te galopperen en verdwenen, gevolgd door de twee jonge meisjes, in het woud.

De voorste pony had een pad òf gezien òf toevallig gevonden en onmiddellijk galoppeerden zij het af. Iedere stap was voor de twee vluchtelingen vol gevaren. Een laag hangende tak of een struikeling zou rampzalige gevolgen hebben; maar toch trachtten zij geen van beiden het tempo te verminderen. Misschien voelden zij beiden, dat alles beter was dan weer in de handen van den ouden Ab el-Ghrennem te vallen.

Eerst toen de stemmen der mannen achter haar in de verte wegstierven, bracht Rhonda haar pony in stap. „Nou, we hebben het klaar gespeeld!” riep zij juichend. „Ik wed er wat om, dat de oude el-Ghrennem op zijn bakkebaarden zit te kauwen. Hoe voel je je — moe?”

Naomi antwoordde niet; dan hoorde Rhonda haar snikken. „Wat scheelt eraan?” vroeg zij. „Je bent toch niet gewond?” Haar stem klonk bezorgd.

„Ik — ik ben — zoo bang. O, ik — ben nog nooit in mijn leven zoo bang geweest,” snikte Naomi.

„Kom, houd je flink, Naomi! Ik ook niet, maar huilen en jammeren en knarsetanden zal ons niet verder helpen. We zijn hun nu ontvlucht en een paar uur geleden leek dat onmogelijk. Alles,

wat we nu te doen hebben, is naar de safari terug rijden en de kans is heel groot, dat we een paar jongens tegenkomen, die naar ons zoeken.”

„Ik zal er nooit meer een terugzien. Ik weet al lang, dat ik in dit vreeselijke land sterven zal.” En zij begon weer hysterisch te snikken.

Rhonda kwam dicht naast haar rijden en sloeg haar arm om haar heen. „Het is vreeselijk, lieve kind,” zeide zij, „maar we zullen er ons doorheen slaan. Ik zal je heusch redden en later zullen we in Maliba op het strand liggen en erover lachen.”

Een tijd lang spraken zij geen van beiden. De ponies liepen stapvoets door het donkere woud. Voor haar volgden de loslopende dieren het pad, dat geen menselijk oog zien kon. Nu en dan bleef er een staan, snuivend, iets ruikend, dat de jonge meisjes niet konden zien of hooren; dan joeg Rhonda ze weer verder en zoo sleepten de uren zich voort naar een nieuwen dag.

Na een lange stilte begon Naomi: „Rhonda, ik begrijp niet, hoe je zoo goed voor mij zijn kan. Ik heb je altijd zoo slecht behandeld. Ik was een echte gemeene kat. Ik zie het nu in. De paar laatste dagen hebben me iets gedaan — mijn oogen geopend, vermoed ik. Zeg nu niets — ik wil alleen, dat je het weet — dat is alles.”

„Ik begrijp het,” zeide Rhonda zacht. „Het is Hollywood — we probeeren allemaal iets te zijn, wat we niet zijn, en den meesten onzer gelukt het alleen iets te zijn, wat we niet moesten zijn.”

Voor hen werd het pad plotseling breeder en bleven de losse paarden staan. Rhonda probeerde ze verder te drijven, maar zij draaiden alleen wat rond en wilden niet vooruit.

„Ik begrijp niet wat er is,” zeide zij en zij zette haar pony aan, om te ontdekken, dat een rivier haar weg versperde. Het was geen breede rivier, en zij besloot de ponies erin te drijven, maar zij wilden niet.

„Wat moeten we doen?” vroeg Naomi.

„We kunnen hier niet blijven,” antwoordde Rhonda. „We

moeten nog een eind verder. Als we nu teruggaan, zullen we weer in de handen van de Arabieren vallen.”

„Maar we kunnen de rivier niet over.”

„Dat weet ik nog zoo zeker niet. Er moet hier een doorwaadbare plek zijn — dit pad loopt regelrecht naar de rivier — regelrecht erin. Je kan zien, hoe uitgesleten de oever is. Ik ga het probeeren.”

„O, Rhonda. We zullen verdrinken.”

„Men zegt, dat dat een makkelijke dood is. Kom mee!” Zij stuurde haar pony den oever af in het water. „Ik vind het beroerd die andere ponies hier te laten,” zeide zij. „De Arabieren zullen ze vinden en ons vervolgen, maar als we ze er niet over kunnen krijgen, zit er niets anders op.”

Haar pony brak bij den rand van het water even uit, maar ten slotte stapte het dier er snuivend in. „Blijf dicht bij mij, Naomi. Ik heb zoo'n idee, dat twee paarden er makkelijker door zullen komen dan één tegelijk. Als we in diep water komen, probeer dan zijn kop in de richting van den anderen oever te houden.”

Voorzichtig waadden de twee ponies de rivier in. Deze was niet diep of snelstroomend en weldra kregen zij zelfvertrouwen. Op den oever achter hen verzamelden zich de andere ponies en hinnikten tegen hun kameraden.

Toen zij den anderen oever naderden, hoorde Rhonda een geplas in het water achter haar. Zij keek om en zag, dat de loslopende ponies hen volgden. Zij lachte. „Nu heb ik iets geleerd,” zeide zij. „We hebben ze den geheelen nacht voor ons uit gejaagd, en als we ze aan hun lot overgelaten hadden, zouden ze ons gevolgd hebben.”

Vlak na het oversteken brak de dageraad aan en in het licht van den nieuwen dag zagen zij een open terrein met boomen en boschjes kreupelhout beplekt. In het Noordwesten rees een bergketen op. Het was een heel ander land dan zij in langen tijd gezien hadden.

„Hoe mooi!” riep Rhonda uit.

„Na dat woud zou alles mooi zijn,” antwoordde Naomi. „Ik begin het te haten.”

Plotseling hield Rhonda de teugels in en wees. „Zie je wat ik zie?” vroeg zij.

„Dien heuvel?”

„Besef je, dat we juist vanuit een woud een rivier overgestoken en in een open land gekomen zijn en dat er een ,kale kegelvormige heuvel — vulkanisch' is?”

„Je bedoelt toch niet —!”

„De kaart! En daar, in het Noordwesten, zijn de bergen. Als het alleen een toeval is, is het erg unheimisch.”

Naomi wilde antwoorden, toen beide ponies trillend bleven staan. Met uitgezette neusvleugels en opgestoken ooren staarden zij naar een boschje kreupelhout rechts en vlak voor hen. De jonge meisjes keken in dezelfde richting.

Plotseling sprong een geelbruine gestalte met een vreeselijk gebrul uit het kreupelhout. De ponies keerden om en braken uit. Die van Rhonda was rechts van die van Naomi en een halslengte vooruit. De leeuw kwam van den kant van Naomi. De twee ponies waren onhandelbaar. De loslopende paarden sprongen als opgeschrikte antilopen.

Naomi, gehypnotiseerd, hield haar blik op den leeuw gericht. Deze kwam met ongelooflijke snelheid dichterbij. Zij zag, hoe hij sprong en met kaken en klauwen den romp van Rhonda's pony greep. Zijn achterpooten sloegen zich in den buik van de pony. Het angstige dier trapte en steigerde en wierp Rhonda uit den zadel; dan sleurde de leeuw het voor de oogen van de angstige Naomi tegen den grond.

Naomi's pony voerde haar weg van het afgrijselijk tooneel. Eenmaal keek zij om. Zij zag den leeuw met zijn voorpoot op het karkas van de pony staan. Slechts enkele voeten verder lag roerloos Rhonda's lichaam.

De angstige ponies snelden het pad af, dat zij gekomen waren. Naomi was ten eenenmale niet in staat het verschrikte dier, dat haar wegvoerde, in te houden of te besturen. De afstand, dien

zij het laatste uur afgelegd hadden, werd nu in enkele minuten afgelegd.

De rivier, die zij kort te voren niet hadden durven oversteken, hield ze nu niet tegen. Zij stortten er zich in, wierpen het water hoog in de lucht en wekten door hun geplas de echo's van het woud.

Terneergeslagen, bang, wanhopig klemde het jonge meisje zich aan haar pony vast, maar misschien voor het eerst in haar leven golden de gedachten van Naomi niet haar zelf. De herinnering aan de roerlooze gestalte dicht bij den gevreesden menscheneter verjoeg gedachten aan haar eigen ik uit haar geest — haar angst en haar wanhoop en haar smart waren voor Rhonda Terry.

## HOOFDSTUK XVI.

### *Eyad.*

De eene lange dag volgde op den anderen langen dag, terwijl Orman en West door dicht woud en jungle zochten naar het spoor, dat zij verloren hadden. Bijna twee weken waren na hun vertrek uit het kamp, om de jonge meisjes te zoeken, verlopen, toen hun ontmoeting met den leeuw en den „geest” van Obroski plaats vond.

Zij bleven eenigen tijd bij het karkas van den leeuw staan en luisterden naar den terugkeer van de „verschijning”.

„Denk je,” vroeg West, „dat honger en ellende zóó op ons ingewerkt kunnen hebben, dat wij ons verbeeld hebben, dat wij gezien hebben — wat wij denken gezien te hebben?”

Orman wees naar den dooden leeuw. „Verbeelden we ons *dat?*” vroeg hij. „Zouden we beiden op hetzelfde oogenblik dezelfde hallucinatie hebben? Neen! We hebben gezien, wat we gezien hebben. Ik geloof niet in geesten — of liever ik heb er vroeger nooit in geloofd — maar als dat Obroski's geest niet geweest is, dan is het Obroski geweest; en je weet even goed als ik,

dat Obroski nooit den moed gehad zou hebben om een leeuw aan te vallen, zelfs al wist hij, dat hij dien verslaan kon.”

West wreef peinzend over zijn kin. „Een andere verklaring is in mijn gedachten opgekomen. Obroski was de wereldkampioen-lafaard. Misschien is hij den Bansuto's ontsnapt en in den jungle verdwaald. Als dat zoo is, moet hij iedere minuut van den dag en den nacht doodsbenuwd geweest zijn. De angst kan hem gek gemaakt hebben. Hij is nu misschien krankzinnig en je weet, dat krankzinnigen soms tienmaal zoo sterk zijn als gewone menschen.”

„Ik weet er niets van, dat krankzinnigen sterker zijn,” zeide Orman. „Dat is een volksgeloof en het volksgeloof heeft het altijd aan het verkeerde einde, maar iedereen weet, dat iemand, wanneer hij krankzinnig is, dingen doet, die hij niet zou doen, wanneer hij bij zijn verstand is. Dus heb je misschien gelijk — misschien is Obroski krankzinnig geworden. Alleen een krankzinnige zou op een leeuw springen en Obroski zou zeker mijn leven niet gered hebben, als hij bij zijn verstand geweest was — hij had geen enkele reden om veel van mij te houden.”

„Enfin, wat hem er ook toe gebracht heeft, hij heeft ons in meer dan één opzicht een goeden dienst bewezen — hij heeft voor ons wat achtergelaten om te eten.” West knikte naar het karkas van den leeuw.

„Ik hoop, dat we hem in toom kunnen houden,” zeide Orman, „hij ziet er schurftig uit.”

„Ik ben zelf ook niet dol op kattenvleesch, maar ik zou nu een schoothondje kunnen opeten.”

Nadat zij gegeten en stukken vleesch afgesneden hadden om mede te nemen, zetten zij hun schijnbaar doelloozen tocht voort. Het voedsel gaf hun nieuwe krachten, maar had geen uitwerking op hun stemming en zij zwoegden even terneergeslagen als tevoren verder.

Tegen den avond bleef West, die voorop liep, plotseling staan en deed een stap achteruit, terwijl hij Orman een wenk gaf, om stil te zijn. Deze kwam voorzichtig naar de plek, waar West stond



te wijzen op een eenzame gestalte, die over een klein vuur bij den oever van een rivier gehurkt zat.

„Het is een van de mannen van el-Ghrennem,” zeide West.

„Het is Eyad,” antwoordde Orman. „Zie je iemand bij hem?”

„Neen. Wat denk je, dat hij hier alleen doet?”

„Daar zullen we wel achter komen. Houd je gereed om te schieten, als hij gekke grappen gaat uithalen of anderen tevoorschijn springen.”

Orman liep op den eenzamen man af — zijn geweer in den aanslag; en West volgde hem op de hielen. Zij waren nog maar een paar meter verder, toen Eyad opkeek en hen zag. Hij greep zijn musket en sprong op; maar Orman legde op hem aan.

„Laat dat geweer zakken!” beval hij.

Eyad verstond geen Engelsch, maar hij was slim genoeg om de bedoeling der woorden te raden, waartoe ongetwijfeld de bevelende toon van den Amerikaan het zijne bijdroeg, en zette de kolf van zijn geweer op den grond.

De twee mannen kwamen naar hem toe. „Waar is el-Ghrennem?” vroeg Orman. „Waar zijn Miss Madison en Miss Terry?”

Eyad herkende de namen en de vragende stembuiging. Hij wees naar het Noorden en praatte vlug in het Arabisch. Noch Orman noch West begrepen, wat hij zeide, maar zij zagen, dat hij erg opgewonden was. Zij zagen ook, dat hij mager was, dat zijn kleeren aan flarden hingen en dat zijn gezicht en zijn lichaam met wonden bedekt waren. Het was duidelijk, dat hij geen prettige ervaringen achter den rug had.

Toen Eyad begreep, dat de Amerikanen hem niet konden verstaan, nam hij zijn toevlucht tot de pantomime, hoewel hij in het Arabisch bleef voortbrabbelen.

„Kan jij begrijpen, waar hij het over heeft, Tom?” vroeg West.

„Ik heb een paar woorden van Atewy opgevangen, maar niet veel. Er schijnt iets vreeselijks met de rest van den troep gebeurd te zijn — deze kerel is doodsbang. Ik versta *sheik* en *el-Beduw* en *benat*; hij praat over el-Ghrennem, de andere Bedouïnen en de meisjes — *benat* is het meervoud van *bint*, meisje. Een van de

meisjes is door een dier gedood — uit de manier, waarop hij gromde en brulde, toen hij het uitlegde, maak ik op, dat het een leeuw geweest moet zijn. De rest van den troep moet een vreeselijk lot getroffen hebben.”

West werd bleek. „Weet hij, welk meisje gedood is?” vroeg hij.

„Ik kan niet uitmaken welk — misschien zijn ze allebei dood.”

„We moeten daarachter komen. We moeten ze gaan zoeken. Kan hij ons zeggen, waar ze waren, toen het gebeurd is?”

„Ik zal zorgen, dat hij ons den weg wijst. Vanavond behoeven we niet verder te gaan — het is te laat. Morgenochtend gaan we weer op weg.”

Zij maakten een klein kamp en kookten iets van het leeuwenvleesch. Eyad at niet, maar vrat. Het was duidelijk, dat hij in eenigen tijd niet gegeten had. Dan gingen zij liggen en probeerden te slapen, maar nuttelooze bezorgdheid hield de twee Amerikanen tot laat in den nacht wakker.

Ten Zuiden van hen, ettelijke mijlen verder, lag Obroski in den vork van een boom en huiverde van koude en angst. Beneden hem deden een leeuw en een leuwin zich te goed aan het karkas van een reebok. Hyena's stieten hun luguber gebrul uit en slopen in een breeden kring om hen heen. Obroski zag er een, door honger tot grooteren moed geprikkeld, dichterbij komen om een bek vol van de prooi te grijpen. De groote leeuw draaide zich om, zag den dief en viel, woest grommend, op hem aan. De hyena vluchtte, maar niet vlug genoeg. Een sterke, klauwende poot slingerde hem bloedend en levenloos tusschen zijn makkers. Obroski rilde en klemde zich nog vaster aan den boom. Een volle maan keek neer op het woeste tooneel.

Dan stapte de gestalte van een man stil in de open plek. De leeuw keek op en gromde en een beantwoordend gegrom klonk òp uit de keel van den man. Dan viel een hyena op hem aan en Obroski hield van ontsteltenis zijn adem in. Wat zou er van hem worden, als deze man gedood werd! Hij was bang voor hem, maar

hij vreesde hem het minst van alle andere afschuwelijke wezens van den jungle.

Hij zag den man terzijde springen, zich dan vlug bukken en het gemeene dier bij zijn nekvel pakken. Hij schudde het eenmaal door elkaar en slingerde het dan naar de prooi, waaraan de twee leeuwen zich te goed deden. De leeuw sloeg er haar groote kaken in en wierp het dan weg. De andere hyena's lachten gemeen.

Tarzan keek om zich heen. „Obroski!” riep hij.

„Ik ben hier!” antwoordde de Amerikaan.

Tarzan slingerde zich luchtigjes in den boom naast hem. „Ik heb vandaag twee van je menschen gezien,” zeide hij. „Orman en West.”

„Waar waren zij? Wat hebben zij gezegd?”

„Ik heb niet met hen gepraat. Ze zijn enkele mijlen ten Noorden van ons. Ik denk, dat zij verdwaald zijn.”

„Wie was er bij hen?”

„Zij waren alleen. Ik heb naar hun safari gezocht, maar die was niet in de buurt. Verder naar het Noorden heb ik een Arabier van je safari gezien. Hij was verdwaald en had honger.”

„De safari moet uit elkaar gegaan en verstrooid zijn,” zeide Obroski. „Wat kan er gebeurd zijn? Wat kan er van de meisjes geworden zijn?”

„Morgen zullen we Orman nagaan,” zeide Tarzan. „Misschien kan hij je vragen beantwoorden.”

## HOOFDSTUK XVII.

*Alleen.*

Een vrij langen tijd bleef Rhonda stil liggen op de plek, waar zij door haar bang geworden paard afgeworpen was. De leeuw stond met zijn voorpooten op het karkas van zijn prooi en gromde woest het vluchtende dier na, dat Naomi Madison naar het woud terugvoerde.

Toen Rhonda weer tot bewustzijn kwam, was het eerste, wat zij, toen zij haar oogen opensloeg, zag, de gestalte van den leeuw, die met zijn rug naar haar toe stond, en onmiddellijk herinnerde zij zich alles, wat gebeurd was. Zij trachtte Naomi te vinden, zonder haar hoofd te bewegen, want zij wilde de aandacht van den leeuw niet trekken, maar zij kon niets van haar vriendin ontdekken.

De leeuw snuffelde aan zijn prooi; dan keerde hij zich om en keek om zich heen. Zijn oogen vielen op het jonge meisje en een zacht gegrom rochelde in zijn keel. Rhonda kreeg koude rillingen van angst. Zij wilde haar oogen dicht doen, om de gemeene, grauwendende snuit niet langer te zien, maar zij was bang, dat zelfs die beweging het beest bij haar brengen zou. Zij herinnerde zich gehoord te hebben, dat, als dieren dachten, dat iemand dood was, zij het lijk niet aanraken zouden. De gedachte kwam ook bij haar op, dat dit misschien niet waar was ten opzichte van vleescheters.

Zóó bang was zij, dat zij slechts met de uiterste moeite een aandrang bedwingen kon om op te springen en weg te loopen, hoewel zij wist, dat zulk een daad onmiddellijk noodlottig zou blijken. De groote kat zou haar met één enkelen sprong ingehaald hebben.

De leeuw keerde zich langzaam om en kwam naar haar toe, en inmiddels rochelde steeds dat zachte gegrom in zijn keel. Hij kwam dicht bij en snoof aan haar lichaam. Zij voelde zijn heeten adem tegen haar gezicht en zijn lucht maakte haar misselijk.

Het beest scheen zenuwachtig en onzeker. Plotseling bracht het zijn kop dicht bij haar hoofd en gromde het woest; zijn oogen fonkelden in de hare. Het dier hief een poot op en greep haar schouder. Hij draaide haar om, zoodat zij op haar gezicht kwam te liggen. Zij hoorde hem boven zich snuiven en grommen. Gedurende wat het jonge meisje een eeuwigheid toescheen bleef hij daar staan; dan begreep zij, dat hij weggelopen was.

Na een kort oogenblik, waarin zij heel duizelig geworden en bijna in zwijm gevallen was, keek zij met één oog naar hem. Hij ging naar het lijk van het paard terug en rukte er een oogenblik

aan; dan greep hij het beet en sleepte het naar de struiken, waaruit hij voor zijn aanval te voorschijn gesprongen was.

Het jonge meisje verbaasde zich over de geweldige kracht van het dier, toen het het karkas blijkbaar zonder eenige inspanning meesleurde en in het kreupelhout verdween. Nu begon zij zich af te vragen, of zij op wonderbaarlijke wijze gespaard was, of dat de leeuw, nadat hij het lijk van het paard verborgen had, voor haar terugkomen zou.

Zij lichtte haar hoofd wat op en keek om zich heen. Ongeveer twintig voet verder stond een kleine boom. Zij lag tusschen dien boom en het kreupelhout, waarin zij den leeuw kon hooren grommen.

Voorzichtig begon zij naar den boom te kruipen, waarbij zij voortdurend achter zich in de richting van het kreupelhout keek. Centimeter voor centimeter, voet voor voet kroop zij. Vijf voet, tien, vijftien! Zij keek om en zag den kop en de voorpooten van den leeuw uit de struiken te voorschijn komen.

Nu was het geen tijd meer voor sluipen. Zij sprong op en snelde naar den boom. Achter zich hoorde zij het woeste brullen van den leeuw, die aanviel.

Zij sprong naar een lagen tak en trok zich op. Vrees gaf haar een lenigheid en kracht, die ver boven haar normale vermogens gingen. Terwijl zij zenuwachtig tusschen de takken naar boven klom, voelde zij den boom trillen bij de botsing van het lichaam van den leeuw, die zich tegen den stam wierp, en de klauwen van zijn eenen grooten poot trokken zich juist onder haar voet samen.

Rhonda Terry bleef doorklimmen tot zij een punt bereikt had, dat zij niet verder durfde gaan; dan klemde zij zich aan den nu dunnen stam vast en keek naar beneden.

De leeuw stond met dreigende oogen naar haar te staren. Enkele minuten liep hij om den boom heen, dan schreed hij met een woest gegrom majestueus naar zijn kreupelhout terug.

Eerst toen daalde het jonge meisje naar een veiliger en makkelijker plek af, waar zij langen tijd zat te beven, terwijl zij trachtte zich te vermannen.

Zij was den leeuw ontsnapt, voorloopig tenminste; maar wat zou de toekomst brengen? Alleen, ongewapend, verdwaald in een woeste wildernis; wat kon zij hopen?

Zij vroeg zich af, wat er van Naomi geworden was. Zij wenschte bijna, dat zij nooit getracht hadden van de Arabieren te vluchten. Als Tom Orman en Bill West en de anderen haar zochten, zouden zij een kans gehad hebben haar te vinden, indien zij de gevangenen van den ouden sheik Ab el-Ghrennem gebleven waren; maar hoe zou iemand haar nu ooit kunnen vinden?

Vanuit haar boom kon zij in alle richtingen vrij ver zien. Een met boomen beplante vlakke strekte zich Noordwestwaarts naar een bergketen uit. Dichtbij in het Noordoosten rees de vulcanische kegelvormige heuvel op, dien zij Naomi aangewezen had, toen de leeuw aanviel.

Al deze „bakens”, welke zoo nauwkeurig overeenkwamen met de beschrijving op de kaart, prikkelden haar nieuwsgierigheid en deden haar droomen over het dal van de diamanten. Plotseling herinnerde zij zich iets, dat Atewy tegen haar gezegd had: dat de watervallen aan den voet van het dal der diamanten de Omwamwi-Watervallen moesten zijn, waarheen de safari op weg was.

Als dat waar was, dan zou zij een grootere kans hebben de expeditie terug te vinden, indien zij de watervallen trachtte te bereiken en daar wachtte, dan wanneer zij terugging naar het woud, waarin zij zeker zou verdwalen. Zij vond het eenigszins vermakelijk, dat zij plotseling haar vertrouwen moest stellen op een kaart, maar de positie, waarin zij verkeerde, was van dien aard, dat zij zich aan iederen stroohalm moest vastklemmen.

De bergen schenen niet heel ver weg, maar zij wist, dat men zich nergens meer in vergist dan in afstanden. Zij dacht, dat zij ze in een dag zou kunnen bereiken, en geloofde, dat zij het zonder eten en drinken zou kunnen uithouden, tot zij bij de rivier kwam, die zij bad daar te zullen vinden.

Iedere minuut was nu kostbaar, maar zij kon niet op weg gaan, zoolang de leeuw in het kreupelhout lag. Zij kon hem hooren

grommen, terwijl hij aan het karkas van het paard rukte. Een uur verliep en dan zag zij den leeuw uit zijn schuilplaats komen. Hij keek zelfs niet in haar richting, maar liep in een Zuidelijke richting naar de rivier, die zij en Naomi een paar uur te voren overgestoken waren.

Rhonda keek het dier na tot het verdween in het struikgewas, dat naast de rivier groeide; dan liet zij zich uit den boom glijden en liep in Noordwestelijke richting naar de bergen.

De dag was nog jong, het terrein niet al te moeilijk en Rhonda voelde zich betrekkelijk frisch en sterk ondanks haar nachtelijken rit en de folterende ervaringen van de laatste uren — een combinatie van omstandigheden, die haar met hoop vervulde.

De vlakte was beplekt met boomen en het jonge meisje liep zoo, dat zij steeds zoo dicht mogelijk bij een daarvan was. Soms maakte dat een zig-zag-loopen noodig, wat den afstand grooter maakte, maar na haar ervaring met den leeuw waagde zij het niet ook maar één oogenblik ver van een schuilplaats te zijn.

Zij keek dikwijls om in de richting, waaruit zij gekomen was, bang als zij was, dat de leeuw haar achtervolgen en aanvallen zou. Naarmate de uren verliepen, begon de zon al warmer en warmer te schijnen. Rhonda begon te lijden onder honger en dorst; zij sleepte zich met moeite voort, haar voeten schenen met lood bezwaard. Steeds langer bleef zij in de schaduw van een boom staan, om te rusten. De bergen schenen even ver weg als ooit. Twijfel maakte zich van haar meester.

Een schaduw bewoog zich over den grond voor haar. Zij keek op. Boven haar cirkelde een gier. Zij huiverde. „Ik zou wel eens willen weten, of hij het alleen maar hoopt,” zeide zij hardop, „of dat hij het *weet*.”

Maar zij bleef hardnekkig verder loopen. Zij wilde het niet opgeven — niet voordat zij er bij neerviel. Zij vroeg zich af, hoe lang het nog zou duren vóór dat gebeurde.

Eens, toen zij dicht bij een groot zwart rotsblok kwam, dat over haar pad lag, bewoog zich dat en stond op; zij zag, dat het een rhinoceros was. Het dier liep een oogenblik dwaas rond met zijn

neus in de lucht; dan viel hij aan. Rhonda klom in een boom en het groote beest schoot voorbij als een bronstig geworden locomotief.

Terwijl hij met zijn dwaas klein staartje in de hoogte voorbij joeg, glimlachte het jonge meisje. Zij besepte, dat zij haar moeheid onder den dwang van den nood vergeten had, zooals bedlegerige lammen soms hun kwaal vergeten, wanneer het huis in brand staat.

Het avontuur versterkte haar geloof, dat zij de rivier zou kunnen bereiken, en hoopvoller gestemd liep zij weer verder. Maar toen het eene warme en stoffige uur op het andere volgde en de dorst haar steeds meer begon te kwellen, begaf haar moed haar weer bij de moeheid, die tot in het merg zelf van haar beenderen scheen te dringen.

Een tijd lang had zij in een inzinking van de golvende vlakke gelooopen, terwijl haar uitzicht beperkt werd door het hoogere terrein om haar heen. De dag liep ten einde. Haar langer wordende schaduw viel nu achter haar. De lage zon scheen in haar oogen.

Zij zou graag willen gaan zitten om uit te rusten, maar zij was bang, dat zij dan nooit meer op zou staan. Meer dan dat, zij wilde zien, wat aan gene zijde van de volgende terreinstijging lag. Altijd lokt de volgende top den reiziger aan, ook al heeft de ervaring hem geleerd, dat hij verderop niets anders dan een nieuwe terreinverhevenheid verwachten kan.

De helling voor haar was steiler dan zij verwacht had en zij had al haar kracht en moed noodig om den top te bereiken van wat zij vermoedde, dat een oude rivieroever geweest kon zijn of een laterale moraine; maar wat zij zag, beloonde haar voor de groote krachtsinspanning. Beneden haar was een smal boschje, waardoor zij een breede rivier kon zien, en rechts van haar schenen de bergen nu heel dicht bij.

Niet meer denkend aan loerende dieren en woeste mannen haastte het door dorst gemartelde meisje zich naar beneden naar het lokkende water der rivier. Toen zij bij den oever kwam, zag



zij een dozijn groote lichamen op de oppervlakte van het water drijven. Een groote kop werd opgeheven met breede geopende kaken, die een holachtigen muil lieten zien, maar Rhonda bleef niet staan. Zij vloog naar den oever der rivier, wierp zich plat voorover en dronk, terwijl de nijlpaarden, snuivend en brommend, dreigend naar haar keken.

Dien nacht sliep zij in een boom; zij dommelde onrustig en werd bij ieder plotseling junglegeluid wakker. Uit de verte klonk het gebrul van de op jacht zijnde leeuwen. Beneden haar kwam een groote kudde nijlpaarden uit de rivier, om op het land voedsel te zoeken; hun gegrom en gesnuif verjoeg iedere gedachte aan slaap. In de verte hoorde zij het janken van den jakhals en het unheimische lachen van de hyena en er waren nog andere vreemde en angstaanjagende geluiden, die zij niet thuis brengen kon. Het was geen prettige nacht.

De ochtend vond haar slap en zwak door slapeloosheid, vermoeidheid en honger. Zij wist, dat zij eten moest zien te krijgen, maar zij wist niet hoe het te krijgen. Zij dacht, dat de safari nu misschien wel de watervallen bereikt zou hebben, en zij besloot rivieropwaarts te gaan om de watervallen te zoeken in de hoop, dat zij haar makkers zou vinden — een vage hoop, in de verwezenlijking waarvan zij maar weinig vertrouwen had.

Zij vond een tamelijk goed wildpad, dat evenwijdig met de rivier liep, en zij besloot dat stroomopwaarts te volgen. Terwijl zij voortzwoegde, hoorde zij in de verte een aanhoudend, gedempt gebruis. Naarmate zij verder kwam, werd het luider en zij vermoedde, dat zij de watervallen naderde.

Tegen twaalf uur kwam zij erbij — een indrukwekkend tooneel, waarvan de grootschheid echter voor haar door moeheid verdoofde zinnen gedeeltelijk verloren ging. De groote rivier stortte zich over den rand van een helling, die hoog boven haar uittorende. Een stof van wit water en schuim vulde de kloof aan den voet der watervallen. Het donderend gebulder van het vallende water was oorverdoovend.

Langzaam greep de grootschheid en de eenzaamheid van het

schouwspel haar aan. Zij voelde zich zooals iemand zich zou kunnen voelen, die alleen staat als de eenige bewoner van een wereld, en neerkijkt op een eeuwig tooneel, dat geen menschelijk oog ooit vroeger aanschouwd had.

Maar zij was niet alleen. Ver in de hoogte, dicht bij den top van een heuvel, keek op een smallen rand een ruig wezen van onder vooruitstekende wenkbrauwen op haar neer. Het gaf een ander een duw in de zijde en wees.

Een tijdlang sloeg het tweetal het jonge meisje gade; dan kwamen zij de helling af. Als vliegen klemde zij zich aan den duizelig makenden rotswand vast en toen de rand eindigde, sprongen zij in stevige boomen, die in de rotsachtige oppervlakte van dien grooten muur groeiden.

Naar beneden kwamen zij, twee groote wezens, lenig, sterk, dreigend. Vlug daalden zij, terwijl zij steeds door trachtten zich voor het jonge meisje schuil te houden.

De groote watervallen, het lawaai, de kokende rivier maakten Rhonda versuft en hulpeloos. Er was geen spoor van haar makkers te zien en als zij op den anderen oever van de rivier gekampeerd waren, konden zij even goed in een andere wereld zijn, zoo onbegaanbaar scheen haar de versperring, waar zij voor stond.

Zij voelde zich heel klein en alleen en moe. Met een zucht ging zij op een rond rotsblok zitten en leunde tegen een tweede, dat erachter stond. Al haar kracht scheen uit haar weggevloeid te zijn. Uitgeput sloot zij haar oogen en twee tranen rolden over haar wangen. Misschien dommelde zij, maar zij werd wakker geschrikt door een stem, die dicht bij haar sprak. Eerst dacht zij, dat zij droomde, en zij deed haar oogen niet open.

„Zij is alleen,” zeide de stem. „We zullen haar naar God brengen — hij zal ermee in zijn schik zijn.”

Het was een Engelsche stem of het accent was in ieder geval Engelsch; maar de toon was norsch en diep en keelachtig. De vreemde woorden waren een bewijs voor haar, dat zij droomde. Zij sloeg haar oogen open en deinsde met een gil van schrik terug. Dicht bij haar stonden twee gorilla's — of liever als zoodanig be-

schouwde zij ze, tot een hunner zijn mond open deed en sprak.  
 „Ga met ons mee,” zeide hij, „we zullen je naar God brengen.”  
 Dan stak hij een sterke, behaarde hand uit en greep haar.

## HOOFDSTUK XVIII.

### *Gorilla-koning.*

Rhonda Terry trachtte aan den greep van het groote beest-  
 ding, dat haar vasthield, te ontsnappen, maar zij was  
 machteloos tegenover deze geweldige spieren. Het wezen lichtte  
 haar met gemak op en stopte haar onder zijn eenen arm weg.

„Houd je stil,” zeide hij, „anders zal ik je je nek omdraaien.”

„Dat zou ik je sterk afraden,” waarschuwde zijn makker. „God  
 zal boos zijn, als je deze niet levend en ongedeerd bij hem brengt.  
 Hij heeft al een heelen tijd op zoo'n wijfje gevlact.”

„Wat moet *hij* met haar doen? Hij is nu zoo oud, dat hij  
 nauwelijks zijn voedsel kan kauwen.”

„Hij zal haar waarschijnlijk aan Hendrik VIII geven.”

„Die heeft al zeven vrouwen. Ik denk, dat ik haar verstoppen  
 en voor mij zelf houden zal.”

„Je brengt haar naar God,” zeide de ander. „Als jij het niet  
 doet, doe ik het.”

„Dat zullen we nog eens zien!” riep het dier, dat het jonge  
 meisje vasthield.

Hij zette haar neer en sprong grommend op zijn kameraad.  
 Terwijl zij elkaar omvatten, sprong Rhonda op en trachtte te  
 ontvluchten.

Het heele ding scheen een afschuwelijke, groteske  
 nachtmerrie, maar toch was het zoo reëel, dat zij niet weten kon  
 of zij al of niet droomde.

Toen zij op de vlucht sloeg, staakten de twee hun strijd en  
 zetten haar achterna. Zij haalden haar makkelijk in en weer was  
 zij een gevangene.

„Je ziet, wat er gebeuren zal,” zeide het beest, dat haar naar God had willen brengen, „als we onzen tijd verknoeien door over haar ruzie te maken. Ik zal niet toelaten, dat jij haar houdt, tenzij God haar aan jou geeft.”

De andere gromde en stopte Rhonda weer onder zijn arm. „Goed,” zeide hij, „maar Hendrik VIII krijgt haar niet. Ik heb genoeg van dien kerel. Hij denkt, dat hij grooter is dan God.”

Met de lenigheid van apen klommen de twee gorilla's door de groote boomen en over de gevaarlijke rotsranden, die zij afgekomen waren, terwijl Rhonda Terry haar oogen dicht hield, om de verschrikking der duizelingwekkende hoogten niet te zien, en trachtte zich wijs te maken, dat zij droomde.

Maar de werkelijkheid was te sterk. Zelfs de absurditeit van de geheele situatie vermocht haar niet te overtuigen. Zij wist, dat zij niet droomde en dat zij in werkelijkheid in de macht was van twee groote gorilla's, die met een geprononceerd Britsch accent Engelsch spraken. Het was belachelijk, maar zij wist, dat het waar was.

Naar welk noodlot brachten zij haar? Uit hun gesprek kreeg zij een voorgevoel van wat haar te wachten stond. Maar wie was Hendrik VIII? En wie was God?

Hooger en hooger droeg het dier haar, tot zij eindelijk op den top van de helling stonden. Beneden hen, naar het Zuiden, stortte de rivier zich over den rand van de helling, om de Omwamwi-Watervallen te vormen; naar het Noorden strekte zich een door bergen ingesloten dal uit — het dal van de diamanten misschien.

De verbazing, die zij gevoeld had, toen zij voor het eerst hoorde, dat de twee dieren een menschelijke taal spraken, had in zooverre een vreemde uitwerking op haar gehad, dat, hoewel zij verstond, dat zij Engelsch spraken, de gedachte niet bij haar opgekomen was, dat zij in dezelfde taal met hen spreken kon — het avontuur scheen zoo onwaarschijnlijk, dat zij misschien nog haar eigen zintuigen niet geloofde.

De eerste schrik over haar gevangenneming was geneutraliseerd door de folterende beklemming van de helling en het gevoel van

verlichting, toen zij veilig op den top stonden. Nu had zij een oogenblik, dat zij helder kon denken, en daarmede kwam het besef, dat zij in staat was met haar „kapers” te spreken.

„Wie zijn jullie?” vroeg zij. „En waarom hebben jullie mij gevangen genomen?”

Het tweetal keek haar plotseling aan. Zij dacht, dat hun gezichten verbazing uitdrukten.

„Zij spreekt Engelsch!” riep een hunner uit.

„Natuurlijk spreek ik Engelsch. Maar zeg mij, wat jullie van mij wilt. Jullie hebt het recht niet mij mee te nemen. Ik heb jullie geen kwaad gedaan. Ik wachtte alleen op mijn eigen vrienden. Laat mij gaan!”

„Dat zal God plezier doen,” zeide een van haar kapers. „Hij heeft altijd gezegd, dat hij, als hij een Engelsche vrouw in zijn bezit kon krijgen, veel voor het ras zou kunnen doen.”

„Wie is dit ding, dat je God noemt?” vroeg zij.

„Hij is geen ding — hij is een mensch,” antwoordde degene, die haar de helling opgedragen had. „Hij is heel oud — hij is het oudste wezen in de wereld en de wijste. Hij heeft ons geschapen. Maar eenmaal zal hij sterven en dan zullen wij geen god meer hebben.”

„Hendrik VIII zou graag God willen zijn,” zeide de andere.

„Dat zal hij nooit worden, zoolang als Wolsey leeft — Wolsey zou een veel betere god zijn dan hij.”

„Hendrik VIII zal er wel voor zorgen, dat hij niet blijft leven.”

Rhonda Terry sloot haar oogen en kneep zichzelf. Zij moest droomen! Hendrik VIII! Thomas Wolsey! Hoe belachelijk leken deze familiare toespelingen op personen uit de zestiende eeuw uit de monden van zwaar behaarde gorilla's.

De twee beesten waren niet op den top van de helling blijven staan, maar waren onmiddellijk begonnen in het dal af te dalen. Geen van beiden, zelfs degene niet, die haar de steile helling opgedragen had, toonde het geringste spoor van vermoeidheid, zelfs niet door een versnelde ademhaling.

Het jonge meisje liep nu, hoewel een der dieren haar bij een arm vasthield en haar ruw vooruitrukte, wanneer zij wat achterbleef.

„Ik kan niet zoo hard loopen,” zeide zij eindelijk. „Ik heb sedert langen tijd niet gegeten en ik ben doodmoe.”

Zonder een woord te zeggen nam het dier haar onder zijn arm en liep verder naar beneden het dal in. Haar houding was ongemakkelijk; zij was zwak en bang. Ettelijke malen verloor zij haar bewustzijn.

Hoe lang die tocht duurde, wist zij niet. Wanneer zij bij haar bewustzijn was, werd haar geest vervuld door ijdele bespiegelingen over het lot, dat haar te wachten stond. Zij trachtte zich den *God* van deze brute wezens voor oogen te stellen. Welke genade, welk medelijden zou zij kunnen verwachten van zoo'n ding — als inderdaad hun god niet alleen in hun phantasie bestond?

Na wat haar een lange tijd toescheen, hoorde Rhonda in de verte stemmen, die geleidelijk luider werden; en weldra zette degene, die haar gedragen had, haar op den grond.

Toen zij rondkeek, zag zij, dat zij beneden aan een rotswand voor een stad stond, die gedeeltelijk aan den voet daarvan gebouwd en gedeeltelijk in de oppervlakte ervan uitgehouwen was.

De toegang naar de stad was omzoomd door groote velden met bamboe, selderij, vruchten en bessen, waarin vele gorilla's met ruwe, met de hand gemaakte werktuigen aan het werk waren.

Zoodra zij de gevangene in het oog kregen, verlieten zij hun velden en stelden vele vragen en bekeken het jonge meisje met intelligente belangstelling, maar haar kapers brachten haar vlug de stad in.

Hier werden zij opnieuw door nieuwsgierige menigten omgeven, maar nergens werd de gevangene geweld aangedaan — de houding der gorilla's scheen veel vriendschappelijker dan die, welke zij van menschelijke inwoners van deze ongebaande wildernis had kunnen verwachten.

Het gedeelte van de stad, dat aan den voet van den rotswand gebouwd was, bestond uit ronde hutten van bamboe met kegel-

vormige rieten daken en uit rechthoekige gebouwen van in de zon gedroogde baksteen of natuursteen.

Dicht bij den voet van den rotswand stond een gebouw van drie verdiepingen met torens en bolwerken, dat eenigszins denken deed aan Middeleeuwsch Engeland; en verder op den rotswand, op een breeden rand, een ander nog grooter gebouw van dezelfde architectuur.

Rhonda's kapers brachten haar regelrecht naar het eerste gebouw, voor de deur waarvan twee reusachtige gorilla's gehurkt zaten, gewapend met wapens, die op strijdbijlen geleken; en hier werden zij staande gehouden, terwijl de twee schildwachten Rhonda bekeken en haar kapers ondervroegen.

Telkens en telkens weer trachtte het jonge meisje zich te overtuigen, dat zij droomde. Er konden niet zulke dingen bestaan als gorilla's, die Engelsch spraken, velden bebouwden en in steenen kasteelen woonden. En toch waren hier al deze onmogelijkheden voor haar oogen als een concreet bewijs voor het bestaan ervan.

Zij luisterde als iemand, die droomt, terwijl haar kapers toegang eischten, opdat zij hun gevangene bij den koning zouden kunnen brengen; zij hoorde de schildwachten bezwaren maken en zeggen, dat de koning niet gestoord kon worden, daar hij vergaderde met den Geheimen Raad.

„Dan zullen we haar naar God brengen,” dreigde een van de kapers, „en wanneer de koning erachter komt, wat je gedaan hebt, zal je in de mijn kunnen gaan werken in plaats van hier in de schaduw zitten.”

Ten slotte werd een jonge gorilla ontboden en met een boodschap in het paleis gezonden. Toen hij terugkwam, berichtte hij, dat de koning wilde, dat de gevangene dadelijk bij hem gebracht werd.

Rhonda werd naar een groote zaal geleid, waarvan de vloer met gedroogd gras bedekt was. Op een estrade aan het eene einde der zaal liep een reusachtige gorilla op en neer, terwijl een half dozijn andere gorilla's in het gras aan den voet van de estrade gehurkt zaten — alle groote, ruige dieren.

Er waren geen stoelen of tafels of banken in de zaal, maar uit het midden van de estrade rezen de kale stam en bladlooze takken van een boom op.

Toen Rhonda binnengebracht werd, hield de gorilla op de estrade met „ijsberen” op en keek haar onderzoekend aan. „Waar heb je haar gevonden, Buckingham?” vroeg hij.

„Bij den voet van de watervallen, sire,” antwoordde het dier, dat haar gevangen genomen had.

„Wat deed zij daar?”

„Zij heeft gezegd, dat zij haar vrienden zocht, die haar bij de watervallen zouden ontmoeten.”

„Zij heeft *gezegd!* Bedoel je, dat zij Engelsch spreekt?” vroeg de koning.

„Ja, ik spreek Engelsch,” zeide Rhonda. „En als ik niet droom en u koning bent, dan eisch ik, dat u mij naar de watervallen terugstuurt, zoodat ik mijn vrienden kan vinden.”

„Droomen? Hoe kom je daarbij! Je slaapt toch niet, wel?”

„Ik weet het niet,” antwoordde Rhonda. „Soms ben ik er zeker van, dat ik slaap.”

„Nee, je slaapt niet,” bitste de koning. „En wie heeft je op de gedachte gebracht, dat er twijfel over zou bestaan, dat ik koning ben? Dat is net iets voor Buckingham.”

„Uwe Majesteit doet mij onrecht aan,” zeide Buckingham stijf. „Juist ik heb erop aangedrongen haar bij den koning te brengen.”

„Het is goed, dat je het gedaan hebt. De deern bevalt ons. We zullen haar houden.”

„Maar, Uwe Majesteit,” riep de tweede kaper van Rhonda uit, „het is onze plicht haar naar God te brengen. We hebben haar eerst hier gebracht, opdat Uwe Majesteit haar zou kunnen zien; maar wij moeten haar nu naar God brengen, die al jaren op een dergelijke vrouw hoopt.”

„Wat, Cranmer! Kies je ook partij tegen mij?”

„Cranmer heeft gelijk,” zeide een der groote gorilla's, die op den grond gehurkt zat. „Deze vrouw moet naar God ge-



bracht worden. Vergeet niet, sire, dat gij al zeven vrouwen hebt.”

„Dat is precies iets voor jou,” bitste de koning gemelijk. „Jij kiest altijd de partij van God.”

„We moeten ons allen herinneren,” zeide Wolsey, „dat we alles aan God te danken hebben. Hij heeft ons geschapen. Hij heeft ons gemaakt tot wat wij zijn. Hij kan ons vernietigen.”

De koning liep vlug op de met stroo bedekte estrade op en neer. Zijn oogen fonkelden, zijn lippen waren in een grauwweggetrokken. Plotseling bleef hij bij den boom staan en schudde er woest aan, alsof hij dien uit het metselwerk, waarin hij gezet was, wilde trekken. Dan klom hij er vlug in naar een vork en keek dreigend op hen neer. Een oogenblik bleef hij daar zitten, doch slechts een oogenblik. Met de lenigheid van een kleinen aap sprong hij op den vloer van de estrade. Met zijn groote vuisten sloeg hij op zijn behaarde borst en uit zijn holle longen rees een vreeselijk gebrul op, dat het gebouw deed schudden.

„Ik ben de koning!” gilde hij. „Mijn woord is wet. Breng de deern naar de vrouwenvertrekken!”

Het dier, dat de koning als Wolsey aangesproken had, sprong nu op en begon op zijn borst te slaan en te schreeuwen. „Dat is heiligschennis,” riep hij. „Hij, die God tart, zal sterven. Dat is de wet. Bekeer u en stuur het meisje naar God!”

„Nooit!” schreeuwde de koning. „Zij is van mij.”

Beide dieren sloegen nu op hun borst en brulden zóó hard, dat hun woorden nauwelijks verstaanbaar waren; de andere mannetjes bewogen zich zenuwachtig met rechtop staande haren en ontbloote tanden.

Dan speelde Wolsey zijn hoogste troef uit. „Stuur het meisje naar God,” brulde hij, „of ik spreek den ban over u uit!”

Maar de koning had zich nu tot zulk een woede opgeschroefd, dat hij niet meer voor redeneering vatbaar was. „De wacht! De wacht!” gilde hij. „Suffolk, roep de wacht en breng kardinaal Wolsey naar den toren. Buckingham, breng het meisje naar de vrouwenvertrekken, of je hoofd gaat eraf.”

De twee gorilla's sloegen nog op hun borst en schreeuwden nog

tegen elkaar, toen Rhonda Terry door den ruigen Buckingham uit de zaal gesleurd werd.

Het dier trok haar een steenen wenteltrap op en door een gang naar een vertrek aan de achterzijde van de tweede verdieping. Het was een groot vertrek in den hoek van het gebouw en op de met gras bestrooide vloer hurkten of lagen een aantal volwassen gorilla's, terwijl jongen van allerlei leeftijd speelden of aan de borst van hun moeder dronken.

Vele dieren aten langzaam selderijstengels of bamboepunten of vruchten; maar allen hielden daarmede op, toen Buckingham het Amerikaansche meisje in hun midden sleepte.

„Wat heb je daar, Buckingham?” gromde een oud wijfje.

„Een meisje, dat we bij de watervallen gevangen genomen hebben,” antwoordde Buckingham. „De koning heeft bevolen, dat zij hier gebracht moet worden, Uwe Majesteit.” Dan wendde hij zich tot zijn gevangene. „Dit is koningin Catherina,” zeide hij, „Catherina van Aragon.”

„Wat wil hij met haar?” vroeg Catherina gemelijk.

Buckingham haalde zijn breede schouders op en keek de kamer rond naar de zes volwassen wijfjes. „Uwe Majesteiten zullen wel in staat zijn het te raden.”

„Denkt hij erover dat kleine haarlooze ding tot vrouw te nemen?” vroeg een ander, die dicht bij Catherina van Aragon zat.

„Natuurlijk denkt hij daarover, Anne Boleyn,” bitste Catherina, „anders zou hij haar niet hierheen gestuurd hebben.”

„Heeft hij nog niet genoeg vrouwen?” vroeg een derde.

„Het staat aan den koning dat te beslissen,” zeide Buckingham, terwijl hij de kamer verliet.

Nu begonnen de groote wijfjes zich dichter om het jonge meisje te verzamelen. Zij roken aan haar en betastten haar kleeren. De jongeren kwamen er ook bij en trokken aan haar rok. Een, grooter dan de overige, pakte haar bij haar enkels en trok haar voeten onder haar weg; en toen zij viel, danste hij grijnslachend en gillend de kamer rond.

Toen zij probeerde op te staan, vloog hij op haar af; en daar

zij dacht, dat hij haar kwaad wilde doen, gaf zij hem een klap in zijn gezicht. Waarop hij huilend naar Catherina van Aragon liep en een der andere vrouwen Rhonda bij haar schouder greep en haar zóó hard wegduwde, dat zij tegen den muur geslingerd werd.

„Hoe durf je de hand aan den prins van Wales te slaan!” riep het dier, dat haar weggeduwd had.

De prins van Wales, Catherina van Aragon, Anne Boleyn! Rhonda Terry wist nu zeker, dat zij, als zij niet sliep, krankzinnig moest zijn. Welke andere mogelijke verklaring kon er zijn voor zulk een dolle burleske, waarin de gorilla's de rollen speelden en menschentaal spraken — welke andere dan de phantasie van slaap of krankzinnigheid? Geen enkele.

In elkaar gedoken zat zij tegen den muur, waar zij gevallen was, en verborg haar gezicht in haar armen.

## HOOFDSTUK XIX.

### *Wanhoop.*

De opgejaagde pony voerde Naomi Madison achter zijn kameraden aan. Zij kon zich slechts stevig aan het zadel vastklemmen, voortdurend bang afgeworpen te zullen worden.

Dan bleven de paarden voor haar plotseling op een plek, waar het pad zich verbreedde, staan; en de pony, waarop zij zat, liep tusschen hen in en bleef daar ook staan.

Dan zag zij de reden: sheik Ab el-Ghrennem en zijn volgelingen. Zij probeerde haar paard te keeren en te vluchten, maar het stond tusschen de andere ingedrongen en een oogenblik later was de kleine kudde omsingeld. Weer was zij een gevangene.

De sheik was zóó blij zijn paarden terug te hebben, dat hij bijna vergat boos te worden om den truc, die hem er tijdelijk van beroofd had. Hij was ook blij een van zijn gevangenen terug te hebben. Zij kon de kaart voor hen lezen en hun in andere op-

zichten diensten bewijzen, indien hij besloot haar niet te verkoopen.

„Waar is de andere?” vroeg Atewy.

„Zij is door een leeuw gedood,” antwoordde Naomi.

Atewy haalde zijn schouders op. „Enfin, we hebben jou nog; en we hebben de kaart. We zullen er niet kwaad bij varen.”

Naomi herinnerde zich den kegelvormigen vulkanischen heuvel en de bergen in de verte. „Als ik jullie naar het dal van de diamanten breng, zullen jullie mij dan aan mijn vrienden teruggeven?”

Atewy vertaalde het voor el-Ghrennem. De oude sheik knikte. „Zeg haar, dat we dat zullen doen, als zij ons naar het dal van de diamanten brengt,” zeide hij. „*Wellah!* Ja, zeg haar dat; maar als we het dal van de diamanten gevonden hebben, zullen we misschien onze belofte vergeten. Maar zeg haar *dat* niet!”

Atewy grinnikte. „Breng ons naar het dal van de diamanten,” zeide hij tegen Naomi, „en alles, wat je wilt, zal gebeuren.”

Niet gewoon aan de zware inspanning om te voet door een jungle te trekken, wat de achtervolging van de blanke meisjes en hun ponies noodig gemaakt had, sloegen de Arabieren, zoodra zij bij de rivier waren, een kamp op.

Den volgenden dag staken zij over naar de open vlakte; en toen Naomi hun aandacht op den vulkanischen heuvel en de bergen in het Noordwesten gevestigd had en zij die „bakens” met de kaart vergeleken hadden, waren zij in den zevenden hemel.

Maar toen zij bij de rivier beneden de watervallen kwamen, scheen de breede en onstuimige stroom onoverkomelijk en de rotswanden voor hen onbeklimbaar.

Zij kampeerden dien avond aan de Oostzijde der rivier; en tot laat in den nacht bespraken zij plannen om naar den Westoever over te steken, want de kaart gaf heel duidelijk maar één enkelen toegang tot het dal van de diamanten aan; en die was verscheidene mijlen meer naar het Noordwesten.

In den ochtend trokken zij stroomafwaarts om een doorwaadbare plek te zoeken; maar het duurde twee dagen voor zij een

plaats vonden, waar zij de poging durfden wagen. Zelfs hier kostte het hun de grootste moeite om de rivier over te komen en eerst heel laat op den dag slaagden zij erin met het verlies van twee man en hun dieren op den anderen oever te komen.

Naomi was bijna verlamd geweest van angst, niet alleen door de natuurlijke gevaren van den snellen stroom, maar ook door de voortdurende bedreiging van de krokodillen, waarvan de rivier scheen te wemelen. Nat tot op haar huid toe zat zij ineengedoken dicht bij het vuur en ten slotte viel zij, hongerig en ellendig, in een slaap van uitputting.

De voorraden levensmiddelen, die de Arabieren bij zich gehad hadden, waren bij het oversteken verloren gegaan en dit laatste had zooveel tijd gekost, dat zij niet in staat geweest waren vóór het donker jacht te maken op wild. Maar zij waren gewoon aan een leven vol ontberingen en moeilijkheden en zij waren uitgelaten door de zekerheid, die zij allen voelden, dat zij binnen enkele dagen handen vol diamanten zouden oprapen in het fabelachtige dal, dat nu nog slechts op korten afstand naar het Noorden lag.

Op den Oostelijken oever hadden zij veel tijd verloren met vruchteloze pogingen om de rivier over te steken en waren zij lang opgehouden, doordat er geen goed pad was. Maar op den Westoever vonden zij een breed en goed pad, waarlangs zij snel vooruitkwamen.

Tegen den namiddag van den eersten dag na het oversteken van de rivier riep Naomi Atewy, die dicht bij haar reed.

„Kijk!” zeide zij. „Daar is de roode granietzuil, die op de kaart staat. Vlak ten Oosten daarvan is de ingang naar het dal.”

Atewy vertelde opgewonden het nieuws aan el-Ghrennem en de anderen; en breede grijnslachen kwamen op hun gewoonlijk stoïcijnsche gezichten.

„En houd,” zeide Naomi, „nu ik je bij het dal gebracht heb, je belofte en stuur mij naar mijn vrienden terug.”

„Wacht even,” antwoordde Atewy. „We zijn nog niet in het dal. We moeten zekerheid hebben, dat dit werkelijk het dal van

de diamanten is. Je moet nog een eindje verder meegaan.”

„Maar dat is de afspraak niet,” zeide het jonge meisje. „Ik moest je bij het dal brengen en dat heb ik gedaan. Ik ga nu terug om mijn vrienden te zoeken, of je iemand met me mee stuurt of niet.”

Zij liet haar pony keeren, om het pad, dat zij gekomen was, terug te gaan. Zij wist niet, waar haar vrienden waren; maar zij had de Arabieren hooren zeggen, dat de watervallen, die zij langs gekomen waren, de Omwamwi-Watervallen waren, en zij wist, dat de safari, toen zij meer dan een week geleden ontvoerd werd, daarheen op weg was. Zij moesten er nu dicht bij zijn.

Maar zij zou haar plan niet uitvoeren, want toen zij haar pony liet keeren, was Atewy dadelijk naast haar, greep haar teugel en gaf haar met een vloek een klap in haar gezicht.

„Den volgenden keer, dat je zoiets probeert, zit er nog wat anders voor je op,” dreigde hij.

Versuft door den klap, machteloos, wanhopig barstte het jonge meisje in tranen uit. Zij dacht, dat zij de diepste diepten van angst en wanhoop gepeild had, maar zij wist niet, wat de naaste toekomst nog voor haar in petto had.

Dien avond kampeerden de Arabieren vlak ten Oosten van den rooden graniet-monolieth, die, naar zij geloofden, bij den mond van een smal ravijn den toegang tot het dal van de diamanten vormde.

Den volgenden ochtend vroeg gingen zij den canyon in, die ze volgens hen naar een land van fabelachtigen rijkdom brengen zou. Van ver boven hen keken zwarte oogen op hen neer uit dreigende zwarte gezichten en sloegen hun tocht gade.

## HOOFDSTUK XX.

*„Kom met mij mee!”*

In het licht van een nieuwen dag stond Tarzan van de Apen neer te kijken op den man, die zóó sprekend op hem geleek, dat

de aap-mensch het lugubere gevoel kreeg alsof hij, als een uit het lichaam getreden geest, zijn lichamenlijk ik zag.

Het was de ochtend, dat zij op weg zouden gaan om Orman en West te zoeken, maar Tarzan zag, dat het wel eenigen tijd zou duren, vóór Obroski weer op eigen beenen zou kunnen loopen.

Met al de schielijkheid, waarmede dat soms gebeurt, had koorts den Amerikaan aangegrepen. Zijn ijlen had Tarzan wakker gemaakt, maar nu lag hij in een coma.

De heer van den jungle overwoog, wat hem te doen stond. Hij wilde den man niet aan zijn lot en aan de genade van den jungle overlaten, maar evenmin wilde hij bij hem blijven. Zijn gesprekken met Obroski hadden hem de overtuiging geschonken, dat — onverschillig wat zijn persoonlijke neigingen waren — de eenvoudigste menselijkheid hem voorschreef alles, wat in zijn vermogen was, te doen om de onschuldige leden van Orman's expeditie te helpen. Vooral de kritieke toestand, waarin de twee jonge meisjes zich bevonden, deed een beroep op zijn gevoel van ridderlijkheid en met zijn gewone snelheid nam hij een besluit.

Hij nam den bewusteloozen Obroski in zijn armen, wierp hem over een van zijn breede schouders en trok met hem door den jungle naar het Zuiden.

Den geheelen dag bleef hij voorttrekken, eenmaal even ophoudend om te drinken, maar niet om te eten. Nu eens lag de Amerikaan bewusteloos, dan weer worstelde en tierde hij in zijn ijlkoorts; of ook wel smeekte hij, wanneer het bewustzijn terugkwam, den aap-mensch stil te houden en te rusten. Maar Tarzan sloeg geen acht op zijn smeekbeden en bleef in Zuidelijke richting verder trekken.

Tegen den avond kwamen zij bij een inboorlingendorp aan gene zijde van het land der Bansuto's. Het was het dorp van het opperhoofd Mpugu, die, zooals Tarzan wist, den blanken vriendschappelijk gezind was en verplichtingen had aan den heer van den jungle, die hem vroeger het leven gered had.

Obroski was bewusteloos, toen zij in het dorp kwamen, en

Tarzan bracht hem in een hut, die Mpugu tot zijn beschikking stelde.

„Wanneer hij beter is, breng je hem naar Jinja,” beval Tarzan aan Mpugu, „en vraag je aan den gouverneur hem verder naar de kust te sturen.”

De aap-mensch bleef niet langer in het dorp dan noodig was om zijn leegen buik te vullen; dan ging hij in de toenemende donkerte weer terug in Noordelijke richting, terwijl ver weg, in de stad van den gorilla-koning, Rhonda Terry in het droge gras, waarmede de grond van de vertrekken der vrouwen van den koning bestrooid was, lag te droomen over het afgrijselijke lot, dat haar wachtte.

Het was nu een week geleden, dat zij in dit vertrek met zijn woeste bewoonsters geworpen was. Sindsdien was zij veel over haar te weten gekomen, maar niets over het geheim van haar afkomst. De meesten waren allesbehalve vriendschappelijk gezind, hoewel geen enkele haar ernstig mishandelde. Slechts een harer schonk veel aandacht aan haar en van deze en uit haar gesprekken had zij het een en ander omtrent haar gehoord.

De zes volwassen wijfjes waren de vrouwen van den koning, Hendrik VIII; en zij hadden de historische namen der vrouwen van dezen dikwijls getrouwden Engelschen koning. Daar waren Catherina van Aragon, Anne Boleyn, Jane Seymour, Anna van Kleef, Catherine Howard en Catherine Parr.

Catherine Parr, de jongste, was het minst vijandig geweest; en dat misschien omdat zij veel van de anderen te lijden gehad had en haar haatte.

Rhonda vertelde haar, dat er vierhonderd jaar geleden in een ver land een koning geweest was, die Hendrik VIII heette en zes vrouwen gehad had met dezelfde namen als zij, en dat een dergelijke nauwkeurige parallel absoluut onmogelijk scheen — dat in dit veraf gelegen dal haar koning zes vrouwen gevonden had, met wie hij wilde trouwen en die precies dezelfde namen hadden.

„Het waren niet onze namen vóór wij de vrouwen van den



koning werden,” legde Catherine Parr uit. „Toen we met den koning trouwden, hebben we deze namen gekregen.”

„Van den koning?”

„Neen, van God.”

„Hoe ziet jullie god eruit?” vroeg Rhonda.

„Hij is heel oud. Niemand weet, hoe oud hij is. Hij is altijd hier in Engeland geweest. Hij is de god van Engeland. Hij weet alles en is almachtig.”

„Heb je hem wel eens gezien?”

„Neen. Hij is al in geen jaren uit zijn kasteel gekomen. Op het oogenblik hebben hij en de koning onaangenaamheden. Dat is de reden, waarom de koning na je komst niet hier geweest is. God heeft gedreigd hem te dooden, als hij nog een vrouw neemt.”

„Waarom?” vroeg Rhonda.

„God zegt, dat Hendrik VIII maar zes vrouwen mag hebben — voor meer bestaan er geen namen.”

„Dat lijkt me geen heel aannemelijke reden,” vond het jonge meisje.

„We mogen God's redenen niet in twijfel trekken. Hij heeft ons geschapen en is al-wijs. Wij moeten gelooven; anders zal hij ons vernietigen.”

„Waar woont je god?”

„In het groote kasteel op den rotswand boven de stad. Het heet De Gouden Poort. Daardoor komen wij na onzen dood in den hemel — als wij in God geloofd en hem trouw gediend hebben.”

„Hoe ziet dat kasteel van God er van binnen uit?”

„Ik ben er nooit in geweest. Alleen de koning en een paar edelen, de kardinaal, de aartsbisschop en de priesters zijn wel eens De Gouden Poort binnengegaan en er weer uitgekomen. De geesten der dooden gaan er natuurlijk ook binnen, maar zij keeren nooit terug. En nu en dan laat God een jongen man of een jonge vrouw halen. Wat er met hen gebeurt, weet niemand, maar zij komen ook nooit terug. Men zegt —” aarzelde zij.

„Wat zegt men?” Rhonda's nieuwsgierigheid werd opgewekt

door het mysterie, dat dezen vreemden god, die den toegang tot den hemel bewaakte, omgaf.

„O, er worden vreeselijke dingen verteld; maar ik durf ze zelfs niet te fluisteren. Ik moet er niet aan denken. God kan onze gedachten lezen. Vraag mij niets verder meer. Je bent door den duivel gezonden om mij tot ondergang te verlokken.” En dat was het laatste, wat Rhonda van Catherine Parr te weten kon komen.

Den volgenden morgen vroeg werd de Amerikaansche wakker door afgrijselijk gegrom en gebrul, dat niet alleen van buiten het paleis, maar ook van binnen scheen te komen.

De vrouwelijke gorilla's, die met haar in het vertrek opgesloten waren, werden onrustig. Zij gromden, terwijl zij met elkaar bij het raam gingen staan en neerkeken op de binnenplaats en de straten daarachter.

Rhonda kwam achter haar staan en keek over haar schouders. Zij zag eenige dieren strijden en vechten bij het hek, dat door den buitenmuur leidde, over de binnenplaats heen en weer loopen en weer vechten voor den ingang van het paleis. Zij vochten met stokken en strijdbijlen, klauwen en tanden.

„Ze hebben Wolsey uit den toren bevrijd,” hoorde zij Jane Seymour zeggen, „en hij voert de troepen van God tegen den koning aan.”

Catherina van Aragon hurkte in het droge gras neer en begon een banaan te schillen. „Hendrik en God maken altijd ruzie,” zeide zij moe, „en er komt nooit iets van. Iederen keer, dat Hendrik een nieuwe vrouw wil hebben, hebben zij ruzie.”

„Maar ik heb opgemerkt, dat hij zijn vrouw altijd krijgt,” zeide Catherine Howard.

„Vroeger heeft hij altijd Wolsey aan zijn zijde gehad — ditmaal is het misschien anders. Ik heb gehoord, dat God dit haarlooze wijfje voor zichzelf wil hebben. Als hij haar krijgt, zullen we haar voor het laatst gezien hebben — waar ik niets tegen heb.” Catherina van Aragon grauwde tegen Rhonda en wijdde dan haar aandacht weer aan de banaan.

Het strijdrumoer klonk opwaarts van de verdieping beneden,

tot zij het eindelijk in de gang voor de gesloten deur van haar vertrek hoorden. Plotseling werd de deur open geworpen en stormden verscheidene mannetjes het vertrek binnen.

„Waar is de haarlooze?” vroeg de voorste. „Ha, daar is zij.”

Hij liep het vertrek door en greep Rhonda woest bij haar pols.

„Kom met mij mee!” beval hij. „God heeft je laten halen.”

## HOOFDSTUK XXI.

### *Ontvoerd.*

De Arabieren volgden den smallen canyon naar den top van den pas, die in het dal van de diamanten leidde. Van boven keken woeste, wreede oogen op hen neer. Ab el-Ghrennem verkneukelde zich. Hij had visioenen van den grooten schat, die hem weldra rijker zou maken dan hij ooit in zijn hebzuchtigste droomen gedroomd had. Atewy reed dicht bij Naomi Madison, om haar het vluchten te beletten.

Eindelijk kwamen zij bij een steilen rotswand, dien geen paard zou kunnen beklimmen. De loodrechte kanten van den rotsachtigen canyon waren dichter bij elkaar gekomen.

„De paarden kunnen niet verder gaan,” zeide Ab el-Ghrennem. „Eyad, jij blijft erbij. Wij zullen te voet verder gaan.”

„En het meisje?” vroeg Atewy.

„Neem haar mede, opdat zij Eyad niet ontsnapt, terwijl hij de paarden bewaakt,” antwoordde de sheik. „Ik zou haar niet graag verliezen.”

Zij klauterden de rotsachtige helling op, terwijl zij Naomi met zich mede trokken, om boven een vlakker terrein te vinden.

In zijn zadel zittend kon Eyad zijn makkers gadeslaan, die verder den canyon volgden, welke nu breeder was met meer glooiende hellingen, waarop boomen groeiden evenals op den top.

Zij waren nog maar een klein eindje verder, toen Eyad boven en achter den troep van den sheik een zwarte, ruige, menschach-

tige gestalte uit een bamboe-boschje te voorschijn zag komen. Dan nog een en nog een. Zij hadden knotsen of bijlen met lange stelen.

Eyad schreeuwde zijn makkers een waarschuwing toe. Deze bracht hen plotseling tot staan, maar zij bewerkte ook, dat een schare behaarde wezens van de hellingen van den canyon op hen afstormde.

Brullend en grauwend vielen de dieren op de mannen aan. De musketten der Arabieren knetterden en vervulden den canyon met donderende echo's, die het lawaai des te grooter maakten.

Enkele gorilla's werden getroffen. Sommige vielen, doch de andere, door hun wonden tot hevige woede geprikkeld, vielen nog heftiger aan. Zij rukten de wapens uit de handen der Arabieren en slingerden ze weg. De mannen met hun krachtige handen grijpend, sloegen zij hun groote tanden in de keel van hun tegenstanders. Anderen zwaaiden knots of strijdbijl.

Gillend en vloekend probeerden de Arabieren nu alleen nog maar te vluchten. Eyad werd met angst vervuld, toen hij zag, welk bloedbad onder zijn makkers werd aangericht. Hij zag, hoe een groote gorilla het jonge meisje in zijn armen nam en de helling van den canyon opklauterde naar den begroeiden top. Hij zag twee reusachtige dieren den canyon in zijn richting afkomen. Toen liet Eyad zijn paard keeren en gaf het de sporen. Den canyon afgalopperend, hoorde hij het strijdgewoel al zwakker en zwakker worden, tot hij het ten slotte heelemaal niet meer hooren kon.

En toen Eyad in het lagere gedeelte van den canyon verdween, droeg Buckingham Naomi Madison in het bosch boven de vreemde stad van den gorilla-koning.

Buckingham was verbijsterd. Hij dacht, dat dit haarlooze wijfje hetzelfde wezen was, dat hij ook dagen te voren bij de groote watervallen, die hij als de Victoria Watervallen kende, gevangen genomen had. Maar nog dezen zelfden ochtend had hij haar door Wolsey naar het kasteel van God zien brengen.

Hij bleef aan den anderen kant van den top staan op een punt,

waar hij de stad van de gorilla's beneden zich kon zien. Hij was in een moeilijk parket. Hij wilde dit wijfje heel graag voor zichzelf houden — maar zoowel God als de koning wilden haar hebben. Hij stond op zijn kop te krabbelen, terwijl hij een plan trachtte uit te denken, waardoor hij haar zou kunnen bezitten, zonder zich den toom van twee zoo machtige personages op den hals te halen.

Naomi, die in de buiging van zijn arm hing, was verstijfd door angst. De Arabieren hadden haar al erg genoeg toegeschenen, maar dit afgrijselijke beest! Zij vroeg zich af, wanneer hij haar dooden zou en hoe.

Dan zette hij haar op den grond en keek haar aan. „Hoe ben je aan God ontsnapt?” vroeg hij.

Naomi hield haar adem in van verbazing en zette groote oogen op. Een groote angst maakte zich van haar meester — een angst, grooter dan de fysieke vrees, die het dier zelf haar inboezemde — de angst, dat zij haar verstand verloor. Zij stond met groote, verwilderde oogen naar het dier te staren. Dan barstte zij plotseling in een hysterischen lach uit.

„Waar lach je om?” gromde Buckingham.

„Om jou,” riep zij uit. „Je denkt, dat je me voor den gek kunt houden, maar dat kan je niet. Ik weet, dat ik alleen maar droom. Strakjes zal ik wakker zijn en zal ik de zon door het raam van mijn slaapkamer zien. Ik zal den sinaasappelenboom in mijn patio zien. Ik zal Hollywood zich beneden mij zien uitstrekken met zijn roode daken en zijn groene boomen.”

„Ik weet niet, waar je het over hebt,” zeide Buckingham. „Je slaapt niet. Je bent klaar wakker. Kijk naar beneden, dan zal je Londen en de Theems zien.”

Naomi keek in de richting, die hij aanwees. Zij zag een vreemde stad op de oevers van een kleine rivier. Zij kneep zichzelf: het deed haar pijn, maar zij werd niet wakker. Langzaam besepte zij, dat zij niet droomde, dat de vreeselijke onwerkelijkheden, die zij doorgemaakt had, reëel waren.

„Wie ben je? Wat ben je?” vroeg zij.

„Geef antwoord op mijn vraag,” beval Buckingham. „Hoe ben je aan God ontsnapt?”

„Ik weet niet, wat je bedoelt. De Arabieren hebben mij meegevoerd. Eenmaal ben ik hun ontsnapt, maar zij hebben me weer gepakt.”

„Was dat voor ik je een paar dagen geleden gevangen genomen heb?”

„Ik heb je nog nooit gezien.”

Buckingham krabbelde op zijn hoofd. „Zijn er twee van jou?” vroeg hij. „Ik heb jou of een ander meer dan een week geleden bij de watervallen gevangen genomen.”

Plotseling dacht Naomi, dat zij alles begreep. „Heb je een meisje als ik ben gepakt?”

„Ja.”

„Had zij een rooden zakdoek om haar hals?”

„Ja.”

„Waar is zij?”

„Als jij zij niet bent, dan is zij bij God in zijn kasteel — daar ginds.” Hij boog zich over den rand van den rotswand en wees naar een steenen kasteel op een uitsteeksel ver beneden. Hij wendde zich tot haar, toen een nieuw denkbeeld gestalte aannam in zijn brein. „Als jij zij niet bent,” zeide hij, „dan heeft God de andere — en kan ik jou houden!”

„Neen! Neen!” riep het jonge meisje. „Laat mij gaan! Laat mij naar mijn vrienden teruggaan!”

Buckingham pakte haar beet en stopte haar onder een van zijn groote armen. „Noch Hendrik VIII noch God zullen je ooit zien,” gromde hij. „Ik zal je ergens brengen, waar ze je niet kunnen vinden — ze zullen me je niet ontnemen, zooals ze dat met de andere gedaan hebben. Ik zal je brengen naar een plek, waar eten en drinken is. Ik zal een schuilplaats voor je bouwen tusschen de boomen. We zullen daar veilig zijn voor God en den Koning.”

Naomi verzette zich en sloeg naar hem; maar hij schonk geen aandacht aan haar, terwijl hij in Zuidelijke richting naar het lagere gedeelte van het dal liep.

**HOOFDSTUK XXII.***De bedrieger.*

De Heer van den Jungle werd wakker en rekte zich uit. Een nieuwe dag brak aan. Hij had den vorigen avond, nadat hij Mpugu's dorp verlaten had, een grooten afstand afgelegd, vóór hij zich ter ruste legde. Verfrischt trok hij nu in Noordelijke richting verder. Hij zou onderweg een prooi bemachtigen en eten of hij zou honger krijgen — dat hing geheel af van het geluk, dat hij had. Tarzan kon het heel lang zonder voedsel stellen, zonder dat hij er veel last van had. Hij was niet zoo'n gewoonte-wezen als de arme slaven der beschaving.

Hij had nog geen grooten afstand afgelegd, toen hij het luchtspoor van menschen opving — tarmangani — blanken. En vóór hij ze zag, had hij ze aan hun lucht herkend.

Hij bleef in een boom boven hen staan en keek op hen neer. Zij waren met hun drieën: twee blanken en een Arabier. Zij hadden den vorigen avond een klein kamp gemaakt. Tarzan zag geen spoor van voedsel. De mannen zagen er verwilderd, bijna uitgeput uit. Niet ver van hen stond een reebok, maar de hongerige mannen wisten het niet. Tarzan wist het, omdat Usha, de wind, de lucht van den reebok naar zijn scherpe neusgaten droeg.

Hun groote ellende ziende en bang, dat zij het dier zouden wegjagen, vóór hij het kon doden, liep Tarzan ongezien om hen heen en slingerde zich door de boomen.

Wappi, de antilope, graasde van het jonge gras op een kleine open plek. Hij nam telkens een bek vol, hief dan zijn kop op, keek en luisterde — steeds op zijn hoede. Maar hij was niet genoeg op zijn qui-vive, om de aanwezigheid van den jager te ontdekken, die hem besloop.

Plotseling schrok de antilope! Hij had iets gehoord, maar het was te laat. Een roofdier had zich uit de takken van een boom op hem neer laten vallen.

Een kwart mijl verder was Orman opgestaan. „We kunnen evengoed verder gaan, Bill,” zeide hij.

„Kunnen we dien kerel niet aan zijn verstand brengen, dat hij ons naar de plek brengt, waar hij het laatst een van de meisjes gezien heeft?”

„Ik heb het geprobeerd. Je hebt gehoord, hoe ik gedreigd heb hem te zullen dooden, als hij het niet doet, maar hij kan of wil het niet begrijpen.”

„Als wij niet heel gauw wat te eten krijgen, zullen we nooit iemand vinden. Als —” De onvoltooide zin eindigde in een kort hijgen.

Een lugubere kreet was uit den geheimzinnigen jungle komen aanrollen en deed het bloed in de aderen van alle drie de mannen verstijven.

„De geest!” zeide Orman fluisterend.

Onwillekeurig huiverde een rilling over West's lichaam. „Je weet, dat dat allemaal onzin is, Tom,” zeide hij.

„Ja, ik weet het,” gaf Orman toe, „maar —”

„Dit is waarschijnlijk — Obroski heelemaal niet geweest. Het moet het een of andere dier geweest zijn,” hield Bill vol.

„Kijk!” riep Orman uit, langs West heen wijzend.

Toen de camera-man zich omkeerde, zag hij een bijna naakten blanke met het karkas van een reebok over zijn eenen breeden schouder naar hen toe komen.

„Obroski!” riep West uit.

Tarzan zag de twee mannen verbaasd naar hem staren, hij hoorde West's uitroep en hij herinnerde zich, hoe sprekend hij en Obroski op elkaar geleken. Als de zweem van een glimlach een oogenblik door zijn grijze oogen weerkaatst werd, dan was die toch weer verdwenen, toen hij voor de twee mannen bleef staan en het karkas van de antilope voor hun voeten neerwierp.

„Ik dacht, dat jullie misschien honger zouden hebben,” zeide hij. „Je ziet er hongerig uit.”

„Obroski!” prevelde Orman. „Ben je het werkelijk?” Hij ging dicht bij Tarzan staan en tikte op zijn schouder.

„Wat dacht je, dat ik was — een geest?” vroeg de aap-mensch. Orman lachte — een verontschuldiging, verlegen lachje. „Ik —



nou — wij dachten, dat je dood was. Het was zoo vreemd je te zien — en dan de manier, waarop je een paar dagen geleden den leeuw gedood hebt — je hebt toch den leeuw gedood?”

„Hij scheen dood te zijn,” antwoordde de aap-mensch.

„Ja, natuurlijk; maar het leek heelemaal niets voor jou, Obroski — we wisten niet, dat je zoo iets doen kon.”

„Er zijn waarschijnlijk nog een heeleboel dingen, die je niet van me weet. Maar daar gaat het nu niet om. Ik ben hierheen gekomen om te hooren wat je van de meisjes weet. Zijn zij in veiligheid? En hoe staat het met de rest van de safari?”

„De meisjes zijn bijna twee weken geleden door de Arabieren gestolen. Bill en ik hebben ze al dien tijd gezocht. Ik weet niet, waar de rest van de expeditie is. Ik heb Pat gezegd, dat hij probeeren moest bij de Omwamwi Watervallen te komen en daar op mij te wachten, als ik niet eerder kwam opdagen. We hebben dezen Arabier gevangen genomen. Natuurlijk kunnen wij zijn bargoensch niet verstaan, maar voor zoover we iets uit zijn brabbeltaal hebben kunnen opmaken, is een van de meisjes door een wild dier gedood en is er met het andere meisjes en de rest van de Arabieren iets vreeselijks gebeurd.”

Tarzan wendde zich tot Eyad en tot groote verbazing van den Arabier ondervroeg hij hem in zijn eigen taal, terwijl Orman en West verwonderd toekeken. Het tweetal sprak enkele minuten heel vlug; dan gaf Tarzan Eyad een pijl en deze, op zijn hurken zittend, maakte een klein gedeelte van den grond met de palm van zijn hand gelijk en begon met de punt van den pijl iets te teekenen.

„Wat doet hij?” vroeg West. „En wat heeft hij gezegd?”

„Hij teekent een kaart, om mij te laten zien, waar dit gevecht tusschen de Arabieren en de gorilla's plaats gehad heeft.”

„Gorilla's! Wat heeft hij over de meisjes gezegd?”

„Een van haar is een week of langer geleden door een leeuw gedood en het laatste, wat hij van het andere gezien heeft, is dat zij door een grooten gorilla meegevoerd werd.”

„Welk meisje is dood?” vroeg West. „Heeft hij dat gezegd?”

Tarzan ondervroeg Eyad en wendde zich dan tot den Amerikaan. „Hij weet het niet. Hij zegt, dat hij de meisjes nooit uit elkaar heeft kunnen houden.”

Eyad had zijn kaart af en wees den aap-mensch de verschillende „bakens” aan. Ook Orman en West bekeken de ruwe teekening.

Orman lachte even. „Die kerel houdt je voor den gek, Obroski,” zeide hij. „Dit is een copie van een kaart, die wij in de film gebruikt hebben.”

Tarzan ondervroeg Eyad vlug in het Arabisch; dan wendde hij zich weer tot Orman. „Ik geloof, dat hij de waarheid spreekt,” zeide hij. „In ieder geval zal ik het heel gauw weten. Ik ga in dat dal een kijkje nemen. Jij en West gaan naar de watervallen. Eyad kan jullie den weg wijzen. Aan dezen reebok zal je genoeg hebben, tot je daar bent.” Dan keerde hij zich om en sprong in de boomen.

De drie mannen bleven een oogenblik naar de plek staan staren. Eindelijk schudde Orman zijn hoofd. „Ik heb me nog nooit in mijn leven zoo in iemand vergist,” zeide hij. „Ik heb Obroski heelemaal verkeerd beoordeeld — wij allemaal trouwens. Waarachtig, ik heb nog nooit zoo'n verandering in een mensch gezien.”

„Zelfs zijn stem is veranderd,” zeide West.

„Hij is zeker een geheimzinnige beroerling geweest. Ik heb er nooit het flauwste vermoeden van gehad, dat hij Arabisch kon spreken.”

„Hij heeft immers gezegd, dat er verscheidene dingen waren, die we niet van hem wisten.”

„Als ik die edele snuit van hem en dat prachtige lichaam niet zoo goed kende, zou ik er een eed op durven doen, dat die kerel Obroski heelemaal niet is.”

„Geen quaestie van. Ik zou hem onder duizenden herkennen.”

**HOOFDSTUK XXIII.***Mensch en dier.*

De groote mannetjes-gorilla droeg Naomi Madison langs den begroeiden kam der bergen naar het Zuidelijk einde van het dal. Wanneer zij op open plekken kwamen, haastte hij er zich vlug doorheen en keek hij dikwijls achter zich, alsof hij bang was gevolgd te worden.

De eerste angst van het jonge meisje was tot staan gekomen, om plaats te maken voor een vreemde apathie, die zij niet begrijpen kon. Het was alsof haar zenuwstelsel onder den invloed verkeerde van een verdoovend middel, dat haar gevoeligheid voor vrees verdoofde, maar al haar andere vermogens intact hield. Misschien had zij zooveel medegemaakt, dat zij zich niet langer bekommerde om wat haar overkwam.

Dat zij in het Engelsch spreken kon met dit brute beest gaf aan het avontuur een onwezenlijkheid, die waarschijnlijk een groote rol speelde om den geestelijken toestand, waarin zij verkeerde, in het leven te roepen. Hierna was alles mogelijk, kon alles gebeuren.

De ongemakkelijke houding, waarin zij gedragen werd, en haar honger werden nu dingen van het allereerste belang en schoven het gevaar op den achtergrond.

„Laat mij loopen,” zeide zij.

Buckingham gromde en zette haar neer. „Probeer niet van mij weg te loopen,” waarschuwde hij.

Zij liepen verder door de bosschen in Zuidelijke richting, terwijl het dier nu en dan stil bleef staan, om om te kijken en te luisteren.

Bij een van die oponthouden zag Naomi vruchten, die aan een boom groeiden. „Ik heb honger,” zeide zij. „Zijn deze vruchten te eten?”

„Ja,” antwoordde hij en hij liet er haar een paar plukken; dan ging hij weer verder.

Zij waren bijna aan het eind van het dal gekomen en staken

een bijna boomlooze open ruimte over bij een punt, waar de bergen in een reeks steile rotswanden naar den bodem van het dal liepen, toen de gorilla, zooals altijd onder dergelijke omstandigheden, bleef staan om om te kijken. Het jonge meisje, dat dacht, dat hij vreesde door de Arabieren achtervolgd te worden, keek op zulke oogenblikken steeds vol hoop uit. Zelfs het gemelijke uiterlijk van Atewy zou onder deze omstandigheden een opluchting geweest zijn. Tot dusverre had zij geen teeken van achtervolging gezien, maar ditmaal kwam een gestalte uit het boschgedeelte, dat zij juist verlaten hadden — het was de logge gestalte van een mannetjes-gorilla.

Met een grauw nam Buckingham het jonge meisje op en zette er een loggen draf in. Toen hij een klein eindje in het bosch aan de andere zijde van de open plek was, liep hij plotseling naar den rotswand, en toen hij bij den rand was, slingerde hij het jonge meisje op zijn rug en zeide haar haar armen om zijn nek te slaan en zich daaraan vast te houden.

Naomi keek eenmaal in den afgrond; dan sloot zij haar oogen en bad om kracht om zich aan het behaarde wezen vast te houden, dat de steile oppervlakte van de rotsachtige helling afliep.

Wat hij vond om zich aan vast te houden wist zij niet, want zij sloeg haar oogen niet open, vóór hij haar handen losmaakte en haar achter zich liet neervallen.

„Ik zal je weer komen halen, wanneer ik Suffolk het spoor bijster heb doen worden,” zeide het dier en verdween dan.

Naomi bevond zich in een klein natuurlijk hol in de oppervlakte van den rotswand. Een klein waterstroompje druppelde uit een verborgen bron, vormde een kleinen plas voor het hol en liep dan verder over den rand den rotswand af. Een gedeelte van den bodem van het hol was droog, maar het was nergens mee bedekt, doch slechts kale rots.

Het jonge meisje liep naar den rand en keek naar beneden. De groote hoogte van den schijnbaar kalen rotswand deed haar duizelig terugdeinzen. Dan probeerde zij het weer en keek naar omhoog. In geen enkele richting was er een steunpunt voor han-

den en voeten te zien. Zij kon zich niet begrijpen, dat de zware gorilla, nog met haar gewicht belast, veilig bij het hol had kunnen komen.

Terwijl zij haar toestand overwoog, klom Buckingham vlug naar den top van de rots en ging verder in Zuidelijke richting. Hij liep langzaam en het duurde niet lang of het hem volgende dier haalde hem in.

„Waar is het haarlooze wijfje?” vroeg hij.

„Ik weet het niet,” antwoordde Buckingham. „Zij is van mij weggelopen. Ik zoek haar.”

„Waarom ben je voor mij weggelopen, Buckingham?”

„Ik wist niet, dat jij het was, Suffolk. Ik dacht, dat je een van Wolsey's mannen was, die probeerde het wijfje van mij af te nemen, zoodat ik haar niet bij den koning kon brengen.”

Suffolk gromde. „We moeten haar zien te vinden. De koning is in een slecht humeur. Hoe denk je, dat zij aan God ontsnapt is?”

„Zij is niet aan God ontsnapt — dit is een ander wijfje, hoewel zij veel op elkaar gelijken.”

Het tweetal liep verder het woud in — op zoek naar Naomi.

Twee nachten en twee dagen lag het jonge meisje alleen in het rotshol. Zij kon den loodrechten rotswand noch op- noch afgaan. Als het dier niet bij haar terugkwam, moest zij omkomen. Dat wist zij, maar toch hoopte zij, dat het niet terugkomen zou.

De derde avond brak aan. Naomi leed honger. Gelukkig redde het kleine stroompje water, dat door het hol sijpelde, er haar voor, dat zij ook dorst leed. Zij hoorde de woeste geluiden van het nachtlevens der wildernis, maar zij was niet bang. Het hol had tenminste dat voordeel! Als zij voedsel had, zou zij daar voor onbepaalden tijd veilig kunnen leven, maar zij had geen voedsel.

De eerste hongerpijnen waren voorbij. Zij leed er niet onder. Zij wist alleen, dat zij zwakker werd. Het leek haar vreemd toe, dat zij, Naomi Madison, van honger moest omkomen — en alleen!

Waarom was in de geheele wereld het eenige wezen, dat haar van den hongerdood redden kon, het eenige wezen, dat wist, waar

zij was, een groote, woeste gorilla — zij, die haar bewonderaars bij millioenen telde, wier doen en laten in honderd couranten en tijdschriften vermeld werd. Zij voelde zich heel klein en onbeteekenend nu. Hier was geen plaats voor arrogante eigenliefde.

Tijdens de lange uren had zij meer gelegenheid voor zelfonderzoek gehad dan ooit te voren en wat zij vond was niet al te vleierend. Zij besepte, dat zij de twee laatste weken reeds zeer veranderd was — zij had veel geleerd door de houding van de andere leden der safari ten opzichte van haar, maar het meest door het voorbeeld, dat Rhonda Terry haar gegeven had. Zij wist, dat zij, als zij de kans nog mocht krijgen, een heel andere vrouw worden zou; maar zij verwachtte niet, dat zij die krijgen zou. Zij wilde niet leven ten koste van den prijs, dien zij zou moeten betalen. Zij bad, dat zij mocht sterven vóór de gorilla terugkwam om zijn prijs op te eischen.

Dien derden nacht sliep zij onrustig — de rotsachtige grond, die haar bed was, was een marteling voor haar gevoelige huid. De ochtendzon, die vol in den ingang van het hol scheen, gaf haar nieuwe hoop, hoewel haar gezond verstand haar zeide, dat er geen hoop was.

Zij dronk en wuschte haar handen en gezicht; dan ging zij uit zitten kijken over het dal van de diamanten. Zij had het moeten haten, want het had de hebzucht opgewekt, die haar in deze droevige omstandigheden gebracht had; maar zij kon het niet: het was te mooi.

Dan werd haar aandacht getrokken door een krabbelend geluid buiten en boven het hol. Zij luisterde ingespannen. Wat kon het zijn?

Een oogenblik later verscheen een zwart, behaard been onder den rotswand van den ingang en dan liet de gorilla zich op den smallen rand ervoor zakken. Het ding was teruggekomen! Het jonge meisje kroop huiverend naar den achterkant terug.

Het dier bukte zich en keek in het donkere hol. „Kom hier!” beval het. „Ik zie je. Schiet op — we kunnen geen tijd verliezen. Ze hebben me misschien gevolgd. Suffolk heeft mij de twee laatste

dagen laten nagaan. Hij geloofde niet, dat je weggelopen was. Hij vermoedde, dat ik je verstopd had. Kom! Schiet op!”

„Ga weg en laat mij met rust,” smeekte zij. „Ik wil liever hier blijven en sterven.”

Hij antwoordde niet dadelijk, maar bukte zich en kwam naar haar toe. Hij greep haar ruw bij haar arm en trok haar naar den ingang van het hol. „Ik ben dus niet goed genoeg voor je?” gromde hij. „Weet je niet, dat ik de hertog van Buckingham ben? Klim op mijn rug en houd je stevig vast!”

Hij slingerde haar op zijn rug en zij klemde zich aan zijn hals vast. Zij wilde zich over den rand van den rotswand werpen, maar kon daarvoor niet genoeg moed verzamelen. Tegen haar wil klampte zij zich aan het ruige beest vast, terwijl hij over den steilen rotswand naar den top klom. Zij durfde zelfs niet naar beneden te kijken.

Op den top zette hij haar neer en liep dan, terwijl hij haar achter zich aan trok, in Zuidelijke richting naar het lagere gedeelte van het dal.

Zij was uitgeput, waggelde en struikelde telkens. Dan rukte hij haar ruw op en gromde tegen haar met vreemde, Middeleeuwsche vloeken.

„Ik kan niet verder,” zeide zij. „Ik ben zwak. Ik heb in geen twee dagen iets te eten gehad.”

„Je probeert alleen maar mij op te houden, zoodat Suffolk ons kan inhalen. Je zoudt liever aan den koning toebehooren, maar dat zal je niet. Je zult den koning nooit zien. Hij wacht op een voorwendsel om mij te onthoofden, maar hij zal mijn hoofd nooit krijgen. Jij en ik gaan niet meer naar Londen terug. We zullen het dal uitgaan en beneden de watervallen een plek zoeken.”

Weer struikelde zij en viel. Het beest werd woedend. Hij trapte haar, terwijl zij op den grond lag; dan greep hij haar bij haar haren en trok haar mede.

Doch hij had slechts een paar stappen gedaan, toen hij plotseling stil bleef staan. Met een woesten grom en opgekrulde lippen, die machtige gele tanden ontblootten, stond hij tegenover een

gestalte, die vlak voor hem uit een boom gesprongen was.

Het meisje zag die ook en haar oogen gingen wijd open. „Stanley!” riep zij. „O, Stanley, red mij, red mij!”

Het was de kreet van een radeloze hoop, maar op het oogenblik, dat zij dien uitte, wist zij, dat zij geen hulp van Stanley Obroski, den lafaard, verwachten kon. Haar moed zonk haar in de schoenen en de afgrijselijkheid van haar toestand scheen haar plotseling nog vreeselijker toe door dit korte oogenblik van valsche hoop.

De gorilla liet haar los en zij viel op den grond, waar zij, te zwak om op te staan, bleef liggen kijken naar het groote dier naast haar en den gebronsden blanken reus er tegenover.

„Ga weg, Bolgani!” beval Tarzan in de taal van de groote apen. „Het wijfje is van mij. Ga weg of ik dood!”

Buckingham verstond de taal van dezen vreemdeling niet, maar hij begreep het dreigende in zijn houding. „Ga weg!” riep hij in het Engelsch. „Ga weg of ik zal je dooden!” Zoo sprak het dier in het Engelsch tegen een Engelschman, die de taal der dieren sprak!

Tarzan van de Apen is niet gauw verwonderd; maar toen hij Bolgani, den gorilla, in het Engelsch tegen hem hoorde spreken, twijfelde hij eerst aan zijn ooren en dan aan zijn verstand. Maar hoe het alles ook zijn mocht, het kon de duidelijke bedoeling van den gorilla, die dreigend naar hem toe kwam, terwijl hij op zijn borst sloeg en bedreigingen uitgilde, niet verbergen.

Naomi Madison keek met groote, gehyponotiseerde oogen toe. Zij zag den man, dien zij voor Stanley Obroski hield, zich ietwat krommen, alsof hij wachtte om den aanval op te vangen. Zij begreep niet, waarom hij niet omkeerde en wegliep — dat was wat allen, die hem kenden, zij zelf incluis, van Stanley Obroski verwacht zouden hebben.

Plotseling viel de gorilla aan en nog week de man niet terug. Groote behaarde klauwen schoten uit, om hem te grijpen, maar hij ontweek ze met vlugge, pantherachtige bewegingen. Zich bukkend, sprong hij onder een zwaaienden arm, en vóór het dier zich omdraaien kon, zat hij op zijn rug. Een gebronsde arm cirkelde



zich om den korten en dikken nek van den behaarden Buckingham. In een furie van woede draaide het dier zich om en sloeg versuft zijn klauwen uit, om zich van zijn tegenstander te bevrijden.

Hij voelde, dat de stalen spierbundels van den arm van den aap-mensch strak werden, en begreep, dat hij met spieren te doen had, veel en veel sterker dan hij verwacht had. Hij wierp zich op den grond in een poging om zijn vijand door zijn zwaar gewicht te verpletteren, maar Tarzan brak den val met zijn voeten en liet zich gedeeltelijk onder het behaarde lichaam uit glijden.

Dan voelde Buckingham, hoe machtige kaken zich om zijn nek bij den halsader sloten en hoorde hij woest gegrom, dat zich met dat van hem zelf vermengde. Naomi hoorde het ook en nu vervulde een nieuwe angst haar zelf. Nu wist zij, waarom Stanley Obroski niet bang gevlucht was. Hij was krankzinnig geworden! Vrees en lijden hadden een maniak van hem gemaakt.

Zij huiverde bij die gedachte, zij kromp ineem, toen zij zijn sterke witte tanden verdwijnen zag in de zwarte huid van den gorilla en het beestachtige gegrom uit zijn mooien mond hoorde rommelen.

De twee dieren rolden om en om; het gebrul van den gorilla vermengde zich met het gegrom van den man.

Het jonge meisje, dat, leunend op haar handen, als met gehypnotiseerde oogen toekeek, wist, dat er slechts één resultaat kon zijn, ook al scheen de man in het begin eenigszins in de meerderheid te zijn: de reusachtige kracht van den zwaren gorilla moest ten slotte de overwinning behalen. Dan zag zij een mes, dat de stralen van de ochtendzon weerkaatste, flitsen. Zij zag, dat het in de zijde van het groote dier gestooten werd. Zij hoorde zijn kreet van pijn en woede. Zij zag hem zijn pogingen om het wezen, dat zich aan zijn rug vastklemde, van zich af te slingeren, verdubbelen.

Telkens en telkens werd het mes in zijn zijde gestooten. Plotseling werden de worstelingen van het krankzinnig geworden beest zwakker; dan hielden zij op en met een krampachtige huivering zakte het groote lichaam in elkaar en bleef roerloos en slap liggen.

De man sprong op; hij schonk geen aandacht aan het jonge

meisje; op zijn gelaat was de woeste grauw van een wild dier. Naomi was bang; zij trachtte weg te kruipen en zich voor hem te verbergen, maar zij was te zwak. Hij zette een voet op het lichaam van het doode dier en wierp zijn hoofd achterover; dan kwam over zijn lippen een kreet, die een huivering door haar lichaam joeg. Het was de overwinningskreet van een mannetjes-aap, en terwijl de echo's daarvan wegstierven in de verte, wendde de man zich tot haar.

Al het woeste was van zijn gelaat verdwenen; zijn blik was strak en ernstig. Zij zocht naar een krankzinnig licht in zijn oogen; maar zij schenen gewoon en normaal.

„Ben je gewond?” vroeg hij.

„Neen,” zeide zij, terwijl zij trachtte op te staan; maar zij had er de kracht niet voor.

Hij kwam bij haar staan en richtte haar op. Hij was zoo sterk! Een gevoel van geborgen zijn maakte zich van haar meester en ontspande haar zenuwen. Zij sloeg haar armen om zijn hals en begon te snikken.

„Oh, Stanley! Stanley!” hijgde zij. Zij trachtte meer te zeggen, maar haar snikken verstikten haar stem.

Obroski had Tarzan veel over de leden der expeditie verteld. Hij kende al de namen en had de meesten hunner geïdentificeerd, doordat hij ze gezien had, toen hij vroeger de safari had gadeslagen. Hij was op de hoogte van de amourette tusschen Obroski en Naomi Madison en hij maakte nu uit de manier van doen van het jonge meisje op, dat zij Naomi moest zijn. Het kwam hem zeer gelegen, dat deze menschen hem voor Stanley Obroski aanzagen, want het soms harde en vreeselijke leven, dat hij leidde, had nu en dan het tegengif van humor noodig.

Hij nam haar in zijn armen. „Waarom ben je zoo zwak?” vroeg hij. „Komt het van den honger?”

Zij snikte een nauwelijks hoorbaar „Ja” en verborg haar gelaat in zijn hals. Zij was nog half bang voor hem. O zeker, hij handelde niet als een krankzinnige, maar wat anders kon den moed en de kracht verklaren, die hem in den korten tijd, nadat zij hem

het laatst gezien had, als het ware gemetamorphoseerd hadden?

Zij had geweten, dat hij gespierd was; maar zij had nooit gedacht, dat hij een bovenmenselijke kracht bezat, als hij in het duel met den gorilla getoond had; en zij had geweten, dat hij een lafaard was. Maar deze man was geen lafaard.

Hij droeg haar een eindje verder en legde haar dan op zacht gras neer. „Ik zal wat eten voor je halen,” zeide hij.

Zij zag hem in de boomen springen en verdwijnen, en weer werd zij bang! Wat een verschil maakte het voor haar, wanneer hij dicht bij haar was! Plotseling flitste een gedachte door haar brein. Waarom voelde zij zich nu zoo veilig bij Stanley Obroski? Zij had hem nooit als een beschermer of als iemand, die in staat was om te beschermen, beschouwd. Iedereen had hem voor een lafaard aangezien. En welke metamorphose in hem gaf haar nu dit gevoel van vertrouwen?

Hij bleef maar kort weg en keerde dan met wat vruchten en noten terug. Hij ging op zijn hurken naast haar zitten. „Eet weinig tegelijk,” waarschuwde hij. „Later zal ik vleesch voor je halen; dat zal je je krachten teruggeven.”

Terwijl zij at, nam zij hem eens goed op. „Je bent veranderd, Stanley,” zeide zij.

„Ja?”

„Maar ik mag je zoo liever. Te denken, dat je alleen dat vreeselijke wezen gedood hebt. Het was wonderbaarlijk.”

„Wat voor dier was het?” vroeg hij. „Het sprak Engelsch.”

„Dat is een mysterie voor mij. Het noemde zich een Engelschman en zeide, dat het de hertog van Buckingham was. Een ander vervolgde het, dat het Suffolk noemde. Een groot aantal hunner heeft ons aangevallen, toen het mij van de Arabieren ontstolen heeft. Zij wonen in een stad, die Londen heet — hij heeft mij die gewezen. En Rhonda zit daar gevangen in een kasteel op een uitstek, iets boven het voornaamste gedeelte van de stad — hij heeft gezegd, dat zij bij God in zijn kasteel is.”

„Ik dacht, dat Rhonda door een leeuw gedood was.”

„Dat heb ik ook gedacht, tot dit wezen het me anders verteld

heeft. O, het arme kind! Misschien zou het beter geweest zijn, indien de leeuw haar gedood had. Stel je voor in de macht van deze vreeselijke half-menschen te zijn!”

„Waar is die stad?”

„Hier een eindje vandaan aan den voet van den rotswand — je kan haar vanaf den top duidelijk zien.”

De man stond op en nam haar weer in zijn armen. „Waar ga je naar toe?” vroeg zij.

„Ik zal je bij Orman en West brengen. Zij zouden vóór den avond bij de watervallen zijn.”

„Oh! Leven zij nog?”

„Zij waren je aan het zoeken en toen zijn ze verdwaald. Ze hebben honger geleden, maar verder hebben ze het er goed afgebracht. Zij zullen blij zijn je terug te zien.”

„En kunnen we dan uit dit afschuwelijke land komen?”

„Eerst moeten we erachter komen, wat er van de anderen geworden is en Rhonda redden.”

„O, maar zij kan niet gered worden!” riep Naomi uit. „Je moest eens zien, hoe die duivels vechten — de Arabieren waren zelfs met hun geweren machteloos tegenover hen. Er is geen mogelijkheid om Rhonda te redden, zelfs als zij leeft — wat ik betwijfel.”

„We moeten het probeeren — en in ieder geval wil ik die gorilla-stad Londen zien.”

„Bedoel je, dat je ernaar toe wilt gaan?”

„Hoe kan ik die anders zien?”

Stanley, ga er als het je blijft niet naar terug!”

„Ik ben hier gekomen om jou te halen.”

„Goed, laat Bill West dan Rhonda gaan halen.”

„Geloof je, dat hij haar zou kunnen redden?”

„Ik geloof niet, dat iemand haar kan redden.”

„Misschien niet, maar ik zal in ieder geval de stad zien en mogelijk iets te weten komen over deze gorilla's, die Engelsch spreken. Dat is een mysterie, dat opgelost verdient te worden.”

Zij waren bij het Zuidelijk einde van het dal gekomen, waar

de heuvels bijna tot de rivier reikten. Hier, boven de watervallen, was de stroom niet snel en Tarzan stapte er met het jonge meisje nog in zijn armen in.

„Waar ga je naar toe?” vroeg zij bang.

„We moeten de rivier over en dat gaat hier makkelijker dan beneden de watervallen. Daar is de stroom veel sneller en wemelt het van nijlpaarden en krokodillen. Houd je stevig aan mijn schouders vast.”

Hij begon naar den anderen oever te zwemmen, terwijl het angstige jonge meisje zich radeloos aan hem vastklemde. Die andere oever leek inderdaad ver weg. Beneden zich kon zij het gebruis der watervallen hooren. Zij schenen ernaar toe te drijven.

Maar dan stelden de krachtige, gelijkmatige slagen van den zwemmer haar gerust. Hij scheen geen haast te hebben en heel kalm te blijven en langzamerhand ontspande zij zich, als had zij een gedeelte van zijn zelfvertrouwen in zich geabsorbeerd. Maar toch loosde zij een zucht van verlichting, toen hij weer op vasten grond klom.

Haar angst voor het oversteken van de rivier was niets, vergeleken bij dien, welke zij voelde bij het afdalen van de helling aan den voet der watervallen — de vrees kneep haar keel dicht.

De man klom er even behendig af als een aap; de last van haar gewicht scheen niets voor hem te beteekenen. Waar had Stanley Obroski deze behendigheid, die een gems en een aap bijna beschaamde, vandaan gekregen?

Halverwege vestigde hij haar aandacht op drie gestalten dicht bij den voet van den rotswand. „Daar heb je Orman en West en den Arabier,” zeide hij, maar zij durfde niet naar beneden te kijken.

De drie mannen onder hen keken stom verbaasd toe — zij hadden gezien, dat van de twee, die naar beneden kwamen, één Obroski was en de andere een jong meisje, maar of het Naomi of Rhonda was, wisten zij niet.

Orman en West snelden hun tegemoet, toen zij den voet van den rotswand naderden. Tranen kwamen in Orman's oogen, toen

hij Naomi in zijn armen nam; en West was ook blij haar te zien; maar hij werd bedroefd, toen hij zag, dat het Rhonda niet was.

„Arme meid!” prevelde hij, terwijl zij naar hun klein kamp terugliepen. „Arme Rhonda. Wat een afschuwelijke dood!”

„Maar zij is niet dood,” zeide Naomi.

„Niet dood! Hoe weet je dat?”

„Zij is erger dan dood, Bill.” En dan vertelde Naomi alles, wat zij van Rhonda's lot wist.

Toen zij klaar was, stond Tarzan op. „Hebben jullie nog genoeg van den reebok over om het uit te houden tot je weer een prooi meester kan worden?” vroeg hij.

„Ja,” antwoordde Orman.

„Dan ga ik maar,” zeide de aap-mensch.

„Waarvoor?”

„Om Rhonda te zoeken.”

West sprong op. „Ik ga met je mee, Stanley,” riep hij.

„Maar groote goden, kerel, je kan haar nu niet redden. Na wat Eyad ons over die beesten verteld heeft en na wat Naomi met ze meegemaakt heeft, moet je weten, dat je geen kans hebt.” Orman sprak met grooten ernst.

„Het is in ieder geval mijn plicht om te gaan,” zeide West, „en niet van Stanley; en ik ga.”

„Je kunt beter hier blijven,” raadde Tarzan aan. „Je zou geen kans hebben.”

„Waarom zou ik niet even goed een kans hebben als jij?” vroeg West.

„Misschien zou je die wel hebben, maar je zou mij maar ophouden.” Tarzan keerde zich om en liep naar den voet van de helling.

Naomi keek door half gesloten oogen naar hem. „Vaarwel, Stanley!” riep zij.

„O, vaarwel!” antwoordde de aap-mensch en liep verder.

Zij zagen hem een slingerplant grijpen en naar een ander steunpunt klimmen; de snel invallende aequatoriale avond nam hem in zich op vóór hij den top bereikte.

West had zwijgend, versuft door smart, hem na staan kijken. „Ik ga met hem mede,” zeide hij ten slotte en liep naar de helling.

„Kom, je zou overdag niet naar boven kunnen klimmen, laat staan in het donker,” waarschuwde Orman.

„Wees niet dwaas, Bill,” raadde Naomi aan. „We begrijpen heel goed, wat je voelt, maar het dient nergens voor nog een leven vergeefs weg te gooien. Zelfs Stanley zal nooit terugkomen.” Zij begon te snikken.

„Dan zal ik ook niet terugkomen,” zeide West, „maar ik ga.”

## HOOFDSTUK XXIV.

*God.*

Aan gene zijde van den top der helling trok de aap-mensch stil door den nacht. Hij hoorde bekende geluiden en zijn neus ving bekende geuren op, die hem zeiden, dat de groote katdieren door dit vreemde dal der gorilla's zwierven.

Verderop dan hij die met Naomi overgezwommen had, stak hij de rivier over en hij bleef in het dal, terwijl hij de geheimzinnige stad zocht. Hij had geen definitief plan, want hij wist niet, wat hem te wachten stond — zijn plannen moesten wachten op het resultaat van zijn verkenningstocht.

Hij liep vlug, dikwijls op een drafje zelfs, en weldra zag hij flauwe lichten voor zich. Dat moest de stad zijn! Hij verliet de rivier en ging regelrecht op de lichten af, tot hij bij de schaduwachtige massa van vele gebouwen kwam.

De stad was ommuurd, waarschijnlijk, naar hij dacht, tegen leeuwen; maar Tarzan maakte zich daar niet ernstig bezorgd over; hij was reeds eerder over muren geklommen. Toen hij bij den muur kwam, zag hij, dat die niet hoog was — misschien tien voet — maar scherp gemaakte, naar beneden wijzende, stokken waren op korte afstanden van elkaar vlak onder de randsteenen

aangebracht, die een voldoende bescherming tegen de leeuwen vormden.

De aap-mensch volgde den muur tot aan den rotswand, waar hij zich vereenigde met de rotsachtige, steile oppervlakte van de helling. Hij luisterde en snoof met zijn scherpen neus de lucht op en trachtte zich te vergewissen, dat er niets in de nabijheid aan den anderen kant van den muur was.

Bevredigd, deed hij een sprong naar de stokken. Zijn handen sloten zich om twee ervan; dan trok hij zich langzaam op, tot zijn heupen op dezelfde hoogte waren als zijn handen. Zich vooroverbuigend, liet hij zijn lichaam langzaam naar voren zakken, tot het op de stokken en den bovenkant van den muur rustte.

Nu kon hij neerkijken in de smalle steeg aan gene zijde van den muur. Er was, voor zoover hij zien kon, nergens een teeken van leven — alleen een donkere, in de schaduw liggende, verlaten steeg. Het kostte hem slechts een oogenblik om zijn lichaam over den muur te trekken en binnen de stad der gorilla's te springen.

Vanaf den muur had hij lichten even boven het niveau van het hoofdgedeelte der stad en wat de donkere omtrekken van een groot gebouw schenen te zijn gezien. Dat moest, naar hij vermoedde, het kasteel van God zijn, waarover Naomi gesproken had.

Als dat zoo was, moest dat zijn plaats van bestemming zijn, want daar zat, naar hij dacht, het andere jonge meisje gevangen. Hij volgde de steeg en hoopte, dat hij geen van de bewoners der stad zou tegenkomen, want het steegje was zoo smal, dat hij dan ontdekt zou moeten worden, en zóó kronkelend, dat een vijand hem zou kunnen overvallen, voor hij zich in een donkere portiek verbergen kon of op een dak, welk laatste volgens zijn meening de beste schuilplaats bieden zou, die bovendien makkelijk te bereiken was, aangezien vele gebouwen laag waren.

Hij hoorde stemmen en zag den flauwen gloed van lichten in een ander gedeelte der stad en kort daarop rees boven de vreemde stad het geroffel van trommels op.

Even later kwam Tarzan bij een trap, die in den harden steen van den rotswand uitgehouwen was. Deze leidde naar boven en



verdween daar in de donkerte, maar volgde de algemeene richting van het gebouw, dat hij wilde bereiken. De aap-mensch bleef slechts lang genoeg staan, om even scherp te kunnen luisteren, en begon dan naar boven te klimmen.

Hij had slechts een korten afstand geloopt, toen hij zich omkeerde om de stad onder zich uitgestrekt te zien. Niet ver van den voet van den rotswand rezen de torens op van wat een Middeleeuwsch kasteel scheen te zijn. Van binnen de buitenmuren uit kwam het licht, dat hij flauw vanuit een ander gedeelte der stad gezien had; van hier ook kwam het tromgeroffel. Het deed hem denken aan een anderen dag, een ander tooneel. Levendig rees het beeld in zijn herinnering op.

Hij zag de ruige gestalten der groote apen van Kerchak's stam. Hij zag een aarden trommel. Daaromheen vormden de apen een grooten cirkel. De wijfjes en de jongen zaten in een rij bij den omtrek, terwijl vlak voor hen de volwassen mannetjes zich schaarden. Voor den trommel zaten drie oude wijfjes, ieder gewapend met een knoestigen tak, veertig of vijftig centimeter lang.

Langzaam en zacht begonnen zij op de resonneerende oppervlakte van den trommel te slaan, terwijl de eerste, flauwe stralen der opkomende maan de omringende boomtoppen verzilverden. Dan, toen het licht in het amphitheater sterker werd, verhoogden de wijfjes de frequentie en de kracht van haar slagen, tot weldra een wild, rhythmisch lawaai mijlen ver in alle richtingen in den jungle doordrong.

Terwijl het tromgeroffel bijna oorverdoovend werd, sprong Kerchak in de open ruimte tusschen de gehurkte mannetjes en de trommelslaagsters. Rechtop staande, wierp hij zijn kop achterover en keek recht in het oog van de opkomende maan; met zijn groote, behaarde pooten sloeg hij op zijn borst en stiet een doordringenden, brullenden kreet uit.

Dan bukkend sloop Kerchak stil om den open cirkel heen, wegzwenkend voor een dood lichaam, dat voor den altaar-trommel lag; maar terwijl hij erlangs liep, hield hij zijn woeste, wilde oogen op het lijk gericht.

Een ander mannetje sprong dan in de arena, herhaalde de afschuwelijke kreten van zijn koning en volgde diens voetsporen. Nog meer en steeds meer volgden in snelle opeenvolging tot de jungle echode van de nu bijna aanhoudende klanken van hun bloeddorstige gillen. Het was de uitdaging en de jacht.

Hoe duidelijk stond dit alles den aap-mensch voor den geest, toen hij in deze veraf gelegen stad het bekende slaan op de trommels hoorde.

Toen hij de trap verder opliep, kon hij over den bovenkant van den kasteelmuur op de binnenplaats aan de andere zijde daarvan zien. Hij zag een aantal gorilla's dansen op het rythme van het tromgeroffel. Het tooneel werd verlicht door toortsen, en terwijl hij keek, werd een vuur dicht bij de dansenden aangestoken. Het droge materiaal, waaruit het gemaakt was, vatte vlug vlam en laaide hoog op, het tooneel op de binnenplaats en den rotswand en de trap, die Tarzan opklom, verlichtend alsof het helder dag was; dan zakte het even vlug in elkaar als het opgerezen was.

De aap-mensch haastte zich de steenen trap op, die over den rotswand kronkelde en zigzagde, en hoopte, dat geen oog hem tijdens de korte verlichting van den rotswand gezien had. Er was geen enkele aanwijzing, dat hij ontdekt was, terwijl hij het kasteel, dat nu boven hem torende, naderde, omdat de vreemde gestalte, die over de borstwering op hem neerkeek, geen teeken gaf, dat den aap-mensch zijn aanwezigheid zou kunnen verraden. Gichelend keerde de gestalte zich om en verdween door een schietgat in een torentje.

Boven aan de trap bevond Tarzan zich op een breed terras, het voorgedeelte van het groote uitstek, waarop het kasteel gebouwd was. Voor hem doemde het grimmige gebouw zonder muur of gracht dreigend in de donkerte op.

De eenige opening op het niveau van het uitstek was een groote dubbele deur, waarvan een der vleugels op een kier stond. Misschien had de makkelijke toegankelijkheid een waarschuwing voor den heer van den jungle moeten zijn. En misschien wekte het zijn achterdocht ook op — de natuurlijke achterdocht van een wild

dier voor een val — maar hij was hier gekomen met het doel in dit gebouw te komen; en hij kon zulk een door den hemel gezonden gelegenheid niet voorbij laten gaan.

Voorzichtig liep hij naar de deur toe. Daarachter was slechts donkerte. Hij duwde tegen de groote deur en deze zwaaide geruischloos naar binnen. Hij was blij, dat de scharnieren niet geknarst hadden. Hij bleef een oogenblik staan luisteren. Van binnen kwam de lucht van gorilla's en een vreemde menschachtige lucht, die hem verbaasde en verbijsterde, maar hij zag noch hoorde teekenen van leven aan den anderen kant van de deur.

Toen zijn oogen gewend geraakten aan de donkerte binnen, zag hij, dat hij in een half cirkelvormigen foyer was, in den achtermuur waarvan verschillende deuren aangebracht waren. Hij liep naar de meest links gelegen deur, maar deze was gesloten en ook de tweede kon hij niet open krijgen. De derde zwaaide echter, toen hij ertegen duwde, open, waarna een naar beneden loopende trap zichtbaar werd.

Hij luisterde scherp, maar hoorde niets; dan probeerde hij de vierde deur. Ook deze was gesloten, evenals de vijfde en de zesde. Dat was de laatste deur en hij ging naar de derde terug. Hij liep erdoor en ging de trap af, zich door de donkerte een weg tastend.

Nog was alles stil. Geen geluid was, sedert hij in het gebouw was, tot zijn ooren doorgedrongen, dat erop wees, dat er een ander in was dan hij zelf; toch wist hij, dat er levende wezens in waren. Zijn scherpe reuk en het vreemde, unheimische instinct van het jungle-dier hadden hem dat gezegd.

Beneden aan de trap tastte hij met zijn handen en vond een deur. Hij voelde naar en vond een klink. Hij lichtte die op en duwde op de deur, die open ging. Dan drong in zijn neusgaten de lucht van een vrouw — een blanke vrouw! Had hij haar gevonden? Had hij gevonden, wat hij zocht?

De kamer was heelemaal donker. Hij stapte erin en toen hij de deur losliet, hoorde hij die met een zacht geklik achter zich sluiten. Met de vlugge intuïtie van het wilde dier vermoedde hij, dat hij in een val gelokt was. Hij sprong naar de deur terug en trachtte

die te openen, maar zijn vingers vonden slechts een gladde oppervlakte.

Hij bleef stil staan luisteren en wachtte. Op korten afstand van zich hoorde hij een vlugge ademhaling. In zijn neusgaten bleef de lucht van de vrouw dringen. Hij vermoedde, dat zij het was, die hij adem hoorde halen; het tempo verried angst. Voorzichtig liep hij in de richting van het geluid.

Hij was er dicht bij, toen een geluid voor hem hem plotseling stil deed staan. Het klonk als het knarsen van roestige scharnieren. Dan viel er een licht op het geheele tooneel.

Vlak voor hem zat op een stroomatras een blanke vrouw. Achter haar was een deur, gemaakt van ijzeren tralies, waardoor hij een tweede kamer zag. Aan het andere einde van die tweede kamer was een deur, waarin een vreemd wezen stond, dat een brandende toorts in zijn eene hand hield. Tarzan kon niet zeggen of het een mensch of een gorilla was.

Het kwam naar de getraliede deur, terwijl het zacht in zichzelf gichelde. De vrouw had haar gelaat van Tarzan afgewend en keek vol afschuw naar „het ding”. Nu wierp zij een vluggen blik naar den aap-mensch. Hij zag, dat zij sterk op Naomi gelek en heel mooi was.

Toen haar blik op hem viel, zoals hij daar in het flikkerende licht van de toorts stond, hield zij van verbazing haar adem in. Dan riep zij uit: „Stanley Obroski! Ben jij ook een gevangene?”

„Ik vermoed zoiets,” antwoordde hij.

„Wat doe je hier? Hoe hebben ze je gepakt? Ik dacht, dat je dood was.”

„Ik ben hier gekomen om jou te zoeken!”

„Jij?” Haar stem klonk ongeloovig.

Het wezen in de kamer ernaast was bij de tralies gekomen en stond daar zacht te gichelen. Tarzan nam het eens goed op. Het had het gelaat van een mensch, maar de huid was zwart als die van een gorilla. De grijnslachende lippen lieten de zware tanden van den anthropoïde zien. Dun zwart haar bedekte die deelen van het lichaam, welke een open hemd en een lendendoek bloot lieten.

De huid van lichaam, armen en beenen was zwart met groote vlekken wit. De bloote voeten waren de voeten van een mensch; de handen waren zwart en behaard en gerimpeld met lange, kromme klauwen; de oogen waren de ingevallen oogen van een oud man — een heel oud man.

„Jullie kennen elkaar dus?” zeide hij. „Hoe interessant! En kom je haar halen? Ik dacht, dat je mij een bezoek kwam brengen. Natuurlijk is het niet heelemaal volgens de etiquette, dat een vreemdeling 's nachts zonder een uitnoodiging komt — en dan nog tersluiks.

„Door een louter toeval heb ik van je komst gehoord. Ik heb dat aan Hendrik te danken. Had hij geen bal gegeven, dan zou ik het niet geweten hebben en zou mij het genoeg onzeggd zijn je te ontvangen zoals ik dat gedaan heb.

„Ik keek van mijn kasteel neer op de binnenplaats van Hendrik's paleis, toen zijn vreugdevuur oplaaide en de Heilige Trap verlichtte — en daar was jij op.”

De stem van het wezen was goed gemoduleerd, de dictie die van een beschaafden Engelschman. De wanverhouding tusschen zijn spraak en taal en zijn uiterlijk maakte dat laatste door het contrast nog afstootelijker en angstwekkender.

„Ja, ik kwam dit meisje halen,” zeide de aap-mensch.

„En nu ben je ook een gevangene.” Het wezen gichelde.

„Wat wil je van ons?” vroeg Tarzan. „We zijn geen vijanden; we hebben je geen kwaad gedaan.”

„Wat ik van jullie wil? Ja, dat is een lange geschiedenis. Maar misschien zouden jullie beiden die begrijpen en op prijs stellen. De dieren, waardoor ik omringd word, verstaan, maar begrijpen niet. Voor jullie dienst doet voor mijn laatste doel, zal ik je een tijdje hier houden ter wille van het genoeg om met verstandige menschelijke wezens te converseeren.

„Een langen, heel langen tijd heb ik er geen gezien. Natuurlijk haat ik ze niet minder, maar ik moet bekennen, dat ik voor korten tijd behagen zal scheppen in hun gezelschap. Bovendien zien jullie er heel goed uit. Dat zal het des te aangener maken, evenals

het jullie waarde verhoogt voor het doel, waarvoor ik jullie bestem — het laatste doel. Speciaal doet het mij genoegen, dat het jonge meisje zoo mooi is. Ik heb altijd een voorkeur voor blondines gehad. Als ik het niet te druk had op ander gebied, dan zou ik graag een wetenschappelijk onderzoek willen instellen, om de biologische of psychologische verklaring vast te stellen voor de groote aantrekkingskracht, die blonde vrouwen op de mannen van alle rassen hebben.”

Uit den zak van zijn hemd haalde hij een paar ruw gemaakte sigaren, waarvan hij er een door de tralies aan Tarzan aanbood. „Wilt u niet rooken, Mr. — ah — hum — Obroski, geloof ik, dat de jonge dame je genoemd heeft. Stanley Obroski! Dat moet, meen ik, een Poolsche naam zijn; maar je lijkt heelemaal niet op een Pool. Je ziet er heel Engelsch uit — precies even Engelsch als ik.”

„Ik rook niet,” zeide Tarzan en voegde er dan aan toe: „Merci!”

„Je weet niet wat je afslaat — tabak is een weldaad voor overspannen zenuwen.”

„Mijn zenuwen zijn niet overspannen.”

„Gelukkige kerel! En gelukkig voor mij ook! Ik zou niets beters kunnen verlangen dan een combinatie van jeugd met een gezond lichaam en een gezond zenuwstelsel — om maar niet te spreken over je besliste manlijke schoonheid. Ik zal heelemaal geregenereerd worden.”

„Ik weet niet waar je het over hebt,” zeide Tarzan.

„Neen, natuurlijk niet. Hoe zou iemand kunnen verwachten, dat je begrijpen zou, wat ik alleen op de heele wereld weet! Maar een anderen keer wil ik het je met genoegen uitleggen. Ik moet nu gaan, om te kijken naar de binnenplaats van den koning. Ik geloof, dat ik het oog op Hendrik VIII moet houden. Hij heeft zich den laatsten tijd op een schandelijke wijze misdragen — hij en Suffolk en Howard. Ik zal deze toorts hier voor jullie laten branden — dat zal het gezelliger voor jullie maken; en ik wil, dat jullie het zoo prettig mogelijk hebt tot de — ah — hum —

enfin, *au revoir!* Doet alsof je thuis bent." Hij keerde zich om en liep naar de deur aan de andere zijde van de kamer. En steeds door gichelde hij in zichzelf.

Tarzan stapte vlug naar de tralies, die de twee kamers scheidde. „Kom hier terug!" beval hij. „Laat ons òf uit dit hol òf zeg ons, waarom je ons hier houdt — wat je van plan bent met ons te doen."

Het wezen keerde zich plotseling om, zijn gelaat misvormd door een gemeenen grijns. „Je waagt het mij bevelen te geven!" gilte hij.

„En waarom niet?" vroeg de aap-mensch. „Wie ben je?"

Het wezen kwam een stap dichterbij de tralies en sloeg met een vereelten klauw op zijn behaarde borst. „Ik ben God," gilte het.

## HOOFDSTUK XXV.

*„Voor ik je opeet!"*

Toen „het ding", dat zichzelf God noemde, uit de andere kamer wegging en de deur achter zich sloot, wendde Tarzan zich tot het jonge meisje, dat op het stroo van hun gevangenis zat.

„Ik heb heel wat vreemde dingen in mijn leven gezien," zeide hij, „maar dit is verreweg het vreemdste. Soms denk ik, dat ik droom."

„Dat heb ik in den beginne ook geloofd," antwoordde het jonge meisje, „maar dit is geen droom — het is een vreeselijke, een ontzettende werkelijkheid."

„God daarbij inbegrepen?"

„Ja, zelfs God is een werkelijkheid. Dat ding is de god van deze gorilla's. Ze zijn allemaal bang voor hem en de meeste aanbidden hem. Ze zeggen, dat hij hen geschapen heeft. Ik begrijp het niet — het is allemaal precies een afschuwelijke hersenschim."

„Wat denk je, dat hij van plan is met ons te doen?"

„O, ik weet het niet; maar het is iets afgrijselijks," antwoordde

zij. „Beneden in de stad hebben ze vreeselijke vermoedens, maar zelfs zij weten het niet. Hij brengt jonge gorilla's hier en die zien ze nooit meer terug.”

„Hoe lang ben je hier?”

„Ik ben sinds gisteren in het kasteel van God, maar ik ben langer dan een week in het paleis van Hendrik VIII geweest. Klinken die namen niet ongerijmd, wanneer zij toegepast worden op dieren?”

„Ik dacht, dat niets mij meer vreemd in de ooren zou klinken, nadat ik *Buckingham* vanochtend ontmoet heb en hem Engelsch heb hooren spreken — een mannetjes-gorilla!”

„Heb je *Buckingham* ontmoet? Hij heeft mij gevangen genomen en naar deze stad gebracht. Heeft hij jou ook gevangen genomen?”

Tarzan schudde zijn hoofd. „Neen. Hij heeft Naomi Madison gevangen genomen.”

„Naomi! Wat is er van haar geworden?”

„Zij is met Orman en West en een der Arabieren bij den voet der watervallen. Ik ben hier naar toe gekomen om jou te zoeken en je bij hen te brengen; maar het begint ernaar uit te zien, alsof ik den boel leelijk in het honderd gestuurd heb — nu ik zelf gevangen geraakt ben.”

„Maar hoe is Naomi aan *Buckingham* ontsnapt?”

„Ik heb hem gedood.”

„*Jij* hebt *Buckingham* gedood?” Zij keek hem met groote, ongeloofige oogen aan.

Uit de reacties der anderen op zijn verschillende „heldendaden” was Tarzan reeds gaan begrijpen, dat Obroski's vrienden geen hoogen dunk van Obroski's moed gehad hadden, en daarom amuseerde het hem des te meer, dat zij hem voor dezen grooten lafaard aanzagen.

Het jonge meisje keek hem verscheiden seconden zwijgend met strakke oogen aan, alsof zij in zijn ziel trachtte te lezen, om te ontdekken hoezeer hij loog; dan schudde zij haar hoofd.



„Je bent geen kwaad kereltje, Stanley,” zeide zij, „maar je moet tante Rhonda geen leugentjes op de mouw spelden.”

Een der zeldzame glimlachjes van den aap-mensch liet zijn sterke witte tanden zien. „Niemand zou jou voor den gek houden, wel?” vroeg hij vol bewondering.

„Nu, ik wil toegeven, dat je heel vroeg op moet staan, om Rhonda Terry wat wijs te maken. Maar wat ik niet begrijpen kan is die grime van jou — die natuurstaat — waar heb je dien vandaan en waarom? Ik zou zoo denken, dat je moest bevrozen.”

„Dat zal je aan Rungula, het opperhoofd der Bansuto's, moeten vragen.”

„Wat heeft hij ermede te maken?”

„Hij heeft zich de garderobe van Obroski toegeëigend.”

„Ik begin licht te zien. Maar als je door de Bansuto's gevangen genomen bent, hoe ben je dan ontsnapt?”

„Als ik het je zeide, zou je me toch niet gelooven. Je hebt ook niet geloofd, dat ik Buckingham gedood heb.”

„Hoe zou ik dat kunnen, tenzij je hem in zijn slaap overvallen hebt? Het is niet mogelijk, Stanley, dat iemand dien grooten gorilla gedood heeft, tenzij hij een geweer had — ha, nu ben ik er. Je hebt hem dood geschoten!”

„En toen mijn geweer weggegooid?” vroeg de aap-mensch.

„Hum — dat klinkt niet erg logisch, wel? Nou, ik geloof, dat je een gemeene leugenaar bent, Stanley.”

„Merci!”

„Nu moet je je niet beleedigd voelen. Ik mag je heel graag en ik heb dat altijd gedaan; maar ik heb te veel van het leven gezien, om in wonderen te gelooven; en het denkbeeld, dat jij dien Buckingham gedood hebt, zou niets minder dan een wonder zijn.” Tarzan keerde zich om en begon het vertrek, waarin zij waren opgesloten, te onderzoeken. Het flikkerende licht der toorts in de kamer ernaast verlichtte het flauw. Hij vond een vierkante kamer, waarvan de muren met ruw gehouwen steenen bedekt waren. De zoldering was van dikke planken gemaakt, door dikke balken gesteund. Het andere gedeelte van de kamer was zóó donker, dat

hij op dat punt de zoldering niet zien kon; de laatste balk wierp daar een zware schaduw op het plafond. Hij dacht, dat hij een voortdurenden luchtstroom voelde, die van de getraliede deur der andere kamer naar dezen uitersten hoek van hun cel liep, waarom hij vermoedde, dat daar een opening was; maar hij kon er geen vinden en dacht er niet verder over na.

Toen hij met zijn inspectie klaar was, kwam hij op het stroo naast Rhonda zitten. „Je zegt, dat je hier een week geweest bent?”

„In de stad — niet hier,” antwoordde zij. „Waarom?”

„Ik dacht zoo — dan moeten ze je toch eten geven?”

„Ja; selderie, bamboe, vruchten en noten — het wordt eentonig.”

„Ik dacht niet aan het eten zelf, maar aan de manier, waarop je het krijgt. Hoe wordt je voedsel je gebracht en wanneer? Ik bedoel sinds je in dit vertrek bent.”

„Toen ze het me gisteren gebracht hebben, hebben ze me genoeg eten voor den heelen dag gegeven; vanochtend hebben ze een nieuwen voorraad gebracht. Zij brengen het in de kamer hiernaast en schuiven het door de tralies — geen borden of iets van dien aard — zij schuiven het gewoon met hun vuile bloote handen of pooten over den grond heen. Alles, behalve het water — water brengen ze in die pompoen daar in den hoek.”

„Dus ze doen de deur niet open en komen niet in de kamer?”

„Neen.”

„Dat is erg jammer.”

„Waarom?”

„Als ze de deur open deden, zouden we misschien de kans krijgen om te vluchten,” legde de aap-mensch uit.

„Geen kans — het eten wordt gebracht door een grooten mannetjes-gorilla. O ja, dat vergat ik,” riep zij lachend uit. „Je zoudt hem waarschijnlijk in tweeën breken en in de prullemand gooien, net als je met Buckingham gedaan hebt!”

Tarzan lachte met haar mee. „Ik vergeet maar steeds door, dat ik een lafaard ben,” zeide hij. „Denk erom, dat je mij eraan herinnert, als ons gevaar dreigt.”

„Ik vermoed, dat je daar niet aan herinnerd behoeft te worden, Stanley.” Zij nam hem nog eens goed op. „Maar je bent in zeker opzicht veranderd,” zeide zij ten slotte. „Ik weet niet precies, hoe ik het uitleggen moet, maar je schijnt meer zelfvertrouwen te hebben. En je hebt je zeker kranig gehouden, toen je tegen God sprak. Zeg, geloof je, dat wat je de laatste weken doorgemaakt hebt, invloed gehad heeft op je karakter?”

De terugkeer van God belette hen verder te spreken. Hij schoof een stoel voor de getraliede deur en ging zitten.

„Hendrik is een dwaas,” zeide hij. „Hij probeert zijn volgelingen zoo op te hitsen, dat zij het zullen wagen den hemel aan te vallen en God te dooden. Hendrik wil God worden. Ik heb hem koning gemaakt en nu wil hij God zijn. Maar hij heeft ze te veel laten drinken; en nu liggen de meesten, Hendrik inclus, op de binnenplaats van het paleis te slapen. Zij zullen me vannacht geen last bezorgen; daarom heb ik gedacht, dat ik maar hierheen moest gaan om eens gezellig met jullie te praten. Er zullen zich niet veel gelegenheden meer voordoen, want jullie zult moeten dienen voor mijn doel, vóór er iets gebeurt om het te beletten. Ik kan geen risico nemen.”

„Wat is dat vreemde doel, waarvoor wij moeten dienen?” vroeg Rhonda.

„Het is zuiver wetenschappelijk; het is een lang verhaal en ik zal bij het begin moeten beginnen,” legde God uit.

„Het begin!” herhaalde hij droomerig. „Hoe lang is dat geleden! Toen ik nog student in Oxford was, heb ik voor het eerst een glimp gezien van het licht, dat ten slotte doorgebroken is. Laat eens kijken — dat moet omstreeks 1855 geweest zijn. Neen, het was vóór dien tijd — ik ben in 1855 gepromoveerd. Zoo is het, ik ben in 1833 geboren en ik was twee-en-twintig, toen ik promoveerde.

„Ik heb me altijd geïnteresseerd voor de onderzoekingen van Lamarck en later die van Darwin. Zij waren op den goeden weg, maar zij gingen niet ver genoeg; kort na mijn promotie maakte ik een reis door Oostenrijk, waar ik te Brunn een priester leerde

kennen, die langs dezelfde lijnen werkte als ik. Hij heette Mendel. We spraken samen over onze studie. Hij was de eenige man op de wereld, die mij apprecieeren kon, maar hij kon niet heelemaal met mij meegaan. Ik kreeg eenige hulp van hem, maar hij ongetwijfeld meer van mij, hoewel ik, vóór ik Engeland verliet, nooit meer iets over hem gehoord heb.

„In 1857 voelde ik, dat ik het mysterie van de hereditieit feitelijk opgelost had, en dat jaar publiceerde ik een monographie over dat onderwerp. Ik zal de quintessence van mijn ontdekkingen in zoo eenvoudig mogelijke taal uiteenzetten, zoodat jullie het doel, waarvoor je dienen moet, begrijpen kunnen.

„In het kort gezegd, zijn er twee soorten cellen, die wij van onze ouders overerven: lichaamcellen en kiemcellen. Deze cellen zijn samengesteld uit chromosomen, die gene's bevatten — een afzonderlijke gene voor ieder geestelijk en fysiek kenmerk. De lichaamcellen, die zich verdeelen, zich vermenigvuldigen, veranderen en groeien, bepalen het soort individu, dat wij zullen worden; de kiemcellen, die na onze ontvangenis praktisch onveranderd blijven, bepalen welke kenmerken ons nageslacht door ons van onze voorouders en van ons zal erven.

„Ik kwam tot de conclusie, dat de hereditieit gecontroleerd kan worden door de overbrenging van die gene's van het eene individu op het andere. Ik kwam erachter, dat de gene's nooit sterven; zij zijn absoluut onverwoestbaar — de basis van alle leven op aarde, de belofte van onsterfelijkheid door alle eeuwigheid.

„Ik was volkomen zeker van dit alles, maar ik kon geen proeven nemen. Geleerden hoonden mij; het publiek lachte mij uit, de autoriteiten dreigden mij in een krankzinnigengesticht op te sluiten. De kerk wilde mij kruisigen.

„Ik hield mij schuil en zette mijn onderzoekingen in het geheim voort. Ik kreeg gene's van levende individuen — jonge mannen en vrouwen, die ik onder verschillende voorwendsels in mijn laboratorium lokte. Ik bedwelmde ze en nam de kiemcellen van hen weg. Ik had in dien tijd de techniek om lichaamcellen te krijgen nog niet ontdekt of liever gezegd nog niet geperfectioneerd.

„In 1858 gelukte het mij door omkoopning toegang te krijgen tot een aantal graven in Westminster Abbey; en uit de lijken van vroegere koningen en koninginnen van Engeland en van vele adellijke heeren en dames heb ik de onsterfelijke gene's weggenomen.

„De berooving van Hendrik VIII was mijn ongeluk. Ik werd op heeterdaad betrapt door iemand, die niet omgekocht was. Hij leverde mij niet aan de autoriteiten uit, maar begon chantage op mij te plegen. Door hem dreigde mij òf financieele ondergang òf een lange gevangenisstraf.

„Mijn collega's hadden mij bespot; de regeering wilde mij straffen; ik zag, dat de eenige belooning voor mijn werk ten bate van de menschheid ondankbaarheid en vervolging zijn zou. Ik begon den mensch met zijn bigotterie, zijn huichelarij en zijn domheid te haten. Ik haat hem nog.

„Ik vluchtte uit Engeland. Mijn plannen waren reeds gemaakt. Ik ging naar Afrika en nam een blanken gids in dienst om mij naar het gorilla-land te brengen. Hij bracht mij er; daarna doodde ik hem, opdat niemand zou weten, waar ik was.

„Er waren honderden gorilla's hier, ja, duizenden. Ik vergiftigde hun voedsel, ik schoot ze neer met vergiftigde pijlen, maar ik gebruikte een vergif, dat ze alleen gevoelloos maakte. Vervolgens ontnam ik hun hun kiemcellen en verving die door menschelijke cellen, die ik uit Engeland medegebracht had in een culture, die hun vermenigvuldiging begunstigde.”

Het vreemde wezen scheen, terwijl hij over dit, zijn lievelingsonderwerp sprak, verwarmd te worden door een geheimzinnig innerlijk vuur. De man en het jonge meisje, die naar hem luisterden, vergaten bijna de wanverhouding tusschen zijn beschaafde Engelsche taal en zijn afzichtelijk en afstootelijk uiterlijk — veel afzichtelijker en afstootelijker dan dat der gorilla's, want hij leek noch dier noch mensch, maar eerder een afschuwelijke bastaardvorm van een onheilige vereeniging. Toch hield de geest binnen den weerzinwekkenden schedel hen onder zijn betoovering.

„Jaren lang heb ik toen,” ging hij voort, „met toenemende te-

leurstelling gewacht. Van geslacht tot geslacht kon ik geen uiterlijke aanwijzing opmerken, dat de menselijke kiemcellen ook maar den geringsten invloed op de anthropoïden uitgeoefend hadden; maar dan begon ik sporen van grootere intelligentie onder hen te zien. Ook hadden zij meer ruzie, werden zij hebzuchtiger en wraakgieriger — zij openbaarden meer en meer de karaktertrekken van den mensch. Ik voelde, dat ik mijn doel naderbij kwam.

„Ik sloot een paar jonge dieren op en begon ze te trainen. Kort na het begin van de training hoorde ik ze onder elkaar Engelsche woorden herhalen — woorden, die zij mij hadden hooren zeggen. Natuurlijk wisten zij de beteekenis van die woorden niet; maar dat was een bijzaak — zij hadden mij de waarheid geopenbaard. Mijn gorilla's hadden den geest en de spraakorganen van hun synthetische menselijke voorouders geërfd.

„De juiste reden, waarom zij deze menselijke attributen en geen andere geërfd hadden, is een mysterie, dat ik nog niet opgelost heb. Maar ik had de juistheid van mijn theorie bewezen. Nu ging ik aan het werk om mijn pupillen op te voeden. Het was niet moeilijk. Ik stuurde deze eersten als zendelingen en onderwijzers uit.

„Toen de gorilla's leerden en voor verder onderricht bij mij kwamen, heb ik hun onder meer landbouw en architectuur geleerd. Onder mijn leiding hebben zij deze stad gebouwd, die ik Londen gedoopt heb, aan deze rivier, die ik de Theems genoemd heb. Wij, Engelschen, nemen overal, waar we heen gaan, altijd Engeland mee.

„Ik gaf hun wetten, ik werd hun god, ik gaf hun de koninklijke familie en een adel. Zij hebben alles aan mij te danken en nu willen sommigen zich tegen mij keeren en mij vernietigen — ja, ze zijn echt menselijk geworden. Ze zijn eerzuchtig, verraderlijk, wreed geworden — het zijn bijna menschen.”

„Maar jij?” vroeg Rhonda. „Jij bent niet menselijk. Je bent half gorilla. Hoe heb je een Engelschman kunnen zijn?”

„Ik ben toch een Engelschman,” antwoordde het wezen.

„Vroeger ben ik een heel knappe Engelschman geweest. Maar de ouderdom heeft mij achterhaald. Ik voelde mijn krachten afnemen. Ik zag het graf wenken. Ik wilde niet sterven, want ik voelde, dat ik pas begonnen was de geheimen van het leven te leeren kennen.

„Ik zocht middelen om het mijne te verlengen en de jeugd terug te brengen. Ten slotte had ik succes. Ik ontdekte, hoe ik lichaamcellen afzonderen en van het eene individu op het andere overbrengen kon. Ik gebruikte jonge gorilla's van beide geslachten en bracht hun virile jonge lichaamcellen in mijn eigen lichaam over.

„Ik had in zooverre succes, dat ik de verwoestingen van den ouderdom tot staan bracht en mijn jeugd hernieuwde, maar aangezien de lichaamcellen der gorilla's zich in mij vermenigvuldigden, begon ik de fysieke kenmerken der gorilla's te krijgen. Mijn huid werd zwart, haar groeide op alle deelen van mijn lichaam, mijn handen en tanden veranderden; eenmaal zal ik uiterlijk in alle opzichten een gorilla zijn. Of liever ik zou dat geworden zijn zonder de gelukkige omstandigheid, die jullie bij mij gebracht heeft.”

„Ik begrijp het niet,” zeide Rhonda.

„Je zult het begrijpen. Met de lichaamcellen van jou en dezen jongen man zal ik niet alleen mijn jeugd hernieuwen, maar zal ik ook weer op een mensch gaan gelijken.” In zijn oogen brandde het vuur van krankzinnigheid.

Het jonge meisje huiverde. „Het is afschuwelijk!” riep zij uit.

Het wezen gichelde. „Je zult een edel doel dienen — een veel edeler doel dan wanneer je alleen de prozaïsche biologische bestemming, waarvoor je geboren bent, vervuld hadt.”

„Maar je zult ons niet behoeven te doden!” riep zij uit. „Je neemt de kiemcellen uit de gorilla's zonder ze te doden. Zal je ons laten gaan, wanneer je er sommige uit ons weggenomen hebt?”

Het wezen stond op en kwam dicht bij de tralies. Zijn gele tanden werden in een duivelschen grijnslach zichtbaar. „Je weet niet alles,” zeide hij. Een krankzinnig licht scheen in zijn fonke-

lende oogen. „Ik heb je niet alles verteld, wat ik over verjonging geleerd heb. De nieuwe lichaamcellen zijn krachtig, maar zij werken langzaam. Ik heb ontdekt, dat door het eten van het vleesch en de klieren der jeugd de snelheid van de metamorphose verhoogd wordt.

„Ik laat jullie nu alleen om na te denken over de groote diensten, die je aan de wetenschap bewijzen moet!” Hij liep achteruit naar de deur van het andere vertrek. „Maar ik zal terugkomen. Later zal ik jullie opeten — jullie beiden opeten. Ik zal eerst den man opeten, en dan, *beauty*, zal ik jou opeten. Maar vóór ik je opeet — oh, vóór ik je opeet!”

Gichelend liep hij door de deur en sloot die achter zich.

## HOOFDSTUK XXVI.

*In de val geloopen.*

„Dat ziet eruit als gordijn,” zeide het jonge meisje.

„Gordijn?”

„Het einde van de voorstelling.”

Tarzan glimlachte. „Je bedoelt zeker, dat er geen hoop meer voor ons is — dat wij ten doode opgeschreven zijn.”

„Daar lijkt het veel op en ik ben bang. Ben jij niet bang?”

„Ik vermoed, dat ik het zijn moet, niet?”

Zij keek hem van onder saamgetrokken wenkbrauwen aan. „Ik kan je niet begrijpen, Stanley,” zeide zij. „Je schijnt nu niet bang te zijn, maar vroeger was je overal bang voor. Ben je heusch niet bang — of poseer je alleen maar — de acteur, begrijp je.”

„Misschien heb ik het gevoel, dat wat gebeuren zal gebeuren moet en dat bang zijn ons niet veel helpen zal. Vrees zal ons hier niet levend uit brengen en ik ben zeker niet van plan hier te blijven en te sterven, als ik er iets tegen doen kan.”

„Ik begrijp niet hoe we hieruit moeten komen.”

„We zijn er nu voor negentig procent uit.”



„Wat bedoel je?”

„We leven nog,” lachte hij, „en dat is ten slotte negentig procent redding. Als we dood waren, zouden we voor honderd procent verloren zijn; levend moeten we dus voor minstens negentig procent gered zijn.”

Rhonda lachte. „Ik wist niet, dat je zoo'n optimist was,” zeide zij.

„Misschien heb ik een reden om optimistisch te zijn,” antwoordde hij. „Voel je dien tocht op den grond?”

Zij keek vlug naar hem op. Er was een angstige uitdrukking in haar oogen, toen zij in de zijne keek. „Misschien is het beter, dat je gaat liggen en probeert te slapen,” stelde zij voor. „Je bent overspannen.”

Nu was het zijn beurt om haar aan te kijken. „Wat bedoel je? Zie ik er uitgeput uit?”

„Neen, maar — maar ik dacht, dat de spanning misschien te veel voor je geweest zou zijn.”

„Welke spanning?” vroeg hij.

„Welke spanning!” riep zij uit. „Stanley Obroski, je komt hier liggen en je laat mij je hoofd masseeren — misschien kan je dan slapen.”

„Ik heb geen slaap. Wil je hier niet vandaan?”

„Natuurlijk wel, maar we kunnen niet.”

„Misschien niet, maar we kunnen het probeeren. Ik heb je gevraagd of je den tocht op den grond gevoeld hebt.”

„Natuurlijk voel ik dien, maar waarmede heeft dat iets te maken? Ik heb het niet koud.”

„Misschien heeft het nergens mee te maken,” gaf Tarzan toe. „Maar het wijst op mogelijkheden.”

„Welke mogelijkheden?”

„Een uitweg. De frissche lucht komt uit die andere kamer binnen door de tralies van die deur en moet weer ergens uit gaan. De tocht is zóó sterk, dat het op een vrij groote opening wijst. Zie jij een groote opening in dit vertrek, waardoor de lucht zou kunnen ontsnappen?”

Het jonge meisje stond op. Zij begon de bedoeling van zijn opmerkingen te begrijpen. „Nee,” zeide zij, „ik zie er geen.”

„Ik ook niet; maar er moet er een zijn, en we weten, dat het een plek moet zijn, die wij niet kunnen zien.” Hij sprak fluisterend.

„Ja, dat is zoo.”

„En het eenige gedeelte van deze kamer, dat wij niet duidelijk kunnen zien, is tusschen de donkere schaduwen op het plafond in dien hoek daar. Ook heb ik gevoeld, dat de luchtstroom zich in die richting beweegt.”

Hij liep naar het gedeelte, dat hij aangewezen had, en keek op in de donkerte. Het jonge meisje kwam naast hem staan en staarde ook naar boven.

„Zie je iets?” vroeg zij nauwelijks hoorbaar.

„Het is heel donker,” antwoordde hij, „maar ik geloof, dat ik iets zie — een kleine plek, die donkerder lijkt dan de rest, alsof die dieper is.”

„Jouw oogen zijn beter dan de mijne. Ik zie niets.”

Van ergens blijkbaar vlak boven hen, maar uit de verte, klonk een hol gegichel, luguber, onheilspellend.

Rhonda legde impulsief haar hand op Tarzan's arm. „Je hebt gelijk,” fluisterde zij. „Er is een opening boven ons — dat geluid kwam erdoor naar beneden.”

„We moeten er heel goed voor oppassen alleen fluisterend te spreken,” waarschuwde hij.

De opening in het plafond — als die er was — scheen precies in den hoek van het vertrek te zijn. Tarzan onderzocht de muren zorgvuldig, betastte iederen vierkanten voet zoo hoog als hij kon reiken; maar hij vond niets, dat hem een houvast zou geven. Dan sprong hij met uitgestoken hand op — en voelde een rand van een opening in het plafond.

„Het is daar,” fluisterde hij.

„Maar wat zullen we eraan hebben? We kunnen er niet bij.”

„We kunnen het probeeren.” Hij bukte zich dicht bij den muur in den hoek van het vertrek. „Ga op mijn schouders staan,” beval hij. „Steun je met je handen tegen den muur.”

Rhonda klom op zijn breede schouders. Hij greep haar beenen vast, om haar een steun te geven, en richtte zich dan langzaam op, tot hij rechtop stond.

„Voel nauwkeurig in alle richtingen,” fluisterde hij. „Schat de afmetingen van de opening en zoek naar een houvast.”

Een tijd lang bleef het jonge meisje zwijgen. Hij kon door het verplaatsen van haar gewicht van den eenen op den anderen voet en door het uitzetten van haar beenspieren voelen, dat zij de opening voor zoover zij reiken kon in alle richtingen onderzocht.

Dan zeide zij tegen hem: „Laat mij zakken.”

Hij zette haar op den grond. „Wat heb je ontdekt?” vroeg hij.

„De opening is ongeveer twee bij drie voet. Zij schijnt zich naar binnen uit te strekken over den bovenkant van den muur — ik kon heel duidelijk daar een rand voelen. Als ik daarop kon komen, zou ik hoger kunnen onderzoeken.”

„We zullen het nog eens probeeren,” zeide Tarzan. „Leg je handen op mijn schouders.” Zij stonden tegenover elkaar. „Zet nu je linkervoet in mijn rechterhand. Juist, zoo! Richt je nu op en zet je anderen voet in mijn linkerhand. Houd nu je beenen en je lichaam stijf en steun je handen tegen den muur; ik zal je dan weer oplichten — waarschijnlijk anderhalve voet hoger dan daareven.”

„Klaar,” fluisterde zij. „Licht mij op!”

Hij hief haar makkelijk, maar langzaam op, tot zijn armen heelemaal uitgestrekt waren. Een oogenblik hield hij haar zoo vast; dan werd haar gewicht eerst van zijn eene, dan van zijn andere hand weggenomen.

Hij wachtte en luisterde. Een lange minuut van stilte volgde; dan klonk boven hem een verbaasd: „Oech!”

Tarzan vroeg niets verder — hij wachtte. Hij kon haar ademhaling hooren en wist, dat niets ernstigs dien uitroep aan haar ontlokt had. Dan hoorde hij een zacht gefluister van boven.

„Gooi me je touw toe!”

Hij nam den gras-lasso van zijn schouder en wierp een lus de donkerte in naar het jonge meisje. Den eersten keer ving zij het

touw niet op en viel het terug; maar den volgenden keer ving zij het. Hij hoorde er haar in de donkerte mee werken.

„Probeer het eens,” fluisterde zij dan.

Hij greep het touw boven zijn hoofd en lichtte zijn voeten van den grond, zoodat het zijn geheele gewicht droeg. Het hield zonder weg te glijden; dan klom hij hand na hand naar boven. Hij voelde, dat Rhonda haar hand uitstak en zijn lichaam aanraakte; dan leidde zij een van zijn voeten naar den rand, waarop zij stond — een oogenblik later stond hij naast haar.

„Wat heb je gevonden?” vroeg hij, terwijl hij zijn oogen door de donkerte boorde.

„Ik heb een houten balk gevonden,” antwoordde zij. „Ik heb er mijn hoofd tegen gestooten.”

Hij begreep nu de aanleiding tot den uitroep, dien hij gehoord had; hij stak zijn hand uit en voelde den zwaren balk tegenover zijn schouders. Het touw was eromheen vastgemaakt. De rand of uitstek, waar zij op stonden, was blijkbaar de bovenkant van den muur van het vertrek beneden. De schacht, die naar boven liep, was, zooals het jonge meisje gezegd had, ongeveer twee bij drie voet. De balk verdeelde de langste as in tweeën en liet aan beide kanten ruimte genoeg vrij om een menschenlichaam door te laten.

Tarzan werkte er zich doorheen en klom op den bovenkant van den balk. Boven hem liep, voor zoover hij reiken kon, de schacht omhoog zonder een steunpunt voor hand of voet.

Hij boog zich naar het meisje toe. „Geef me je hand,” zeide hij en hij trok haar op den balk. „We moeten nog wat verder onderzoeken,” fluisterde hij. „Ik zal je weer oplichten als daarnet.”

„Ik hoop, dat je je evenwicht op dezen balk kunt houden,” zeide zij, maar zij aarzelde geen oogenblik om in zijn handen te gaan staan.

„Ik hoop het ook,” antwoordde hij laconiek.

Een oogenblik tastte zij boven zich rond, dan fluisterde zij: „Laat mij zakken.”

Hij liet haar naast zich zakken, terwijl hij haar zóó stevig vasthield, dat zij haar evenwicht niet verliezen en vallen zou.

„En?” vroeg hij.

„Ik heb weer een balk gevonden, maar de bovenkant ervan is juist buiten mijn bereik. Ik kon den onderkant en een gedeelte van de zijkanten voelen, maar ik was juist een paar centimeter te klein om den bovenkant vast te grijpen. Wat moeten we doen? Het is precies een nachtmerrie — hier in de donkerte al je krachten inspannen, terwijl ergens een vreeselijk gevaar dreigt, en niet in staat zijn het eenige middel, dat je redden kan, vast te grijpen.”

Tarzan bukte zich en maakte het touw los, dat nog vastgebonden was aan den balk, waarop zij stonden.

„De tarmangani hebben een aantal dwaze gezegden,” merkte hij op. „Een daarvan is, dat er meer dan één manier bestaat om een kat te villen.”

„Wie zijn de tarmangani?” vroeg zij.

Tarzan glimlachte in de veiligheid van de beschermende duisternis. Een oogenblik had hij vergeten, dat hij een rol speelde. „O, een idiote stam,” antwoordde hij.

„Dat is een oud gezegde in Amerika. Ik heb het dikwijls van mijn grootvader gehoord. Het is vreemd, dat een Afrikaansche stam een zelfde zegswijze heeft.”

Hij vertelde haar niet, dat in zijn moedertaal, de eerste taal, die hij geleerd had, de taal van de groote apen, tarmangani een blanke of blanken beteekende.

Hij rolde het touw op, hield het eene einde vast en wierp de kronkels in de donkerte van de schacht boven hem. Zij vielen weer op hem neer. Nogmaals rolde hij het op en wierp — weer met hetzelfde resultaat. Nog tweemaal mislukte het hem en dan bleef het einde van het touw, dat hij in zijn hand hield, rechtop in de donkerte staan, terwijl het andere einde naar beneden viel en tegen hem aan slingerde. Met het vrije einde, dat hij over den balk geworpen had, maakte hij een lus om het einde, dat aan den anderen kant afhing, en maakte die met een boelijn-knoop vast; dan trok hij de lus stevig tegen den balk boven dicht.

„Denk je, dat je erin kan klimmen?” vroeg hij aan het jonge meisje.

„Ik weet het niet,” zeide zij, „maar ik kan het probeeren.”

„Je zou misschien vallen,” waarschuwde hij. „Ik zal je dragen.” Luchtigjes zette hij haar, vóór zij goed begreep, wat hij wilde, op zijn rug. „Houd je stevig vast!” zeide hij; dan klauterde hij als een aap het touw in.

Boven greep hij den balk en trok zichzelf en het jonge meisje erop; en hier herhaalden zij, wat zij reeds gedaan hadden, zochten en vonden een balk boven dien, waarop zij stonden.

Toen de aap-mensch zich op den derden balk optrok, zag hij een opening vlak voor zijn gezicht en door de opening een ster. Nu werd de duisternis minder dicht. In het flauwe licht van een gedeeltelijk bewolkten nacht zagen zij een klein gedeelte van een plat dak, dat door een borstwering omgeven was, en toen Tarzan verder op verkenning uitging, ontdekte hij, dat zij terecht gekomen waren in een der kleine torentjes, die boven het kasteel uitstaken.

Toen hij van den toren op het dak wilde stappen, hoorde hij het lugubere gegrinnik, dat zij nu reeds zoo goed kenden, en trok hij zich in de donkerte van het torentje terug. Zwijgend en roerloos bleven zij met hun tweeën wachten en luisteren.

Het gichelen herhaalde zich, ditmaal dichterbij; en de scherpe ooren van Tarzan hoorden ook het geluid van naderbij komende bloote voeten. Zijn ooren vertelden hem nog meer dan dat; zij zeiden hem, dat „het ding”, dat liep, niet alleen liep — er was een ander bij.

Dan kwamen zij, langzaam loopend, in het zicht. Een hunner was, zooals de aap-mensch vermoed had, het wezen, dat zich God noemde; het andere was een groote mannetjes-gorilla.

Toen zij tegenover de twee vluchtelingen kwamen, bleven zij staan, leunden op de borstwering en keken naar beneden in de stad.

„Hendrik had vanavond geen drinkgelag moeten aanleggen, Cranmer,” merkte het wezen, dat God genoemd werd, op. „Hij heeft morgen een zwaren dag voor zich.”

„Hoe dat zoo, Heere God?” vroeg de ander.

„Heb je vergeten, dat het morgen de verjaardag is van de voltooiing van de Heilige Trap naar den hemel?”

„Verdikkie! Dat is zoo, en Hendrik moet die op zijn handen opklimmen, om aan de voeten van zijn God te aanbidden.”

„En Hendrik wordt oud en veel te dik. De zon zal wel heet zijn. Maar — het vernedert den trots der koningen en leert nederigheid aan de gewone menschen.”

„Laat niemand vergeten, dat gij de Heere onze God zijt, o vader!” zeide Cranmer vroom.

„En wat voor een verrassing zal ik voor Hendrik hebben, wanneer hij boven aan de trap komt. Daar zal ik staan met het Engelsche jonge meisje, dat ik van hem gestolen heb, geknield aan mijn voeten. Je hebt haar toch laten halen, Cranmer?”

„Ja, Heer, ik heb een der lagere priesters weggestuurd om haar te halen. Zij kunnen nu ieder oogenblik hier zijn. Maar, Heer, gelooft gij, dat het verstandig zal zijn om Hendrik nog verder tot woede te prikkelen? Gij weet, dat vele edelen aan zijn zijde staan en tegen u samenzweren.”

Een afschuwelijke lach kwam over de lippen van den gorillamensch. „Je vergeet, dat ik God ben, Cranmer,” zeide hij. „Dat feit moet je nooit vergeten. Hendrik vergeet het en zijn armzalig geheugen zal zijn ondergang blijken.” Het wezen richtte zich in zijn volle lengte op. Een boosaardig gegrom kwam in de plaats van den gemeenen lach van daareven. „Jullie vergeten allemaal,” schreeuwde hij, „dat *ik* jullie geschapen heb, dat *ik* jullie kan vernietigen. Eerst zal ik Hendrik krankzinnig maken en dan zal ik hem verpletteren. Dat is het soort god, dat de menschen graag hebben willen — het eenige soort, dat zij kunnen begrijpen. Omdat zij naijverig en wreed en wraakgierig zijn, moeten zij een naijverigen, wreed en wraakgierigen god hebben. Ik was in staat jullie alleen een menschen geest te geven; derhalve moet ik een god zijn, dien zulke geesten op prijs kunnen stellen. Morgen zal Hendrik mij ten volle begrijpen.”

„Wat bedoelt gij, Heer?”

De gorilla-god gichelde weer. „Wanneer hij boven aan de trap is, zal ik hem vernietigen.”

„Gij wilt den koning dooden! Maar, Heer, de prins van Wales is nog te jong om koning te worden.”

„Hij zal geen koning worden — ik ben koningen moe. We zullen Eduard VI en Maria overslaan. Dat is een der voordeelen om God aan je zijde te hebben, Cranmer — we zullen zeven jaar overspringen en je ervoor bewaren op den brandstapel te sterven. De volgende souverein van Engeland zal koningin Elisabeth zijn.”

„Hendrik VIII heeft vele dochters om eruit te kiezen,” zeide Cranmer.

„Ik zal er geen enkele kiezen. Ik heb daareven een inspiratie gehad, Cranmer.”

„Vanwaar, Heer God?”

„Uit mijzelf natuurlijk, idioot. Zij is volmaakt. Zij is ideaal.” Hij gichelde vergenoegd. „Ik zal dit Engelsche meisje tot koningin van Engeland maken — koningin Elisabeth! Zij zal handelbaar zijn — zij zal doen, wat ik zeg; en zij zal ook mijn andere plannen dienen. Of bijna alle. Natuurlijk kan ik haar niet opeten, Cranmer. Je kan je koningin niet opeten en houden tegelijk.”

„Daar komt de onderpriester, Heer,” viel Cranmer hem in de rede.

„Hij is alleen,” riep God uit. „Hij heeft het meisje niet meegebracht.”

Een oude gorilla waggelde naar het tweetal toe. Hij scheen opgewonden.

„Waar is het meisje?” vroeg God.

„Zij was er niet, Heer. Zij is weg en de man ook.”

„Weg! Maar dat is onmogelijk!”

„De kamer is leeg.”

„En de deuren? Waren zij een van beide open?”

„Neen, Heer; zij waren gesloten.”

De gorilla-god bewaarde plotseling het zwijgen. Enkele oogenblikken bleef hij in gedachten verzonken; dan sprak hij heel zacht met de twee anderen.



Tarzan en Rhonda keken vanuit hun schuilplaats in den toren naar hen. De aap-mensch was zenuwachtig. Hij wilde, dat zij weg zouden gaan, zoodat hij naar een weg zou kunnen zoeken, om uit het kasteel te ontluchten. Alleen zou hij hen wel aangevallen en op zijn kracht en behendigheid vertrouwd hebben, om zijn vrijheid terug te krijgen; maar hij kon niet hopen, dat het jonge meisje en hij zelf zouden kunnen ontluchten, nu hij geen uitweg uit het kasteel kende en niet wist, hoeveel gorilla's de gorilla-god te hulp zou kunnen roepen, wat hij in geval van nood zeker doen zou.

Hij zag den priester rechtsomkeer maken en vlug weggaan. De twee anderen liepen een eindje van den toren weg, gingen zóó tegen de borstwering leunen, dat zij vlak tegenover het torentje stonden, en zetten hun gesprek voort. Tarzan kon echter hun woorden nu niet meer hooren. De plek, waar zij stonden, maakte het onmogelijk, dat de vluchtelingen ongezien den toren zouden kunnen verlaten.

De aap-mensch werd bang. De abnormale gevoeligheid van het opgejaagde dier waarschuwde hem, dat er gevaar dreigde; maar hij wist niet, waar hij het zoeken of in welken vorm hij het verwachten moest.

Dan zag hij een grooten gorilla binnen zijn gezichtskring komen. Het dier droeg een spies. Achter hem kwam er nog een, op dezelfde wijze gewapend, en nog een en nog een, tot er twintig groote anthropoïden op het dak bijeen waren.

Zij verzamelden zich een paar minuten om Cranmer en den gorilla-god. De laatste sprak met hen. Tarzan kon den toon, maar niet de woorden hooren. Dan liepen de twintig gorilla's naar den toren en plaatsten zich in een halven cirkel voor de lage opening, die er toegang toe gaf.

Zoowel Rhonda Terry als de heer van den jungle waren overtuigd, dat ze hun schuilplaats vermoedden of wisten, maar toch hadden zij geen zekerheid. Zij zouden wachten. Dat was alles, wat zij konden doen. Het was in ieder geval een makkelijke plaats om te verdedigen; en zij zouden daar op een gelukkige omstandig-

heid kunnen blijven wachten, die hun een betere kans om te ontsnappen zou geven dan hun op het oogenblik geboden werd.

De gorilla's op het dak schenen slechts te wachten. Zij dachten er blijkbaar niet aan een onderzoek in den toren in te stellen. Misschien, dacht Tarzan, waren zij daar voor een ander doel dan dat, hetwelk hij vermoedde. Zij waren daar misschien voor de komst van den koning, die daar kwam sterven.

Bij de borstwering stonden de gorilla-koning en Cranmer. Het lugubere gichelen van den eerste was het eenige geluid, dat de stilte van den nacht verbrak. De aap-mensch vroeg zich af, waarom dat wezen zoo gichelde.

Een plotselinge luchtstroom uit de schacht beneden hen voerde een scherp rook en een golf van hitte met zich mede. Tarzan voelde, dat het jonge meisje zijn arm vastgreep. Nu wist hij, waarom de gorilla's zoo geduldig voor den ingang van den toren wachtten. Nu wist hij, waarom de gorilla-god gichelde.

## **HOOFDSTUK XXVII.**

### *Brandoffer.*

Tarzan overwoog het probleem, waar hij tegenover stond. Het was duidelijk, dat zij dien benauwendenden, verblindenden rook niet lang zouden kunnen uithouden. Een plotselinge aanval op de gorilla's zou niets anders zijn dan het jonge meisje in gevaar brengen, zonder haar een hoop op ontvluchting te bieden. Was hij alleen geweest, dan zou het iets anders geweest zijn, maar nu scheen er geen ander alternatief te bestaan dan rustig naar buiten te gaan en zich over te geven.

Aan den anderen kant wist hij, dat de gorilla-god den dood voor hem en of den dood of een erger lot voor het jonge meisje beraamd had. Wat hij ook deed, alles zou blijkbaar de rampzaligste gevolgen hebben. De aap-mensch, die zelden aarzelde om

een besluit te nemen, wist nu werkelijk niet, wat hij doen moest.

In het kort zette hij voor Rhonda zijn aarzelingen uiteen. „Ik geloof, dat ik ze maar aanvallen zal,” eindigde hij. „Daarin zit tenminste nog eenige voldoening.”

„Ze zouden je maar doden, Stanley,” zeide zij. „O, ik wou, dat je niet gekomen was. Het was dapper en mooi van je, maar je hebt je eigen leven weggegooid. Ik kan nooit —” De benauwende rook deed haar verdere woorden in een hoestbui verloren gaan.

„We kunnen dit niet langer uithouden,” prevelde hij. „Ik ga eruit. Volg mij en kijk goed uit naar een kans om te ontvluchten.”

Zich diep bukkend sprong de aap-mensch uit den toren. Een woest gegrom rommelde op uit zijn diepe borst. Het jonge meisje, dat hem op de hielen volgde, hoorde het en werd bang. Zij beschouwde den man bij haar slechts als Stanley Obroski, den lafaard, en zij geloofde, dat zijn geest verstoord moest zijn door het wanhopige van zijn toestand.

De gorilla's sprongen naar voren om hem te grijpen. „Neemt hem gevangen!” riep de gorilla-god. „Maar doodt hem niet!”

Tarzan sprong naar het dichtstbijzijnde dier. Zijn mes flikkerde in het licht van de toortsen, die enkele beesten droegen. Het zonk diep weg in de borst van het slachtoffer, dat het noodlot op den weg van den heer van den jungle gebracht had. Het dier gilte, greep naar den aap-mensch, doch slechts om aan zijn voeten in elkaar te zakken.

Maar anderen drongen op den gebronsden reus aan; dan voelde een en nog een het staal van dat vlugge lemnet. De gorilla-god was buiten zichzelf van woede en opwinding. „Pakt hem! Pakt hem!” schreeuwde hij. „Doodt hem niet! Hij is van mij!”

Tijdens de consternatie zocht Rhonda een weg om te ontvluchten. Zij sloop achter de vechtende dieren, om een trap te zoeken, die van het dak leidde. Alle oogen, alle gedachten waren gericht op den strijd, die voor den toren gevoerd werd. Niemand lette op het jonge meisje. Zij kwam bij een deur in een anderen toren.

Voor zich zag zij een trap, die door het flikkerend licht van toortsen verlicht werd.

Zij begon hard naar beneden te loopen. Onder haar golfde rook, die haar het uitzicht belemmerde. Het was duidelijk, dacht zij, dat de rook van het vuur, dat aangestoken was om Obroski en haar uit haar schuilplaats te verjagen, naar andere deelen van het paleis weggetrokken was.

Bij een bocht in de trap liep zij regelrecht in de armen van een gorilla, die naar boven sprong. Achter hem kwamen twee andere. De eerste greep haar en slingerde haar terug naar de andere. „Zij moet probeeren te ontvluchten,” zeide degene, die haar gegrepen had. „Brengt haar naar God!” Dan sprong hij vlug de trap op.

Drie gorilla's waren onder Tarzan's mes gevallen, maar de vierde greep zijn pols en sloeg met zijn spies naar hem. De aap-mensch viel aan; zijn tanden zochten de halsader van zijn tegenstander en klemden zich daarin vast. Het dier gilte en trachtte zich vrij te rukken; dan kwam een van zijn makkers tusschenbeide en sloeg Tarzan met het dikke einde van zijn strijdbijl hard over zijn slaap.

De heer van den jungle viel bewusteloos te midden van de overwinningskreten van zijn vijanden op het dak. De gorilla-god snelde naar voren.

„Doodt hem niet!” gilte hij weer.

„Hij is al dood, Heer,” zeide een der gorilla's.

De god beefde van teleurstelling en woede en wilde iets zeggen, toen de gorilla, die Rhonda weer gepakt had, zich een weg door de menigte baande.

„Het kasteel staat in brand, Heer!” riep hij. „Het vuur, dat gemaakt is om de gevangenen door rook naar buiten te jagen, heeft zich medegedeeld aan het droge gras op den grond van hun cel en nu staan de balken en de vloer alle in vlammen — de eerste verdieping is een loeiende oven. Als u niet door het vuur ingesloten wilt worden, Heer, moet u dadelijk vluchten.”

Degenen, die hem hoorden, keken vlug rond. Een zware, dichte

rookzuil steeg op uit den toren, waaruit Tarzan en Rhonda gekomen waren; rook kwam ook uit andere torens er dicht bij; dwarrelde ook op aan de andere zijde van de borstwering, blijkbaar komend uit de ramen van de lagere verdiepingen.

Onmiddellijk heerschte er een paniek. De gorilla's renden naar alle kanten weg. Alle dieren zijn bang voor vuur en de instincten van dieren beheerschten deze hybridische wezens.

Gillend en brullend trachtten zij te vluchten en zich in veiligheid te stellen en lieten hun god en hun gevangenen in den steek. Sommigen holden hals over kop de brandende trap af en den dood tegemoet; anderen sprongen de borstwering over naar een minder afschuwelijk, maar niet minder zeker einde.

Hun doordringend gillen, hun angstig gebrul rees op boven het knetteren en loeien der vlammen, boven de geschreeuwde bevelen van hun gorilla-god, die, ziende, dat hij zelf door zijn creaturen in den steek gelaten werd, zijn hoofd volkomen verloor en ook krankzinnig den dood trachtte te ontkomen.

Gelukkig voor Rhonda sloegen de twee dieren, die haar in hun macht hadden, de bevelen van hun makker om haar naar hun god te brengen in den wind; zij keerden zich om en vluchtten de trap af, voor hun de terugweg afgesneden werd door de hongerige vlammen, die uit de kelders onder het kasteel naar boven lekten.

Zich een weg worstelend door verblindenden rook, hun ruige huiden door de plotseling uitschietende vlammen geschroeid, vergaten de dol geworden dieren hun gevangene, vergaten alles behalve hun angst voor de loeiende vlammen. Zelfs toen zij de betrekkelijk veilige binnenplaats bereikt hadden, bleven zij niet staan, maar holden verder, tot zij een hek hadden open geworpen en zoo hard als zij konden uit de nabijheid van het kasteel renden.

Rhonda, bijna even bang, maar haar zelfbeheersching bewarend, greep dadelijk deze gelegenheid om te vluchten aan. De twee gorilla's volgend, kwam zij op het groote uitstek, waarop het kasteel stond. De oplaaiende vlammen verlichtten nu het tooneel en zij zag achter zich een schijnbaar onbegaanbaren rots-

wand. Onder haar lag de stad, donker op enkele flikkerende toortsen na, die met hun flauwe stralen in de duisternis van den nacht plekten.

Rechts van zich zag zij de trap, die van den kasteelrand naar de stad leidde — den eenigen weg om te vluchten, dien zij ontdekken kon. Als zij de stad met haar kronkelende, smalle straatjes bereiken kon, zou zij misschien ongezien over den muur en in het dal daarachter kunnen komen.

De rivier zou haar door het dal naar de helling brengen, aan den voet waarvan zij wist, dat Orman en West en Naomi een kamp opgeslagen hadden. Zij huiverde bij de gedachte dien steilen rotswand af te dalen, maar zij wist, dat zij nog veel meer dan dit riskeeren zou, om aan de verschrikkingen van het dal van de diamanten te ontkomen.

Zij liep vlug langs den rand naar de trap en begon af te dalen naar de donkere stad. Zij deed het zoo vlug als zij kon, in haar drang om te vluchten een val riskeerend. Achter haar rees het knetteren en loeien op der vlammen, die het kasteel van God vernielden, steeg het licht omhoog van het vuur, dat haar dansende schaduw grotesk voor haar uitwierp; en dan rende tot haar schrik een bende gorilla's de trap op naar het tot ondergang gedoemde gebouw.

Zij bleef staan, maar zij kon niet teruggaan. Naar rechts noch naar links kon zij ontsnappen. Haar eenige kans lag in de mogelijkheid, dat zij in hun opwinding niet op haar letten zouden. Dan zagen de vorsten haar.

„Het meisje!” riepen zij. „Het onbehaarde! Grijpt haar! Brengt haar naar den koning!”

Behaarde handen grepen haar en gaven haar over aan degenen, die achter hen kwamen. „Brengt haar naar den koning!” En weer werd zij naar anderen geduwd en gestooten. „Brengt haar naar den koning! Brengt haar naar den koning!” En zoo werd zij, geduwd en getrokken en gesleept, door de stad naar het paleis van den koning gebracht.

Weer was zij bij de wijfjes van Hendrik's harem. Zij sloegen

haar en gromden tegen haar, want de meesten zagen haar liever niet terug. Catherina van Aragon was de wraakgierigste. Zij zou het jonge meisje aan stukken gescheurd hebben, indien Catherine Parr niet tusschenbeide gekomen was.

„Laat haar met rust,” waarschuwde zij, „anders zal Hendrik ons allen laten geeselen en zullen sommigen van ons haar hoofd verliezen. Hij zoekt al lang naar een voorwendsel om jou te onthoofden, Catherina,” zeide zij tegen de oude koningin.

Eindelijk hielden zij op haar te mishandelen; neerhurkend in een hoek, kreeg zij nu voor het eerst, nadat zij Tarzan uit den toren gevolgd was, gelegenheid om te denken. Zij dacht aan den man, die zijn leven gewaagd had om het hare te redden. Het scheen ongelooflijk, dat zij allen Stanley Obroski zoo verkeerd beoordeeld hadden. Kracht en moed schenen thans zoozeer een deel van hem uit te maken, dat het ongelooflijk was, dat geen hunner dat ooit ontdekt had. Zij zag hem nu met nieuwe oogen in een visioen, dat eigenschappen openbaarde, welke vrouwen het meest in mannen bewonderen, en dat een teederheid opwekte, die een snik naar haar keel bracht.

Waar was hij nu? Was hij ontsnapt? Hadden zij hem weer gevangen genomen? Was hij een slachtoffer van de vlammen, die zij uit de ramen van het groote kasteel op zag laaien? Was hij voor haar gestorven?

Plotseling ging zij heel rechtop zitten en zij balde haar vuisten, tot haar nagels in haar vleesch sneden. Een nieuwe waarheid was tot haar doorgedrongen. Deze man, aan wien zij gisteren alleen met minachting gedacht had, had nu in haar hart een gevoel gewekt, dat zij nog nooit voor een anderen man gevoeld had. Was het liefde? Had zij Stanley Obroski lief?

Zij schudde haar hoofd, als om zich van een obsessie te bevrijden. Neen, dat kon het niet zijn. Het moest dankbaarheid en medelijden zijn, wat zij voelde — niets meer. Maar toch kon zij de gedachte niet kwijt raken. Zij moest in dien geest aan hem blijven denken, tot zij, uitgeput door moeheid en opwindung, eindelijk in een ongedurigen slaap viel.

En terwijl zij sliep, brandde het kasteel op den rotswand uit — de grootsche brandstapel voor hen, die erin opgesloten waren.

## HOOFDSTUK XXVIII.

*Door rook en vlammen.*

Terwijl de angstige horde een veilige plek trachtte te bereiken en van het dak van het kasteel van God den dood in sprong, haastte de gorilla-god zich naar een geheime trap, die op de binnenplaats van het kasteel uitkwam.

Cranmer en enkele priesters kenden deze trap ook en ook zij haastten er zich heen. Verscheidene leden van de gorilla-wacht, dol door angst, volgden hen, en toen zij de trap zagen, vochten zij om de eersten te zijn, die van dat redmiddel gebruik zouden kunnen maken.

Door deze gillende, worstelende bende trachtte de gorilla-god zich een weg te banen. Hij was zwakker dan zijn creaturen en zij stieten hem weg. Bevelen en vloeken gillend, die allen negeerden, sloeg en klauwde hij in een vergeefsche poging, om bij de trap te komen; maar zij drongen hem steeds weer terug.

Plotseling maakten angst en woede hem dol. Schuimbekkend en brabbelend als een krankzinnige, wierp hij zich op den rug van een grooten gorilla, wiens zwaar lichaam hem den weg versperde. Hij sloeg het dier om zijn kop en zijn schouders, maar het dolle dier schonk geen aandacht aan hem, tot hij zijn tanden diep in zijn nek beet; dan draaide het zich met een gil van schrik om. Met zijn krachtige pooten rukte het hem van zijn rug, lichtte hem boven zijn hoofd en slingerde hem van zich weg. De gorilla-god viel zwaar op het dak en bleef, versuft, roerloos liggen.

De dol geworden beesten bij de trap vochten en trokken aan elkaar en versperden elkaar den weg bij de trap; de achtersten liepen naar andere trappen, maar nu was het te laat. Rook en vlammen dwarrelden uit ieder torentje. Zij zaten in de val!



Met afgrijselijke gillen wierpen zij zich over de borstwering, het dak vrijlatend voor de lichamen van den gorilla-god en zijn vroegeren gevangene.

De vlammen loeiden op door de nauwe schachten der torens, veranderden die in reusachtige toortsen, verlichtten den hoogen optorennenden rotswand, wierpen lugubere schaduwen op de stad en het dak. Zij vraten door het dak over het Noordelijk gedeelte van het kasteel en de vrij gekomen gassen schoten rook en vlam hoog in den nacht. Zij knauwden door een grooten dakbalk en een gedeelte van het dak viel in den vurigen oven beneden en overgoot de stad met vonken. Langzaam kropen zij naar de lichamen van den aap-mensch en den gorilla-god.

Voor het kasteel waren de Heilige Trap en de rotswand dicht bezaaid met de horden, die uit de stad gekomen waren om naar den brand te kijken. In diep ontzag waren zij heel stil. Ergens in dien grimmigen brandstapel was hun god. Zij wisten niets van onsterfelijkheid, want hij had hun daarover niets geleerd. Zij dachten, dat hun god dood was, en zij waren bang. Dat waren de ootmoedigen. De volgelingen van den koning verheugden zich, want zij zagen reeds, dat de macht van den god nederdaalde op de schouders van hun leider, waardoor zij zelf ook meer macht zouden krijgen. Dat waren gorilla's, besmet door de lusten en de hebzucht van menschen.

Op het dak bewoog een der lichamen zich. De oogen gingen open. Onmiddellijk daarna bracht het terugkeerend bewustzijn er leven in — dan ging de man rechtop zitten. Het was Tarzan. Hij sprong op. Alles om hem heen was het knetteren en loeien der vlammen. De hitte was vreeselijk, bijna ondragelijk.

Hij zag het lichaam van den gorilla-god dicht bij zich liggen. Hij zag het bewegen. Het wezen ging vlug rechtop zitten en keek om zich heen. Het zag Tarzan. Het zag de vlammen aan alle kanten lekken en springen, den doodendans dansend — zijn dood.

Tarzan wierp hem maar een enkelen blik toe en liep weg. Het gedeelte van het dak, dat het dichtst bij den rotswand was, was

nog het meest vrij van vlammen en naar de borstwering daar liep hij.

De gorilla-god volgde hem. „We zijn verloren,” zeide hij. „Iedere weg om te vluchten is afgesneden.”

De aap-mensch haalde zijn schouders op en keek over den rand van de borstwering langs den kant van den kasteelmuur. Twintig voet lager was het dak van een afdeeling van het gebouw, die slechts één verdieping hoog was. Het was te ver voor een sprong. Vlammen kwamen uit de ramen aan dien kant, vlammen en rook, maar niet in die volumens, welke uit de openingen aan de andere zijde oprezen.

Tarzan beproefde de sterkte van een der spijlen van de borstwering. Deze was sterk. De steenen waren in stevige kalk gezet. Hij ontrolde zijn touw en bond het om de spijl.

De gorilla-god was hem gevolgd en keek toe. „Ga je vluchten?” riep hij. „O, red mij ook!”

„Zoodat je mij later kunt doden en opeten?” vroeg de aap-mensch.

„Neen, neen! Ik zal je geen kwaad doen. Om God's wil, red mij!”

„Ik dacht, dat jij God was. Red je zelf!”

„Je kan mij niet aan mijn lot overlaten. Ik ben een Engelschman. Het bloed kruipt, waar het niet gaan kan — je kan een Engelschman niet zien sterven, wanneer je hem kunt redden!”

„Ik ben een Engelschman,” antwoordde Tarzan, „maar je zoudt mij gedood en op den koop toe opgegeten hebben.”

„Vergeef mij dat. Ik wilde met alle geweld mijn menschelijke gestalte terugkrijgen en jij gaf mij daartoe de eenige kans, die ik ooit zal krijgen. Red mij en ik zal je rijker maken dan ooit iemand heeft kunnen droomen te zullen zijn.”

„Ik heb alles, wat ik noodig heb.”

„Je weet niet, wat je zegt. Ik kan je bij diamanten brengen. Diamanten! Diamanten! Je kan ze met handen vol oprapen!”

„Ik geef niets om diamanten,” antwoordde de aap-mensch, „maar ik zal je op één voorwaarde redden.”

„En die is?”

„Dat je me helpt, om het jonge meisje, als zij nog leeft, te redden en uit dit dal te brengen.”

„Ik beloof het je. Maar schiet op — dadelijk zal het te laat zijn.”

Tarzan had het midden van zijn touw om de spijl gebonden; de losse einden bengelden enkele voeten boven het dak beneden. Hij zag, dat het touw tusschen ramen hing, waar de vlammen er niet bij konden komen.

„Ik zal het eerst gaan,” zeide hij, „om zeker te zijn, dat je niet wegloopt en je belofte niet vergeet.”

„Je vertrouwt mij niet!” riep de gorilla-god uit.

„Natuurlijk niet — je bent een mensch!”

Hij liet zijn lichaam over de borstwering zakken, hield zich met een hand daaraan vast en greep met de andere beide einden van het touw.

De gorilla-god huiverde. „Dat zal ik nooit kunnen doen,” riep hij. „Ik zou vallen. Het is vreeselijk!” Hij bedekte zijn oogen met zijn handen.

„Klim dan over de borstwering en ga op mijn rug zitten,” beval de aap-mensch. „Hier, ik zal je vasthouden.” Hij stak zijn krachtige hand uit.

„Zal het touw ons beiden houden?”

„Dat weet ik niet. Schiet op, anders zal ik alleen moeten gaan. De hitte wordt te erg.”

Bevend klom de gorilla-god over de borstwering en liet zich, gesteund en geholpen door Tarzan, op den rug van den aap-mensch glijden, waar hij zich stevig om den gebronsden nek vastklemde.

Langzaam en voorzichtig liet Tarzan zich zakken. Hij twijfelde geen moment aan de sterkte van het touw, maar was bang, dat de scherpe randen van de spijl het misschien zouden doorsnijden.

De hitte was ontzettend. Vlammen sprongen uit de openingen aan beide kanten. Scherpe, verstikkende rook omgaf hen. Waar het afdalen op dit punt een oogenblik geleden betrekkelijk veilig

leek, was het nu vol gevaren, die het resultaat van hun poging meer dan twijfelachtig maakten. Het was alsof de vuur-daemon hun poging om aan zijn klauwen te ontsnappen ontdekt en al zijn troepen opgeroepen had, om die te doen mislukken en hen aan de lijst van zijn slachtoffers toe te voegen.

Met grimmige volharding bleef Tarzan langzaam afdalen. Hij hield zijn oogen dicht en trachtte in den dichten rook, die hem omgaf, geen adem te halen.

Zijn longen schenen op het punt uit elkaar te springen, toen, tot zijn groote opluchting, zijn voeten een stevig steunpunt vonden. Onmiddellijk liet hij zich voorover vallen en haalde diep adem. De opstijgende rook, die met de hitte der vlammen omhoog ging, trok frissche lucht langs het dak, waarop de twee mannen lagen; en zij vulden er hun longen mede.

Doch slechts een oogenblik bleef Tarzan zoo liggen; dan draaide hij zich om op zijn rug en trok vlug aan het eene einde van het touw, tot het andere over de spijl boven hem gleed en naast hem op het dak viel.

Het lagere dak, waarop zij nu stonden, was slechts tien voet boven het niveau van den grond; en het was nu maar een quaestie van enkele seconden voor zij — wederom met gebruikmaking van het touw — betrekkelijk veilig tusschen het kasteel en den optorenden rotswand stonden.

„Ga nu mee,” zeide de aap-mensch. „We zullen naar den voorkant van het kasteel gaan en probeeren te weten te komen, of het jonge meisje ontkomen is.”

„We zullen voorzichtig moeten zijn,” waarschuwde de gorillagod. „Deze brand zal een groote menigte uit de stad gelokt hebben. Ik heb veel vijanden in het paleis van den koning, die niets liever zou willen dan ons beiden gevangen nemen. Dan zouden we beiden gedood worden en het jonge meisje verloren zijn — als zij niet reeds dood is.”

„Wat stel je dan voor?” Tarzan was achterdochtig. Hij zag een valstrik, hij zag dubbelhartigheid en alles, wat door den geest van een mensch uitgedacht wordt.

„Het vuur heeft dezen lagen vleugel nog niet bereikt,” legde de andere uit. „Daarin is de ingang van een schacht, welke uitkomt in de kamer van een trouwen priester, die in een grot aan den voet van den rotswand woont. Als we bij hem kunnen komen, zullen we veilig zijn. Hij zal ons een schuilplaats geven en doen, wat ik zeg.”

Tarzan fronste zijn voorhoofd. Hij voelde den weerzin van het wilde dier om naar een onbekende plek te gaan, maar hij had genoeg van het gesprek tusschen den gorilla-god en Cranmer afgeluisterd om te weten, dat wat deze eerste zeide in ieder geval gedeeltelijk waar was: zijn vijanden in het paleis zouden heel graag een gelegenheid aangrijpen om hem gevangen te nemen of te dooden.

„Goed,” stemde hij toe, „maar ik zal dit touw om je hals binden, zoodat je me niet kunt ontloopen, en vergeet ook niet, dat ik nog altijd het mes heb, waarmee ik verscheidene van je gorilla's gedood heb. Ik en dit mes zullen steeds vlak bij je zijn.”

De gorilla-god antwoordde niet; maar hij liet toe, dat hij vastgebonden werd, en ging dan Tarzan voor in het gebouw en naar een handig verborgen valluik, dat toegang gaf tot een schacht, die in de donkerte afdaalde.

Een ladder bracht hen naar beneden en Tarzan liet den gorilla-god hem voorgaan in de Stygische donkerte van de schacht. Weldra kwamen zij in een horizontale gang, die eindigde bij een tweede verticale schacht. De schachten en gangen wisselden elkaar af, tot de gorilla-god eindelijk zeide, dat zij den voet van den rotswand bereikt hadden.

Hier liepen zij een lange gang door tot een zware houten deur hun den weg versperde. De gorilla-god luisterde een oogenblik scherp — zijn oor dicht bij de planken van de deur. Eindelijk lichtte hij de klink op en duwde de deur zacht op een kiertje open. Door de spleet zag de aap-mensch een ruwe grot, verlicht door één enkele walmende toorts.

„Hij is er niet,” zeide de gorilla-god, terwijl hij de deur verder

open duwde en naar binnen ging. „Hij is waarschijnlijk met de anderen naar den brand gaan kijken.”

Tarzan keek om zich heen. Hij zag een door rook zwart geworden grot — de vloer bedekt met vuil stroo. Tegenover de deur, waardoor zij binnengekomen waren, was een tweede massief houten deur, die waarschijnlijk naar boven leidde. Dicht bij de deur was een enkel klein raam. Enkele van dierenhuiden gemaakte zakken hingen aan pennen, die in de muren geslagen waren. In een hoek stond een groote kruik met water.

„We zullen hier op zijn terugkomst moeten wachten,” zeide de gorilla-god. „In dien tusschentijd kunnen wij eten.” Hij liep naar de zakken, die aan den muur hingen, bekeek den inhoud en vond selderie, vruchten en noten. Hij nam wat hij het lekkerst vond en ging op den grond zitten. „Ga je gang,” noodigde hij uit, naar de zakken wijzend.

„Ik heb al gegeten,” zeide Tarzan en ging naast den gorilla-god zitten, waar hij zoowel hem als de deur in het oog kon houden.

De gorilla-god at enkele oogenblikken zwijgend; dan keek hij naar den aap-mensch op. „Je hebt gezegd, dat je geen diamanten wilt hebben.” Zijn toon klonk skeptisch. „Waarvoor ben je dan hier gekomen?”

„Niet voor diamanten.”

De gorilla-god gichelde. „Mijn onderdanen hebben enkele leden van je expeditie gedood, toen zij op het punt stonden het dal binnen te gaan. Op een hunner is een kaart van dat dal — het dal der diamanten — gevonden. Vind je het nu zoo vreemd, dat ik aanneem, dat je voor de diamanten hier gekomen bent?”

„Ik wist niets van de kaart. Hoe zouden wij een kaart gehad kunnen hebben van dit dal, dat, tot wij hier kwamen, totaal onbekend was aan de blanken?”

„Jullie hadden een kaart.”

„Maar wie zou die gemaakt kunnen hebben?”

„Die heb ik gemaakt.”

„Jij! Hoe konden we een kaart bezitten, die jij gemaakt hebt? Ben je naar Engeland terug geweest, nadat je hier gekomen was?”

„Neen — maar ik heb die kaart gemaakt.”

„Je bent hierheen gegaan, omdat je de menschen haatte en ze wilde ontvluchten. Het is niet logisch, dat je een kaart gemaakt zou hebben om menschen hierheen te lokken, en als je de kaart toch gemaakt hebt, hoe is die dan in Amerika of in Engeland of waar dan ook gekomen, waar deze — mijn vrienden die in hun bezit gekregen hebben?” vroeg Tarzan.

„Dat zal ik je zeggen. Ik had een jong meisje lief. Zij voelde niets voor een armen geleerde zonder een financieel goede toekomst. Zij wilde rijkdom en weelde. Zij wilde een rijken man hebben.

„Toen ik in dit dal kwam en de diamanten vond, dacht ik aan haar. Ik kan niet zeggen, dat ik haar nog liefhad, maar ik wilde haar bezitten. Ik had me graag op haar willen wreken voor het lijden, dat zij over mij gebracht had. Ik dacht, dat het een prachtige wraak zou zijn haar hier te halen en haar hier, zolang als zij leefde, te houden. Ik zou haar rijkdom geven — meer rijkdom dan een ander wezen bezat, maar zij zou niet in staat zijn er iets voor te koopen.” Hij gichelde, nu hij weer aan zijn plan dacht.

„Daarom heb ik de kaart geteekend en haar een brief geschreven. Ik zeide haar er met niemand over te spreken, maar alleen hierheen te komen, zoodat niemand anders iets van onzen schat weten en dien ons ontstelen zou. Ik schreef haar precies, wat zij doen, waar zij landen, hoe zij haar safari samenstellen moest. Toen wachtte ik. Ik heb vier-en-zeventig jaar gewacht, maar zij is nooit gekomen.

„Ik had me heel wat moeite getroost om haar den brief te doen toekomen. Ik heb een heelen tocht moeten maken om een vriendschappelijk gezinden inboorlingenstam te vinden en een hunner als ijlbode te huren om mijn brief naar de kust te brengen. Ik heb nooit geweten, of de brief de kust al of niet bereikt heeft. De bode kan gedood zijn. Vele dingen hebben kunnen gebeuren. Ik heb mij dikwijls afgevraagd, wat er van de kaart geworden was. Nu heb ik die terug — na vier-en-zeventig jaar.” Hij gichelde weer. „En

die kaart heeft een ander jong meisje meegebracht — een veel knapper jong meisje. Het mijne zou — laat eens kijken — een vier-en-negentig jaar oude, tandelooze oude heks zijn.” Hij zuchtte. „Maar nu zal ik ze, geloof ik, geen van beiden hebben.”

Een geluid bij de buitendeur. Tarzan sprong op. De deur ging open en een oude gorilla begon naar binnen te komen. Toen hij den aap-mensch zag, ontblootte hij zijn tanden en bleef staan.

„Het is goed volk, vader Tobin,” zeide de gorilla-god. „Kom binnen en doe de deur dicht.”

„Heer!” riep de oude gorilla, die de deur achter zich sloot en zich op zijn knieën liet vallen. „We dachten, dat u in de vlammen omgekomen was. De hemel zij geprezen, dat gij voor ons gespaard gebleven zijt.”

„Mijn zegen geef ik u, mijn zoon,” antwoordde de gorilla-god. „En vertel me nu, wat er in de stad gebeurd is.”

„Het kasteel is verwoest.”

„Ja, dat weet ik; maar hoe is het met den koning? Denkt hij, dat ik dood ben?”

„Dat denken ze allemaal; en Hendrik is blij — vervloekingen mogen op hem nederdalen. Men zegt, dat hij zich tot God zal uitroepen.”

„Weet je iets van het lot van het jonge meisje, dat Wolsey uit Hendrik's klauwen gered en naar mijn kasteel gebracht heeft? Is zij in het vuur omgekomen?”

„Zij is eraan ontsnapt, Heer. Ik heb haar gezien.”

„Waar is zij?” vroeg Tarzan.

„De mannen van den koning hebben haar weer gepakt en haar naar het paleis gebracht.”

„Dat zal haar dood zijn,” zeide de gorilla-god, „want als hij haar trouwen wil, wat hij zeker wil, zal Catherina van Aragon haar in stukken scheuren.”

„We moeten haar dadelijk weghalen,” zeide Tarzan.

De gorilla-god haalde zijn schouders op. „Ik betwijfel of dat mogelijk is.”



„Je hebt gezegd, dat iemand dat eerder gedaan heeft — Wolsey heb je hem genoemd, geloof ik.”

„Maar Wolsey had een sterken prikkel.”

„Niet sterker dan jij daar hebt,” zeide de aap-mensch kalm, maar hij trok een beetje aan het touw om God's nek en speelde met het gevest van zijn jachtmes.

„Maar hoe kan ik dat doen?” vroeg de gorilla-god. „Hendrik heeft veel soldaten. De gorilla's denken, dat ik dood ben, en zij zullen nu banger voor den koning zijn dan ooit.”

„Je hebt toch veel trouwe volgelingen, niet?”

„Ja.”

„Zend dan dezen priester uit om ze te verzamelen. Zeg hun voor dit hol samen te komen met alle wapenen, die zij kunnen krijgen.”

De priester keek verbaasd van zijn god naar den vreemdeling, die met zoo weinig eerbied tegen hem sprak en een stuk touw om den nek van den god hield. Tot zijn afschuw had hij zelfs gezien, dat het wezen aan het touw trok.

„Ga, vader Tobin,” zeide de gorilla-god, „en verzamel de getrouwen.”

„En zorg, dat niemand ons verraadt,” bitste Tarzan. „Je god heeft mij beloofd mij te helpen om dit jonge meisje te redden. Je ziet dit touw om zijn hals? Je ziet dit mes aan mijn zijde?”

De priester knikte.

„Als jullie beiden niet alles doet, wat in je vermogen is, om mij te helpen, sterft je god.” Aan den ernst van zijn woorden viel niet te twifelen.

„Ga, vader Tobin,” zeide de gorilla-god.

„En haast je wat,” voegde Tarzan eraan toe.

„Ik ga, Heer,” riep de priester, „maar ik vind het vreeselijk u in de klauwen van dit wezen achter te laten.”

„Hij is volkomen veilig, wanneer jij je plicht doet,” stelde Tarzan hem gerust.

De priester viel weer op zijn knieën en ging. Toen de deur achter hem dichtgevallen was, wendde Tarzan zich tot den gorilla-

god. „Hoe komt het,” vroeg hij, „dat je in staat geweest bent op deze dieren de macht om te spreken en misschien te redeneeren over te brengen, maar dat zij toch geen van de uiterlijke fysieke eigenschappen van den mensch overgenomen hebben?”

„Dat is niet mijn schuld,” antwoordde de gorilla-god, „maar het gevolg van een instinct van de dieren zelf, dat sterker is dan het vermogen om te redeneeren, dat zij pas verkregen hebben. Daar zij, zooals zij dat nu doen, menschelijke kiemcellen van geslacht op geslacht overbrengen, is het niet te verwonderen, dat hun dikwijls kinderen geboren worden met de fysieke kenmerken van menschelijke wezens. Maar ondanks alles, wat ik doe, worden deze spelingen der natuur onveranderlijk bij hun geboorte gedood.

„In de enkele gevallen, dat zij gespaard zijn, hebben zij zich ontwikkeld tot monsters, die noch dier noch mensch lijken — menschachtige wezens met al de slechtste eigenschappen van menschen en beesten. Enkelen hunner zijn uit de stad gejaagd of zijn gevlucht en we weten, dat een stam van die wezens aan de andere zijde van het dal in holen woont.

„Ik ken twee voorbeelden, dat de *mutants* — zoo noem ik ze — een absoluut volmaakt menschelijk lichaam, maar den geest van gorilla's hadden; de groote meerderheid heeft echter het uiterlijk van groteske bastaards.

„Van die twee was er een, toen ik haar het laatst gezien heb, een heel mooi jong meisje, maar met den aard van een woeste leeuw; de tweede was een jonge man met de houding en het uiterlijk van een aristocraat en het liefelijke, zachte karakter van een Jack the Ripper.

„En nu, jonge man,” ging de gorilla-god voort, „wat ben je van plan te doen, wanneer mijn volgelingen zich hier verzameld hebben?”

„Aangevoerd door ons,” antwoordde Tarzan, „zullen zij het paleis van den koning bestormen en het jonge meisje van hem afnemen.”

**HOOFDSTUK XXIX.***Dood bij den dageraad.*

Rhonda Terry schrok wakker. Zij hoorde geschreeuw en gegrom en gebrul, dat heel dichtbij klonk. Zij zag de wijfjes van Hendrik's harem onrustig heen en weer loopen. Enkelen lieten een zacht gegrom hooren als zenuwachtige, half angstige dieren; maar niet deze geluiden hadden haar wakker gemaakt — zij kwamen door de ramen zonder ruiten in het vertrek — luid, dreigend.

Zij stond op en liep naar een raam. Catherina van Aragon zag haar en ontblootte haar tanden in een boosaardigen grijns.

„Het is het wijfje, dat ze hebben willen,” gromde de oude koningin.

Uit het raam zag Rhonda bij het licht van toortsen een groote massa harige gestalten op leven en dood vechten. Zij hield haar adem in en drukte haar hand tegen haar hart, want te midden daarvan zag zij Stanley Obroski, die zich een weg naar een ingang van het paleis trachtte te banen.

In den beginne leek het haar toe, alsof hij alleen tegen deze horde van dieren vocht, maar dan besepte zij, dat velen hunner zijn bondgenooten waren. Zij zag den gorilla-god dichtbij Obroski; zij zag zelfs het touw, dat om zijn hals gebonden was. Nu gold haar eenige gedachte de veiligheid van Obroski.

Vaag hoorde zij stemmen, die in woede om haar opklonken; dan drongen de woorden van de oude koningin tot haar door. „Zij heeft al deze ellende over ons gebracht,” zeide Catherina van Aragon. „Als zij dood was, zouden we rust hebben.”

„Dood haar dan!” zeide Anna van Kleef.

„Dood haar!” gilte Anne Boleyn.

Het jonge meisje wendde zich van het raam af, om te zien, dat de woeste dieren op haar af kwamen — groote, behaarde bruten, die haar zouden kunnen verscheuren. De wanverhouding van hun menschenlijke taal en hun dierlijk uiterlijk scheen plotseling monsterachtiger dan ooit te voren.

Een van haar kwam naar voren en ging, tegenover de anderen,

voor haar staan. Het was Catherine Parr. „Laat haar met rust,” zeide zij. „Het is haar schuld niet, dat zij hier is.”

„Dood ze allebei! Dood Parr ook!” gilte Catherine Howard.

De anderen namen het refrein over. „Dood ze allebei!” Howard sprong op Parr; en onder afschuwelijk gegrom zochten zij met groote gele tanden elkaars keel. Dan vielen de anderen Rhonda Terry aan.

Vluchten was onmogelijk. Zij waren tusschen haar en de deur; de ramen waren getralied. Haar oogen zochten vergeefs naar iets, waarmede zij haar van zich af zoude kunnen slaan, maar er was niets. Zij deinsde voor haar terug, maar steeds door wist zij, dat er geen hoop was.

Dan werd plotseling de deur open geworpen en drie groote mannetjes stapten het vertrek binnen. „Zijne Majesteit de Koning!” riep een hunner en de wijfjes zwegen en trokken zich van Rhonda terug. Alleen de twee, die op den grond lagen te vechten, hoorden het niet.

De groote mannetjes-gorilla, die Hendrik VIII was, rolde naar binnen. „Stilte!” brulde hij en hij liep naar het vechtende paar en trapte en sloeg ze, tot zij ophielden. „Waar is de mooie, de onbehaarde?” vroeg hij. En dan viel zijn blik op Rhonda, die bijna schuil ging achter de groote lichamen van zijn vrouwen.

„Kom hier!” beval hij. „God komt je halen, maar hij zal je nooit krijgen. Je behoort mij toe!”

„Laat hij haar maar nemen, Hendrik,” riep Catharina van Aragon. „Zij heeft niets dan ellende over ons gebracht.”

„Zwijg, vrouw!” tierde de Koning. „Zwijg, of je gaat naar den Tower in het blok.”

Hij kwam wat naar voren, greep Rhonda, slingerde haar over zijn eenen schouder, alsof zij heelemaal geen gewicht had, en liep dan vlug naar de deur. „Gaat in de gang hier staan, Suffolk en Howard, en als de mannen van God op deze verdieping komen, houdt ze dan zoolang op, dat ik tijd heb om veilig weg te komen.”

„Laten we met u mede gaan, sire,” smeekte een hunner.

„Neen, blijft hier tot je nieuws voor mij hebt; dan volgen jullie

me naar het Noordelijk einde van het dal, naar den canyon, waar de Oostelijke tak van de Theems ontspringt." Hij keerde zich om en haastte zich de gang door.

Aan het andere einde ging hij een klein vertrek binnen, liep naar een kast en lichtte een valluik op. „Ze zullen ons hier niet volgen, mijn *beauty*," zeide hij. „Ik heb dit idee van God, maar hij weet niet, dat ik er gebruik van gemaakt heb."

Als een groote aap klom hij een paal af, die naar beneden in de donkerte leidde, en nadat zij den grond bereikt hadden, begreep Rhonda, dat zij door een onderaardsche gang gingen. Deze was heel lang en heel donker. De gorilla-koning liep heel langzaam, want hij moest zich een weg tasten; maar eindelijk kwamen zij toch in de open lucht.

Hij had Rhonda op den bodem van de gang neergezet en zij had uit de geluiden, die zij hoorde, begrepen, dat hij een zwaar voorwerp voortbewoog. Dan had zij de zachte nachtlucht gevoeld en sterren boven zich gezien. Een oogenblik later stonden zij op den oever van een rivier aan den voet van een lagen rotswand, terwijl Hendrik een grooten platten steen over den donkeren ingang van den tunnel, waar zij juist uitgekomen waren, zette.

Dan begon een tocht vol verschrikkingen voor Rhonda. De rivier volgend, haastten zij zich door den nacht voort naar het bovengedeelte van het dal. Het groote dier droeg haar nu niet langer, maar trok haar aan één pols mede. Hij scheen zenuwachtig en bang, terwijl hij nu en dan even bleef staan, om de lucht op te snuiven en te luisteren. Hij liep bijna geruischloos voort en waarschuwde haar een paar maal geen leven te maken.

Na een poosje staken zij in Oostelijke richting de rivier over, waar het water, hoewel snel stroomend, niet verder kwam dan hun knieën. Geen geluid wees erop, dat zij vervolgd werden, maar toch werd de zenuwachtigheid van den gorilla steeds grooter. Weldra begreep Rhonda de reden daarvoor — uit het Noorden klonk het doffe gebrul van een leeuw.

De gorilla-koning gromde diep in zijn borst en versnelde zijn

pas. De dageraad begon aan den Oostelijken horizont aan te lichten. Een koude mist hing in het dal. Rhonda was heel moe. Iedere spier in haar lichaam deed pijn en schreeuwde om rust, maar nog sleepte haar beul haar meedoogenloos mede.

Nu klonk de stem van den leeuw weer, verscheurde de stilte van den nacht en deed de aarde trillen. Het was nu veel dichterbij dan daareven — het scheen heel dicht bij. De gorilla zette er een „sukkeldrafje” in. De dag brak aan. Voorwerpen begonnen zichtbaar te worden.

Rhonda zag een leeuw voor en een weinig links van hen. De gorilla-koning zag hem ook en veranderde zijn koers in Oostelijke richting naar een groepje boomen, die nu ongeveer honderd meter voor hen uit zichtbaar waren.

De leeuw veranderde nu zijn „koers” ook en begon harder te loopen met de duidelijke bedoeling hun den weg af te snijden vóór zij bij de boomen konden komen.

Rhonda zag, hoe zijn platte buik bij iederen stap heen en weer slingerde. Het is vreemd, zooals dergelijke banaliteiten op kritieke oogenblikken van het grootste gevaar indruk op iemand maken. Hij zag er mager en hongerig uit. Hij brulde nu bijna voortdurend, alsof hij probeerde zich tot woede op te zweepen. Hij begon te galoppeeren.

Nu werd het duidelijk, dat zij nooit vóór hem de boomen zouden kunnen bereiken. De gorilla bleef grommend staan. Onmiddellijk veranderde de leeuw zijn koers weer en kwam recht op hen af. De gorilla aarzelde; dan lichtte hij het jonge meisje in zijn sterke pooten op en slingerde haar in het pad van den leeuw, terwijl hij zich tegelijkertijd omkeerde en zoo hard als hij kon terug liep in de richting, waaruit zij gekomen waren. Zijn buit was de offerande geworden, die, naar hij hoopte, zijn leven redden zou.

Maar hij had gerekend zonder voldoende kennis van de leeuwen-psychologie. Rhonda viel plat voorover. Zij wist, dat de leeuw slechts op een paar meter afstand was en naar haar toe kwam, dat zij hem niet ontkomen kon; maar zij herinnerde zich

haar vroegere ervaring met een leeuw en daarom bleef zij heel stil liggen. Na haar val vertrok zij geen spier meer.

Een hard loopend schepsel trekt een roofdier aan. Gij hebt dat kunnen zien aan uw eigen hond, die van roofdieren afstamt. Wat hard loopt moet hij achtervolgen. Hij kan niet anders. Mits het van hem wegloopt, moet hij het achtervolgen, omdat hij de machteloze pion is van een natuurwet, een millioen jaren ouder dan de eerste hond. En dus „negeerde” de leeuw de roerlooze Rhonda en achtervolgde den vluchtenden gorilla.

Rhonda voelde den leeuw vlak langs haar heen snellen; dan hief zij haar hoofd op en keek. De gorilla liep veel harder dan zij mogelijk geacht had, maar nog niet hard genoeg. Dadelijk zou hij hem inhalen. Zij zouden op eenigen afstand van Rhonda zijn, wanneer dat gebeurde, en de leeuw zou zeker eenige oogenblikken noodig hebben voor het doden van zijn prooi. Het scheen ongelooflijk, dat de groote aap, gewapend als hij was met krachtige kaken en sterke slag tanden, niet woest voor zijn leven zou vechten.

Het jonge meisje sprong op en vloog, zonder om te kijken, naar de boomen. Zij had nog slechts een paar meter afgelegd, toen zij vreeselijk gebrul en gegrom hoorde, dat haar duidelijk zeide, dat de leeuw den gorilla ingehaald had en dat de twee dieren reeds „handgemeen” geworden waren. Zij wist, dat, zoolang als deze geluiden duurden, haar vlucht niet door den leeuw opgemerkt zou worden.

Toen zij buiten adem bij de boomen kwam, bleef zij staan en keek achter zich. De leeuw trok den gorilla naar den grond, de groote kaken sloten zich om den kop; een boosaardige ruk en de aap viel slap neer. Zoo stierf Hendrik VIII.

De vleescheter keek zelfs niet naar haar om, maar ging onmiddellijk op zijn prooi liggen en begon zich te goed te doen. Hij had ergen honger.

Het jonge meisje sloop zacht in het bosch. Een paar stappen brachten haar bij den oever van een rivier. Het was de Oostelijke tak van de Theems, het bosch een rand van boomen aan beide zijden. In de hoop den leeuw haar spoor bijster te doen worden,

voor het geval hij besluiten mocht haar te volgen, en om daardoor de rivier als een barrière tusschen hen te brengen, zwom zij naar den anderen oever.

Nu voor het eerst na vele lange dagen werd zij bezielde door hoop. Zij was vrij! Ook wist zij, waar haar vrienden waren en dat zij, door de rivier te volgen tot de helling, die de Omwamwi-Watervallen vormde, hen vinden kon. Welke gevaren haar pad bedreigden, wist zij niet, maar het kwam haar voor, dat zij onbeteekenend moesten zijn, vergeleken bij die, waaraan zij reeds ontkomen was. De boomen, die den rivieroever omzoomden, zouden haar een schuilplaats en bescherming geven, en vóór de dag om was, zou zij bij de helling zijn. Hoe zij die af zou moeten komen, zou zij wel zien, wanneer zij tegenover de noodzakelijkheid staan zou.

Zij was moe, maar zij hield niet stil om te rusten — er kon geen rust voor haar zijn, vóór zij veiligheid gevonden had. De rivier volgend, liep zij in Zuidelijke richting. De zon was opgegaan boven de bergen, die het dal in het Oosten begrensd. Haar lichaam was dankbaar voor de warmte, die de koude nachtnevels op de vlucht joeg.

Weldra liep de rivier in een grooten boog naar het Oosten, en hoewel zij wist, dat het volgen van de kronkelingen der rivier den afstand aanmerkelijk veel grooter maakte, was er geen keuze: zij durfde de betrekkelijke veiligheid van het bosch noch dezen onfeilbaren gids, die haar zeker naar haar plaats van bestemming zou brengen, verlaten.

Verder en verder zwoegde zij in wat heel veel op een lethargie van vermoeidheid gelek; pijnlijk sleepte zij haar voeten voort. Haar lichamelijke uitputting werd weerspiegeld in haar reacties. Zij waren loom en langzaam. Haar zintuigen waren minder scherp. Of zij hoorde de gewone geluiden niet, of zij interpreteerde ze als dingen, die geen nauwkeurig onderzoek vereischten. En dat bracht het ongeluk over haar.

Toen zij het gevaar bemerkte, was het te laat. Een afschuwelijk wezen, half mensch, half gorilla, sprong vlak voor haar uit een



boom. Het had het gelaat van een mensch, de ooren en het lichaam van een aap.

Het jonge meisje keerde zich om, om naar de rivier te loopen; zij dacht daarin te springen en door zwemmen te ontkomen; maar toen zij zich omkeerde, sprong een tweede afstootelijk „ding” uit de boomen; grommend en grijnzend kwamen de twee op haar af en grepen haar. Ieder van beiden pakte haar bij een arm; de eene trok haar in een richting, de andere in de tegenovergestelde richting. Zij schreeuwden en brabbelden tegen elkaar.

Zij dacht, dat zij haar armen uit hun holten moesten rukken. Zij had alle hoop opgegeven, toen een naakte blanke zich van een neerhangenden tak liet vallen. Hij had een knots in zijn hand en daarmee „bewerkte” hij eerst den eenen en dan den tweeden van haar aanvallers, tot zij haar eindelijk loslieten. Maar tot haar afschuw hoorde zij, dat haar redder gromde en brabbelde als de anderen gedaan hadden.

Nu greep de man haar beet en stond als een wild dier te grauwen, terwijl een twintigtal afzichtelijke beest-menschen uit de boomen sprongen en hen omringden. De man, die haar vasthield, was knap en goed gebouwd; zijn huid was mooi gebronsd; zwaar blond haar viel op zijn schouders als de manen van een leeuw.

De wezens, die hem omringden, waren bastaards in alle graden van afzichtelijkheid; toch scheen hij tot hen te behooren, want hij maakte dezelfde geluiden, die zij gemaakt hadden. Ook was het duidelijk, dat hij met hen in de boomen geweest was. De anderen schenen eenig ontzag voor hem of voor zijn knots te hebben, want hoewel zij blijkbaar heel graag naderbij wilden komen en de handen aan het jonge meisje slaan, bleven zij op een afstand, buiten het bereik van het wapen van den man.

De man begon met zijn gevangene weg te loopen, haar weg te trekken uit den kring, die hen omgaf; dan klonk luid boven het schetteren der anderen uit een woeste kreet uit het gebladerte.

De man en de beesten keken angstig naar boven. Rhonda liet haar blik de richting volgen, waarin zij keken. Onwillekeurig

hijgde zij van verbazing over wat zij zag. Naar beneden slingerde met de vlugheid en lenigheid van een aap een naakt blank meisje; haar gouden haar golfde wijd achter haar uit. Van haar prachtige lippen kwamen de afschuwelijke gillen van een beest.

Toen zij op den grond was, liep zij vlug naar hen toe. Haar gelaat was, hoewel het woeste woede weerspiegelde, mooi; haar jong lichaam was smetteloos in zijn volmaaktheid. Maar haar aard was blijkbaar eenigszins anders.

Toen zij dichterbij kwam, gingen de dieren, die Rhonda en den man omringden, terzijde en maakten ruimte voor haar, hoewel zij tegen haar gromden en hun tanden ontblootten. Zij schonk geen aandacht aan hen, maar liep regelrecht op Rhonda af.

De man grauwde tegen haar en ging achteruit; dan slingerde hij Rhonda op zijn schouder, keerde zich om en zette het op een loopen. Zelfs bezwaard met het gewicht van zijn gevangene, liep hij met groote snelheid. Achter hem volgde, tierend en gillend, de mooie duivelin.

### **HOOFDSTUK XXX.**

#### *Het wildernis-meisje.*

De paleiswacht week terug voor de groote menigte getrouwen, die op bevel van hun god de deuren van 's konings paleis rameiden. De god verkneuterde zich. Hij wilde Hendrik straffen, maar hij had het tot dusverre nooit goed durven wagen het paleis aan te vallen. Nu was hij de overwinnaar; en bij een overwinning is men dikwijls edelmoedig, speciaal voor hem, die de overwinning mogelijk gemaakt heeft.

Het was zijn vaste voornemen geweest zijn belofte tegenover Tarzan te breken en zich te wreken voor de belediging, die zijn godheid aangedaan was, maar nu besloot hij zoowel den man als het jonge meisje hun vrijheid terug te geven.

Tarzan bekommerde zich niets om het politieke aspect van het

nachtelijk avontuur. Hij dacht alleen aan Rhonda. „We moeten het jonge meisje zoeken,” zeide hij, zoodra zij in het paleis waren, tegen den gorilla-god. „Waar zou zij kunnen zijn?”

„Zij is waarschijnlijk bij de andere vrouwen. Ga met mij mede — zij zijn boven.”

Boven aan de trap stonden Howard en Suffolk om het bevel van den koning te gehoorzamen; maar toen zij zagen, dat hun god naar hen toe kwam en dat de hall beneden en de trap vol van diens volgelingen waren, en zij zich herinnerden, dat de koning gevlucht was, veranderden zij plotseling van inzicht. Zij ontvingen God op gebogen knieën en verzekerden hem, dat zij Hendrik uit het paleis gejaagd hadden en juist op het punt stonden naar beneden te gaan, om zich op God's vijanden te werpen; en God wist, dat zij logen, want hij zelf had menschegeesten in hun gorilla-schedels geplant.

„Waar is de onbehaarde?” vroeg de gorilla-god.

„Hendrik heeft haar meegenomen,” antwoordde Suffolk.

„Waar is hij heen gegaan?”

„Ik weet het niet. Hij is naar het einde van de gang geloopt en verdwenen.”

„Iemand moet het weten,” zeide Tarzan kortaf.

„Misschien weet Catherina van Aragon het,” opperde Howard.

„Waar is zij?” vroeg de aap-mensch.

Zij gingen hem voor naar den harem. Suffolk wierp de deur open. „De Heere God!” diende hij aan.

De wijfjes, zenuwachtig en bang, hadden verwacht door de bende naar het schavot gestuurd te zullen worden. Toen zij den gorilla-god zagen, vielen zij plat op haar gezicht.

„Genade, Heere God!” riep Catherina van Aragon. „Ik ben uw trouwe dienstmaagd.”

„Zeg mij dan, waar Hendrik is,” eischte de god.

„Hij is met de haarlooze gevlucht,” antwoordde de oude koningin.

„Waarheen?”

De woede van een jaloersch wijfje gaf Catherina van Aragon

de manier aan, waarop zij zich wreken kon. „Ga met mij mede,” zeide zij.

Zij volgden haar door de gang naar het vertrek aan het andere einde en de kast daarin. Dan lichtte zij het valluik op. „Deze schacht komt uit in een tunnel, die onder de stad naar den oever van de rivier aan den anderen kant van den muur loopt — hij en dat onbehaarde ding zijn hierin gegaan.”

De scherpe neus van den aap-mensch rook dadelijk de lucht van het blanke meisje. Hij wist, dat de gorilla-koning haar in dit donkere hol gebracht had. Misschien waren zij nu daar beneden en hield de koning zich voor zijn vijanden schuil tot het veilig voor hem zijn zou om terug te keeren; of misschien liep er een tunnel naar buiten de stad, zooals het oude wijfje gezegd had, en had de gorilla zijn gevangene ergens in de bergen, die het dal omringden, gebracht.

Maar in ieder geval moest de aap-mensch nu alleen verder gaan — hij kon geen der wezens om zich heen vertrouwen om hem bij de achtervolging te helpen. Hij had reeds het touw van den hals van den gorilla-god genomen; nu hing het over een van zijn schouders; en aan zijn heup slingerde het jachtmes. Tarzan van de Apen was op alle eventualiteiten voorbereid.

Zonder een woord te zeggen, klom hij in den donkeren afgrond af. De gorilla-god loosde een zucht van verlichting, toen hij verdwenen was.

Het luchtspoor volgende van wie hij zocht, liep Tarzan den tunnel door, die bij den rivieroever uitkwam. Hij duwde den grooten steen voor den ingang weg en stapte den nacht in. Hij richtte zich in zijn volle lengte op, luisterde en snoof de lucht op. Een nauwelijks voelbaar briesje woei het dal in. Hij rook niets van de lucht, die hij gevolgd had. Dat alles wees erop, dat zijn „prooi” niet vlak ten Zuiden van hem was. De gorilla-koning had naar het Oosten of het Westen of het Noorden kunnen gaan; maar in het Oosten stroomde de rivier snel en diep, zoodat alleen het Noorden en het Westen overbleven.

Tarzan ging op den grond liggen. Gedeeltelijk door lucht, ge-

deeltelijk door aanraking vond hij het spoor, dat naar het Noorden leidde, of juister gezegd, naar het Noordoosten tusschen de rivier en de rotswanden. Hij volgde het vlug; maar de noodzakelijkheid om dikwijls stil te staan, ten einde het spoor te controleeren, hield hem op, zoodat hij niet zoo vlug vooruitkwam als het dier, dat hij achtervolgde.

Ook werd hij opgehouden bij het oversteken van de rivier, want hij liep de plek voorbij, waar het spoor scherp rechts naar de rivier afboog. Hij moest teruggaan en nauwkeurig zoeken tot hij het weer gevonden had.

Deze gedwongen oponthouden maakten hem niet prikkelbaar of zenuwachtig, zooals zij dat een gewoon mensch gedaan zouden hebben, want het geduld van een wild dier is eindeloos. Tarzan wist, dat hij ten slotte zijn prooi zou inhalen en dat, zoolang zij nog verder trokken, het jonge meisje betrekkelijk veilig was.

De dag brak aan, toen hij de rivier overstak. Ver voor zich uit hoorde hij het brullen van een op jacht zijnden leeuw en kort daarna paarde zich daaraan het gegrom en gegrauw van een ander dier — een gorilla. En de aap-mensch wist, dat Numa een der groote apen aangevallen had. Hij vermoedde, dat het de gorilla-koning was. Maar wat was er dan van het jonge meisje geworden? Hij hoorde geen menschelijke stem tusschen de gillen van den anthropoïde door. Hij begon harder te loopen.

Weldra zag hij vanaf een kleine terreinverhevenheid Numa op zijn prooi liggen. Het was nu licht genoeg om te kunnen zien, dat de leeuw zich aan een gorilla te goed deed. Van het jonge meisje was echter geen spoor te ontdekken.

Tarzan liep in een grooten bocht om den leeuw heen, want hij wilde een ontmoeting met den vleescheter vermijden, aangezien hij daardoor nog meer oponthoud zou krijgen.

Een eind verder vond hij het spoor van het jonge meisje weer. Hij volgde het over de tweede rivier. Het sloeg hier een Zuidelijke richting in; nu had hij den wind tegen en kon hij haar lucht makkelijk volgen. In een drafje spoedde hij zich verder.

Nu begonnen ook andere luchtsporten tot hem door te dringen

— de lucht van mangani en tarmangani, van groote apen en menschen, van mannetjes en wijfjes.

Tarzan versnelde zijn pas. Het vreemde instinct, dat hij met de andere dieren van het woud deelde, waarschuwde hem, dat er gevaar dreigde — gevaar voor het jonge meisje en voor hem zelf misschien. Hij bewoog zich vlug en geruischloos door het bosch, dat de rivier omzoomde.

De vreemde geuren werden sterker in zijn neusgaten. Een babel van toornige stemmen rees in de verte voor hem op. Hij kwam er nu dichterbij. Hij slingerde zich nu in de boomen, zijn geboorte-element, en hij kreeg dadelijk het gevoel van veiligheid en macht, dat de boomen hem altijd gaven. Hier was hij, nog meer dan ergens elders, inderdaad de heer van den jungle.

Nu hoorde hij de hooge, tierende stem van een wijfje. De stem was bijna menschelijk, maar toch overheerschte de dierlijke klank; en hij kon woorden onderscheiden, die in de taal der groote apen gesproken worden. Tarzan begreep er niet veel van.

Hij was nu bijna bij hen en een oogenblik later keek hij neer op een vreemd tooneel. Daar waren een twintig monsterachtige wezens — half mensch half dier. En daar was een naakte blanke man, die juist tusschen de boomen verdween met het jonge meisje, dat hij zocht, over zijn eenen schouder. Een blank jong meisje, welks gouden haar in den wind achter haar golfde, vervolgde hen. Zij was even naakt als de andere dieren, die brabbelend haar nasprongen.

De man, die Rhonda Terry droeg, liep hard en won voortdurend terrein op de goudharige duivelin. De anderen konden hen onmogelijk bijhouden en gaven weldra de jacht op.

Tarzan, die zich door de boomen slingerde, won langzaam terrein op het vreemde paar; en zóó volkomen gingen zij in hun pogingen om te ontkomen en in te halen op, dat zij niet opkeken en hem ontdekten.

Nu was de aap-mensch op gelijke hoogte met het voortsnellende jonge meisje en haalde haar in. Haar groote snelheid had te veel van haar krachten gevergd en zij kwam langzaam vooruit.

De man had ook terrein op haar gewonnen en nu scheidde een vrij groote afstand hen.

Door de boomen voor zich zag Tarzan een vrij groote uitgestrektheid open terrein, aan de andere zijde waarvan rotsachtige hellingen oprezen; dan eindigde het bosch. Op den grond springend, zette hij de achtervolging voort; maar hij had nu wat terrein verloren; en hoewel hij geleidelijk op den vluchtenden man inliep, begreep hij toch, dat de ander eerder dan hij de rotswanden bereiken zou. Hij kon het achtervolgende jonge meisje op korten afstand achter zich hooren hijgen.

Zoodra hij den naakten man en de naakte vrouw en de groteske monsters, die zij in het bosch achter zich hadden gelaten, gezien had, had Tarzan teruggedacht aan het verhaal van den gorilla-god over de *mutants*, die den dood ontsnapt waren en in dit gedeelte van het dal een stam gesticht hadden. Dit waren dus de vreeselijke vruchten van het profane experiment van den ouden bioloog — kinderen, geboren uit de onnatuurlijke paring van natuur en wetenschap.

Maar dit was iets, waaraan de aap-mensch nu geen verdere gedachten wijden kon. Al zijn aandacht had hij noodig voor het eenige noodige op het oogenblik: het inhalen van den man, die Rhonda Terry droeg. Tarzan was verbaasd over de snelheid van den man, gehinderd als hij werd door het gewicht van zijn gevangene.

De rotswanden waren nu vlak bij hen. Aan den voet ervan was een verwarde massa rotsblokken opgestapeld, die in den loop der tijden naar beneden gestort waren. De rotswanden zelf vormden een reeks onregelmatige, gebroken uitstekken, terwijl er ingangen van tallooze holen en grotten op uitkwamen.

Toen de man aan den voet der rotswanden kwam, sprong hij als een menschelijke gems van rotsblok op rotsblok; en achter hem kwam de aap-mensch, maar langzamer, want hij was dergelijk terrein niet gewend, en achter hem de woeste „zij”.

Van uitstek op uitstek klauterend, droeg het vreemde wezen Rhonda Terry naar omhoog; en Tarzan volgde en het goud-

harige meisje kwam achter hem. Ver op den rotswand duwde de man Rhonda ruw in den ingang van een hol en keerde zich om, om zijn achtervolger het hoofd te bieden.

Tarzan van de Apen sloeg dan vlug rechts af en liep snel langs een smal uitstek met de bedoeling op het uitstek, waarop de ander stond, te komen, zonder dat hij direct naar zijn tegenstander toe behoefde te klimmen. De man begreep zijn bedoeling en liep vlug zijn eigen uitstek af, om hem den weg af te snijden. Onder hen klauterde het jonge meisje omhoog.

„Terug!” schreeuwde de man in de taal der groote apen. „Terug! Ik zal dooden!”

„Rhonda!” riep de aap-mensch.

Het jonge meisje kroop uit het hol op het uitstek. „Stanley!” riep zij verbaasd.

„Klim den rotswand op,” beval Tarzan. „Je kan de uitstekken volgen. Ik kan hem bezig houden, tot je boven bent. Ga dan in Zuidelijke richting naar het lagere gedeelte van het dal.”

„Ik zal het probeeren,” antwoordde zij en begon dan van uitstek op uitstek te klimmen.

Het jonge meisje, dat van beneden steeds hooger klauterde, zag haar en schreeuwde tegen den man. „Kreeg-ah!” riep zij. „Het wijfje ontvlucht!”

Nu wendde de man zich van Tarzan af en begon Rhonda te achtervolgen; de aap-mensch ging hem niet direct achterna, maar klauterde naar een hooger uitstek en liep schuin in de richting van het Amerikaansche meisje.

Rhonda, opgejaagd door angst, klom veel vlugger dan zij zelf ooit mogelijk geacht zou hebben. De smalle uitstekken, de wankelste steunpunten zouden haar op ieder ander oogenblik vrees aangejaagd hebben, maar nu „negeerde” zij ieder gevaar en dacht zij er slechts aan den top van den rotswand te bereiken voor de vreemde blanke man haar inhaalde.

En zoo gebeurde het, dat door een samenwerking van haar snelheid en Tarzan's strategie de aap-mensch in staat was haar vervolger den pas af te snijden, vóór hij haar inhaalde.



Toen de man begreep, dat hem de weg versperd was, wendde hij zich met een woest, grauwend gegrom tegen Tarzan — zijn knap gelaat misvormd tot dat van een wild dier.

Het uitstek was smal. Tarzan zag in, dat zij beiden daarop niet vechten konden zonder te vallen; al vechtend moesten zij van het eene uitstek op het andere rollen, tot één of beiden zwaar gewond of gedood waren.

Een vlugge blik deed hem zien, dat het wilde meisje naar hen toe klom. Onder en achter haar verschenen een aantal van de groteske bastaards, die de jacht weer opgevat hadden. Zelfs indien de aap-mensch als overwinnaar uit den tweestrijd te voorschijn zou treden, zouden al die wezens makkelijk bij hem kunnen zijn, voor het duel ten einde was.

Zijn gezond verstand zeide hem, dat hij trachten moest een dergelijke nuttelooze ontmoeting, waarin hij waarschijnlijk hetzij als overwinnaar hetzij als overwonnene, zijn leven verliezen moest, te vermijden. Maar dan werd de beslissing uit zijn handen genomen — het mensch-beest viel aan. Met een bestiaal gebrul viel het aan.

Het jonge meisje, steeds hooger komend, schreeuwde hem woeste aanmoedigende kreten toe; de afgrijselijke *mutants* brabbelden en gilden. Boven hen allen keerde Rhonda zich bij die woeste geluiden om en keek naar beneden. Zij drukte haar hand op haar hart en staarde met afschuw en ontzetting.

In elkaar gedoken wachtte Tarzan den aanval af. Het mensch-beest vocht zonder techniek, maar met groote kracht en woestheid. Het dunne laagje beschaving, dat zijn aanraking met menschen den aap-mensch misschien gegeven had, verdween nu geheel. Hier vocht een beest met een beest.

Een diep gegrom rommelde uit de keel van den heer van den jungle; grauw-spiereu trokken zijn lip terug en ontblootten sterke, witte tanden, de primitieve wapenen van den eersten mensch. Als woeste stieren botsten zij tegen elkaar en als dolle panters zochten zij elkanders keel. In een doodelijke omhelzing zwaaiden zij op het uitstek; dan tuimelden zij over den rand.

Op dat oogenblik liet Rhonda Terry haar laatste hoop varen. Zij was nu den rotswand opgeklimmen tot een plek, waar zij geen verdere steunpunten ontdekken kon, om verder te gaan. De man, dien zij voor Stanley Obroski hield, en wiens pas ontdekte moed al haar hoop op ontsnapping vormde, was reeds zoo goed als dood; want als de val hem niet doodde, zouden de monsters, die den rotswand op zwermden, het doen. Toch ging het medelijden met zichzelf onder in de smart, die zij over het lot van den man voelde. Haar oorspronkelijk gevoel van minachting voor hem was veranderd in een gevoel van bewondering, dat zich op zijn beurt weer ontwikkeld had tot een emotie, die zij zelf nauwelijks zou hebben kunnen ontleden. Het was iets sterkers dan vriendschap; misschien was het liefde. Zij wilde hem niet zien sterven, maar toch bleef haar blik als gehypnotiseerd op het tooneel beneden haar rusten.

Maar Tarzan had nu geen lust om te sterven. In woestheid, in kracht was hij de gelijke van zijn tegenstander; in moed en intellect was hij zijn meerdere. Door zijn eigen intelligente inspanning waren zij beiden zoo gauw van het uitstek op een ander, een paar voeten daaronder, getuimeld; en zooals hij den val geleid had, leidde hij ook de manier, waarop zij neerkwamen. Het mensch-beest was onder; Tarzan was boven.

De eerste viel op zijn achterhoofd, zooals Tarzan dat bedoeld had; en een der knieën van den aap-mensch was tegen zijn borst gedrukt, zoodat hij niet alleen bewusteloos was, maar ook zoo goed als geen adem halen kon. Voorloopig zou hij niet meer vechten.

Nauwelijks waren zij op het lagere uitstek terecht gekomen of Tarzan sprong op. Hij zag de monsters vlug naar zich toe klauteren; hij zag, dat het jonge woeste meisje haar handen reeds uitstak om hem te grijpen, en onmiddellijk had hij zijn plan-de-campagne gereed.

Het jonge meisje was op het uitstek onder hem en trachtte een van zijn enkels te grijpen om hem naar beneden te trekken. Hij

bukte zich vlug en greep haar bij haar haar; dan slingerde hij haar, gillend en schreeuwend, op zijn schouder.

Zij trapte en krabde en probeerde hem te bijten; maar hij hield haar stevig vast, tot hij haar naar een hooger uitstek gedragen had; dan wierp hij haar op den grond en maakte zijn lasso om haar lichaam vast. Zij vocht boosaardig, maar haar kracht was niet opgewassen tegen die van den aap-mensch.

De monsters, die den rotswand beklommen, waren bijna bij hem, toen Tarzan het touw stevig om haar lichaam vastgebonden had; dan klauterde hij behendig van het eene uitstek op het andere, terwijl hij het jonge meisje achter zich aan trok; op die wijze was hij buiten haar bereik en kon zij hem niet hinderen.

Het hoogste uitstek — dat, waarop Rhonda met groote oogen naar de steeds wisselende tooneelen van het drama, dat beneden haar opgevoerd werd, keek — was het breedste van alle. Daarop uit kwam de ingang van een hol. Er boven rees onbeklimbaar de rotswand tot den top op.

Naar dit uitstek sleepte Tarzan het nu vreemd-stille wildernismeisje; en hier waren hij en Rhonda in het nauw gedreven — hun ruggen tegen een muur, zonder een weg om te vluchten in welke richting ook.

Het jonge meisje klauterde de laatste voeten naar het uitstek op; en toen zij rechtop tegenover Tarzan stond, vocht zij niet langer. Geen woeste grijns misvormde haar gelaat meer. Zij lachte in de oogen van den aap-mensch en zij was heel mooi; maar de aandacht van den man was nu geconcentreerd op de grauwendende bende, waarvan de vorsten nu vlug naar dit laatste uitstek klommen.

„Terug,” riep Tarzan, „of ik zal jullie vrouw dooden!”

Dit was het plan, dat hij opgevat had om ze van zich af te houden: het jonge meisje als gijzelaar gebruiken. Het was een goed plan; maar zooals bij zoovele goede plannen was de uitwerking niet zoo goed.

„Dat zal ze niet tegenhouden,” zeide het jonge meisje. „Het laat hun koud of je me doodt. Je hebt mij gevangen genomen. Ik

behoor jou toe. Zij zullen ons allen dooden en opeten — als zij kunnen. Gooi rotsblokken naar hen; jaag ze terug, dan zal ik je laten zien, hoe we van hen af kunnen komen.”

Haar eigen raad opvolgend, raapte zij een los rotsblok op en slingerde het naar het dichtstbijzijnde monster. Het trof hem op zijn hoofd en hij tuimelde achterover op een lager uitstek. Het jonge meisje lachte en schreeuwde spotternijen en bedreigingen naar haar vroegere kameraden.

Tarzan, die de doeltreffendheid van deze verdedigingsmethode inzag, verzamelde rotsblokken en wierp ze naar de naderbij komende monsters; dan begon ook Rhonda mede te doen; en met hun drieën lieten zij een hagel van werptuigen nederdalen, die hun vijanden naar de bescherming gevende holen beneden verjoeg.

„Zij zullen ons voorloopig niet opeten,” lachte het meisje.

„Eten jullie menschevleesch?” vroeg Tarzan.

„Malb'yat en ik niet,” antwoordde zij, „maar de anderen wel — zij eten alles.”

„Wie is Malb'yat?”

„Mijn ,hij' — je hebt met hem gevochten en mij van hem afgenomen. Nu ben ik van jou. Ik zal voor je vechten. Niemand anders zal je hebben!” Zij keerde zich met een grauw naar Rhonda en zou haar aangevallen hebben, als Tarzan haar niet gegrepen had.

„Laat haar met rust,” waarschuwde hij.

„Je zal geen ander ,zij' hebben dan mij.”

„Zij is de mijne niet,” legde de aap-mensch uit. „Je moet haar geen kwaad doen.”

Het jonge meisje bleef Rhonda dreigend aankijken, maar zij trachtte niet langer bij haar te komen. „Ik zal goed uitkijken,” zeide zij. „Hoe heet zij?”

„Rhonda.”

„En jij?”

„Je kan mij Stanley noemen,” zeide Tarzan. Hij was door den vreemden loop, dien de gebeurtenissen genomen hadden, in het

geheel niet van zijn stuk gebracht. Hij begreep heel goed, dat hun eenige kans op redding bij dit vreemde, mooie, kleine, wilde dier berustte en dat hij zich de weelde niet veroorloven kon haar tot zijn vijandin te maken.

„Stanley,” herhaalde zij, een beetje struikelend over het vreemde woord. „Ik heet Balza.”

Tarzan vond dit een bijzonder geschikten naam voor haar, want in de taal der groote apen beteekende het gouden meisje. Apennamen zijn altijd schilderachtig. Zijn eigen naam beteekende blanke huid. Malb'yat was geel hoofd.

Balza bukte zich vlug en raapte een rotsblok op, dat zij slingerde naar een hoofd, dat voorzichtig uit den ingang van een hol beneden hen gestoken was. Zij wierp raak en lachte vroolijk.

„We zullen hen tot den avond op een afstand houden,” zeide zij. „Dan zullen we gaan. Ze zullen ons 's avonds niet volgen. Zij zijn bang voor het donker. Als we nu gingen, zouden ze ons volgen, en ze zijn met zoovelen, dat wij alle drie gedood zouden worden.”

Het jonge meisje interesseerde Tarzan. Denkend aan wat de gorilla-god hem van deze *mutants* verteld had, had hij aangenomen, dat haar volmaakt menschelijk lichaam door het brein van een gorilla beheerscht werd; maar hij had heel goed opgemerkt, dat zij den naam, dien hij haar had genoemd, herhaald had — iets, wat geen gorilla zou hebben kunnen doen.

„Spreek je Engelsch?” vroeg hij in die taal.

Zij keek hem verbaasd aan. „Ja,” antwoordde zij, „maar ik heb niet gedacht, dat jij dat deedt.”

„Waar heb je het geleerd?”

„In Londen — voor ze me eruit weggejaagd hebben.”

„Waarom hebben ze je weggejaagd?”

„Omdat ik niet zoo was als zij. Mijn moeder heeft mij jaren lang verborgen gehouden, maar eindelijk hebben ze me ontdekt. Ze zouden ons gedood hebben, als ik gebleven was.”

„En is Malb'yat net als jij?”

„Neen, Malb'yat is als de anderen. Hij kan geen enkel woord

Engelsch leeren. Ik houd van jou veel meer. Ik hoop, dat je Malb'yat gedood hebt.”

„Maar dat heb ik niet gedaan. Ik zie hem bewegen op het uitstek, waarop hij gelegen heeft.”

Het jonge meisje keek; dan nam zij een rotsblok op en wierp het naar den ongelukkigen Malb'yat. Het raakte hem niet en hij kroop naar een schuilplaats. „Als hij mij terugkrijgt, zal hij mij mishandelen,” zeide zij.

„Ik zou denken, dat hij je dooden zou.”

„Neen — er is geen andere zoals ik. De anderen zijn leelijk — ik ben mooi. Neen, hij zal mij nooit dooden, maar de wijfjes zouden het graag doen.” Zij lachte vroolijk. „Ik geloof, dat zij mij ook graag zou dooden.” Zij knikte in de richting van Rhonda.

Het Amerikaansche meisje had met verbazing en belangstelling geluisterd naar dat gedeelte van het gesprek, dat in het Engelsch gevoerd was, maar zij had geen woord gesproken.

„Ik wil je niet dooden,” zeide zij. „Er is geen enkele reden waarom we geen vriendinnen zouden zijn.”

Balza keek haar verbaasd aan; dan nam zij haar goed op.

„Is het waar, wat zij zegt?” vroeg zij aan Tarzan.

De aap-mensch knikte. „Ja.”

„Dan zijn we vriendinnen,” zeide Balza tegen Rhonda. Haar besluiten in zaken van liefde, vriendschap of moord waren alle even impulsief.

Uren lang bleven zij de wacht op het uitstek houden; maar slechts een enkele maal was het noodig de monsters beneden eraan te herinneren, dat zij zich op een afstand moesten houden.

## HOOFDSTUK XXXI.

### *Diamanten!*

Eindelijk kwam er een einde aan den langen dag. Ze hadden alle drie honger en dorst en verlangden ernaar het harde, onge-

makkelijke uitstek te verlaten, waar zij sinds den ochtend aan de warme Afrikaansche zon blootgesteld geweest waren.

Tarzan en Rhonda hadden zich kostelijk geamuseerd met het wilde kleine meisje uit de wildernis. Zij was volkomen onbedorven. Zij zeide en deed, wat zij wilde zeggen of doen met een totaal gemis aan verlegenheid, dat ontwapenend en dikwijls niet weinig lastig was.

Toen de zon achter de Westelijke heuvels verdween, stond zij op. „Kom mee,” zeide zij. „We kunnen nu gaan. Zij zullen ons niet volgen, want dadelijk valt de avond.”

Zij ging hun voor in een hol, dat op het uitstek uitkwam. Het hol was smal, maar kaarsrecht. Het jonge meisje bracht hen naar den achterkant van het hol bij den onderkant van een natuurlijken schoorsteen, die door een spleet in den rotsachtigen heuvel gevormd werd. De hemel was boven hen zichtbaar, in het schemerlicht konden zij nog de ruwe oppervlakte van het inwendige van den schoorsteen zien, die enkele meters verder op den top uitkwam.

Tarzan nam de situatie met één blik op. Hij zag, dat zij zich, door hun ruggen tegen de eene zijde en hun voeten tegen de andere zijde te steunen, naar boven konden werken; maar hij begreep ook, dat de ruwe oppervlakte het vleesch van de ruggen der jonge meisjes zou wegschuren en wegrukken.

„Ik zal eerst gaan,” zeide hij. „Wacht hier, dan zal ik voor jullie een touw laten zakken. Het is vreemd, Balza, dat je kameraden niet naar den top van den rotswand gegaan zijn — zij hadden dan door den schoorsteen naar beneden kunnen komen en ons overvallen.”

„Daar zijn ze te dom voor,” antwoordde Balza. „Ze hebben alleen maar hersens genoeg om ons te volgen; zij zouden er nooit aan denken een omtrekkende beweging te maken, om ons den pas af te snijden.”

„Wat gelukkig is voor ons en voor sommigen van hen,” merkte de aap-mensch op, terwijl hij in den schoorsteen omhoog begon te klimmen.

Toen hij boven was, liet hij het touw zakken en trok dan de twee jonge meisje makkelijk naar zich op, waar zij zich in een kleine, komvormige bergkloof bevonden, waarvan de grond bezaaid was met ruwe, gekristalliseerde steentjes, die het licht van den stervenden dag weerkaatsten en de kloof in een bron van zachte lumineusheid veranderden.

Zoodra haar blik op dit tooneel viel, liet Rhonda een uitroep van verbaasde ongeloofigheid hooren. „Diamanten!” hijgde zij. „Het dal van de diamanten!”

Zij bukte zich en nam een paar van de kostbare steenen in haar hand. Balza keek haar verbaasd aan; de edelgesteenten beteekenden niets voor haar. Tarzan, wereldwijzer, raapte ettelijke groote steenen op.

„Mag ik er een paar meenemen?” vroeg Rhonda.

„Waarom niet?” zeide de aap-mensch. „Neem mee, wat je makkelijk kan dragen.”

„We zullen allemaal rijk zijn!” riep het Amerikaansche meisje uit. „We kunnen de heele expeditie hier brengen en truck-ladingen van die steenen meenemen — er moeten er hier tonnen liggen!”

„En weet je, wat er dan gebeuren zal?” vroeg Tarzan.

„Ja,” antwoordde Rhonda. „Ik zal een villa aan de Rivière koopen, een tuinhuis in Beverly Hills, een landhuis van honderdvijftigduizend dollars in Malibu, een groot terrein in Palm Beach, een ...”

„Je zal niet meer hebben dan je altijd gehad hebt,” viel de aap-mensch haar in de rede, „want als je al deze diamanten meenam naar de beschaafde wereld, zou de markt overvoerd worden en zouden diamanten even goedkoop zijn als glas. Als je verstandig bent, neem je er wat mee voor jezelf en je vrienden en vertel je aan niemand, hoe hij in het dal van de diamanten kan komen.”

Rhonda dacht hier een oogenblik over na. „Je hebt gelijk,” gaf zij toe. „Vanaf dit oogenblik bestaat er, voor zoover het mij betreft, geen dal van de diamanten meer.”

Gedurende de korte schemering bracht Balza hen naar een pad, dat op eenigen afstand onder de holwoningen van den stam der



*mutants* in het dal leidde, en gedurende den geheelen nacht liepen zij in Zuidelijke richting naar de helling en de Omwamwi-Watervallen.

De weg was voor hen allen nieuw, want Balza was nooit ver ten Zuiden van het holendorp geweest; en dit feit, gepaard aan de donkerte, hield hen wat op, zoodat de dag bijna aanbrak, toen zij bij de helling kwamen.

Het grootste gedeelte van den weg droeg Tarzan Rhonda, die bijna uitgeput was door alles, wat zij doorgemaakt had. Maar Balza was onvermoeid, terwijl zij vlak achter haar man — als hoedanig zij Tarzan nu beschouwde — liep. Zij sprak niet, want zoowel ervaring als instinct hadden haar geleerd, dat men heel stil moest zijn, als men nachten in de wildernis overleven wilde. Alle zintuigen moesten geconcentreerd zijn op zelfbehoud. Maar wie zal kunnen zeggen, wat er in dat wilde kleine brein omging, terwijl het mooie wezentje haar nieuwen heer en meester in een vreemde wereld volgde?

In het vroege ochtendlicht scheen het tooneel van boven van den top af Rhonda Terry onheilspellend en luguber toe. De voet was in mist verborgen. Alleen het gebruis der watervallen — als de stemmen van spookachtige titanen uit een graf — logenstrafte de gedachte aan een bodemlooze diepte. Het was alsof zij neerkeek in een andere wereld — een wereld, die zij nooit levend bereiken zou.

Nog levendig in haar herinnering was de andere ervaring, toen de reusachtige gorilla haar deze duizelingwekkende hoogte opgedragen had. Zij wist, dat zij die nooit veilig alleen afdalen kon. Zij wist, dat Stanley Obroski haar niet naar beneden zou kunnen dragen. Zij had geleerd, dat hij veel dingen kon doen, waartoe niemand hem een paar weken geleden in staat geacht zou hebben, maar dit was iets, wat geen man zou kunnen doen. Zij betwijfelde zelfs, of hij alleen beneden zou kunnen komen.

En juist terwijl deze gedachten door haar brein flitsten, slingerde de man haar over zijn breeden schouder en begon af te dalen. Rhonda hield haar adem in, maar zij klemde haar tanden op

elkaar en verzette zich niet. Schijnbaar met dezelfde kracht van den mannetjes-gorilla en met veel grootere behendigheid daalde hij af in den angstaanjagenden afgrond, met onfeilbare zekerheid een steunpunt voor zijn handen en voeten vindend; en na hem kwam Balza, het jonge meisje uit de wildernis, even zeker van zichzelf als een aap.

En eindelijk was het onmogelijke bereikt — stond het drietal veilig aan den voet van de helling. De zon was opgegaan en joeg de nevels op de vlucht. Nieuwe hoop rees in de borst van het Amerikaansche meisje op en nieuwe kracht bezielde haar lichaam.

„Zet me neer, Stanley,” zeide zij. „Ik weet zeker, dat ik nu weer flink loopen kan. Ik voel me veel sterker.”

Hij zette haar op den grond. „Het is nu niet ver meer naar het kamp, waar ik Orman en de anderen achtergelaten heb,” zeide hij.

Rhonda keek naar Balza en schraapte haar keel. „We zijn natuurlijk allemaal uit Hollywood,” zeide zij, „maar geloof je ook niet, dat we een soort rok voor Balza moeten zien te krijgen vóór we haar in het kamp brengen?”

Tarzan lachte. „Arme Balza,” zeide hij, „zij zal gauw genoeg van den appel moeten eten, nu zij met beschaafde mannen in aanraking komt. Laat zij zoo lang als zij kan haar natuurlijkheid en haar reinheid van geest bewaren.”

„Maar ik zeide het terwille van haar zelf,” betoogde Rhonda.

„Zij zal niet verlegen zijn,” stelde Tarzan haar gerust. „Een rok zou haar waarschijnlijk veel meer verlegen maken.”

Rhonda haalde haar schouders op. „In orde,” zeide zij. „En Tom en Bill weten in ieder geval al sedert jaren niet meer, hoe zij blozen moeten.”

Zij hadden nog maar een korten afstand geloopt, toen Tarzan bleef staan en wees. „Daar hadden zij hun kamp opgeslagen,” zeide hij, „maar ze zijn weg.”

„Wat zou er met hen gebeurd kunnen zijn? Zouden ze niet op je wachten?”

De aap-mensch stond te luisteren en snoof de lucht op. „Ze zijn

verder de rivier afgegaan,” zeide hij dan, „en ze zijn niet alleen — er zijn er veel bij hen.”

Zij liepen nog ongeveer een mijl verder, toen zij plotseling een groot kamp zagen. Er stonden vele tenten en trucks.

„De safari!” riep Rhonda uit. „Pat heeft er zich doorheen geslagen!”

Toen zij het kamp naderden, zag iemand hen en begon te schreeuwen; dan vlogen zij hun tegemoet. Iedereen kuste Rhonda en Naomi Madison kuste Tarzan, waarop Balza met een luid gegrom op haar afsprong. De aap-mensch greep het jonge meisje uit de wildernis bij haar pols en hield haar vast, terwijl Naomi angstig terugdeinsde.

„De handen van Stanley afhouden,” waarschuwde Rhonda lachend. „De jonge dame heeft hem geannexeerd.”

Tarzan greep Balza bij haar schouders en draaide haar om, tot zij hem in de oogen zag. „Dit zijn mijn vrienden,” zeide hij. „Hun manieren zijn niet zoals jouw manieren. Als je ruzie met hen maakt, zal ik je wegsturen. Deze vrouwen zijn je vriendinnen.”

Allen keken met openhartige bewondering naar Balza, Orman met het oog van een leider, die een type ontdekt, Pat O'Grady met het oog van een assistent-leider — wat weer iets heel anders is.

„Balza,” zei de aap-mensch, „ga met deze vrouwen mede. Doe wat zij je zeggen. Zij zullen je mooi lichaam met ongemakkelijke kleeren bedekken, maar je zult die moeten dragen. Over een maand zal je sigaretten rooken en *high balls* drinken; dan zal je beschaafd worden. Nu ben je nog maar een barbaar. Ga met haar mede en word ongelukkig.”

Iedereen lachte, behalve Balza. Zij wist niet, wat dit alles beteekende; maar haar god had gesproken en zij gehoorzaamde. Zij ging met Rhonda en Naomi naar haar tent.

Tarzan sprak met Orman, Bill West en O'Grady. Zij allen dachten, dat hij Stanley Obroski was, en hij probeerde niet hen tot andere gedachten te brengen. Zij vertelden hem, dat Bill den halven vorigen nacht getracht had de helling te beklimmen. Hij was hoog genoeg gekomen om de kampvuren van de safari en de

koplichten van enkele trucks te zien; daarna was hij gedwongen zijn poging om den top te bereiken op te geven; hij was teruggekeerd en had de anderen naar het hoofdkamp gebracht.

Orman was nu vol geestdrift om met de opname van de film verder te gaan. Hij had zijn „star”, zijn vrouwelijke hoofdrol en feitelijk al de voornaamste leden der bezetting terug. Hij besloot zelfs voor „père noble” te spelen en liet Pat O'Grady de rol van majoor White opnemen. Ook had hij reeds een rol voor Balza gecreëerd. „Zij zal ze *knock-out* slaan,” voorspelde hij.

## HOOFDSTUK XXXII.

*Vaarwel, Afrika!*

Twee weken lang nam Orman het eene tooneel na het andere op tegen den prachtigen achtergrond van de schitterende rivier en de indrukwekkende watervallen. Tarzan ging voor twee dagen weg en kwam terug met een stam vriendschappelijk gezinde inboorlingen, om degenen, die gedeserteerd waren, te vervangen. Hij bracht de operateurs bij leeuwen, bij olifanten, bij alle wilde dieren, die in de omstreken leefden; en allen verbaasden zich over de kennis, de kracht en den moed van Stanley Obroski.

Toen kwam een droevige slag. Een ijlbode bracht een telegram voor Orman. Het was van den studio en beval hem onmiddellijk met de geheele expeditie naar Hollywood terug te keeren.

Iedereen, behalve Orman, was in de wolken. „Hollywood!” riep Naomi Madison uit. „O, Stanley, stel je voor! Vind je het niet dol naar Hollywood te gaan?”

„Misschien is dat het goede woord,” zeide hij peinzend.

De expeditie danste en zong als kinderen, die het schoolgebouw zien afbranden, en Tarzan keek naar hen en was verbaasd. Hij vroeg zich af, wat dit Hollywood toch zou kunnen zijn, dat het zulk een aantrekkingskracht op deze mannen en vrouwen uitoefende. Hij dacht, dat hij later zelf maar eens moest gaan kijken. Over de reeds gebruikte wegen geschiedde de terugtocht makke-

lijk en vlug. Tarzan vergezelde de safari door het land der Bansuto's en verzekerde, dat zij geen last van hen zouden hebben. „Ik heb dat, vóór ik zijn dorp verliet, met Rungula afgesproken,” legde hij uit.

Dan verliet hij hen en zeide, dat hij vooruitging naar Jinja. Hij haastte zich terug naar het dorp van Mpugu, waar hij Obroski achtergelaten had. Mpugu kwam hem meteen lang gezicht tegemoet. „De blanke bwana is een week geleden gestorven,” zeide het opperhoofd. „We brengen zijn lijk naar Jinja, zoodat de blanken kunnen zien, dat wij hem niet gedood hebben.”

Tarzan float. Het was heel jammer, maar er was niets aan te doen. Hij had het beste, wat hij kon, voor Obroski gedaan.

Twee dagen later stonden de Heer van den Jungle en Jad-balja, de Gouden Leeuw, op een lage terreinverhevenheid en keken naar de lange karavaan trucks, die naar Jinja op weg was.

In de achterhoede liep als leider Pat O'Grady. Naast hem ging Balza. Zij hadden hun armen om elkaar heen geslagen en Balza „pafte” aan een sigaret.

### **HOOFDSTUK XXXIII.**

#### *Hallo, Hollywood!*

Een jaar was verstreken.

Een groote, gebronsde man stapte in het station te Los Angeles uit The Chief. De majestueuze gratie van zijn houding; zijn loop, rustig en zelfbewust tegelijk; zijn zware spieren, zijn waardig uiterlijk; alles deed denken aan iets leeuwachtigs, alsof hij inderdaad de verpersoonlijking van Numa was.

Een groote menigte schoolde samen aan den trein. Een cordon goed gehumeurde politie-agenten zorgde, dat ze er niet te dicht bij kwamen, en hield een ruimte vrij voor de uitstappende passagiers en voor de groote beroemdheid, op wie alles zoo ongeduldig wachtte.

Camera's klikten en snorden voor plaatselijke bladen, voor pers-

bureaux, voor filmjournalen; reporters en speciale correspondenten drongen naar voren.

Eindelijk kreeg de menigte een glimp van de „beroemdheid” te zien en een luid welkom-gejuich golfde in de microphoons, die door Freeman Lang strategisch opgesteld waren.

Een klein jong meisje met goud haar was uit *The Chief* gestapt; haar reclame-agent ging haar vooraf, terwijl vlak achter haar drie secretarissen kwamen, op hun beurt gevolgd door een kamenier, die een gorilla aan een touw had.

Onmiddellijk werd zij door de reporters omsingeld. Freeman baande zich een weg naar haar. „Wilt u niet een enkel woord tegen al uw vrienden in de lucht zeggen?” vroeg hij, haar bij haar arm pakkend. „Kom even mee hierheen!”

Zij liep naar de microfoon. „Allo, allemaal! Ik wou, dat jullie allemaal hier waren. Het is eenvoudig schitterend. Ik ben zoo blij, dat ik weer in Hollywood terug ben.”

Freeman Lang nam nu haar plaats in. „Dames en heeren, u hebt zoeven de stem gehoord van de mooiste en populairste film-actrice van dezen tijd. U moest de menigte hier aan het station eens zien, die haar in Hollywood het welkom toeroept. Ik heb heel wat van dergelijke dingen meegemaakt; maar heusch, zoo iets heb ik nog nooit gezien: heel Los Angeles is uitgelopen om de mooie ster van B. O. — de beroemde Balza — te begroeten.”

Er speelde een glimlach in de oogen van den gebronsden vreemdeling, toen hij er eindelijk in slaagde zich door de menigte een weg naar buiten te banen, waar hij een taxi aanriep en zeide hem naar een hotel in Hollywood te brengen.

Terwijl hij in *The Roosevelt* zijn naam inschreef, zag een jonge man, die tegen den lessenaar leunde, zijn naam: John Clayton, Londen; en toen Clayton den piccolo naar de lift volgde, keek de jonge man hem na en kwam onder den indruk van de groote gestalte, de breede schouders en den lenigen stap.

Uit de ramen van zijn kamer keek Clayton neer op Hollywood Boulevard, op de eindelooze file auto's, die geruischloos in beide richtingen gleden. Hij zag hier en daar kleine boomen en kleine

stukjes grasveld, die nog niet door de winkels in beslag genomen waren, en hij zuchtte.

Hij zag veel menschen in auto's rijden of op de trottoirs wandelen, maar toch voelde hij zich eenzamer dan hij zich ooit in zijn leven gevoeld had.

De muren van het hotel benauwdten hem en hij nam de lift naar de lobby met het voornemen naar de heuvels te gaan, die hij zoo dichtbij in het Noorden had zien golven.

In de lobby sprak een jonge man hem aan. „Bent u niet Mr. Clayton?” vroeg hij.

Clayton nam den vreemdeling even op vóór hij antwoordde. „Ja, maar ik ken u niet.”

„U herinnert het u waarschijnlijk niet, maar ik heb u in Londen ontmoet.”

Clayton schudde zijn hoofd. „Ik vergeet nooit iets.”

De jonge man haalde zijn schouders op en glimlachte. „Pardon, maar ik heb u toch herkend. Bent u voor zaken hier?” Hij liet zich niet gauw uit het veld slaan.

„Alleen om Hollywood te zien,” antwoordde Clayton. „Ik heb er zooveel over gehoord, dat ik het ook eens wilde zien.”

„Zeker veel vrienden hier?”

„Niemand kent mij hier.”

„Misschien kan ik u van dienst zijn,” opperde de jonge man. „Ik ben hier goed bekend — ben al twee jaren hier. Niets te doen — ik wil u graag wat wegwijs maken. Mijn naam is Reece.”

Clayton dacht een oogenblik na. Hij was gekomen om Hollywood te zien. Een gids zou hem diensten kunnen bewijzen. Waarom deze jonge man niet even goed als een ander? „Het is heel vriendelijk van u,” zeide hij.

„Wat zoudt u dan zeggen van een kleinen lunch? U wilt zeker wel een paar van de film-beroemdheden zien — dat willen ze allemaal.”

„Natuurlijk. Dat zijn de interessantste bewoners van Hollywood.”

„Prachtig! Dan zullen we naar de Brown Derby gaan. Daar zult u er heel wat zien.”

Toen zij voor het Brown Derby uit een taxi stapten, zag hij een groote menigte menschen aan beide zijden van den ingang staan. Het herinnerde hem aan de groote menigten, die hij op het station ter verwelkoming van de beroemde Balza gezien had.

„Ze verwachten hier zeker een heel belangrijk personage,” zeide hij.

„O, die lummels staan hier iederen dag,” antwoordde de jonge man.

Het Brown Derby was overvol — modern gekleede mannen, prachtig uitgedoste jonge meisjes. Er was iets eigenaardigs in de kleeding, de sieraden of den haartooi van allen, alsof men trachtte zooveel mogelijk de aandacht te trekken. Er werd veel gebabbeld en tusschen de tafeltjes heen en weer gepraat. „Hoe gaat het?” „Wat zie jij er chic uit!” „Hoe gaat het?” „Zie ik je vanavond in het Chinese?” „Hoe gaat het?”

Reece wees Clayton de „sterren” aan. Een paar namen waren den vreemdeling bekend, maar zij geleken allen zooveel op elkaar en praatten zooveel hetzelfde — en zeiden toch niets, wanneer zij praatten — dat Clayton er al heel gauw genoeg van had. Hij was blij, toen de lunch afgelopen was. Hij betaalde en ze gingen naar buiten.

„Doet u vanavond iets?” vroeg Reece.

„Ik heb nog geen plannen gemaakt.”

„Als we dan eens naar de première van Balza's laatste film, Zachte Schouders, in het Chinese gingen? Ik heb een kaart, en ik ken iemand, die er voor u nog wel een kan krijgen, maar het zal u waarschijnlijk vijf-en-twintig dollars kosten.”

„Is het iets, dat ik moet zien, als ik Hollywood wil zien?”

„Beslist!”

\*\*

\*

Felle lichten verlichtten den voorgevel van Grauman's Chinese Theater en den hemel daarboven; twintigduizend menschen duwden en verdrongen zich op den Hollywood Boulevard en ver-



sperden alle verkeer. Politie-agenten drongen de menigte naar het trottoir en transpireerden. Trams konden niet verder. Clayton en Reece liepen van The Roosevelt door de deinende menigte.

Toen zij bij het theater kwamen, hoorde Clayton luidsprekers de aankomst omroepen van beroemdheden, die twee of drie blokken huizen verder uit hun auto's gestapt waren en zich nu door de menigte een weg naar het voorplein van het theater baanden.

Het voorplein was tot het uiterste gevuld met nieuwsgierigen en maniakken voor handtekeningen. Verscheidene hadden klapstoelen meegebracht; velen hadden er sinds 's morgens vroeg gezeten of gestaan, om maar een goed plaatsje te hebben, waar zij de „grooten” der hoofdstad van het filmrijk konden zien.

Toen Clayton op het voorplein kwam, vulde de stem van Freeman Lang den boulevard vanuit de luidsprekers. „De beroemdheden komen nu in grooten getale opdagen. Naomi Madison stapt juist uit haar auto — zij heeft haar nieuwen man, prins Mudini, bij zich. En daar komt juist het schattigste meisje het voorplein op. Het is Balza zelf! Ik zal probeeren of zij iets zeggen wil. O, lieveling, kom eens even hier. Wat zie je er schitterend uit! Wil je niet een paar woorden tegen je bewonderaars zeggen? Kom dan even hier!”

Een dozijn autografen-jagers staken Balza hun potlooden en notitieboekjes toe, maar zij kalmeerde ze met haar verleidelijk glimlachje en liep naar de microfoon.

„Allo, allemaal!” lispelde zij. „Ik wou, dat jullie allemaal hier waren. Het is eenvoudig schitterend. Ik ben zoo blij, dat ik weer in Hollywood terug ben.”

Clayton glimlachte raadselachtig, de menigte in de straat applaudisseerde en Freeman keerde zich om, om de volgende beroemdheid te begroeten. „En hier komt — waarachtig, hij kan niet door de menigte heen. Heusch, menschen, deze menigte is eenvoudig geweldig. We hebben heel wat premières verslagen, maar zoo iets hebben we nog nooit gezien. De politie kan ze niet in bedwang houden. Ze zitten hier boven op de microfoon. Ja, daar komt hij toch! Allo, Jimmie! Kom hier. De menschen willen

je hooren. Dit is Jimmie Stone, de tweede assistent-productieleider van den B. O. Studio, wiens superfilm, Zachte Schouders, hier in het Chinese Theater vanavond voor het eerst draait.”

„Allo, allemaal! Ik wou, dat jullie allemaal hier waren. Het is eenvoudig schitterend.”

„Laten we naar binnen gaan,” stelde Clayton voor.

\* \*

\*

„Nu, Clayton, hoe heb je de film gevonden?” vroeg Reece.

„De acrobaten en het voorspel waren schitterend,” antwoordde de Engelschman.

Reece keek een beetje beteuterd. Dan helderde zijn gezicht op. „Weet je, wat we doen zullen?” vroeg hij. „Ik zal nog een paar vrienden bij elkaar zoeken en dan gaan we naar een fuif.”

„Op dit late uur?”

„O, het is nog vroeg. Daar heb je Billy Brouke al. Allo, Billy! Zeg, ik wou, dat je even kennis maakte met Mr. Clayton, een oud vriend van me uit Londen. Mr. Clayton, dit is Billy Brouke. Wat denk je over een klein fuifje, Billy?”

„Mij best! We kunnen in mijn wagen gaan, die staat om den hoek.”

In een zijstraat stapten zij in een lichten roadster. Brouke reed in Westelijke richting een paar blokken huizen af en sloeg dan een smalle straat in, die naar de heuvels kronkelde.

Clayton voelde zich niet op zijn gemak. „Misschien zullen je vrienden het niet prettig vinden, als je een vreemde meebrengt,” opperde hij.

Reece lachte. „Maak je niet ongerust. Ze zullen even blij zijn jou te zien als mij.”

Deze woorden deden Brouke ook lachen. „Daar kan je donder op zeggen,” zeide hij.

Dan kwamen zij bij het einde van de straat. „Bliksems!” prevelde Brouke en liet den wagen keeren. Hij reed een andere straat in en volgde die eenige blokken; dan keerde hij weer naar Franklin, vanwaar zij gekomen waren, terug.

„Vergeten waar uw vrienden wonen?” vroeg Clayton.

In een zijstraat van een verder rustige buurt zagen zij een schitterend verlicht huis, waarvoor verscheidene auto's geparkeerd stonden; gelach en radio-muziek klonken uit een open raam.

„Het lijkt of het hier is,” zeide Reece.

„Ja,” zeide Brouke grinnikend en hield bij het trottoir stil.

Een Philippijn deed op hun bellen open. Reece schoot langs hem heen en de anderen volgden. Een man en een jong meisje zaten op de trap naar de bovenverdieping. Zij probeerden elkaar te zoenen zonder iets te morsen uit de cocktail-glazen, die zij in hun hand hielden. Het gelukte hun elkaar te zoenen en zij namen absoluut geen notitie van de nieuwe gasten.

Rechts van den ontvangfoyer was een groote kamer, waarin verscheidene paren op radiomuziek dansten; anderen lagen lui in fauteuils of op divans; allen dronken. Overal klonk gelach op.

„De fuif is in vollen gang,” zeide Brouke, terwijl hij de anderen in de kamer voorging. „Allo, allemaal!” riep hij. „Waar zijn de borrels? Kom mee, jongens!” En hij liep met een paar dansspasjes naar den achterkant van het huis.

Een man van middelbaren leeftijd en met grijs haar aan zijn slapen stond van een divan op en kwam naar Reece toe. Er lag een verbaasde uitdrukking op zijn gelaat. „Ik geloof niet —” begon hij, maar Brouke viel hem in de rede.

„Het is in orde, oude jongen!” riep hij uit. „Neem me niet kwalijk, dat ik wat laat ben. Laat ik je voorstellen aan Mr. Reece en Mr. Clayton uit Londen. En nu moeten we wat te drinken hebben!” En zonder op een antwoord te wachten, ging hij naar de keuken. Reece en de gastheer volgden hem, maar Clayton aarzelde. Hij had heelemaal geen overmatige geestdrift gezien in de houding van den anderen man, in wien hij den heer des huizes zag.

Een groote blondine, die een beetje zwaaide, kwam naar hem toe. „Heb ik u al niet eens eerder ontmoet, Mr. — hum —”

„Clayton,” kwam hij haar te hulp.

„Wat zoudt u zeggen van een dansje?” vroeg zij. „Mijn

vriendje,” vertelde zij vertrouwelijk, terwijl zij zich onder de dansenden voegden, „is weggegaan en ze hebben hem naar bed moeten brengen.”

Zij praatte aan één stuk door, maar eindelijk gelukte het Clayton haar te vragen of zij Rhonda Terry kende.

„Of ik Rhonda Terry ken! Dat zou ik denken. Zij is nu op de Samoa-eilanden en speelt de hoofdrol in de nieuwe film van haar man.”

„Haar man! Is zij dan getrouwd?”

„Ja, zij is getrouwd met Tom Orman, den productie-leider. Kent u haar?”

„Ik heb haar één keer ontmoet.”

„Zij was heelemaal kapot door den dood van Stanley Obroski, maar ten slotte is zij erover heen gekomen en met Tom getrouwd. Obroski heeft zich in Afrika beroemd gemaakt. Ze praten er altijd nog over, hoe hij leeuwen en gorilla's doodde, terwijl zijn eene hand op zijn rug vastgebonden was.”

Clayton glimlachte beleefd.

Na den dans nam zij hem mede naar een sofa, waarop twee mannen zaten. „Abe,” zeide zij tegen een der mannen, „ik heb wat voor je gevonden. Dit is Mr. Potkin, Mr. Clayton, Abe Potkin; en dit is Mr. Puant, Dan Puant, de beroemde scenario-schrijver.”

„We hebben Mr. Clayton al opgemerkt,” antwoordde Potkin.

„Je moest liever dadelijk beslag op hem leggen,” raadde het jonge meisje aan. „Je zal nooit een beteren Tarzan vinden.”

„Hij is niet precies het type, maar het zou toch kunnen gaan. Hij is me al opgevallen. Hoe denk jij erover, Dan?”

„Ik heb me Tarzan eenigszins anders voorgesteld, maar het kan toch wel.”

„Zijn gezicht is natuurlijk niet heelemaal Tarzan; maar hij is groot en gespierd en dat is wat ik noodig heb,” zeide Potkin.

„Hij is niet bekend, niemand heeft ooit van hem gehoord, en je hebt gezegd, dat je een beroemdheid wilde hebben,” wierp Puant tegen.

„We zullen die platina-blondine, Era Dessent, als zijn tegenspeelster nemen; zij heeft een heeleboel *sex-appeal* en een beroemden naam.”

„Ik heb een idee!” riep Puant uit. „Ik zal het libretto schrijven voor Dessent, een knappen jongen kerel, een andere vrouw met ‚Het‘ erin brengen en een *père noble* met een beroemden naam; dan kunnen we Clayton in de groote scènes gebruiken met apen als achtergrond.”

„Een reuzen-idee, Dan; maak er wat zinnenprikkelends van: een danszaal of cabaretsçènes met een jazz-band. We moeten beslist eens wat anders hebben.”

„Dan kunnen we nu dus vaststellen, dat we dezen jongen man gebruiken kunnen,” zeide Puant, „want het is me tamelijk onverschillig, wie de rol van Tarzan speelt.”

„Hoe denkt u erover, Mr. Clayton?” vroeg Potkin met een beminlijk glimlachje.

Op dit oogenblik sprongen Reece en Brouke uit de keuken binnen, ieder met een flesch in hun hand. De gastheer volgde hen en maande hen tot kalmte aan.

„Allemaal een borrel!” riep Brouke. „Het begint saai te worden.”

Zij liepen de kamer rond en vulden de glazen met cognac of jenever, soms met beide. Nu en dan bleven zij even staan om zelf een slok te nemen. Ten slotte verdwenen zij in den foyer om andere leege glazen te zoeken.

„Nu,” vroeg Potkin, toen de rust wat teruggekeerd was, „hoe denkt u erover?”

Clayton keek hem vragend aan. „Waarover?”

„Ik ga een jungle-film maken,” legde Potkin uit. „Ik heb een contract voor een Tarzan-film en ik moet een Tarzan hebben. Ik wil morgenochtend een proef met u nemen.”

„U denkt, dat ik de rol van Tarzan van de Apen zou kunnen spelen?” vroeg Clayton, terwijl een flauw glimlachje om zijn lippen speelde.

„U bent niet precies, wat ik noodig heb, maar het zal toch wel

gaan. Kijk eens, Mr. Puant hier kan een prachtig libretto schrijven, zelfs al hebben we heelemaal geen Tarzan. En vergeet niet, het zal u beroemd maken. U moest feitelijk nog betalen voor zoo'n kans. Maar ik zal u zeggen, wat ik doen zal. Ik voel wat voor u, Mr. Clayton. Ik zal u vijftig dollar per week geven en voor al de reclame zorgen, zoodat die u niets kost. Kom morgenochtend in den studio, dan zullen we een proef nemen."

Clayton stond op. „Ik zal erover denken,” zeide hij en liep de kamer door.

Een knappe jonge vrouw kwam hard binnenloopen uit den ontvangfoyer. Brouke achtervolgde haar. „Laat mij met rust, ploert,” riep zij.

De grijzende gastheer was vlak achter Brouke. „Laat mijn vrouw met rust,” schreeuwde hij, „en maak, dat je hier vandaan komt!”

Brouke gaf den man zoo'n harden duw, dat hij over een stoel heen tegen den muur in elkaar zakte; dan greep hij de vrouw beet, nam haar in zijn armen en liep vlug den foyer in.

Clayton keek verbaasd toe. Hij keerde zich om en zag het jonge meisje, Maya, naast zich staan. „Uw vriend wordt een beetje onhebbelijk,” zeide zij.

„Hij is mijn vriend niet,” antwoordde Clayton. „Ik heb vanavond pas kennis met hem gemaakt. Hij heeft mij uitgenoodigd mee naar deze partij te gaan, die door een vriend van hem gegeven werd.”

Het jonge meisje lachte. „Een vriend van hem!” herhaalde zij. „Hij heeft nog nooit een van jullie gezien. U” — zij keek hem scherp aan — „u wilt toch niet zeggen, dat u niet wist, dat u een feestje in het huis van een vreemde binnengevallen bent.”

Clayton keek verbijsterd. „Waren het geen vrienden van deze menschen?” vroeg hij. „Waarom hebben ze er ons dan niet uitgejaagd? Waarom hebben ze de politie niet geroepen?”

„Zoodat de politie een keuken vol drank zou vinden? Scheid toch uit, Groot Kind.”

Een vrouwengil drong van een hogere verdieping door. De

gastheer waggelde op. „Lieve hemel, mijn vrouw!” riep hij.

Clayton vloog den foyer in en de trap op. Hij hoorde gillen van achter een gesloten deur komen; deze was op slot; hij zette er zijn schouders tegen en de deur vloog open.

In de kamer worstelde een vrouw in de klauwen van den dronken Brouke. Clayton pakte den man bij zijn kraag en trok hem weg. Brouke gaf een gil van pijn en woede; dan keerde hij zich tegen Clayton, maar hij was machteloos in de greep van die krachtige spieren.

Een politie-fluitje klonk in de verte. Dat scheen Brouke te ontzuichten. „Laat me los, idioot,” riep hij. „Daar komt de politie.”

Clayton droeg den worstelenden man naar de trap en gooide hem naar beneden; dan ging hij terug naar de kamer, waar de vrouw nog lag, waar zij gevallen was. Hij hielp haar opstaan.

„Bent u gewond?” vroeg hij.

„Neen, alleen geschrikt. Hij probeerde van me te weten te komen, waar ik mijn juweelen bewaar.”

Het politie-fluitje klonk weer, veel dichterbij nu. „Het is beter, dat u gaat. Joe is heel erg boos. Hij zal u alle drie laten arresteeren.”

Clayton keek naar een open raam, waarbij de takken van een grooten eik glansden in het licht van de straatlantaarns voor het huis. Hij zette een voet op het kozijn en sprong de donkerte in. De vrouw gilte.

\* \*

\*

's Ochtends vond Clayton in de lobby Reece, die daar op hem wachtte. „Een prachtige fuif, niet?” vroeg de jonge man.

„Ik dacht, dat je in de gevangenis zou zitten,” zeide Clayton.

„Geen kans hoor! Billy Brouke staat te veel in de gunst bij de hooge oomes! Zeg, ik zie, dat je gaat werken voor Abe Potkin — als Tarzan.”

„Wie heeft je dat gezegd?”

„Het stond vanochtend in de *Examiner*.”

„Dat doe ik niet.”

„Heel verstandig van je. Maar ik zal je een goeden raad geven, als je erover denkt voor de film te gaan spelen. Prominent Pictures is bezig de rollen te verdeelen voor de nieuwe Tarzanfilm en —”

Een piccolo kwam naar hen toe. „De telephoon voor u, Mr. Clayton,” zeide hij.

Clayton ging naar de cel en nam den hoorn op.

„Hier Clayton,” zeide hij.

„Met het kantoor van de Prominent Pictures. Kunt u dadelijk komen voor een conferentie?”

„Ik zal erover denken,” antwoordde Clayton en belde af.

„De Prominent Pictures was aan de telephoon,” zeide hij, toen hij weer bij Reece was. „Ze willen, dat ik daar kom — voor een conferentie.”

„Dan zou ik je raden te gaan; als je bij Prominent komt, is je carrière gemaakt.”

„Het zou misschien wel interessant zijn.”

„Denk je, dat je Tarzan zou kunnen spelen?”

„Misschien wel.”

„Een gevaarlijke rol. Ik zou er niets van moeten hebben.”

„Ik zal maar gaan, geloof ik.” Hij keerde zich om.

„Zeg, oude jongen,” zeide Reece, „heb je misschien tot Zaterdag tien dollar voor me?”

\* \*

\*

De man, die de rollen verdeelen moest, nam Clayton goed op. „U lijkt me er geknipt voor. Ik zal u bij Mr. Goldeen brengen; dat is de productie-leider. Al ervaring gehad?”

„Als Tarzan?”

De directeur lachte. „Ik bedoel als filmspeler.”

„Neen.”

„Enfin, dat is zoo heel erg niet. Je behoeft geen Barrymore te zijn om Tarzan te spelen. Ga mee, we zullen naar het kantoor van Mr. Goldeen gaan.”

Ze moesten een paar minuten in een voorkamer wachten en dan bracht een secretaris hen binnen.



„Allo, Ben!” begroette de directeur Goldeen. „Ik geloof, dat ik den man voor je heb, dien je hebben moet. Mag ik even voorstellen: Mr. Clayton, Mr. Goldeen.”

„Waarvoor?”

„Voor Tarzan.”

„Oh — hum!”

Goldeen nam Clayton een oogenblik kritisch op; dan maakte de productieleider een handgebaar als wilde hij te kennen geven, dat zij gaan konden. Hij schudde zijn hoofd. „Het type niet,” zeide hij kortaf. „Heelemaal het type niet!”

Terwijl Clayton den directeur uit de kamer volgde, speelde een zweem van een glimlach om zijn lippen.

„Ik zal u wat zeggen,” zeide de directeur. „Misschien is er een kleinere rol voor u in; ik zal u in gedachten houden. Als er iets is, zal ik u opbellen. Tot ziens!”

\* \*

\*

Toen Clayton later op den dag een middagblad inkeek, zag hij met groote letters in de filmrubriek gedrukt: Cyril Wayne zal Tarzan spelen. De beroemde danser door Prominent Pictures geëngageerd voor hoofdrol in eerstvolgende productie.”

\* \*

\*

Een week verliep. Clayton maakte toebereidselen om Californië te verlaten en „naar huis” terug te gaan. De telephoon in zijn kamer ging over. Het was de directeur van Prominent Pictures. „Ik heb een rolletje voor u in de Tarzan-film,” zeide hij. „Kom morgenochtend om half acht in den studio.”

Clayton dacht even na. „Goed,” zeide hij. „Om half acht.”

Hij dacht, dat het misschien een interessante ervaring kon worden, die zijn verblijf in Hollywood zou bekronen.

\* \*

\*

„Heidaar,” riep de assistent-leider, „hoe heet *jij*?”

„Clayton.”

„O, je bent dus de man, die de rol speelt van den blanken jager, dien Tarzan van den leeuw redt.”

Cyril Wayne, een lendendoek om, zijn lichaam bedekt met bruine schmink, nam Clayton op en fluisterde tegen den directeur, die zich nu ook omkeerde en keek.

„Lieve hemel,” riep de directeur uit, „hij zal de heele film bederven. Welke stomkop heeft hem geëngageerd?”

„Kan je het niet met een truc doen?”

„Zeker. We zullen zorgen, dat je zijn gezicht heelemaal niet ziet. Laten we opschieten en de scène repeteeren. Heidaar, kom even hier! Hoe heet je?”

„Clayton.”

„Luister dan goed, Clayton. We veronderstellen, dat je in de eerste scène door den jungle regelrecht naar de camera loopt. Je bent doodsbang; je blijft steeds achter je kijken. Je loopt precies, alsof je ieder oogenblik vallen zal. Je bent in den jungle verdwaald, zie je. Een leeuw sluipt je na. We zullen de scènes met den leeuw erin voegen. Dan in de laatste scène is de leeuw vlak achter je — en de leeuw is in deze scène werkelijk bij je, maar je hoeft niet bang te zijn; hij zal je niets doen. Hij is heelemaal tam en zachtaardig. Je gilt. Je trekt je mes. Je knieën trillen. Tarzan hoort je en slingert zich door de boomen. Zeg,” zeide hij, zichzelf in de rede vallend, tegen zijn assistent, „is die kerel, die voor Cyril doubleert om door de boomen te slingeren, hier?” Toen hij een bevestigend antwoord gekregen had, ging hij voort: „De leeuw valt aan; Tarzan springt tusschen jou en den leeuw. We nemen dan een *close up* van je; je houdt je rug naar de camera. Dan springt Tarzan op den leeuw en doodt hem. Zeg, Eddie, heeft die leeuwentemmer, die bij het doden voor Cyril doubleert, zich nu beter geschminkt? Hij zag er gisteren uit om een cent te geven.”

„Alles is in orde, chef,” antwoordde de assistent.

„Allemaal klaar dan!” riep de leider. „Jij hier, Clayton, en denk eraan, dat er een leeuw achter je is en dat je doodsbang bent.”

De repetitie verliep bevredigend en de leider vond de eerste scènes schitterend; dan kwam de groote scène, waarin Wayne en Clayton en de leeuw optraden. De leeuw was groot en mooi.

Clayton bewonderde hem. De temmer waarschuwde hen allen, dat zij, als er iets verkeerd ging, volkomen stil moesten blijven staan en dat in geen geval iemand Leo mocht aanraken.

De camera's draaiden; Clayton struikelde en viel half. Hij keek angstig achter zich en gaf een gil van schrik. Cyril Wayne sprong, juist toen de leeuw achter Clayton uit den jungle kwam, van den tak van een lagen boom. En toen ging er iets verkeerd.

De leeuw stiet een boosaardig gebrul uit en bukte zich. Wayne, die gevaar voelde en zijn hoofd verloor, sprong langs Clayton heen; de leeuw viel aan. Leo zou langs Clayton, die volkomen stil was blijven staan, gesprongen zijn en den vluchtenden Wayne achtervolgd hebben; maar dan gebeurde er iets anders.

Clayton, die meer dan een der anderen het gevaar beseftte, dat den acteur bedreigde, vloog op het dier af en sprong op zijn rug. Een krachtige arm cirkelde zich om den nek van den leeuw. Het dier draaide zich om en sloeg naar het mensch-ding, dat zich aan hem vastklemde, maar de vreeselijke klauwen misten hun doel. Clayton spande zijn beenen om den buik van den vleescheter. De leeuw wierp zich op den grond en zwiepte in een paroxysme van woede met zijn staart.

Met zijn afschuwelijk gegrom vermengde zich een even beestachtig gegrom uit de keel van den man. De leeuw stond weer op en richtte zich op zijn achterpooten op. Het mes, dat ze Clayton gegeven hadden, flitste in de lucht. Een-, twee-, driemaal werd het diep in de zijde van het dolle dier gedreven; dan sloeg het tegen den grond, huiverde krampachtig en bleef roerloos liggen.

Clayton sprong op; hij zette zijn eenen voet op zijn prooi en hief zijn gelaat op naar den hemel; dan bedwong hij zich en speelde datzelfde flauwe glimlachje om zijn lippen.

Een opgewonden man snelde toe. Het was Benny Goldeen, de productieleider.

„Groote goden!” riep hij. „Je hebt onzen besten leeuw gedood. Hij was minstens tienduizend dollar waard. Je bent ontslagen!”

\* \*

\*

De bureaauklerk in The Roosevelt keek op. „Gaat u ons ver-

laten, Mr. Clayton?” vroeg hij beleefd. „Ik hoop, dat u u in Hollywood geamuseerd hebt.”

„O ja, bijzonder,” antwoordde Clayton, „maar zoudt u mij ook een inlichting kunnen geven?”

„Zeker. Wat wilde u graag weten?”

„Wat is de kortste weg naar Afrika?”

**EINDE.**